דובנא רבתי

תולדות העיר דובנא והעתקות מפנקס הקהל שלה
משנת תע"ה והלאה וממצבות שעל קברי גדולי
העיר הזאת ונכבדיה.

מאת

ח. ז. מרגליות,

רב העדה בעיר דובנא.

וואַרשא, תר"ע.

בדפוס „הצפירה" פּיַינסקא 40.

Digitized by Project Zikaron
Touro University-NY Libraries
www.zikaron.tourolib.org
2026

לזכרון

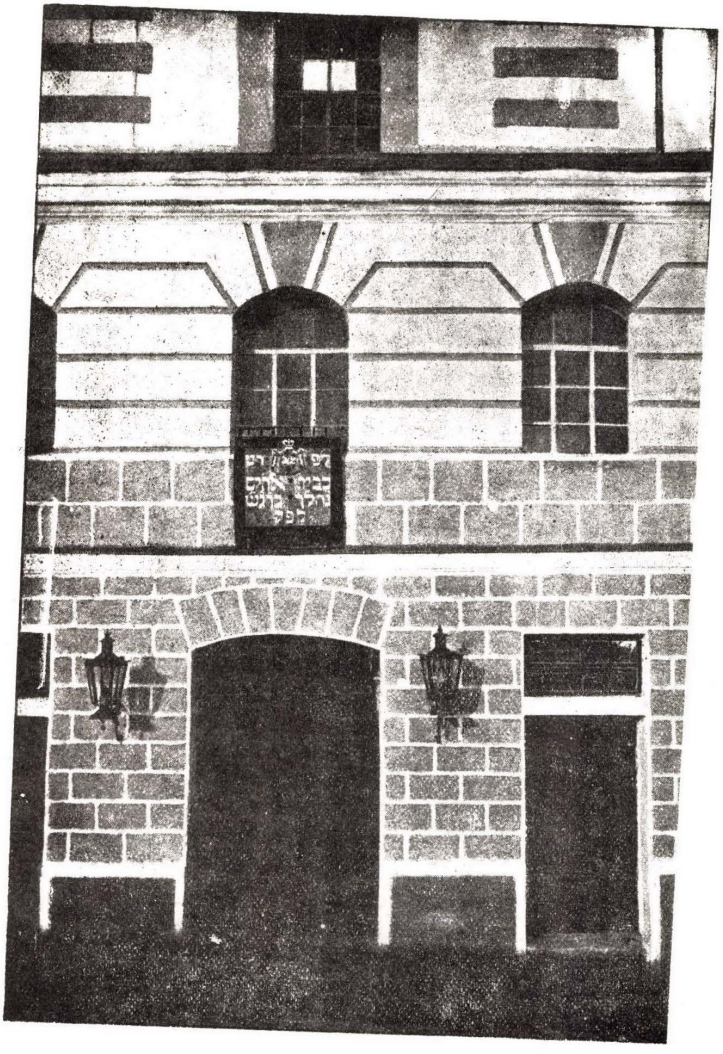
הגביר, שוע ונדיב ויקר רוח יהושע בן אהרן ציטלין,
שהלך לעולמו בשם טוב בעיר דרעזדען, י"ד טבת תרמ"ז
29 דעקאַבער 1886 (ולמספר חו"ל 10 יאנוואר 1887).

ד' יחונן עפרו וינעמו לו רגבי אדמתו.

המחבר.

ב"ה"כ"נ"ס" בדובנא

פתח ב'הכ'נ'ס' בדובנא

מבוא.

באהבתי את דובנא, העיר אשר אני יושב בתוכה זה יותר משלשים ושתים שנה, ואשר יושביה היהודים הם אנשים ישרים ותמימי דרך, נתתי את לבי תמיד לחקור אחרי המוצאות את העיר הזאת מימים הראשונים להוסדה עד עתה ולאסוף חומר לתולדתה. העתקתי מספרים שונים את כל אשר מצאתי בהם אודות העיר דובנא ולקחתי דברים את זקני העיר וכתבתי לי את ספוריהם מהאנשים המצוינים שנולדו וחיו בקרבה; אספתי כתבים בודדים ככל אשר יכלתי ועשיתי לי העתקות מפנקס הקהל, אשר היה למשמרת בבתי הגבאים של בית הכנסת; גם את בית הקברות בקרתי פעמים אין מספר והעתקתי את הרבדים החרותים על מצבות המתים שמתו לפני מאות בשנים וכן עלתה בידי לחבר את הספר הזה, אשר אני נותן לפניך קורא נכבד. בשנות תרנ"ב, תרנ"ג ותרנ"ד הדפסתי הרבה העתקות מפנקס קהל דובנא עם הערות ממני בהמליץ, אשר אחד ממנהליו היה אז ידידי מנוער משה דניאל פראָזער נ"ע, ורבים ושלמים הללו את פעלי זה, כאשר שמעתי זאת מפי הגאון רבי יצחק אלחנן נ"ע, בעת בקרתיו בביתו בקאוונא ר"ה תרנ"ז ומפי בנו הגאון רבי צבי הירש נ"ע בסוף שנת תר"ס. אחרי מות ידידי הנזכר ערב פסח תרנ"ה, משכתי את ידי מהמליץ ולא שלחתי עוד את מאמרי אליו והעתקות רבות מהפנקס נשארו אצלי בכתובים, רב יותר מהנדפסות. אחרי כן, כאשר עלה ברעתי להכין את ספרי לדפוס, אספתי ביחד את כל ההעתקות הנדפסות והנמצאות אתי בכתובים, וסדרתי אותן לפי שנותיהן ולא לפי דפי הפנקס שנכתבו בהם. אך שנים רבות נשאר ספרי בכתובים, כי לא יכלתי להדפיסו על הוצאותי, עד היום, אשר הכיר אותו הועד לחכרת מפעלי ההשכלה

בקרב אחינו ברוסיא לטוב ויתן לי את הפרס מהכסף אשר הניח בקופת הועד למשמרת הנביר הנדיב יהושע צייטלין נ"ע, על הדפסת מפרי הכסף הזה ספרים מועילים בשפת קדשנו, ועתה הנני מוציאו לאור. אקוה, כי גם הקוראים הנכבדים ימצאו חפצם בספרי זה ויזכירוני לטוב על אשר הצלתי מתהום הנשיה כתבים עתיקים, המראים כמו בראי, איך חיו אבותינו בארצנו זאת בימים מקדם, במה התעסקו ומה היו מעשיהם אז.

המחבר.

תר"ע.

לקורות היהודים בעיר דובנא.

עיר דובנא יושבת על נהר איקווא, המקיף אותה משלש רוחותיה, והיא אחת משתים עשרה ערי המחוז אשר בפלך וואלין במרחק חמשים מיל. וועראסט, מעיר הגבול ראדזיוויל הקרובה לעיר בראדי, אשר בקצה מדינת אסטרייך. מספר יושביה לערך שמנת אלפים איש ומהם מספר אחינו בני ישראל הגרים בקרבה כחמשת אלפים איש. *) זכרון העיר הואת תחת שם „דובן" בא בספר תולדות הימים משנת תתנ"ט לאלף החמשי 1099 למספרם ועד שנת קמ"ו לאלף הששי, 1386 למספרם, היתה תחת ממשלת נסיכים שונים ממשפחת רוריק ובשנה הואת נתן אותה יאגעלאָ, הנסיך הגדול מליטא, מתנה להנסיך אָסטראָסקי ומאז ועד עתה עומדת היא ברשות אדונים פרטים. בשלש מאות שנים האחרונות למספרם היתה תחת ממשלת הנסיכים מבית ליובאמירסקי ובתחלת רבע האחרון ממאה התשע עשרה קנה את העיר דובנא עם כל הכפרים השייכים לה הנסיך הרוסי באַריאַטינסקי ואחרי מות אשתו בתחלת המאה הנוכחת עברה העיר הזאת לבתה הגרעפין יעלע. סאוועטי שובאלאוו. מימי קדם היתה דובנא עיר בצורה ובמאה הששׁ עשרה נבנה בתוכה על גבעה גבוהה אצל שפת הנהר ארמון גדול וחזק, אשר לא יכלו ללכוד לא הקדרים ולא חיל הקאזאקים, אשר צרו עליו תחת פקודת מנהיגם הצורר חמעלניצקי. תחת פקודת העריץ הזה לחמו הקאזאקים עם הפולנים בסביבות עיר דובנא ובשנת תי"א, 1651 למספרם, נפלו לפניהם חלל על שדה עיר בראסטעצקא, אשר במחוז דובנא, ונלחצו לכרות אתם ברית שלום כפי רצון מנצחיהם הפולנים. אך מהרה הפירו את דברי הברית הזאת, כאשר יצאו מהמבוכה ורוחם שבה אליהם. בשנת

*) על פי הענציקלאָפּעדיא של בראָקהויז.

תקנ"ב, 1792 למספרם, התאספו בעיר דובנא רבים מגדולי ואפרתי עם פולין ובאו בברית יחד לעשות תקנות טיעילית בתהלוכות הממשלה וסדרים חדשים בכל הארץ, למען הצל איתה מידי אויביה, אשר שתי עליה מסביב. הברית הזאת הנודעת תחת השם הקאָנפעדעראציע מטאָרנאָוויץ, עיר קטנה במחוז דובנא, עלתה בתהו כ׳בלי עשות פרי, כי חיל בעלי הברית ננפו ונפצו לכל רוח מפני חיל הקיסרית יעקאַטערינא השניה וארץ פולין כולה חדלה מהיות ממלכה בפני עצמה ונתחלקה בין שכניה ולפי החלוקה הזאת נספח חבל הארץ וואלין ופראליען ובתוכו גם העיר דובנא למדינת רוסיא בימי הקיסר פאוויל חי בעיר דובנא הפרינץ קאָנדע, אשר נמלט מהמהפכה אשר היתה אז בצרפת. ממחצית השניה ממאה השבע עשרה נהיתה דובנא לעיר רבת המרכלת ומסחרה פרץ בארץ. בשנת תקל"ד, 1774 למספרם, אחרי נספחה העיר לבוב למדינת אסטרייך, עבר שוק הקאנטראקטין מעיר הזאת לעיר דובנא ועל ידי זה שגבה ותעש חיל, אך לא רבו שנות הצלחתה אלה, כי בשנת תקנ"ד, 1794 למספרם, נלקח שוק הקאנטראקטין מעיר דובנא והוסב לעיר קיוב ומני אז ירדה דובנא מגדולתה.

מתי התישבו היהודים בעיר דובנא וסביבותיה לא נוכל לדעת בברור, אך כנראה עוד בתחלת האלף הנוכחי היה מספרם לא מעט בקרבה. על זאת תעידנה אלפי מצבות, השבורות לרסיסים ומתגוללות על חלק הישן נושן של בית הקברות שלה, אשר אי אפשר לקרוא את הכתוב עליהן, תחת כי לא הרחק מהמקום ההרוס הזה נמצאות מצבות ממאה הרביעית אשר רשומן יכר, כאשר יראה הקורא בחלק המצבות.

גם ההגדה אשר בפי אנשי המקום, כי לפנים היתה בכפר פטיץ, הרחק מדובנא לערך 15 ווערסט, קהלה גדולה של יהודים ודובנא היתה נקראת הסמוכה לעיר פטיץ, אשר זה מאית בשנים אין זכר לה, תעיד כי ישיב היהודים פה היא לא פחות מתחלת האלף הששי. בגזרת ת"ח היו גם אחינו בעיר דובנא לשלל ולמשסה, כבכל יתר הערים הקרבות והרחקות והרבה מאות מהם נהרגו על קדוש ד', הם ונשיהם ובניהם.

ומה שכתב בעל ספר צער בת רבים, כי נהרגו אז בק"ק דובנא ד' אלפים מרבא ועד זעירא, הוא אך גוזמא, וכן כתב

בספר טיט היון, ומשם, ק"ק אוסטרה, בא לק"ק דובנא ושם ב' מאות בעלי בתים ונהרנו פמעט כולם. בספר הכתבים והזכרונות לתולדות בני ישראל בארצות רוסיא ופולין, *) שהוציא לאור הועד לחברת מפיצי ההשכלה בקרב אחינו יושבי רוסיא, והוא ספר יקר מאד ורב הערך נמצא את שם דובנא בשני כתבים. האחד משנת שס"ז, 1607 למספרם, יספר, כי בשנה הזאת נתנה האדונית אלכסנדרא יעלאָוויצקיא את הכפר שלה עם כל האכרים והמסים והארנוניות השייכים להכפר בשכירות על ארבע שנים לשני יהודים מעיר דובנא, הנקובים שם בשמותם, עביר שלשת אלפים זהובים פוילים בשנה, והשני משנת ת"ח—תי"ג יספר, כי ביתי מלחמת חמעלניצקי היה מספר ארובות העשן של היהודים המחויבים לשלם מס ארבעים ושבע בעת של הנוצרים היו אז מאת וארבעים ואחת ארובות העשן. בכרך השני מספר הזה באו כתבים אחדים השייכים לעיר דובנא ונביא פה מהם את אלה, אשר הקורא ימצאם טוב לדעת אותם.

בשנת 1713 למספרם תע"ג אשר הנסיך אלכסנדר דאָמיניק ליובאָמירסקי, אדון העיר דובנא, ונכתבה בספר המגיסטראט של העיר הזאת החלטת הנבחרים על הערכת המסים בין תושבי העיר דיבנא, היהודים והנוצרים, ולתוך ביניהם לבל יריבו זה עם זה, שהנוצרים, אשר מספרם פחות ממספר היהודים יתנו אך שליש מהמסים והיהודים יתנו שני שלישים; תיקון הדרכים והגשרים ושאר עבודות המוטלים על הצבור חלים על כל התושבים בכלל מבלי הבדל בין היהודים והנוצרים בקנס אלף גריוון להמבצר ולהסגר בבית האסורים.

פסק דין שהוציא המאגיסטראט של העיר דיבנא אחרי החקירה והדרישה שעשה אודות שתי נשים שנחשדו בעין קבלת הדת הישראלית 5 מארט 1716 תע"ו.

על פי הקטגר של העיר דובנא נלקחו לתת דין וחשבון חעירנית מעיר וויטיבסק האלמנה מארינא דאווידאָווּנא סיראָוויצאָ־ווּא והעירנית מעיר מעלצאָ הבתולה מארינא וויעצכאָווא על אשר קבלו את דת הישראלית. על החקירה והדרישה הגידה הראשונה שהיא בת הכמר אָברים מוויטיבסק יהיתה נשואה להנוצרי דוד סיראָוויץ

*) Регесты и Надписи.

וישבה אתו עשרה שנים ואחרי מותו קבלה את הדת הישראלית מרצון עצמה, מבלי אשר הטה אותה לזאת איש מי, יען שמעה מפי אביה הכמר שדת הישראלית טובה מדת הנוצרית. כל איש לא ידע שהיא המירה דתה ועל כל הדרך, טוויטיבסק עד דובנא, נתנו היהודים לה סוסים לנסוע מעיר לעיר. כי הגידה להם שהיא עבריה ובדובנא לנתה אך לילה אחד, כי ביום השני לבואה הנה נתפסה והובאה לבית האסורים. על השאלה, אם לא תחפוץ לשוב לדת הניצרית ענתה, כי לא תחפוץ וכי נכונה היא לסבל יסורים ולמות עבריה על קדושת שם אלקים חיים. כאשר שאלוה תחת ענוים קשים ואחרי הכו אותה מאה ושמונים מלקות, הגידה כדברים אשר אמרה בתחלה. מארינא ווייצעכאָווא באה בברית הנשואים עם איש יהודי אחד ונתפסה מתחת חופתה. היא הגידה, שבעיר מולדתה מעלצאַ היתה שפחה בבית יהודי אחד ואחרי כן עקרה מושבה לעיר ליזיסק ושם דברו על לבה העברי פאָסטרנאָק ועוד אנשים עברים אחדים והוא שמעה לקולם וקבלה את דתם, כאשר שאלו אותה שלש פעמים תחת ענוים קשים והכו אותה ששים ושש מלקות הגידה את דבריה אלה ואך אחרי הפעם הרביעית, כאשר הכו אותה עוד ארבעים מלקות הגידה, עתה נתתי בלבי לשנוא את הדת העברית וכמלפנים מאמינה אני בנוצרי ונכונה אני לסבול יסורים ולמות עבורו. מתחת החופה נלקחו לבית האסורים גם חמשה יהודים, אפרים יאקובאָוויטש חתן מאריני ווייצעכאָווא, לייב אבראמאָוויטש משניח בית החולים, לייב מאָוישאָוויטש, אשר נסע ימים רבים יחד עם מאריני ווייצעכאָווא ויעקב יוזפאָוויטש, אשר כתב את הכתיבה. האחרון הגיד, כי היה חולה ולא ידע בשביל מי הוא כותב. כאשר נשאלו על ידי ענוים קשים והכיה ברצועה, כל אחד מהם שלש פעמים, הגידו כולם בפה אחד, שלא ידעו שהיא אשה נוצרית. על יסוד חק הכללי וחוקי ראי — הזאקסאני אשר על פיהם כל העוזב את הדת הנוצרית ישרף באש, דנו השופטים את האלמנה מארינא דאווידאווני לקרוע את בשרה במלקחים ולשרפה אחרי כן על הסוקד בעוד נשמתה בה ואת הבתולה מארינא ווייצעכאָויא שפטו להתיז את ראשה ואחרי כן לשרף אותה. את היהודים, מלבד החילה יעקב יוזפאָוויטש, דנו להכות אותם מאה מלקות לפני עמוד הקלון ולגרש

אחרי כן את אשר באו ממקום אחר מן העיר. על קהל דובנא, על אשר דעתם היתה קלה וביודעים או בלא יודעים נתנו לעזובי דת מקום אתם בהמשך שבועת ימים והרשו להן לעשות חופה, הניחו לשלם קנס בשעוה ובנרות חלב לטוב כל בתי התפלות ובתי המקלט לנוצרים אשר בעיר דובנא ולטוב אוצר הממשלה, הנסיך, המבצר וממשלת העיר ולהשיב ליושבי עיר דובנא הנוצרים את כל הוצאותיהם, אשר הוציאו על המשפט הזה. מלבד זה אסרו על היהודים להחזיק אצלם מאז והלאה עבדים ושפחות מבני דת הנוצרית בקנס מאה גריוון ולהושיב את הנוצרי העובר אצלם בבית האסורים.

בפקודה שנתן הנסיך לייבאמירסקי להמאניסטראט של העיר דובנא בשנת 1727 תפ"ז באו הסעיפים האלה אודות היהודים,

סעיף ב'. סכסוכים בין היהודים והעירנים יבואו למשפט ראש פקודות העיר ועבור תביעה ישר לפני בית דין המבצר מבלי לפנות למשפט ראש פקודות העיר יושם עונש לשבת שני ימים במשמר.

סעיף ד'. התושבים בעצמם יבחרו את שרי פקודות העיר ובין הבוחרים יהיה יהודי אחד שפוח מן הקהל.

סעיף י"ג. העירנים לא ילכו לבית המרחץ ביחד עם היהודים כי אם לבדם ולתכלית הזאת יקבעו ימים מיוחדים בכל שבוע לכל בני אמונה אחת והיינו, יום השלישי ויום השבת להנוצרים ויום החמישי והששי להיהודים. על הסדר הזה יביטו בעין פקוחה לחליפת שרי פקודות העיר והעוברים על החק הזה יענשו לשבת בבית האסירים ארבעה ימים. החק הזה נכתב בספר המאגיסטראט לעיר דובנא.

לפי דברי הרב הגאון בעל תוספות יו"ט בספרו מגלת איבה עמדו בימיו בגליל וואלין בראש הקהלות ארבע הערים האלה, לודמיר. אשר היא משנת שצ"ד עד ת"ד היה אב"ד בעיר הואת: אוסטרא, קרעמעניץ, לוצק ועיר דובנא לא נחשבה ביניהן. אך זאת היה כנראה לי, מסבת מדינית, שקרובה היא עיר דובנא להערים אסטרא, קרעמעניץ ולוצק ועומדת היא במרחק שוה מכל אחת מהן ולכן נבלעה בתוכן, ובאמת היתה קהלה גדולה ונכבדה, מלאה נגידים וקצינים ומופלגי תורה וגאונים גדולים ישבו על כסא הרבנות בקרבה. מהרבנים אשר חיו במאות הראשונות לאלף

חששי, לא אך ברובנא, כי אם גם בכל ערי ארצות פולין, לא נודע מאומה, כי למדו אז מספרים כתבי יד וספרי תלמוד ופוסקים, הגדולים בכמותם, היו יקרים מאד ולא כל אדם זכה להשתמש ולקרוא בהם ומבלי כלים אין אומנים ולכן בכלל לא היו רבנים גדולים ונודעים לשם בתורתם ובידיעתם בעת ההיא ואך מהעת שנתיסדו בתי הדפוס בתחלת המחצה השניה למאה השלישית והספרים התפשטו בכל תפוצות ישראל, אז נתרבו התלמדים ונתיסדו הישיבות ומהן יצאו רבנים גדולים, חריפים ובקיאים בתלמוד ובכל נושאי כליו, אשר נתנו מהודם ומגדולתם על הערים שישבו על כסא הרבנית בקרבן.

עד סוף הרבע הראשון ממאה החמישית לא היו ברובנא רבנים מפורסמים ונודעים לשם באלה הגאונים האדירים שישבו במאה הרביעית ובתחלת המאה החמישית על כסאית הרבנות בערי אסטרא, קרעמעניץ ולודמיר, כמו הגאונים מהרש"ל, מהרש"א, בעל הלבושים, ר' יו"ט ליפמאן ועוד. ומה שכתב איש אחד שהגאון ר מאיר, אבי הגאון ר' שבתי כהן בעל השך היה אב"ד בעיר דובנא ומת פה ג' כסלו, ת"ג, משגה הוא אתו. האיש הזה סמך את דברייו אך על אחת המצבות הנמצאות בבית הקברות פה ועליה הדברים האלה: „בתר כהונה שנת ת"ג לפ"ק. פה נטמן איש חסיד ונאמן המאיר עיני חכמים בהלכה, האלוף מוה' מאיר בן מהר"ם בין שהלך לעולמו ג' ימים לחודש כסליו תנצב"ה. אך בחפזו לא הביא את הדברים החצובים על המצבה העומדת בצד המצבה של ר' מאיר זה: ובנו נטמן לימיני צדיק וישר הרב ר' פסח ב"ר מאיר ב"ן נפטר ביום ש"ק ט"ו אב שנת תל"ד תנצב"ה, המכזיבים את עדותי, שר' מאיר זה הוא אבי השיך, כי לאבי השך ר' מאיר מלבד בני זה ובנו השני הגאון מו' יונה נחום הכהן אב"ד בק"ק סאכטשוב לא היו עוד בנים, כאשר יראה הקורא בספר דעת קדושים. שהוציא לאור עם הערית רכות ומועילות הסופר הנודע ש. וינער, לבד זאת, הנה לא נכתב על המצבה של ר' מאיר זה התואר אב"ד ולא שום תואר אחר מהתוארים שיכתבו על מצבות של רבנים, דבר אשר לא יתכן ולא יכל לחסר על מצבת רב הגאון נודע כזה. יעוד, לו באמת היה הוא האב של השך, כי עהה מבני כל ספק על מצבת בנו ר' פסח הקבור אצלו ואשר מת בשנת תל"ד, בעת שהשך בבר התחשב בין הראשונים מגאוני

זמנו וספריו נתקבלו בכל תפוצות ישראל, לא נמנעו מלהזכיר, כי הוא אחי הגאון האדיר הזה. אבל ר' פסח אחי הש"ך לא היה ולא נברא.

הרב הראשון מהרבנים הנידעים שישבו על כסא הרבנות בעיר דובנא היה הרב ר' נחמן ב"ר מאיר כ"ץ רפאפורט, הנודע גם בשם כנויו ליפשיץ על שם אשתו ליפשע בת הגאון ה"ר יוסף ב"ר אליקום נעץ אבד"ק לבוב. בחיי חותני היה ר' נחמן דיין בעיר לבוב ואחרי מיתו מלא היא איזה זמן את מקומו ואחרי כן היה אב"ד בעיר בעלזא ולערך תכ"ב נתקבל לאב"ד בק"ק דובנא וישב פה על כסאו עד מותו בערך בשנת תל"ד.

אחריו מלא מקומו בנו הגאון ר' שמחה כהן רפאפורט ובשנת תמ"ט היה עוד בעיר דובנא, כנראה מהסכמתו על ספר צפנת פענח אשר חתם עליה „נאום שמחה בא"ט הרב הגדול מוהר"ר נחמן זללה"ה רפאפורט החונה בק"ק דובנא". ובשנה הזו נתקבל לאב"ד ור"מ בק"ק הוראדנא ולערך שנת תע"ד נתקבל משם לאב"ד ור"מ בעיר ליבלין ונפטר בעיר שעברשין בנסעו למלאות את מקום הגאון חכם צבי בעיר לבוב מקום מולדתו.

הגאון המפורסם והמקובל מוה' יוסף יאסקי בן הרב הגאון המקובל מוה' יהודא יודל אב"ד ור"מ דק"ק קאוולי היה אב"ד בגליל מינסק ומשם נתקבל לאב"ד בעיר דובנא לערך תנ"ח וכן חתם את עצמו בהסכמתו על ספר נפתלי שבע רצון, „יוסף בלא"א הרב המפורסם מוה' יודל ז"ל חויה בגליל מינסק ומצ"פ בק"ק דובנא רבתי ביום א' ער"ח תמוז נח"ת לפ"ק. הוא היה רבו המובהק של הרב המקובל מוה' צבי הירש קאידנבור בעל ספר קב הישר, כמבואר בהקדמתו שם וחבר ג"כ כמה פרקים בחכמה ומוסר והדפיסם תלמידו בעל קב הישר בחלק ב' בספרו. חבר ספר יסיד יוסף, הנהגות מוסר ויראת ה', שקלאב תקמ"ה וספר נעימה קדושה, הנהגות ישרות ושיר ליום הש"ק עם פי"ו, חמו"ד הגאון ר' יוסף יאסקי נפטר בעיר דובנא ער"ח אייר תס"ו ועד היום זכרו פה בפי כל, ועושים לו אמ"ר ביום מותו ער"ח אייר.

אחרי הגאון ר' יוסף יאסקי אב"ד בעיר דובנא היה הרב הגאון מוה' שמואל בן הגביר המנהיג ר' שלום שבנא כץ מקראקא חתן הגאון ר' יהושע בעל מגיני שלמה ושו"ת פני יהושע.

בשנת תס"ט „לבטח והשקט" הסבים פה על הספר פני ארי'

זוטא וחתם „נאום שמואל בל"א מוה' שבנא הכהן מקראקא חינה בק"ק דובנא רבתי". הרב הזה נפטר בעיר בראדי ונקבר שם.

בראשית שנת תע"ט נבחר לאב"ד בדובנא הגאון ר' יהושע העשיל בן הגאון ר' אלעזר ובזו השנה כ"ז ניסן בא על החתום בפנקס הקהל על תקנות הסעודות רמתא. הוא בא ג"כ על החתום בפנקס הזה בהמשך שנים רבות על קבלת שכירתו מן הקהל ובשנת תפ"ד נתן הסכמתו בעיר דובנא ע"ס יפה מראה אגדות ירושלמי עם פי' זרע אברהם. הרב ר' יהושע העשיל השאיר אחריו לצדקה להחזקת לומדי תורה ארבע מאות זהובים פו' ומת בעיר דובנא, ככתוב ברשימת הנפטרים אשר בבהכנ"ס, ער"ח אב וכנראה בשנת תפ"ח, כי לפי הכתוב בפנקס מן כ"ז טבת תפ"ט כבר הלך לעולמו אז. זכרון ממצבתי לא נמצא על בית הקברות דפה, כמו שלא נמצא שום זכרון ממצבות כל הרבנים שהיו פה לפניו ואחריו עד הרב ר' זאב וואלף, כי הרבנים בדורות הראשונים נקברו פה באהל גדול בשורה אחת זה אצל זה ושמותיהם היו כתובים בששר על כתלי האהל בחוץ וברבות הימים ממטרות שמים נפל הטיח, נמסו הלבנים ונהרסו הכתלים ולא נשאר כל זכר משמות הרבנים שנקברו תחת האהל הזה. בקצה האהל עומדים עוד איזה לבנים ועליהם נראים אותיות גדולים כתובים אשר היו מכוסים בסיד.

בהמשך איזו שנים אחרי מות הגאון ר' יהושע העשיל היה כסא הרבנות בעיר דובנא פנוי עד אשר נבחר בשנת תצ"ה לאב"ד הבן השני של הגביר המנהיג ר' שלום שבנא מקראקא, הגאון ר' אברהם כהנא, אשר היה ער העת ההיא אב"ד ור"מ בעיר אסטרא ובשנת תפ"ד הסכים שמה ביחד עם הגאון ר' יהושע העשיל מדובנא על ספר יפה מראה, הנזכר לעיל. בימי שבתו של ר' אברהם כהנא בעיר דובנא לא בא שום ענין בפנקס הקהל דפה, ולכן לא בא הוא על החתום ונפטר בעיר דובנא בסוף שנת ת"ק ובחיה"ס ת"ק אלף כבר מלא את מקומו בני הגאון ר' יצחק משה כהנא ובא אז על החתום בתיר אב"ד ור"מ בפנקס הקהל. הגאון הזה בא הרבה פעמים על החתום בפנקס הזה. אך לא האריך ימים ונפטר בתחלת שנת תק"ו בדובנא. ממנו ימצאו בבהכ"נ פה פריכת וכפרת ועל הכפרת כתובים באותיות כסף: „נ"נ הרב ר' משה כהנא ואשתו הרבנית מ' ריזל".

על מקומו, וכנראה איזו שנים אחרי מותו לאב"ד בדובנא

נתקבל גיסו הגאון מוה' שאול בן הגאון מיה' אריה ליב מאמשטרדם
[חתן ר' אברהם כהנא מדובנא. הוא נולד בשנת תע"ו בעיר רישא,
בעת שאביו היה שם אב"ד, ובטרם בא לשבת על כסא הרבנות
בדובנא היה אב"ד בעיר לאקטש. בפנקס הקהל באה חתימתו
פעמים רבות ופעם אחת או שתים, כנראה, כתב הוא בעצמו את
גוף הענין, בשנת תקי"ד נבחר לועד יערסלב ושם חתם „הק' שאול
חופ"ק דובנא מבורר ממדינת וואלין. בשנת תקט"ו, אחרי מות
אביו הגאון באמשטרדם, עזב הוא את מקומו בדובנא ויסע לאמ-
שטרדם לבקשת אלופי העיר היאת למלאית שם את מקום אביו. אחרי
נסעו התאספו אלופי עיר דובנא ויאמרו לקבל עליהם לאב"ד את
הבן השני של הגאון ר' ליב מאמשטרדם, את הגאון ר' צבי הירש,
אך בתנאי „שיפיים את השרה בזוזי דריו ולבנות לעצמו בית דירה
העשוי לכבוד על הוצאותיו". הגאון ר' צבי הירש, כנודע, לא
הסכים להתנאים האלה ולא בא לשבת בעיר דובנא. אחת מנכדות
הגאון ר' שאול מאמשטרדם, האשה מרת מרים דינה בת הרבני
מוהר"ר אפרים פישעל, היתה אשת הגביר ר' זעליג ב"ר זלמן
מרובנא ונודעת פה לאשה חכמה, טובת לב ובעלת בית ונפטרה
בשנת תק"ע ומניחתה על בית הקברות פה ולזכר נשמתה נדב
אישה פרוכת יפה ויקרה לבית הכנסת ועליה באותיות כסף כתובים
הדברים האלה: „ז"נ הרבני מ' זעליג בר"ז ז"ל ע"נ זוגתו הצנועה
מ' מרים דינה ז"ל נבג"ע נכדת הרב המה"ג מיה' שאול זללה"ה
אב"ד דק"ק אמשטרדם שנת תק"ע". באמשטרדם ישב הגאון ר'
שאול על כסא הרבנות כשלשים וחמש שנים ובן שבעים ושלש
שנים בשנת תק"ן הלך שם לעולמו. היא חבר ספר בנין אריאל
בשני חלקים ותשובות רבות ממנו נדפסו בספרי הגאונים שחיו
בזמנו.

למלאות את מקום הגאון ר' שאול נקרא בשנת תקי"ו הגאון
המקובל מוה' נפתלי הירץ בן הגאון המפורסם מו"ה צבי הירש
האב"ד בק"ק הלברשטאט בן הגאון הגדול מוה' נפתלי הירץ אשכנזי
האב"ד דק"ק לבוב וחתן הגאון הגדול מוה' שמחה כהן ראפאפורט
שהיה אב"ד בק"ק דובנא, הוראדנא, לובלין ולבוב. הגאון המקובל
מוה' נפתלי הירץ ישב על כסא הרבנות בק"ק דיבנא עד יום מותו
בשנת תקל"ז ובעשרה בטבת תקכ"ח היה נמנה בין עשרה השליטים
חכמי וגאוני דמדינת פולין בהתועדם יחדיו בעיר בראדי ביומא

ישוקא, אשר שם עמדו גם הם לימין צדקו של הגאון מוה' ישראל ליפשיץ האב"ד בק"ק קליווא בנידון הגט מקליווא ונדפסה תשובתו בזה בס' שו"ת אור ישראל ובס' אור הישר.

את מקום הגאון המנוח ר' נפתלי הירץ מלא בני הגאון מוה' זאב וואלף. אשר חתם כמה פעמים על פנקס הקהל על התקנות שהתקינו אלופי העיר ונתן הסכמתו על ספרים רבים ונפטר בעיר דובנא בשנת תק"ס. במותו היה בנו ר' חיים יעקב עוד צעיר לימים, כבן כ ה שנים, ולכן לא חפצו אנשי עיר דובנא שיהיה להם לרב, אף שכבר ישב על כסא הרבנות בעיר ראוונא ואחרי איזו שנים נבחר לאב"ד בדובנא הרב הגאון הגדול מוה' חיים מרדכי מרגליות, אחי הגאון הנודע מוה' אפרים זלמן מרגליות. כאחד היראים וחרדים התקין תקנה וכתב בפנקס הקהל, שכל יזיר שום טבח לבוא לבית הבדיקה בעת שיבדיקו השוחטים את בהמתו השחושה ואם יעבור ויבוא או יביט בבית פנימה דרך החלונות אז אסיר לו להיות עור טבח. בשנת תקע"ו הסכים ע"ס מחצית השקל יחתם "ה"ק חיים מרדכי מרגליות חונה בק"ק דובנא רבתי ובק"ק ברעסטיצקי". בשנת תקע"ח פקד הקיסר אלכסנדר הראשון שיבחרו היהודים מקרבם שלשה אנשים וישלחום לעיר המלוכה למען אשר תוכל הממשלה להתיעץ אתם על הדברים הנוגעים לכלל ישראל. למלאות אחרי הפקודה הזאת התאספו בעיר ווילנא ראשי בני ישראל מערים רבות ובתיכם היה הרב ר' חיים מרדכי מרגליות האב"ד דק"ק דובנא. הוא חדש בעיר דובנא את בית הדפוס, אשר היה סגור שנים רבות והדפיס בו בשנת תק"פ את הספר שערי אפרים לאחיו הגאון וגם הוציא לאור בשנה הזאת את השלחן ערוך או"ח בשני חלקים עם כ' פירושים, ממנו, בשם שערי תשובה ומאחיו, בשם יד אפרים, היצאה יפה ומהודרה.

הגאון ר' חיים מרדכי מרגליות מלבד תורתו שלח במסחר ידו ועסק בסחורות שונות. אשר לקח בהקפה ומידו נתן לאחרים גם כן בהקפה והדבר הזה היה לאסונו, כי נכשל באנשים שאינם הגונים אשר פשטו לו את רגלם, לכן לא היתה לו היכלת לפריע את חיובותיו ומריב בושה עזב את העיר דובנא. אז נבחר לאב"ד בדובנא הרב מוה' חיים יעקב בן הגאון מוה' זאב וואלף, תלמיד הגאון ר' נסן דיין ומו"צ בעיר דובנא, מחבר הספר עצי לבונה. האב"ד בימיו היה בדובנא הרב הגאון מוה' אלעזר אויערבאך, מחבר

ספר שו"ת טורי אבן, שנפטר בדובנא תקפ"ט. הרב ר' חיים יעקב צ"ר וואלף האלבערשטאט נפטר בן שבעים ושש שנים בליל יום הכפורים תרי"ד ואשתו ליבה בת הפרנס ר' דוד ברס"פ מתה בת שבעים שנה ט"ו שבט תר"ז.

את מקומו טלא חתנו, בעל בתי שרה פיגא, הרב מיה' דוד צבי ב"ר חיים ראזענפעלד מחבר ספר מלבושי טהרה. הוא נפטר י"ד חשון תרמ"א ואשתו נפטרה ארבעה ימים לפניו. עתה ישרתו פה בנו הרב מו"ה מנחם מענדיל בתור אב"ד ובנו הרב מו"ה זאב וואלף בתור טו צ.

ממשפחות הכבודות אשר בדובנא, הנכבדה היא משפחת הפרנסים, אשר נעתקה אחרי כן שמה ונקראת ער היום פה בשם מרשאלקאויטש, בני המשפחה הזאת היו תמיד מהמצוינים בתוך ראשי וגדוליעיר דובנא ומהם השתלשלו הרבה משפחות ידועות לשם בערים רבות כמו פרנס, ראפאלאוויטש ועוד וזכרם לא יסוף מאתנו. הראשון מבני המשפחה הזאת, אשר זכרו נמצא על בית הקברות של העיר דובנא, הוא ר' אברהם ב"ר זאב וואלף ולפי המסורה[1]) היה חתן הגאון הט"ז שנשא את בתו מאשתו השניה ונפטר ד' אלול תנ"ט. בנו ר' דוד נפטר בשם טוב, לשון מצבתו, ו' אדר תפ"ו. לר' דוד היו בנים, האחד ר' אביגדר, אשר בקפי של חוהמ"פ תקי"ג נבחר לראש מדינה, כרשום בפנקס דעיר דובנא, והוא אבי ר' מנחם מאניש אבי ר' משה פרץ אבי ר' חיים נחמן פרנס מווילנא. הרב הגדול בתורה ובויראה הגביר הנכבד מוה' חיים נחמן פרנס מווילנא היה[2]) חתן הרב הגאון מוה' אפרים זלמן מרגליות, אשר התכבד בו וביחוסו בהקדמתו לספר מגלה עמוקות על התורה להגאון החסיד מוה' נתן שפירא שהוציא לאור בשנת תקנ"ה בלעמבערג, אחרי מותה אשתו הראשונה, בת הגאון הנזכר, נשא לאשה את בת הרב המופלג הצדיק הגביר ר' אריה ליב בהרב מוה' בער מעיר ווילנא והתישב בעיר הזאת והיה אחד מראשיה ואלופיה ושמו יצא לשם ולתפארת ברוב צדקתו ונדבת ידיו ומת שמה בשנת תרי"ד. הבן השני של ר' דוד היה ר' משה וכפי הנראה ממצבתו שעל קברו היה איש קדוש מופלא בתורה ונגיד ונפטר כ"ח כסליו

---

[1]) עיין בספר קריה נשנבה לשלמה באבער צד 9.

[2]) עיין בספר קריה נאמנה לפין צד 259.

תקכ"ח. לר' משה פרנס היה כמה בנים. ר' רפאל ב ר משה פרנס אבי הגביר ר' זלמן, אשר מת בשנת תקס"נ והשאיר אחריו בכתב צואה יקרה, השמורה עד היום בידי יוצאי חלציו. ר' קלמן ב'ר משה פרנס, הוא אבי הגביר והפרנס ר' אהרן, אשר השאיר אחריו בית חומה גדול לתורה ולתפלה, הנקרא עד היום בשמו, בית המדרש של ר' אהרן פרנס, בבית מדרש הזה היו ספרים רבים יקרי המציאות, ספרי תלמוד, פוסקים ופירושים והכמת ישראל והרבה מהם נמצאים בי גם עתה, אך כולם הם במצב לא טוב, קרועים, טלואים וחסרים ומעידים, כי לפנים למדו והשתמשו בהם רבים, תחת כי עתה אין דורש ומבקש אחריהם. על הספרים האלה, כאשר תספר ההגדה, הוציא מיסד בית המדרש הזה, הגביר ר' אהרן פרנס, עשרת אלפים רו"כ. ר' דוד ב"ר משה פרנס, אבי הגביר ר' צדוק מרשאלקאוויטש, אשר הנדיל לעשות צדקה וחסד בעירו והשאיר אחריו מטון הרבה משמרת לצדקה ועל שמו יקרא בית המדרש אשר בנו והתפלל בו בני משפחתו, בית המדרש של מרשאלקאוויטש ובפי ההמון יקרא הקלויז של בר"ן, בני ר' צדוק. בית המדרש הזה היה כמה פעמים למאכלת אש ובכל פעם נבנה מחדש, ועתה הוא בנין לבנים יפה וגבוה, אך בוניו נלחצו לסתים את חלונותיו לצד מזרח, כי חזקו עליהם בדין בעלי הבתים החדשים, אשר קנו את הבתים העומדים בצד זה מבני המשפחה הזאת.

ר' יצחק מרשאלקאוויטש היה גביר ונגיד והלך בדרכי אביו, ר' צדוק מרשאלקאוויטש ועשה טוב וחסד עם כל הפונים לעזרתו ומת בשם טוב. בנו ר' מרדכי הירש מרשאלקאוויטש היה איש תם וישר ועסקן בצרכי צבור באמונה ובתים לכבד ומת זה כעשרים שנה.

אחד מחתני הגביר ר צדוק מרשאלקאוויטש היה הרב הדרשן ר' יצחק אליהו ב"ר שמואל לאנדא ממיוחסי עיר ווילנא. הוא גר שנים רבות בעיר דובנא ורוב עסקו היה בתורה ובחבור ספרים לפרש ולבאר את כתבי הקודש, האגדות והמדרשים על דרך משל ודרוש בעקבית הרב המגיד מרובנא, אך גם ממשא ומתן לא הניח ידו. בשבתות ובמועדים דרש בבתי התפלה דרושי תורה ומוסר והיה מהעוסקים בצרכי הכלל באמונה וידע להשיב דבר לשואליו בחכמת פיו ועבור זה בחרוהו קהלית וואלין לחבר הועד לעניני דת

העברים, העומד על יד המיניסטריום מעניני הפנים. אחרי מות הרב הדרשן ר' זלמן זאב ב"ר יחזקאל פייביש בווילנא בשנת תרכ"ח קראוהו נכבדי עיר ווילנא למלאות את מקום המנוח ויהי למ"ץ ולדרשן ומוכיח בעיר מולדתו עד יום מותו כ' כסליו תרל"ז. הוא הניח אחריו אוצר ספרים יקרים ועתיקים בכל מקצעות שבתורה וחכמת ישראל ועל הרוב מהם היו הערותיו בכתיבת ידו, כתיבה יפה ונקיה. את כל הספרים האלה מכר בנו יחידו בזול גדול לשני מוכרי ספרים בדובנא, אשר בכל אי-ידיעתם במחיר ספרים יקרי המציאות כאלה הרויחו בהם כסף הרבה.

גם הגאון ר' צבי הירש ב"ר נפתלי הירץ הכהן רפאפארט מלעמבערג, בעל המחבר ספר תורת כהנים על הספרא, ווילנא תר"ה, היה חתן ר' צדוק מרשאלקאוויטש וימים רבים סמך על שלחנו ולמד בהתמדה עם כמה מופלגי תורה בבית המדרש של בר"ץ. הוא היה איש חכם ואהב להגיד דברי חדודים, ממנו יספרו, שפעם אחת שאל את אחד הבחורים, אשר פנע בבית מדרשו, במה יתעסק וכאשר ענהו הבחור, שעסקו בתורה ואוכל ימים הוא, הגיד לו ר' צבי הירש בשחוק, אם כן הדבר בני, אכול בטיבך את יום השבעה עשר בתמוז ואת יום התשעה באב הארוכים.

הבחור הזה, הערש גרינבערג, היה מעיר הקטנה קאטעבורג אשר במחוז קרעמעניץ ולמד שנים רבות תורה בעיר דובנא ובכל יום מהשבוע אכל אצל בעל בית אחר, כמנהג הבחורים העניים הלומדים בישיבות, בדובנא לקח לו לאשה בת קצב אחד ושמה לאה, אשר ילדה לו, כפי הרשום בספרי הנולדים בעיר דובנא, בחורש אלול תקצ"ו בת ושמה בתיה, אשר היתה אשת הרב מבאבמוט ווינרויב. אחרי כן עזב גרינבערג את אשתו ובתו ואת בית חותנו הקצב וגמור חק למידו באחד הגימנאזיום ואחרי כן בבית מדרש גבוה. אז המיר גרינבערג את דת אבותיו ויסבב שמו לפיעדאראיו, הוא פ... אשר נשא משרה גבוה בעיר קיוב ובאחרית ימיו היה מבקר ספרים בעיר ווארשא. את אשתו העברית גרש וכאשר בקר פעם אחת בדובנא את בתו, שנעשה בגרת, אמר לתת לה לנדוניא אלף רו"כ. „עם אב כמוך ימעט האלף רו"כ, אשר תאמר לתת לה", אמרה לו אשה כבודה אחת. פ... שחק ויתן לבתו אלף וחמש מאות רו"כ.

הרב הגדול הצדיק והחסיד ר' שמואל ב"ר דוד בירנבוים,

אשר עשרות בשנים ישב על התורה והעבדה בעיר דובנא, היה חתן הגביר ר' יצחק מרשאלקאוויטש, כי אחרי מות אשתו הראשונה, בת הגאון ר' עקיבא אייגר, נשא את בתו שרה לאשה. מאשתו זאת לא היה לו ילדים, אך מאשתו הראשונה היו לו בנות ובן אחד ואחת מבנותיו היתה אשת הנביר ר' זלמן בראדסקי מקיוב. הרב ר' שמואל בירנבוים אף שכל ימיו היה עסקו בחסידות ולא פסק פומא מנירסא, בכל זאת ידע היטב את שפת אשכנז וספרי מבחרי הסופרים בשפה הזאת היו שגורים על פיו, כי שנים רבות ישב בעיר פוניא ולמד שם לשון וספר. וימת הרב ר' שמואל בירנבוים בעיר דובנא בשיבה טובה כ"ט אדר תרמ"ז.

ה"ר יעקב כ"ר זאב קראנץ, הנודע בשם „המגיד מדובנא", היה באמת לא בן העיר הזאת, כי נולד בלימא בעיר זעטיל ולמד לפני אביו הרב ובהיותו בן י"א שנים נסע למעזעריטש ולמד שם בבהמ"ד והיה דורש לפעמים לפני מכיריו דרושי תורה ומוסר ויצא לו שם מגיד משכיל ויקבלוהו עליהם נכבדי העיר למגיד מישרים וישב אתם כשתי שנים ומשם נתקבל בק"ק זאלקאווא ואח"כ לעיר דובנא וישרת פה בקדש שמונה עשרה שנה ועל שם מקומו זה נקרא המגיד מדובנא. אח"כ נתקבל בחעלמא ומשם נקרא לוא־מושץ ושם היה חמש עשרה שנה ונפטר שם י"ז טבת תקס"ה.[1]) שכירתו קבל בעיר דובנא ששה והובים פילים לשבוע ודירה באחד מבתי העדה וזכורני שראיתי לפני הרבה שנים באחד מפנקסי העדה אשר היו שמורים אצל הגבאי מבהכ"נ אז ר' מאיר שומסקי נ"ע, נפטר תרמ"ו, שעל אסיפה אחת הסכימו אלופי העדה וראשיה להוסיף להמגיד ר' יעקב על שכירתו שני זהובים בשבוע ולתקן על חשבון העדה את התנור בבית דירתו. הפנקס הזה ביחד עם כל הפנקסים וכתבי העדה נשרפו בשרפה הגדולה שהיתה בעיר דובנא חי' איר תרנ"ה, שאז נשרף כחלק שלישי מהעיר. צאצאי בנות המגיד הזה יושבים בעיר דובנא עד היום.

אחד ממבחרי המשכילים התורנים שחיו בימי המאספים ועשו הרבה להרחבת לשון קדשנו ולביאור תורתנו, היה יליד עיר דובנא ויקרא עד היום בשמה, ר' שלמה ברבי יואל מדובנא או דובנא, ר"ש"ד. הוא נולד בסוף המאה החמישית בעיר דובנא

---

[1]) על פי כנסת ישראל לפין.

זנתנדל בה ואחרי עזבו את עיר מולדתו התנורר ימים רבים בבית הפילוסף רבינו משה ברבי מנחם מענדליאהן ולמד עם בני לשון הקדש ובאר לפי העתקת החכם הזה איזה חלקי התורה. אחרי כן מאיזו סבה עזב את העיר ברלין וסבב על ערי ישראל הגדולות ואסף פראנומעראנטין להוציא לאור את ספריו ופרישיו ורבים מנאוני הדור ההוא ונדיליו נשאו את שמו לתהלה והרבי לשבח ולפאר את ספריו ונתנו הסכמותיהם עליהם. אך מרבית ספריו נשארו בכתובים, יהיו למשמרת בידי המשכיל הבלשן ר' שמואל יוסף פין וממנו באו להמוזעאום האזיאטי אשר בעיר המלוכה פעטערסבורג, כאשר כתב בהקדמתו לרשימת ספרים היקרה „קהלת משה" אשר יוציא לאור החכם המשכיל הבקי בספרות ישראל ויודע בשם את כל הספרים לכל תוצאיותיהם ר' שמואל ווינער, המשגיח על מחלקת העברית במוזעאום זה. ר' שלמה דובנא נפטר בעיר אמשטרדם בשנת תקע"ג.

החכם נחמן הירש לינדר נולד בדובנא בשנת תקנ"א ומת בתיר מירה בית הספר בעיר זויל בויאלין בשנת תרי"א. הוא חבר את הספרים חכמת חמספר על חשבון ואלגעבריא, לוחות המגבילים, לאנאריפין, ואוקלידום, הוא העתקת הפרקים י"א וי"ב מאוקלידום עם תוספות וביאורים ממנו וכולם נדפסו אחרי מותו.

החכם המדקדק ר' חיים צבי לערנער יצא גם הוא מעיר דובנא. הוא נולד בעיר דובנא, כאשר כתב הוא בעצמו בספרי תולדות הדקדוק צד 30 ביום ערב פסח שנת ה' תקע"ה 1815, וימי עלומיו בלה בעיר הזאת. אחרי כן למד בבית הספר של החכם שטערן בעיר אדעסא ובהיסד בית מדרש לרבנים בעיר זיטאמיר בשנת תר"ח היה הוא בו מורה שפת עבר ודקדוקה ועמד במשמרתו זו עד אשר נסגרו בתי מדרש הרבנים בארצנו בשנת תרל"ג. בשנת תרי"ט הוציא לאור את ספרו הנודע מורה הלשון וזכה לראות ממנו בחייו הרבה מהדורות ואחרי מותו בזיטאמיר בשנת תרמ"ט לקחו יורשיו עבור הזכות להדפיס את ספרו זה יותר מאלפים רו"כ, אשר לא זכה להמכר במחיר רב כזה ספר עברי אחר.

גם משפחת קולישער, אשר יצאו ממנה חכמים ומשכילים הנודעים לשם, כמו הרקטור המנוח ר' ראובן קולישער מקיוב, המורה ר' ישעיה קולישער ובנו ר' ישראל קולישער בזיטאמיר, חתן ר' חיים צבי לערנער, הסופר הידע ר' מיכל קולישער ועוד,

מוצאה מעיר דובנא. על שער הספר „מרגליות התלויה בגלגל" להבין תהלוכות השמש והירח, כתוב: „נעשה ע"י המאסף המופלא מיה' משה בא"א ישעיהו זלה"ה קאלישער מדובנא רבתא", הספר הקטן הזה, בן 8 דפים, הוא מבלי מקום ומבלי שנת דפוסו, אך נראה שנדפס בסדלקב לערך שנת תק"ע.

בשנת תקצ"א בא לעיר דובנא המליץ המשורר אברהם בער הכהן נאטטלאבער והיא היה אז בן עשרים ואחת שנה וישב בדובנא שנים אחדות וילמד חכמה ודעת לבני הנעורים ויפרש להם את תורת ה' וספרי נביאינו. ארחית למודו ותהלוכותיו לא הפיקו רצון בעיני ראשי העדה וישלחו אליו את אחד משמשי הקהל להעיד בו לבל יוסיף להטיף לקח לנעורים ואם לא ישמע לדבריהם, אז מרה תהיה אחריתו. אך הוא לא שת לבו לדבריהם, כי רבים מאבות תלמידיו היו עליו לסתרה.

לוכרון הטוב ששבעה לה נפשו בימי עלומיו, בשבתו בדובנא בחברת רעים יקרים, הדפים בספרו הנצנים, ווילנא תרי"א, שיר נחמד בשם „זכר רב טוב". כאשר נסגר בשנת תרל"ג בית מדרש הרבנים בזיטאמיר. אשר הוא היה שם אחד מהמורים העברים, בא עוד הפעם לגור בעיר דובנא ביחד עם בתו וחתנו ה' באָרנשטיין, אשר היה אז רב העדה בדובנא, ומפה נהל את מערכת „הבקר אור". אשר הוציא בראשונה בעיר לבוב בעזרת הסיפר ה' ראובן ברוידעס ואחרי כן בעיר ווארשא בעזרת הסיפר ומוכר ספרים ה' אליעזר יצחק שפירא ובאחרונה בעזרת הסופר ומוכר ספרים ה' אברהם ציקערמאן. בשנת תרמ"ו עקר מושבו לעיר ראוונא ואחרי שנתים עזב גם את העיר הזאת ויבוא לגור עם בתו וחתנו לעיר ביאלאסטאק וימת שם בחודש ניסן תרנ"ט בשנת השמונים ותשע לימי חייו.

באחרית המאה העברה ובתחלת המאה הנוכחת ישב כמה שנים בעיר דובנא דיאנעניס העברי, ר' זאב וואלף אדעלזאהן, ולמד תורה וחכמה לכל דורש ומבקש והעמיד תלמידים הרבה ואחד מהם היה המליץ המרקדק ח. צ. לעווענער, הנזכר לעיל. הוא היה מן הנעלבים ואינם עולבים והסתפק תמיד במעט, בלחם צר ורג מל ח ועל הארץ ישן ולא קבל מתנות מכל איש את מקום מולדתי ומגורי אבותיו עזב בימי עלומיו ומארץ ליטא שם פעמיו לארץ הנגב ילך מעיר לעיר עדי באו לעיר דובנא, אשר היתה אז מלאה

אנשים צעירים, אשר דרשו חכמה ומדע. מאין בא ומי היו אביותיו לא הניד לתלמידיו, כי לא איש דברים היה לספר את קורות ימי חייו, אך כמה פעמים הזכיר, שהגאון הנודע ר' מנשה מאילייא, בעל אלפי מנשה, היה רבו. בהיותו חקרן גדול ועינו חדרה בכל דבר בקורת, גלה לפעמים טעמים בתורה נגד פירושי גדולי המפרשים ובעבור זאת העיר עליו את חמת המתחסדים בעם, אשר הקדישו עליו מלחמה וקראו אחריו מלא, ואף שהוא לא שת לבו אליהם והוסיף לתת לקחו להלמידיו, בכל זאת נלאה לאחרונה לשמוע תמיד חרפתי מפיהם ויעזוב את העיר דזבנא וישב שנתים בבית הגביר המשכיל ר' יהודה כארי בעיר מעזעריטש ויהי למורה לאחד מבניו ואחרי כן בא לעיר אדעסא וימת שם בערום ובחוסר כל ביום ב' אלול תרכ"ו. עיין בהערות מהחכם כארי לספר קהלת למנחם מענדיל איש סאטנוב, אדעסא תרל"ג, כי משם לקחתי את הדברים האלה.

בקיץ ת ר, בנסוע החכם המליץ ר' שניאור זאקש, אשר נודע אחרי כן לחוקר קדמוניות ומבקר בכתבי הקודש, למסעיו נתפש בדבר איזו עלילה והושם בבית הסהר בעיר דובנא ואך בהשתדלות המשכילים של העיר הזאת והערים הקרובית יצא לחפשי ונשאר בדובנא והתמהמה בה יותר משנה בחברת מרעים וידידים משכילים, אשר הוכיר את שמם במחברתי כנפי יונה, ברלין תר"ח, ברוב אהבה וחבה, כדברים האלה: לאהובי מדובנא — ידידי נפשי ומטיבי החכמים וסיפרים מהירים משכילים תמימים ישרים בלבותם! הצ"ה אשכנז — מנוע החכם צבי ואבי ידידי הסופר הנכבד ה' זלמן אשכנזי*) הכותב — ר' ל. הר הזכוכית (שמחני נא אחי במליצותיך הנפלאות! ודרוש בשלום אחיך היקר ר"פ וכל לכם!) ר' ה. הר הלבן, ואחיו היקר ר"י, ר. ה. עליאש (שמחתי לראות שמך כתוב על סוף ספר פי' המכילתא למר חותנך הרב, בהודע לי מזה לפחות שלומך בעת ההדפסה, שמחני נא גם אתה יקירי במליצותיך הנעימות) לר' נ. מרגליות (מה שלומך? מחמד עיני! ומה שלום

*) לד בון לבי ולבב כל יודעיו ומפיריו הרבים חי"ה לפתע פתאום ביום י"א תמוז תרס"ט ויהי בן ששים ואחת שנה ביום ש"ק כ"א תמוז ויקבר למחרתו בבחכר הקברים פה דובנא בכבוד גדול תנצב"ה ויגעמו לו גבי אדמתו.

כל אשר לך! ידע כי לחי עולם נטע אהבתך בלבו — ודרוש נא בשלום אביך היקר רמ"ג ואחיך היקרים בקרע. איה ידידנו היקר יוגה מרג. היום? ומה שלומו?) ולניסו רש"ם ז"ם, ל"ז מארשע. לר"י קאל. ולאהיו, היקר ראוב. קאליש. (איכה היום מחמד בכשרונותיו הנפלאי? כתוב נא לי!) ולכל הנלוים אליהם. לידידי מא"ז. ולהמליץ ת. ה. לער. (איה היום איש ארצי החרוץ ושנון הח' ר' ז. ו. אדעס.?) להיקר ר' שמש. ולכל מאהבי המשכילים שם אהבה וחבה רבה, שלום רב, ותודות אלף לשעבר!—

בתידה על הטוב אשר עשו משכילי עיר דובנא עם החכם ר' שניאור זאקש כתב החכם המליץ הנודע יצחק ערטער מכתב לר' ליבוש נלאזבערג מדובנא, שנדפס בספר קשת הסיפר ליעקב לאפין, ברלין תרי"ו ואשר אני נותן פה לפני הקוראים:

אל כבוד החכם החרוץ ושנון המליץ הנפלא וכו' כש"ת מוה' ליבוש נלאזבערג נ"י בדובנא רבתי. ראיתי את ששון לבך, איש יקר! כי עלתה בידיך להיות מעיז לאיש נכבד יקר רוח איש תבונה ה"ה ידידי אשר אהבתי ר' שניאור זאקש נ"י. ראיתי את ששון לבך ואשמח גם אני כי הקרה ה' לפני עוד איש נכבד משכיל טהור לב, כמוך, להיות ממיודעי ואנשי בריתי, כי ברית כרתי את כל משכילי עמי, אשר שמץ תבונתם מלבד אשר תאיר להם באפלה, עוד נחמם את קרב לבם, לאהבה את עמם בכלל, ואת המשכילים בעם בפרט, ובכל צרותם גם להם צר, לא ישקוטו ולא ינוחו עדי יוציאום ממצוקה. מה רבה תודתי לך, איש יקר! ולהנדיבים הנכבדים החכמים המשכילים הרבים, אשר בעירך, אשר עורו כגבורים חיל, להוציא נפש יקרה ממצוקותיה, לנתק מיסרותיה, למען תיכל השלם כחותיה, להיות בימים הבאים לכבוד ולתפארת לנו! מה רבה תודתי להנגיד המפורסם ר' הירש אשכנזי נ"י, אשר אסף את ידידי זה אל ביתו ויאכילהו מארוחת שולחנו! שמות האנשים הנכבדים האלה חרותים על לוח לבי, לא ימוש נצח מזכרוני!—

היה ברכה איש יקר! כאות נפש השמח על ידידיתיך

יצחק ערטער.

הסופר והפלשן ד"ר שלמה מאנדעלקערן נולד קריב לשנת ת"ר בעיר הקטנה מלינאב, הרחקה מעיר דובנא מהלך שנים עשר ווערסט ושנים אחרות בבחריותו למד בבית המדרש של בר"ן בעיר דובנא תלמוד ופוסקים ובעיר הזאת נשא אשה, אשר ילדה לו בן. אז עזב מאנדעלקערן את אשתו ואת בנו וינס לעיר זיטאמיר ויכנס שמה אל בית מדרש הרבנים, אך אחרי שלש שנים, בשנת תרכ"ה, נלחץ מאיזו סבה לעזוב את העיר הזאת ויבוא לעיר ווילנא ויגמור חק למודו בבית מדרש הרבנים אשר שמה. מאנדעלקערן הצטיין מאד בחריצותו ושקידתו והרבה למד בפני עצמו והרבה ספרים, גדולי הכמות והאיכות כתב בשפת עבר והוציא לאור. החשובים והיקרים מהם, אשר עשו לו שם עולם, הוא ספרו "דברי ימי רוסיא" בשלשה חלקים וספרו הענק "היכל הקודש" קאנקורדאנציא עברית וארמית לכתבי הקודש. וימת מאנדעלקערן בבן ס"ב שנים בעיר ווין בשנת תרס"ב.

ריפאים מומחים היו בכל עת בקרב אחינו בני ישראל בכל ארצות מושבותיהם, אך מספרם נתרבה מאד באסטרייך בימי הקיסר יוסף השני, אשר פתח לרחבה את דלתות בתי הספר הבינונים והגבוהים לפני ילדי ישראל. אז עזבו רבים מהם את ארץ מולדתם ובני משפחתם וילכו לשבת בערי פילין ויעשו שם חיל ויבנו להם שם בתים ושמם נשאר אחריהם לתהלה כן יספרו, שארון העיר דובנא הריכם מיכאל ליובאמירסקי, בשובו פעם אחת מנסיעותיו בחוץ לארץ, הביא אתו את הרופא ר' שלמה בן הרב הגאון מוה' אלי' אב"ד דק"ק ווילן, אשר התישב בעיר דובנא ויחי בעיר הזאת הוא וכל בני משפחתו שנים רבות ויאסוף לו הון ויקנה לו בית חומה גדול, הנקרא עד היום על שמו, הבית חומה של הדוקטור רוזענבערג. כן שמעתי מפי זקנים וזקנות רבים, אשר ידעו את המשפחה הזאת ואצל הבעל הנוכחי של בית החומה הזה נמצאת העתקה מהצואה שכתב ראש המשפחה, ר' שלמה ראזענבערג בשנת תקע"ז. וחבל על אשר לא לקחתי דברים מתוך בני המשפחה הזאת עם מורי ורבי המשורר אב"ג נ"ע, אשר היה כמעין הגובע בידיעת הדורות הקודמים ובספורי מעשיות מהאנשים אשר ידע ואשר הצטיני בתורתם, בחכמתם, בחסידותם או בתהלוכתם עם אלהים ואנשים. הדברים החרותים על המצבות שעל קברי בני המשפחה הזאת ימצא הקורא בחלק המצבות.

בשנת תקנ"ד, תחת ממשלת אדון העיר דובנא, הנסיך מיכאל ליובאמירסקי וכנראה גם בעזרתו הוקם בדובנא, כמו בערים רבות בפלך וואלין, בית דפוס לספרי עברים על ידי השותפים המדפיסים מוה' יונתן במהור"ר יעקב ומשנהו מיכל פיאטראוויסקי ומבית הדפוס הזה יצאו לאור הספרים האלה:

תקנ"ד: שבילי הלקט, זבח שמואל על הלכות שחיטה ובדיקה, שלחן ארבע לרבנו בחיי והפרות והפורקן לרס"ג.

תקנ"ה: סליחה פאליא גדול כמנהג פולין קטן ופולין גדול ליטא ורייסין הנמצאה אצלי, ס' היראה לר' יונה, ספר רקח לר' אלעזר מגרמיזא, צל המעלות עם כרם עין גדי לר' יהודה אריה מווילנא וסבוב ר' פתחיה ואלדד הדני, הנמצא אצלי בשתי תוצאות מדפוס הזה.

תקנ"ו: ברוך שאמר על הלכות תפילין וספר הגורלות.

תקנ"ו: שו"ת תשואות חן.

תקנ"ח: בת עיני, מבשר צדק, סליחות וחומשים עם פי' רש"י ותרגום הנמצאים אצלי.

תק"ם: שיטה מקובצת על מסכת נזיר.

תקס"א: מחזור בשני חלקים לימים נוראים ולשלשת רגלים, הנמצא אצלי בשתי תוצאות. האחת עם פירוש בלשון הקודש והשנית עם פירוש בלשון עברי טייטש.

תקס"ד: שער השמים, אותיות ד"ר יצחק ודברי חכמים מר' אליהו גאליני על חכמת היד, הנמצא אצלי.

תקס"ה: תיקוני הזהר נדפס על ידי המדפים ר' אהרן ברבי יונה מעיר אוסטרא.

תקס"ו: אורים ותומים להגאון ר' יונתן אייבשיץ.

תק"פ: שערי אפרים להגאון ר' אפרים מרגליות על קריאת התורה ושלחן ערוך אורח חיים עם שערי תשובה ב"ח.

תקפ"ב: סליחות ל"ז אדר וער"ח אב.

מלבד הספרים האלה, הנקובים פה בשמותם, לא נודעו עוד לבעלי הרשימות ספרים אחרים מדפוס דובנא, אף שבהמשך הזמן, אשר עמד הדפוס על תלו בעיר דובנא, מבלי כל ספק יצאו ממנו לאור עוד ספרים רבים ומה גם ספרי תפלה, סידורים, תהלים, הגדות וקינות וכדומה, אשר ספו תמו ונקרעו מרוב השתמשותם בהם או יתגלגלו בבתי אנשים פרטים וקשה להשיגם

ואך על פי איזה מקרה, אם לא ילכו לאבוד, תודע מציאותם למאספי ספרים ויבואו זכרם ברשימות הספרים. על שערי הספרים, אשר יצאו לאור בעיר דובנא בשנים הראשונות אחרי הוקם פה בית דפוס, נדפס השלט של משפחת ליובאמירסקי עם ראשי התבות משם הנסיך מיכל ליובאמירסקי.

בית הכנסת בעיר דובנא הוא בנין אבנים יפה מאד. גבהו כשלשים אמה וכפתו נשענת על ששה עשר עמודים, בנוים בארבעה טורים, בבנינו התעסקו לערך שתים עשרה שנה, משנת תקמ"ב עד שנת תקנ"ד, שאז, כנרשם בפנקס הקהל, החילו להתפלל בו. רבות עמלו בוניו בו ועשו תחבולות למצוא מקור לכסף הרב שהוציאו עליו, אך מבלי מסעד הנסיך מיכל ליובאמירסקי, אדון העיר, הנזכר פה זה כמה פעמים, לא יכלו להוציא אל הפעל את מחשבתם הטובה וכל עמלם נשאר מעל לולא בא הארון הטוב הזה להם לעזרה. הוא שלח את עבדיו האכרים לעבוד בבנין הזה בשכר קטן מאד ועבור האבנים, הלבנים החול והחמר והסיד שקנו אצלו לצורך הבנין הזה לקח מהם אך החצי ממחירם או ויעזרם בכל דבר, אשר היתה היכלת בידו לעשית עבירם וינהלם כל הימים בעצתו. זה עשרים וחמש שנה כאשר ספר לי איש אמונים אחד, זקן כבן שבעים שנה, ששמע בימי נעוריו מפי אביו, אשר היה או בן שמונים שנה, שהיה בעת הונחה אבן הראשה לבנין בית הכנסת וראה בעיניו, איך ישבו אנשי העיר ואלופיהם ונכבדיהם בראשם סביב לשלחנות, שנעשו מקרשים, אשר הניחו על חביות יין ושכר ריקנות, וכוסית יין שרף ועגות דבש לפניהם ובחברתם היה גם הנסיך הזה, שר גדול ונכבד במלכות פולין ואחד מראשי הצבא, אשר שתה כוסו אתם יחד, אחרי הגיד להם דברים אחדים ואחרי ברכו אותם שינמרו בכי טוב את אשר החילו לבנות ויתפללו בבית הכנסת הזה לאלהים, אשר ברא שמים וארץ ואשר בידו נפש כל חי. לזכרון הדבר הטוב, אשר עשה האציל הזה, אדון העיר, עם אחינו, הציבו ממעל לפתח בית הכנסת לוח ברזל מוזהב ועליו חרות שלט משפחת האפרתים הכבודה הזאת וראשי התיבות משם הנסיך מיכל ליובאמירסקי ומתחת השלט הפסוק „בבית אלהים נהלך ב'ר'ג'ש' בנקוד האותיות לפרט תקנ"ד, הלא הוא עד היום הזה.

ארין הקודש, אשר בבית הכנסת, הוא מעשה מחשבת ויפה מאד ועליו ועל דלתותיו ועמודיו מצדדיו פתוחים מעץ ובזוהבים צצים ופרחים, שרפים וכרובים וזנגבי נפן, אשר משכו עיני הרואים עליהם, אך ברבות השנים נתקלקל ארון הקודש הזה ומעט מעט נפלו ונחסרו הצעצועים, אשר היו עליו וזהבו נפל ונחשך, עד שקם זה לא כבר הגבאי של בית הכנסת האלוף הנגיד מוה' שמואל הורוויץ יצ"ו ולא נח ולא שקט עד אשר תקנו והזהבו מחדש והנה הוא עולה עתה בהדרו מאשר היה בראשונה. התקון הזה עלה יותר מאלפים רו"כ גם רצפת הקרשים העבים מעצי אלון שעשו בוני בית הכנסת ושנרקבה במרוצת הימים וההליכה עליה היתה קשה ומסוכנת הסיר ה' ש. הורוויץ ותחתה עשה רצפה מטבלאות של סיד־מוצק יפה ונוחה להתהולכים עליה. בארון הקודש עומדים כששים ספרי תורות גדולים וקטנים ומרביתם כשרים לקרוא בהם. כלי קודש כסף, כתרים עצי־חיים, ציצים, ידים, מנורות, קערות וכדים אשר ירחצו הכהנים בהם ידיהם לפני הדוכן, גם פרכות, כפרות ומכסות יקרות מעשי אומנים, נמצאים בבית הכנסת לרוב. המנורה של חנוכה, אשר ידליקו בה נרות גם בכל לילי שבתות ומועדים, היא מכסף טהור גדולה וכבדה ונעשה ברוב פאר והדר עם נשר כסף בעל שני ראשים מלמעלה. שתי טבלאות קטנות כסף מחוקות במנורה ועל האחת מהן כתובים הדברים: „זה מעשה המנורה מחדש שהוסיפו החב' מוזגים עליה כסף הרבה תקע"ו", ועל השניה כתוב: „לאות עולם ומנחת אזכרה לגבאי מוזגים ואנשי החבורה שנת תקצ"ז נגנבה המנורה הטהורה שנדבו מאז לבהכנ"ס ונמצאה חסרה ובטוב לבבם תקנוה מחדש יפה וברה ובהושענה רבא (כן) תקצ"ח נגמרה ולעולם תהיה עד ביאת הגואל". מספרים: את המנורה הזאת גנב אז הערל, אשר כבה הנרות בלילי שבתות ואחר ששבר אותה שם קניה וחוליותיה בשק ויביאם אל אחד ממכיריו למוכרם ואיש אחד היה שם וראה זאת וממנו נודע הדבר לאנשי העדה ויושם הגנב במאסר והמנורה הושבה לבית הכנסת

פרכנת וכפרות ומכסות, כאשר אמרנו, נמצאות בבהכ"נ לרוב ומחליפים אותן תמיד בשבתות השנה ברגלים ובימי הנוראים. בלילי שבתות תכסנה את הארון פרכת וכפרת מצבע

תכלת. על הכפרת תפורות באותיות כסף התיבות „ז"נ מ' יוסף כמ' אברהם יצ"ו בשנת תק"ך לפ"ק" ועל הפרכת תפור כל הקידוש לשבת באותיות כסף ומלמעלה כתוב „ז"נ מוהר"ר צבי הירש במהו' אליהו יצ"ו ואשתו מרת גיטיל" ומלמטה „שנת תקך"ז לפ"ק". בשבת מברכים ישימו על הארון פרכת וכפרת ועליהן באותיות כסף ברכות החדש ועל הפרכת מלמטה הפרט תק"יוד לפ"ק. ביום שיש בו בעיר ברית מילה, הן בחול והן בשבת, יכסו את הארן בפרכת וכפרת, עם הברכות האמורות בעת המילה. בלילי יו"ט יכסו את הארון בפרכת אדומה יקרה ועליה תפור באותיות כסף כל הקידוש ליו"ט עם התיבות: „ז"נ האשה הצנועה הגבירה מרת הינדא חי' בת הנגיד המנוח מ' ירמיה הלוי ז"ל". ישנה ממנה גם קערת כסף אחת עם הכתבת: „ז"נ הצנועה מרת הינדא בת הרבני מוהר"ר ירמיה סג"ל", על כפרת אחת של יו"ט כתוב: „שויתי ה' לנגדי תמיד ז"נ מ' אליעזר במ' יוסף עבור בנו הילד אליהו הי"ל ולט"ט א"ס", ועל כפרת אחרת כתיב, „ז"נ האלוף מ' דוד ב"ר ניסן ז"ל שנת תקל"ז לפ"ק". על פרכת אחת טירקיש יקרה ויפה כתיב: ז"נ האשה החשיבה הגבירה מרת אסתר ת' בת המופלג החריף מהו' יואל זצ"ל. אך על רוב הפרכות והכפרות אין שום כתבת וזכרון ממי הן, לעת המוסף בשביעי של פסח ושמיני עצרת יתלו על הארן פרכת אחת יקרה ומהודרה מאד מעשה אומנים ועליה נרקמו בחוטי כסף וזהב עמודים גדולים וענבי גפן בצבעים יפים ושונים ובאמצעה תבנית שור בעל קרנים העומד לכיור באר מים ועל הפרכת הזו כתוב: „שנת תפ"ז לפ"ק, על ידי הפועל העוסק במלאכת בגדי הקודש יאקב בהר"ר יהודא ליב ז"ל, יעל ידי הפועל העוסק במלאכת בגדי הקודש צבי הירש בהר"ר יהודא ליב ז"ל". לעת המוסף באחרון של פסח ושמחת תורה יתלו על הארן פרכת משי ותפורות עליה מעשי אומן חרוזי פנינים ואבני שמיר קטנות הרבה. אודות הפרכת הזו מספרים פה, שלפנים היה המנהג בבהכ"נ למטור את אמירת „אתה הראת" לפני ההקפות לכל המרבה ליתן. פעם אחת הגדילו לחליפות את מחיר האתה הראת שני אנשים חשובים, אשר האחד מהם מטה ידו לעת ההיא והשני, למען הכעיסו, שאלהו בקול רם, האם יוכל לשלם את אשר יבטיח עבור אמירת „אתה

הראת", אשת הנלעב, בשמעה זאת על מקומה בעזרת הנשים, לקחה מעל צוארה את חרוזי פניניה ומעל מצחה את השטערן טיכל שלה, שנעשה מאבנים יקרות, ותשליכם למטה לבהכנ"ם ותקרא, קחו את המחיר ובעלי יאמר „אתה הראת". על זוג מנורות כסף אחד הרותות המלות: „ז"נ מוכרי קדירות". כל הכלים ובגדי הקודש שמורים במרתף תחת דלתות ובריחי ברזל שעשה בשנת תרכ"ו הגבאי אז המנוח ר' מאיר שומסקי ז"ל, אשר לבו ונפשו היו תמיד לרומם את בית האלהים וכן היה בנו המנוח ר' חיים הירץ ז"ל, אשר היה גבאי בהכ"נ אחריו. כל החפצים היקרים האלה הם נדבות האנשים שחיו במאות שנים העברות, אבל בדורות האחרונים אין מנדר ואין נותן דבר על בית הכנסת ויוצאים מהכלל הם הגבאי הנגיד והאלוף מוה' שמואל ב"ר ליב הורוויץ ואשתו הצדינה מרת זעלדע בת המנוח ר' יעקב רייכל ז"ל שנתנו לבהכ"נ שני ספרי תורות גדולים בכתיבה יפה ומהדורה, כתר גדול, עצי חיים, ציץ ויד, כולם כסף טהור מעשי אומן, ופרכת וכפרת משי יפות ועל הפרכת מרוקמים בחיטי כסף הדברים: „לזכרון בהיכל ה' נדבת האשה מרת זעלדע בת המנוח ר' יעקב ז"ל לזכר נשמת בתה הילדה ליבע רייזעל שמתה באבה בשנת השתים עשרה לימי חייה י"א תטו תרס"ב". כאשר עקר הנגיד ה' שמואל הורוויץ לרגלי עסקיו את דירתו לביתי, אשר בנה הרחק כברת ארץ מהעיר, התפטר ממשרת הגבאות ובמקומו נבחר הנגיד ה' לאזר פישביין אשר לא יחשוך עמל לטוב בהכנ"ם ולפארו.

ארבע עזרות נשים לבהכ"נ לארך צפון ודרום, שתים מהן למעלה ושתים למטה. ובמבוא בהכ"נ לשני צדדיו נמצאים ארבעה בתי תפלה קטנים, שנים מלמטה ושנים מלמעלה, אשר בהם יתפללו רבים מהמין העם ובעלי מלאכות מלבד ימים הנוראים, שאז יתפללו כולם בבית הכנסת. מלבד בית הכנסת וארבעה בתי תפלה במבוא הבית הזה, ישנם בעיר עוד שבעה עשר בתי תפלות ומדרשים, כי בעיר דובנא כבכל ערי ליטא. פולין ורייסין לכל מפלגת אנשים, לכל כתה וכתה חסידים ולכל בעלי מלאכה אחת בית תפלה מיוחד, הנושא עליו את שם מיסדו או את שם מפלגת האנשים וכתת החסידים או את בעלי המלאכה המתפללים.

בבית הכנסת, הבנוי זה מאה ושש עשר שנים, כאשר אמרתי, שרתו בתור חזנים ובעלי תפלה והשפיעו מנגינתם שנים רבות אנשים הנודעים עד היום לשם ולתהלה בקול נעים, אשר היה להם ובכשרונות גדולים לשיר תפלות ופיוטים לפי חיקי הנגינה מבלי לסור מנוסח המקובל בעל תפיצות ישראל זה הרבה מאות שנים. כן החזן הנודע ר' שלמה ווינטרויב, הנקרא בפי כל ר' שלמה קאשטין, היה יליד דובנא ושנים רבות היה חזן בית הכנסת פה. מלהקת משורריו יצאו חזנים נודעים, אשר שרתו בקדש בקהלות גדולות והאחד המיוחד מהם היה בנו ר' אלטיר ווינטרויב, אשר היה ש"ץ בעיר קאנינסבערג בפרייסין וחבר את סדר הזמרה לכל השנה, הנודע בשם "זמרת ישראל". שני לו, הוא הבעל תפלה היחיד במינו, הנודע בשמו ר' משה פאסטערנאק, אשר היה גם כן יליד עיר דובנא וזמן רב לקח לבות המתפללים אחריו בקולו החזק והנעים ובזמירותיו הנפלאים, אשר שר מבלי עזרת משוררים. מבני שני החזנים האלה יושבים עד היום בעיר דובנא. מהחזנים ובעלי התפלה, אשר היו בשנים האחרונות בעיר דובנא, הצטיין הבעל תפלה ר' מרדכי, הנודע בכנויו ר' מאטיל וואשילקאווער. הוא התפלל תמיד מבלי משוררים והוציא מגרונו קולות שונים, עבים ודקים, רמים ונמוכים וכולם היו נעימים לאזני השומעים ופעלו פעולה עזה עליהם ודי היה לו להוציא שתים או שלש מלות ועיני כל העם זלגו דמעות מרוב צער או מרוב גיל ושמחת הנפש.

בראשית שנות הארבעים היה מקום ש"ץ פנוי בבית הכנסת ואז באו חזנים רבים ושונים עם להקות משוררים והתפללו שבת אחת או שתים בבית הכנסת והאריכו בתפלתם, כי הרבו לזמר ולשורר למען קחת לבות השומעים אחריהם. אך לעומת שבאו כן יצאו מהעיר. אז בא גם ר' מאטיל וואשילקאווער ויעמיד לבדו כדרכי מבלי משוררים לקבל את השבת, ויהי כאשר היציא מפיו בקול אך את המלות "לכי נרננה" לקח כרגע את לבות השומעים וכל העם הרגיש, כי היא הש"ץ, אשר הוכיח ה' להם. המשורר אב"ג, אשר היה בעל תפלה טוב וידע פרק בחוקי וכללי הזמרה ואשר התפלל אז בבית הכנסת, תיכף בשמע מפי ר' מאטיל את המלות הראשונות הגיד לו: "לפנינו הוא החזן, אשר אנחנו מבקשים וטוב ממנו לא שמעתי

עוד', ר' מאטיל וואשילקאווער היה איש יפה תואר, טוב לבב ונוח לבריות והסתפק במעט. אשר יכלה לתת לו עדת עיר דובנא.

בקיץ תרנ"ב חלה במחלה עזה ומסוכנת ובכל זאת לא מנע את עצמו להתפלל ביחים הנוראים לפני העמוד ותיכף אחרי יום הכפורים נסע לקיוב לבקש מזור למחלתו, אך לא מצא את אשר בקש ויחת בעיר הזאת והוא אך כבן ארבעים שנה.

בית החולים בדובנא הוא בחצר רחבת ידים בחלק העיר אשר אוירו צח ונעים וגנים ימצאו בו. בחצר הזה עומדים שני בתים. הבית האחד הוא בנין גדול של עץ ובנבה זה כשבעים או שמונים שנה ולפני עשרים וחמש שנה תקנו את הבית הזה ועשו עליו גג חדש בחמש מאות רו"כ, אשר צוה לפני מתו עבורו הגביר ר' ישעיה קהת איילבירט ובכסף, אשר הוסיפו יורשיו לתת. הבית הזה הוא עתה מושב לזקנים ולזקנות, המתפרנסים על חשבון הערה וגם המפקח על בית החולים ידור בו בשני חדרים. הבית השני הוא בנין אבנים גדול ורחב ובנבה מחדש בקיץ תר"ם על הוצאות יורשי הגביר הסוחר ר' יוסף בורשטיין מקיוב, אשר מת לפני איזו שנים בעיר אָהיים ונקבר בעיר פראנקפורט הסמיכה. הוא ישב שנים רבות בעיר דובנא ולפני מותו לא שכח את עיר מושבו זאת ויצו לאשתו ולבניו לבנות בית על חצר בית החולים ולהוציא על זה ארבעת אלפים רו"כ והם בלבם הטוב הוסיפו משלהם עוד כסכום הזה ויבנו בית אבנים טוב ויפה עם חדרים מרוחים, אשר כיום ימצאו בהם כעשרים חולים. מלבד הכתים האלה יש בחצר הזה עוד בית אבנים ישן למדור המשרתים והדרי המבשלים והכובסים. על מושב הזקנים ובית החולים תיציא העדה כששת אלפים רו"כ בשנה מטכס הבשר ומהכנסות מבתים וחנויות, השייכים לבית החולים ומנדבות בני העיר. איש דובנא אחד, ר' אליעזר ב"ר מרדכי פאדלוזסקי, אשר היה חשוך בנים ואשר מת כ"ה כסליו תר"ן, השאיר על בית החולים למען הזכיר את שמו את ביתו, העומד בטבור העיר ואשר יביא הכנסה כשבע מאות רו"כ לשנה. מלבד החולים, אשר יאספו בבית החולים יבקרו בכל יום את הבית הזה חולים רבים עניים, הבאים לשאול את פי רופא הבית על חלים ומכאובם והיא יענה לכולם ויתן להם

על חשבון בית החולים, מזור וסמי רפואה. המפקחים ומנהלים בבית הזה הם הנגיד ה' וואלף מאנדעלקער ומשנהו ה' ישעיה פערלמוטער.

גם בית תמחוייש בעיר דובנא, אשר אנשים דלים הנצרכים לעזרה מבלי הבדל דת יאכלו בו בכל יום את ארוחת הצהרים או יקחו שם ארוחתם לביתם. מחיר המנות היא בזול, קערת נזיד אחת מבלי בשר א' קאפ', נזיד עם שליש ליטרא בשר ארבעה קאפ' וליטרא לחם שני קאפ'. מובן הדבר, כי הכסף ממכירת המנות לא יגיע לנהל את בית התמחוי וכסף הנחסר יקובץ מאנשי העיר, גם רבים מאיני יהודים, גרי העיר, יתנו נדבתם בכל חדש לדבר הצדקה הזה, אשר מנהליו והעומדים בראשו הם יהודים. הנסיכה Княгиня Е. А. Барятинская, אדנת העיר דובנא, אשר ישבה בעיר המלוכה, נתנה על בית התמחוי מאה רו"כ בכל שנה. במותה שלחו מנהלי התמחוי נזר מתכת יפה להניח על ארונה. כאשר בקרו בשנת 1902 בתה, אשר ירשה אחריה את העיר דובנא הגראפין Графиня Е. В. Шувалова ואשה הגראף Ш. Шуваловъ, אדון העיר טאלנא בפלך פאדאליען, את בית התמחוי, כתבו את שמם בספר הזכרון לבית הזה ונדרו כל אחד לתת על הוצאותיו מאה רו"כ לשנה, אשר יקובל בתמידות, אף כי מת הגראף פטר שובאלב בשנה הנזכרת. בהמשך החורף ימכר בבית התמחוי לעניים מבלי הבדל דת עצים יבשים להסקה במחיר ארבעה קאפ' הפוד. וגם על מעשה הצדקה הזה יאסף כסף מאנשי העיר ומיערות הגראפין ניתן בכל שנה שמנה קלאפטר עצים*). בכלל שוררים שלום וידידות בין בני בריתנו ובין בני הנכר, גרי עיר דובנא וסביבותיה, וגם בימי הפרעות והדדיפות על אחינו זה עשרים וחמש שנים לפנים ובימינו אלה ישבו אחינו פה בשלוה ולא ננעו בהם ידי איש לרעה.

לעזר לנשים יולדות עניות ולסעדן בבשר ועופות, חלב

*) עתה מסבה לא נודע שחרה חדלה הגראפין Шувалова לתת את המאתים רו"כ להתמחוי וגם את העצים, אשר נתנה מיערה לחלק לעניים ולבית החולים, לא תתן עוד.

וחמאה וליתן את כל הנצרך להן בעת הראשונה אחרי לידתן ולשלוח מילדת ורופא מומחא ולהת שקוי וספי מזור ויין להיולדת הנצרכת לזאת, תדאג חברת נשים אחת. מיסדי החברה הזאת היו אשתי מרת חנה נ"ע והנשים העדינות תברלנה לחיים מרת באַבעטע באַק, מלכה יעקעלים, מרת דינה בירנבוים, כלת המנוח הרב מוה' שמואל בירנבוים, מרת ניטיל דבורה דוב ובתה מרת אידע קאַרין.

בהמשך שנים רבות בראשית החורף סבבה אשתי הנזכרה נ"ע בחברת איזו נשים עדינות את בתי נגידי ונדיבי העיר וימכרי פתקאות־גורל על חפצים ופעל ידים שונים, אשר אספו בתחלה מנשי העיר ואשר הפילו עליהם את הגורל ואת הכסף, אשר אספו באופן הזה, כשלש מאת רו"כ בכל שנה, חלקו לעניים בשם „כסף לדירות", כי משך הדירות פה בדובנא בימי הגשמים בחודש חשון. גם עתה, אחרי מות אשתי, יוסיפו לאסוף כסף על פי הגורל אשר יפילו לטובת העניים ולמען הזכיר את שם המתה, אשר יסדה את דבר הצדקה הזה. אשתי נ"ע היתה טובת לבב ונכונה תמיד לעזרת העניים ככל אשר השיגה ידה ולעשות לטובתם כל אשר בכחה היה לעשות. בחייה אהבוה וכבדוה כל יושבי עיר דובנא וכמותה הזילו דמעות עליה ועל קברה בבית העלמין הישן אשר בדובנא הוצבה מצבת אבן. אשר כה תאמר: „פ"נ האשה מרת חנה בת המליץ מר נפתלי קעלער בעל הבכורים נ"ע ואשת רב הערה דפה מר חיים זאב מרגליות והיא היתה עקרת בעלה ותפארת בניה ומשפחתה ואהובה ונכבדה מכל יודעיה בתום דרכה, בנועם מעשיה, בחריצות ידיה, בחכמתה, בהשכלתה ובכל תהלוכותיה ותעל נפשה לאלקים אור ליום ג' ט"ו אדר ראשון תרס"ה בשנת הארבעים ושמונה לימי חייה. תנצב"ה". וינעמו לה רגבי אדמתה.

מצב החנוך והלמיד בעיר דובנא כברוב ערי מושב בני ישראל בארצנו הקמנות. בני בעלי בתים ילמדו קרוא עברית וראשית הבנת התורה בחדרי מלמדים ובני העניים בתלמוד תורה. ישיבות בדובנא אין ומלמדי תלמוד ופוסקים

מעטים הם. בתי ספר בינונים בעיר דובנא גם כן *) אין והחפץ ללמוד את בניו בבתים האלה ישלחם לערים אחרות, אשר תעלה בדמים יקרים ולא הכל יכולים לעשות זאת. בבית ספר העיר משתי לשכות לבנים ולבנות ילמדו נערים ונערות רבים מבני ישראל, אשר יראו ברכה בלמודם. לפני שנתים ימים יסדה פה אשה כבידה נוצרית אחת M. Г. Сапожникова בית ספר פרטי לנערות ובו תלמדנה כשבעים נערות מבנית ישראל. על המוסד הזה נתנה אדונת העיר דובנא הגראפין Графиня Е. В. Шувалова בית חמה גדול בעל שתי קומות עם חצר ונן רחב גשלשת אלפים רו"כ מזומן לבנות על החצר בית מושב עבור העומדת בראש בית הספר ההוא. בבית התלמוד תורה מלבד למודי העברים על ידי מלמדים ילמדו הנערים משמנה שנים ולמעלה לשון וספר מפי מורה אחד תחת השגחת טובי העיר, הלא הם הדוקטאר ה' ש. הינדים, ה' בער כהן וה' אליעזר צוקערמאן. בית התלמוד תורה הוא בית גדול ונבנה מחדש על כסף יורשי המנוח ר' קלמן כהנא, אך כולו הוא עומד במקום צר ואין נקי, בשבנת החנויות לממכר בשר ושחיטת עופות, וטוב עשו ראשי העדה לו העבירו את התלמוד תורה לבית אחר מבתיה ואת בית התלמוד תורה נתנו לדבר אחר של צדקה, כמו לתמחוי או לבית לינת אורחים העניים, כאשר היה הבית הזה שנים רבות לפנים.

גם מוסדים אחרים למעשי צדקה שונים ימצאו בעיר דובנא, כמו להלוות לאיש אשר מטה ידו איזה סכום קטן מבלי רבית בעת דחקו, אשר בראשו יעמוד הנגיד ה' אהרן קויזם, להכנים אורחים הגונים ולתת להם צדה לדרך ולפני שנים אחדות גוסדה פה חברת „לינת הצדק", אשר מטרתה לבקר חולים בבתיהם ולסעדם על ערש דוי. המוסד היקר הזה החיל בזמן האחרון מחסרון כסף להתרופף ויתים רבים לא נראה פעולתו בין עניי עמנו פה הנצרכים לו במאד עד שקם בחורף

*) את הדברים האלה כתבתי לפני ארבע שנים, ועתה נפתח פה בית ספר בינוני עם כל הזכויות אשר לבתים האלה של המשלה, אך בכל הארבע לשכות שלו ופרוזדורו נתקבלו אך ששה נערים מבני עמנו, אף שרוב מנין ורוב בנין העיר הם בני ישראל.

העבר הנביר הנדיב ה' יונה איילבערט ויחזיקו מחדש ויתן על הוצאותיו שש מאות רו"כ. גם לפני חג הפסח נתן שלש מאות רו"כ לאפות מצות בזול עבור עניי העיר וחלק לעניים הגונים, כמעשהו בכל שנה, קמח ובשר לפסח, ישלם לו ה' כפעלו הטוב.

א"ש אחד ושמו יצחק שמעון, המכונה אלטיר בריזגאל בנה למען הזכיר את שמו בית חומה ללין בו העניים המחזרים על הפתחים, אשר עלה לו כאלפים רו"כ. האיש הזה מת כ"ז תשרי תרס"ז.

בית מקרא לספרים ולעלי עתים שונים נוסד בעיר דובנא לפני איזו שנים והוא פתוח תמיד מחצות היום עד השעה העשירית בלילה ורבים במחיר מצער יבואו לקרוא בו.

בית הקברות בעיר דובנא הוא, כאשר אמרתי, עתיק יומין מאד ומוקף חומה משלשה צדדיו ומצד הרביעי הוא נשען על בקעה שפלה ורחבה. בתחלת הוסדו היה הרחק מהעיר ועתה עומדים בקרבתו בתי עץ ואבנים רבים. שנבנו בעתים שונות ויטלאו את חלק העיר הנקרא פה „אחורי השער" או „מבוא העיר". קרבת המקום הזה אל בית הקברות היתה לפנים עלילות דברים לאיזה פקידים לקחת מתנות ממשניחי בית הקברות, למען יחשו ולא יגעו בהם לרעה. בראשית בואי הנה, בשנת תרל"ח, שכח הגבאי אז, ר' מנים זיידענמאן, לשלוח מתנה לאחד הפקידים, אשר בא מעיר הפלך כדרכו תמיד בכל שנה לסובב ולבקר את ערי המחוז. הפקיד, מבלי הגיד דבר, כתב שטנה על בית הקברות, כי נמצא הוא בין בתי יושבים רבים ומלא הוא על כל קצותיו עד אפס מקום ובאחד הימים באה הפקודה מעיר הפלך לסגור את בית הקברות הזה וליסד אחר תחתיו, במקום אשר ימצא לטוב. אז היתה עת צרה לאנשי העדה, כי מלבד הנזרה הקשה לסגור בית עולם עתיק יומין, אשר מקום רחב בו לקבור מתיסכדורות אחרים, לא יכלו למצוא מקום לבית קברות חדש ולהוציא כסף רב עליו, לקנותו, לתקנו ולגדרו מסביב ולבנות בית השומר. אחרי עמל רב והוצאות כסף לא מעט עלתה לראשי העדה לעכב את הדבר. עד אשר בא צו מבית דין העליון שבעיר המלוכה, אשר לפניו התלוננו על פקודת שרי הפלך, לבלי לסגור את בית הקברות, אם אך עוד מקום פנוי בו לקביר

מתים, יען כי הבתי מושב הנמצאים עתה קרוב אליו נבנו אחרי נוסר הוא, כי מקום רחב ופנוי ימצא בבית הקברות לא קשה היה להראות ולכן נשאר הוא על מקומו עד היום.

המשניחים על בית הקברות הם הנגידים ה' הערש פיקס ומשנהו ה' נחמן לערנער, אשר הרבו לעשות עבור משכן מתי עולם הזה.

משנים קדמניות עד לערך ששים שנה לפני הזמן הנוכחי היתה בדובנא, כמו בכל ערי מושב בני ישראל, חברה קדישא, אשר משלה על המון העם מבלי מעצור. כאשר מת איש או אשה מבני העיר התאספו ראשי החברה וגזרו אומר, כמה יתנו הקרובים בקבורת מתם ובאיזה מקום על הקברות יקברוהו, וכאשר אמרו כן היה. בהושענא רבה ושמיני עצרת היו כל עליות התורה בבית הכנסת שייכות לאנשי החברה ובליל שמחת תורה, אחרי משתה שמנים, הובילו את גבאי החודש בקול מצהלות שמחה. ובאור אבוקות מביתי לבית הכנסת. תקנות ומנהגי החברה וסדר הסעודות, שעשו בעתים ידועות, היו כתובים על פנקס מיוחד וגו כתבו לזכרון גם המאורעות שקרו בעיר. כלי הקדש, כתרים, מנורות כסף וכדומה, השייכים להחברה, היו שמורים בבית הגבאי בהמשך כל השנה מלבד ימי החגים, אשר אז הביאו אותם להשתמש בהם בבית הכנסת. לפני ששים שנה נפלה מחלקת גדולה יעזה בין אנשי החברה ובין אנשים רבים מבני העדה ויגיע הדבר אל הרשות ויביאו כמה פעמים בהמשך שנים רבות פקידים שונים לעיר דובנא לחקור אחרי מעשי ותהלוכות החברה והם לקחו אתם בנסעם מפה את כל החפצים של החברה וגם את פנקסה לקחו.

החקירה והדרישה ארכה עשרות בשנים. עלים מבלי מספר נכתבו ונהר דיו נשפך וכסף רב הוציאו על הענין הזה הנוגעים בדבר. לאחרונה מצא בית-המשפט למיב לבטל את הדבר מכל וכל וחפצי החברה, כתרים ומנורות כסף, מלבד הפנקס, הושבו לבית הכנסת. כאשר ראיתי בראשית שנות הארבעים למספרם את הקטגיר של בית המשפט ושאלתיו, מדוע לא החזירו לנו את פנקס החברה ואנה הוא עתה, עניני, כי הפנקס נדון בשרפה, כדבר של ראיה שלא שוה כלום. חבל על שרפת הפנקס הזה, כי מבלי ספק נרשמו בו דברים רבים מחיי

ומנהגי עדת עיר דובנא ומהקורות שקרו בעדה הזאת בימים עברו. כאשר יראנו הדברים על שער הסליחות לשבעה באדר ולערב ראש חודש אב שנדפסו בדובנא בשנת תקפ"ב, ואלה הם הדברים: „קימו וקבלו עליהם הח"ק דק"ק דובנא לקדש צים ולקרוא עצרה בער"ח מנחם יום מיתת כבוד הרב הגאון מהו' יהושע העשיל זצ"ל אב"ד בק"ק הנ"ל עפ"י מעשה שארע כמבואר בפנקס דח"ק הנ"ל".

שנים רבות לפנים, בעת אשר בראדי באסטרייך היתה עיר חפשה ודרך המלך, שאָסעע, מקיוב לווארשא טרם הלכה בתוך ראוונא, היתה דובנא עיר רבת המרכלת ומרכז המסחר לכל הערים הקרובות והרחוקות, מבראדי הובאו אליה סחורות מארצות אשכנז, צרפת ובריטאניא ומיחרים רבים באו אליה מערי ארצנו עם סחורותיהם למכור ולהחליף ותהי עיר הימיה ויושביה ראו ברכה בעמל ידיהם ויחיו על כל טוב. אך הימים הטובים האלה לעיר דובנא כבר חלפו ועברו ועתה היא עיר שקטה ומרבית יושביה חסרי פרנסה הם. לא דרך המלך לבד, כי אם גם מסלת הברזל הראשית, המאחדת את הערים הגדולות בארצנו זו בזו תעבור בעיר ראוונא ובה תתחיל גם מסלת הברזל, ההולכת לעיר ווילנא, ובעבור זה הוסב מסחר עיר דובנא אליה ומשפל מצבה עלתה כפרחת ותהי לעיר גדולה ומלאה המיד סוחרים ואנשי מקנה וקנין מערים רבות סביבותיה.

גם בית המשפט לששה מחוזים פלך וואלין, אשר בתחלה התיעד להיות בדובנא, נוסד אחרי כן בלוצק ותהי עיר הזאת מושב לשופטים, לעורכי דין, לעוזריהם ולסיפריהם הרבים ומרכז להנצרכים לבית המשפט בכל הערים אשר בחלק הפלך הזה. לטובת בני השופטים ועורכי-דין, הנמצאים בעיר לוצק, נוסד בה בית ספר בינוני, אשר גם הוא יביא תועלת רבה ליושבי העיר הזאת. ועיר דובנא ירדה מרום מצבה ועתה תשע עשירית מכל היהודים תושביה הם בעלי מלאכה ועבודה או המתעסקים במסחר קטן, יקנו וימכרו כל מיני תבואה ומאכל ומרביתם בעלי חנויות וכולם הם עניים ויחיו ויפרנסו את עצמם בנפש. ישנם בה גם עשירים ונגידים, הסוחרים בתבואות, בעצים ובפרחי-שכר וכדומה, אך האנשים האלה מעטים הם. ישנם בה גם גבירים מופלגים בעלי הון רב, אך האנשים האלה לא יסחרו

ולא יעשו כל דבר וכספם יתנו בנשך או יחזיקו אותו באוצרי המלך ולתושבי העיר אין כל עזרה ותועלת מהם. בכלל חסרה היא בדובנא רוח הקבלנות המניע ומחיה את אופני המסחר וחרשת המעשה ויושביה תמיד לא לרחוק יביטו. לפני שבעים שנה בערך התישבו בעיר דובנא משפחות הרבה מיוצאי אשכנז ויסדו בה בתי־ארג לגלמי־צמר, אך מפני חסרון כסף לא יכלו להחזיק מעמד ונגידי העיר וגביריה לא באו לעזרתם ולא החזיקו בידם, אז עזבו המשפחות האלה את דובנא ויבואו לשבת בערי ביאלאסטאק ולאדז ושמה בעזרת אנשים רבים החילו לעשות מלאכתם מחדש וגם ראו ברכה בעמל ידיהם ומהעת ההיא עלו הערים האלה מעלה מעלה ותהינה לערי מרכלת ואליהם ינהרו סוחרים מכל קצוי חארץ. משפחות אחדות מיוצאי אשכנז אלה נשארו מאיזו סבה בעיר דובנא ובשנים הראשונות לבאי הנה עוד היו להם בתי־ארג לגלמי־צמר עב. עתה אין כל זכר למו.

העתקות מפנקס הקהל של העיר דובנא.

דף מ"ט ע"א. בהיות שכל יסוד בנין ומצב הקהלה תלוי ביתד יסוד התקנה של כל קהל וקהלה נהרא נהרא ופשטיו וכשם שאמרו חכמים אם אין כרם אין סיג איפכא נמי הכי אם אין סיג וכו' וכבר נזרקה מפי אריות שבחבורה היישבים בשירה בהסכמה אחת מנויה וגמורה לעשות בעלי התקנות, אשר עליהם יעמוד העולם קהלתנו יצ"ו ולא הספיקה השעה לגמור המלאכה מטעמים הכמיסים ולהמתין עם השמאית אי אפשר כעת אשר סבבינו גם סבבונו כדבורים ובמקום שאמרו לקצר אין רשאין להאריך: עלה במוסכם מושב שלחן הטהור יצ"ו להיות מתונים ולהרחיב זמן לעשות התקנות ער חשון הסמוך תע"ו ועד עת וזמן בא יבא המועד לעשיית התקנות, הראשונות יעמדו על עמדם וחזקתם כראי מוצק לבל יפיל ויעבור דבר אחד מהדברים האמורים שם והיו בהווייתן יהו בה יחזה ומנה לא תזוע וליתר חזוק הדברים באנו עה הגלוי ועל החתום היו' יו"ש שנתלה בו האור הטוב י"ט אייר ע"ת ל"ה הראת לדעת (מבלי חתומים).

דף מ"ה ע"ב. מתוך המעשה נזכרנו הלכה החזרנו התקנה שלא ליתן לשום חזן יהיה מי שיהיה אף מאיזה ראש הקהלה שבמדינת פולין לעבור לפני התיבה בבהכנ"ס הן שיבא עם באם יהמטייע לו זינגער או יבא יחידי בגפו יבא, בגפו יצא, חלילה ליתן לו לעבור לפני התיבה בשבת או יום טוב ופשיטא שאינו רשאי להתארח אצל הפ"ח ועל השמש מוטל ההזהרה שלא יניח אותו לבוא לבית פרנס החורש. אבן אם יבא יחידי הן בחול או בשבת רשאי להתארח אצל הפ"ח אבל חלילה ליתן לו לעבור לפני התיבה כנ"ל ומה שנגמר אצל הקהל כולם כ"א בהסכמה אחת ופה אחת חתמנו היום ר"ח חשון תע"ח ל'.

נא' הק' מרדכי בלא"א מוהר"ר שמעון זלה"ה.

ונא' ישכר בער. ונא' עזריאל במהר"ם.

ונא' דוד הוא ה"ק. ונא' אברהם הלוי. ונא' אליעזר במוהר"ר יוסף זצ"ל. ונא' צבי הירש בלא"א כהר"ר ישראל כ"ץ זצ"ל.

דף מ"ו ע"א. תקנה*) קדומה מזקננו ובימינו נתחזקה התקנה שאיסורו איסור עולם לקנות בית או אדמת נכר וכהיום הננו באנו לחזק דברי חכמים וקבלנו עלינו בחרם חמור חרם יב"ן שחלילה לשום אדם יהיה מי שיהיה הן איש או אשה לקנות בית או לשכור אדמת נכר ואם יהיה פורה ראש ולענה ולא ישמע לקול דברנו וילך בשרירות לבו לקנות או לשכור אדמת נכר הננו מקבלים על עצמינו בחרם הנ"ל להדיף את האיש ההוא ולרדוף אותו עד מקום שידנו מגעת ומהיום הננו מחרימין ומשמתין את האיש ההוא ולאלה יהיו בקרב ישראל. כ"ד אלופי מנהיגי היום י' א' י"ט אדר ראשון ת ע"ח ל'.

נא' הק' מרדכי בלא"א מוהר"ר שמעון זלה"ה.
ונא' ישכר בער. ונא' עזריאל במהר"ם.
ונא' דוד הוא ה"ק' ונא' אברהם הלוי.
ונא' אליעזר במוהר"ר יוסף ז"ל.
ונא' צבי הירש כהר"ר ישראל כ"ץ זצ"ל.

דף מ"ט ע"ב. כאשר שראינו רוע מעמד הקהלה ובעלי חובות הרבה נשתרגו על ציארינו כולם אומרים הב הב ותם הכסף מגודל הנתינה פרשנו לימין ואין עוזר לשמאל ואין סומך בכן נמנו וגמרו למצוא תרופה כולם כאחד הסכימו לעשות מעשר בקהלתנו ואיפן המעשר יבחרו הקהל שלשה אנשים כשרים והם יעשו מעמד איפן הנתינה הן מכסף וזהב הן מנחלאות אולי ביסיני יושע יהודה וישראל וישכון ישראל בטח כ"ד אלופי מנהיגי קהלתנו היום יום שני ט"ו אייר תע"ח.

נא' הק' מרדכי בלא"א מוה' שמעון זלה"ה.
ונא' ישכר בער בא"א כה"ר מאיר זצ"ל.
ונא' דוד הוא ה"ק במהר"ר אברהם ז"ל.
ונא' עזריאל בלא"א מוהר"ר מרדכי זלה"ה.

---

*) טעם האיסור לקנות בית או אדמת נכר בערי מושב ישראל הוא למען שיהיו בני העמים מעורבים בתוך היהודים ויגינו עליהם בעתות בצרה, מפני השודדים והחמסנים והדומים להם, ויכזיבו על פניהם את המוציאים דבה על בני ישראל להתעולל עליהם עלילות ברשע ודבריהם יהיו נשמעים אחרי כי בקרבם הם יושבים וכל מעשיהם לא נסתרו מהם. ה מ ע ת י ק.

דף ע"ב ע"ב . הרב ה"ה מוהר"ר מרדכי בהרב המאור הגדול מוהר"ר צבי הירש אשר תורתו היה זורחת בק"ק ליצק והגליל יע"א יצא מביתו עולמו לעולם של אמת ועשה עמנו חסד של אמת נדב לבו בחיותו סך שני מאות זהובים פ' ליתן הפירות מזה כל שנה ושנה סך עשרים זהובים פ' ללומדי תורה בקלויז קטנה אשר שם מאספים הערבים עדרי התירה עניי הצאן לסיוע פרנסתם ומחייתם בכן קבלנו עלינו והבאים אחרינו זרע זרעינו עד עולם ליתן להנ"ל סך עשרים זהובים כל שנה היינו עשרה זהובים על חג הפסח ועשרה זהובים על ימים נוראים וגמלנו חסד עם כבוד נשמתו להזכירו בכל רגל לחיי עולם הבא באל מלא רחמים בין הרבנים דקהלתנו מנוחתם כבוד וזכרונם לברכה ולהיות לזכרון ולמשמרת לעד ולדורות כתבנו זכרון בספר בעט ברזל יעופרת היום יום ה' כ"ח סיון בעתו*) לפ"ק .

נא' הק' מרדכי בלא"א מ' מוהר"ר שמעון זצל"ה .
ונא' ישכר בער בא"א כהר"ר מאיר זצ"ל .
ונא' עזריאל בהר"ם ז"ל .

דף מ"ו ע"ב . היום הזה עלה במוסכם אצל אלופי רוזני ראשי מנהיגי דקהלתינו יצ"ו ביושבי השלחן הטהור לקבל הרב בקהלתנו יצ"ו לא יאוחר מר"ח תשרי הסמוך תעטי"ת ל' עד ר"ח חשון תע"טית ל' ולא יעבור כתוב, ובאם שלא יגמור האלוף הפה"ח בחדש תשרי כפי הזמן המוגבל הנזכר לעיל אזי מחויב האלוף הפה"ח שיהיה בחודש חשון הבע"ל לאסוף את אלופי הקהל ולקבל הרב ויגמר הדבר לא יאוחר מן חודש חשון היינו מן יום ראש דר"ח חשון עד ר"ח כסליו תע"טית. ובפירוש אתמר באם שיהיה איזה מנהיג ביריד אזי עד חצי חשון מחויבים אלופי הקהל להמתין עליו ומי שלא יהיה בקהלתינו מן חצי חשון עד חודש כסליו אזי יקבלו אותן המנהיגים שיהיו בקהלתינו יצ"ו ואין שום אדם רשאי לערער נגד כל הנ"ל עשינו לטובת כל הקהלה וקבלנו עלינו

---

*) הערה : חשבתי הפרט בעתו תע"ח ולכן סדרתי את הענין הזה בין הענינים שנעשו בשנה הזאת אך שבתי וראיתי שבשנת תע"ח כ"ח סיון היה ביום ב' ונסרתי אומר שהפרט יהיה עת"ו מבלי הב' ובאמת בשנת תע"ו כ"ח סיון היה ביום ה'. המעתיק .

באלה ובשבוע ובחרם שאיש אחד מאתנו לא יעדר היום יום ה' ד"ח מנחם תע"חית לפ"ק.

ונא' ישכר בער בא"א כהר"ר מאיר ז"ל.

ונא' אליעזר במהור"ר יוסף זצ"ל.

תקנות הסעודות דמתא.

דף נ"ו ע"ב. הפנקס ארצות פתיח החרמות ושמתות מרוזני דר"א יצ"ו בנדון הסעודות שמבזבזים יותר מחומש ממש וכבר צויתו בי קמאי דקמאי בכן באנו כעת לתקן לבל ישונה.

מי שסכומו גדול או הרשות בידו לקרות שני מניינים חוץ הרב אב"ד ושתדלן והפרנס חדש וחזן ושמש אחד עפ"י גורל והשני מניינים באופן זה שהרשות ביד בע"ש לרשום מי שירצה אף כמה מניינים והשני מניינים שיעלו מן הגורל יקרא השמש ולא יותר אף איש אחד ומי שסכומו מן גדול ולמעלה רשות בידו לקרות שלשה מניינים כנ"ל חוץ להרב אב"ד ושתדלן וחזן ושמש אחד עפ"י הגורל כנ"ל ומי שסכומו למעלה משני גדולים הרשות בידו לקרות אף ארבעה מניינים חוץ חיובות הנ"ל ולא יותר אף למי שסכומו עשרה גדולים פוליש ולכל גדול הרשות לקרות שני עניים הגונים ודין אחד לברית מילה או לחתונה ולכל סעודות מצוה.

כל הנ"ל יצא מאתנו בצירוף כבוד מהו' הרב המאור הגדול אב"ד ור"מ מ"ק לבל ישונה אף קוצו של יוד ויקוים בכל עוז ותוקף כאשר נרשם בפנקס זה מיום יום א' ז"ך ניסן תע"טית לפ"ק. לא באנו לסתום אלא לפרש שמה שמבואר מעבל"ד על כמה פונקטין כמבואר בתקנות הקודמים היינו התקנות המבוארים בפנקס זה הנעשים ר"ח סיון תע"ויין לפ"ק מי שהיה לו כבוד אחד אזי באיתו השבוע אינו רשאים לכבד אותו פעם שני אף אם יהיה עוד כמה סעודות באותו השבוע.

כ"ד הי' יו' הנ"ל יהושע העשיל החונה פה ק"ק דובנא רבתי יבע"א.

ונא' הק' מרדכי בלא"א מוהר"ר שמעון זלה"ה.

ונא' יהושע במהור"ר יואל מענדיל ז"ל.

ונא' צבי הירש בלא"ה מוהר"ר ישראל כ"ץ זצ"ל.
ונא' שמואל באא"א מוהר"ר שמעון הלוי.

דף מ"ה ע"ב. אחרי שנתברר לפני רוזני ראשי מנהיני דקהלתנו בצירוף כבוד הרב המאור הגדול אב"ד ור"מ מ"ץ דקהלתנו יצ"ו (במוהר"ר (נמחקו שמו ואיזה תבות) העוה לשולחיו וכבר נשרש בחטא שעבר ושגה בכן יצא מאלופי רוזנים קצינים מנהיגים בצירוף כבוד הרב אב"ד יצ"ו בשלחן מלא שחתיכא דאסירא שיהיה מוהר"ר חיים הנ"ל נאמן במשקל כל השנה ופשיטא בשעת הירידים ונזרנו לנוכח על בעל המשקל שחלילה וחס ליקח את מוהר"ר חיים הנ"ל להיות בהמשקל הנ"ל ולעולם הוא חתיכא דאיסורא כל הנ"ל יצא מאלופי רוזנים קצינים ראשים ומנהיגים בצירוף כבוד הרב המאור הגדול האב"ד ור"מ מ"ץ יצ"ו, באסיפה בחרם לבל ישוגה להיות לאות ולמשמרת ולזכרון לדורי דורות כתבנו זאת זכרון בספר בעט ברזל ועופרת עפ"י ידיעת האלופים הקצינים מנהיגים בצירוף כבוד הרב המאור הגדול אב"ד ור"מ מ"ץ דפה ק"ק דובנא היא העיר הגדולה יצ"ו, יום ב' ב"ך אדר השני ת"פ לפ"ק.
(החתימות נמחקו וגם על גוף הכתב עברו בקולמס).

דף מ"ח ע"ב. עלה ונגמר כמוסכם שלאסיפה חד חד שיהיה אי"ה בקרוב ב"ק טורהאוויץ יום ג' חקת הבע"ל יסע ה"ה הראש מוה' שמואל סגל שהוא הראש מדינה דקהלתינו ולאסיפת וואלין שיהיה אי"ה בשנה זו בשעת החלוקה יובחר ע"פ רוב דעות ומי שיהיה לו רוב דעות הוא הנבחר ואם יזכה ה"ה הראש מוה' שמואל גם אז ע"פ רוב אוי יסע גם אז ומכלל הן כו', כ"ד יום ה' כ"ח סיון ת"פ.

נאו' הק' יהושע העשיל, ונאו' אברהם הלוי.
ונאום שמואל הלוי, ונאום דוד במהר"ש סגל.

דף מ"ו ע"ב. האמת חפצתי להודיע שקבלתי שכירות מן הקהל המגיע לי עד ר"ח ניסן תפ"א ולראיה חתמתי היום י"ב אדר תפ"א לי, הק' יהושע העשיל החונה פה פ"ק דובנא רבוזי יצ"ו.

קבלתי עד ר"ח ניסן תפ"בית ל'. הק' יהושע העשיל.
קבלתי עד ר"ח ניסן תפ"ג ל' עפ"ק לנאמני דעקמי"נ ז
כ"ד ח"י אדר תפ"ג לפ"ק. הק' יהושע העשיל.
קבלתי בעד שנת תפ"ד הק' יהישע העשיל.
קבלתי עד שנת תפ"הא ל' עד ר"ח ניסן תפ"הא. הק'
יהושע העשיל.

על קבלת שבירות בעד שנת תפ"ואו לפ"ק, מן הטקסאות בשנה תפ"זיין ל' היינו ר"ח ניסן תפ"ואו לפ"ק מזומן ר"ח ניסן תפ"ואו מסלקים אותי מן הויאך־נעלט ולראיה חתמתי היום יום ד"א טב תפ"זיין לפ"ק. הק' יהושע העשיל.

דף נ"ח ע"א. בהתאספו יחד אלופים רוזנים ראשים ומנהיגים לעיין ולפקח בעסקי הקהלה כנודע גודל עול הקשה ומדהיבה רבה, אשר מוטל על קהלתינו יצ"ו, וראינו עוד זאת שיש כמה אנשים סיחרים מתושבי קהלתינו שהמה מוחזקים ועוסקים במשא ומתן בשיתפ' עם סוחרים מקה' אחרים בפריקת עול נתינת הטקסי משותפות שלהם וגרמו היזק רב לסוחרי קהלתינו ועפ"י זה נתמעט ונפחת הכנסות הקהלה כאשר עינינו ראו ולא זר. ועלה בסוסכם מושב שלחן הטהור בהסכמה א' מנויה וגמורה לעשות תקנה הדשה זו באופן שכל סוחר תושב קהלתינו יסלק טקסי עפ"י התקנה בעד חלק שותפו שהוא מקהלה אחרת רק שאין עת וזמן נרמא לעשות כעת תקנה זו בלתי הסכמה ורצין כבוד אדונינו הרב אב"ד ור"י דקהלתינו בכן אמרנו וענינו כולם בפה אחד להיות מתונים בדבר זה ולהרחיב זמן עד ביאת כבוד הרב ור"י ובביאתו לטובה אזי יובחר שלשה בעלי תקנות לכבוד הרב אב"ד ור"י והמה יעיינו לגדור גדר בפרצה זו ולהעמיד הדת על תלה ואז כשיעמדו תקנה זו על עמדו וחזקתו הבדירה ביד אלופי הקהל כשירצו ליקח אצל חוכרי הטקסי היספה בשנה דלהבא סך חמשה מאות זהובים פוליש מחייבים ליתן כי בנדון זה תנאי מפורש היה עם החוכרים וקבלנו ע"ע באלה ובשבועה שיונמר האופן הנ"ל לא יאוחר בח"ה דסוכות הבע"ל, ולמען תהיה זאת לזכרון כתבנו בספר בעט ברזל ועיפרת. היום יום ג' ה' אב תפ"ד לפ"ק.

נאום אברהם הלוי, ונאום דוד במהר"י סגל.

ונאום אליעזר במהור"ר יוסף ז"ל .
ונאום אריה ליב במהור"ר יואל זצ"ל .
ונאום משה בלא"א מוהר"ר יוסף זצ"ל .

דף נ"ט ע"א. הנעלה הרב מאיר במהור"ר ח' ההפשר עם הקהל עבור קניות הקרקע של הערל איוואן הובקא הסמוך לביתו ומעתה לו לבדו ניתן הרשות והורמנא לקנות הקרקע הנ"ל ולא לזולתו ומי שירצה להשיג גבולו בענין הקרקע הנ"ל הן לקנות או לשכור אזי ענש יענש כדין העובר על חרם הקהל ועלינו להדפו ולרדפו בכל מיני רדיפות והשכמת זה כש"ט ביד הר"מ למעבד דינא לנפש, וכל היצאות מיד העובר על דברינו יבוקש הכ"ד יום ט"ז טבת תפ"ה לפ"ק .
נאום ונאום דוד במהר"ר ישראל סגל .
ונאום שמואל בא"א מהור"ר שמשין הלוי .

דף ע"ב ע"ב . צרק הלך בפני כבוד הרב המאה"ג המנוח אב ד ור"מ דקהלתינו ה"ה מוהר"ר יהושע העשיל בהרב הגאון מוהר"ר אלעזר לו יועיל הון ביום עברו מן העולם פסק צדקה והקצה ארבעה מאות זהובים פוליש להחזיק לומדי תורה שבבית מיתבא רב שבקהלתינו היא הקלויז שאחירי בית האלוף מהור"ר זאב וואלף בן המילדת איתו סך הנ"ל קבלנו לציורך הקהל להעלות רוחים עשרה זהובים מכל מאה לשנה מדי שנה בשנה החיוב עלינו לסלק לגבאי דקלויז הנ"ל סך עשרים זהובים ביום מיתת הרב ה"ה ז"ל ועשרים זהובים בכל ערב ראש השנה ככה החוב עלינו לסלק מדי שנה בשנה באל תאחר זמן הסילוק הנ"ל מקופת הקהל וקבלנו עלינו שיסולק דמי הרווחים הנ"ל ליד גבאי חודש דקלויז מן המקסאות דקהלתינו הן מטקסי ז"ץ הן מטקסי גדולה אף מי שישכיר הטקסי או שיהיה בנאמנות מיד השוכר או מיד הנאמן הרווחים לעולם יבוקש , ובאם לא נסלק כנ"ל אזי ביד היתומים ובאי כחם להוציא סך ארבעה מאות זהובים הנ"ל וליתן ליד בטוח שיסלק הרווחים הנ"ל והקרן יקיים לעולם וחלילה לשנות ותכף בת"ז כאלו היה שט"ח ב"ח על סך הנ"ל שנתחייבנו להחברה הנ"ל וכל ד"ת מפורש להחברה הנ"ל יצא בבנופיא כשלחן מלא רוזני נגידי מנהיגי ק"ק דובנא

רבתי יצ"ו. אמנם שכדאי וראוי לגמול חסד עם כבוד נשמתו וציינו להש"ץ דקהלתנו שיזכיר נשמתו בכל רגל לחיי עולם באל מלא רחמים בין ככוד הרבנים דקהלתנו מנוחתם כבוד וזכרונם לברכה: ואשר נצטוויתי לכתוב ולחתום למען יעמוד ימים רבים חתמתי בפקודת אלופי רוזני קציני ומנהיגי קהלתנו להיות לאות ולמשמרת לדורי דורות, כתבתי בעט ברזל ועיפרת היום יום א' ד' ז"ך טבת תפ"ט.

אלעזר בל"א מוהר"ר יוסף זל"ה שתדלן דק"ק דיבנא רבתי יע"א.

דף ס"ד ע"ב. בהיות כי רוח המושל עלה עלינו פקודת אדוננו האריד הדוכס יר"ה על פי השתדלן ביום אתמול שבת קודש לצרף כבוד המרומם הנגיד הקצין מוהר"ר יוזפא מ"ק אוסטרא לקבלת הרב אב"ד ר"מ קהלתנו והיום יום א' בהקהל את הקהל חדשים וגם ישני' לפקח בדבר כי היכא דלא ישתני מנהגא ותקנות קהלתנו לבל יתערב זר בתוך המנו' ראשי רוזני נגידי מנהיגי קהלה חדשים וגם ישנים בצירוף כבוד הרב המופלא הנגיד ופרנס והראש ונגיד מנהיג מרינה ובחרנו מבן שני אנשים לפאן האדון הנ"ל הגובר נטיר בגלל הדבר הזה ואנסא עדנא להיותו טרוד ושלחנו לכבוד המרומם הקצין ה"ה מוהר"ר יוזפא לומר כלך מדרך זה לחדש דבר, אשר לא נהיה בקהלתנו וביחיד לבטל תקנות קדמונים, אשר בקהלתנו ומחל על הדבר בפני ראשי מנהיגים, אשר שלחני אליו עם כל זה הננו מתינים בדבר עד יראה פני אדון הנ"ל הגובר נטיר וקבלנו עלינו שביום ג' עלינו לאסוף יחד כל השייכים לקבלת הרב לברך על המוגמר כ"ד רוזני נגידי מנהיגי קהלה חדשים וגם ישנים בצירוף כבוד הרב המופלא הנגיד הפרנס והמרומם הראש ונגיד מנהיג מדינה היום יום א' י"א חשון תצ"ה.

נאום יצחק דובער במהור"ר ירמיה הלוי ז"ל.
נאום הק' משה פרנס במדינת וואלין יע"א.
ונאום אברהם בלא"א כמהור"ר יוסף ז"ל.
ונאום דוד בא"א כמהו"ר יוסף ז"ל.
ונאום יעקב יהושע פלוק הלוי.
ונאום שמואל בזא"א מהור"ר שמשון הלוי ז"ל.

ונאום הק' יוסף במהור"ר פנחס זלה"ה .
ונאום אריה ליב במהור"ר יואל זצ"ל .
ונאום יוסף בלא"א מוה' עזריאל זצלה"ה .
ונאום אליעזר במהור"ר ווסף ז"ל .
ונאום הק' יעקב לא"א מוה' הרב המאה"ג מוהר"ר נתן סגל ז"ל.
נאום הק' משה שניאור בלא"א מוהר"ר יצחק ז"ל .
ונאום יוסף במהור"ר יואל זלה"ה .
ונאום דוד בלא"א כהר"ר אריה ליב זצ"ל .
ונאים עוזיאל בא"א מהור"ר יצחק יצ"ו .

דף ס"ז ע"ב . הני נשי במאי זכיה בתנ"ו ב"י כנישתא כל אשה חכמת לב בידיה תביא צדקה שכיחיה בבית הכנסת ומקרבי הנייתא נשים עושות לעצמן קצבה לתת לכל הפושט יד ולמען לא יכשלו בעת מבקשים לעשות צדקה מצינו להם מתקנתא ובחרנו ששה גוברים דהיינו שלשה בכל עזרת נשים והמה אשר בחרנו בע"נ דרומי בע"א אשת המרומם הראש מהר"ר דוד סגל ואשת המרומ' הראש מהר"ר בער סגל ואשת המרומ' הראש מהר"ר אברהם במהר"ר יוסף ובע"נ צפוני לע"א אשת ה"ה מהר"ר יצחק בהרב ואשת המרומם הרבני מהר"ר מאיר בהרב ואשת המרומם הראש מהר"ר יוסף במהר"ר עזריאל להיות כל אחת מפרנסת חדשה בחזורת חלילה ועל פיהן יהיה נגבה ומתחלק צדקה ומקמו' מתן בסתר יהיה מוסגר בשתי מסגרות והמפתח אחר יהיה ביד המחזיקות חודש ומפתח השני ביד שיחזיקה חידש אחרי'. כן יהיה בכל עזרת נשים והקצבה יעשה על פי כל הששה גוברית הנ"ל והמתן בסתר יפתח עפ"י שני הגוברים נ"ל והמה ימנו המעות שתהיה שם וכן צדקה הנגבת בבהכ"נ שלהם ובסבוב מבית לבית והכלי שיגבו צדקה בבתים ובהכ"נ יהיה מסוגר והמפתח יהיה ביד פרנסות חידשה והצטרכית נתינות צדקה יותר מהקצבה שלהם ינתן עפ"י שני גוברית המפרנסות חודש בשני עזרות נשים ותחלק עפ"י שנים אלו ואין ל"א ליתן בלעדי דעת שני' ונתינות שלהם לא יהיה יותר מט"ו ג' והצתרכות. יותר ינתן ע"פ דעת פרנס חודש הקהלה וכן אינם רשאים ליתן כלום לעניי עיר אחרת. כי אם מדעת הפ"ח. הגוברית האלו הנ"ל נתקבלו על משך שלשה שנים ואחר כבלות שלשה שנים ביד הקהל

שיהיה אז להניחם הלאה או להתמנות אחרים במקומן. מנויה וגמורה בכנופיא רוזני נגידי מנהיגי הקהלה בצרוף כבוד מו"ה הרב המאה"ג אב"ד ר"ם נ"י. הי' חה"ס ת"ק אלף.

"ה"ק יצחק משה כהנא חב"ק הובנא רבתא יע"א.
"יצחק דובער הלוי.
"הק' אברהם במהר"ר יוסף ז"ל.
"יוסף בלא"א כמהור"ר עזריאל זצל"ה.
"הק' מנחם מנים בהנגיד מוהר"ר אבינדר ז"ל.
"הק' יוסף בה"ק מוהר"ר פסח זצלה"ה הי"ד.
"אברהם במהור"ר יהודה ליב ז"ל.

ד' ס"ח ע"א. בהיות כי נעשה מלאכת ה' רמיה בהני מקרי' ומתני ינוקא דלא גרסי ולא דייקי שפיר עושים הכל לשם שמין עושים סלסול בעצמם להרבות בשכרם ולרבות תלמידים יורד מדאי ואינם יוצאים ידי חובם נגדם באין נדיין אין תישים מחסת תלמידים הנפישים לכבוד עצמם דורשים כי קא משני אדעתא דנפשייהו משני תלמידים לרבית שכרם בכן באנו למגדר מלתא ועשינו מתנקא ביניהם אותן מלמדים עם פי' התוס' אין להרבות בתלמידים יותר מעשרה וחלף עבודתו יהיה משכורתו חמשה עשר אדומים לזמן ולא יותר ואותן המלמדים גמרא לבד יהי להם חמשה עשר תלמידים ומשכורתם יהי שני מאות זהובים ולא יותר וסך מקרי דרדקי יהי חמשה ועשרים תלמידים ומשכורתו יהי מאה וחמשים זהובים ולא יותר חלילה חולין למלמדים להרבות בתלמידים או בשכרם יותר מקצותא הנ"ל וכל מלמד מחויב להביא רשום בכתב אמת התלמידים שלו להראש ופרנס חודש שבועתים תוך הזמן ואם המצא ימצא איזה מלמד שעבר על התקנה ובעט שקר ירשום רשימה שלו עניש יענש בעונשים קשים כעובר על גזרתינו ועל אביהם של התלמידים לשלם שכר למוד מדי חודש בחדשו ואם יעשוק השכר חודש א' רשות לדחות בנו מחדרו וחלילה לשום מלמד למיעל לחדרו כל הנ"ל מנויה וגמורה בהברה רוזני נגידי קציני מנהיגי הקהלה בצירוף כבוד הרב המאה"ג אב"ד ר"ם נ"י חה"ס ת"ק אלף.

"הק' יצחק משה כהנא חב"ק רובנא דבתי יע"א.
"יצחק דובער הלוי.

"הק' אברהם במהור"ר יוסף וצ"ל .
"יוסף בלא"א מוהר"ר עזריאל זצ"ל .
"הק' מנחם מונים בהנגיד מוה' אביגדר ז"ל .
"הק' יוסף בה"ק מוה' פסח זצלה"ה הי"ר .
"אברהם במהור"ר יהודא ליב ז"ל .

דף נ"א ע"א . בהתאסף יחד רוזני נגידי מנהיגי הקהלה דהאי שתא וראשתקד לפקח על עסקי רבים לתקון תקנות ישרים לטובת הקהלה ראשית דעת יראת ה' פקחנו עינינו דלא תיתא ממון הקדש לידי מעילה יצא מאתנו במוסכם שכל הכנסית קלויז גדול שייך לגבאי מתא להיות הכל הולך למקום א' ליר הממינה על קופה של צדקה ה"ה האלוף הר'ר יעקב שמש כיהכ"נ ואתו התירני הר"ר דוד שמש ביהכ"נ שיתן לידו הר"ר יעקב הצטרכות חלוקת עניים ושאר הצטרכות להתחלק על ידו למען דעת הוא מכל מעשה הר"ר יעקב ויהמנו ששה גזברי צדקה גדולה וארבעה גבאי קלויז ובעת ישיבת גבאי צדקה נדולה להצטרכות יצרפו אליהם גבאי קלויז ורשאים גבאי קלויז להיות קרובי גבאי מתא אף פ"ח ועל השמש קלויז להביא רשום להר"ר יעקב מכירת המצות בקלויז וירשום הר"ר יעקב בפנקס גבאים לגבות ע"י שמש קלויז מ"א. וגבאי קלויז אינם רשאין לקחת שררה לעצמם לעלות לתורה , כי אם גבאי חודש פעם א' בחדשו מלבר בימים נוראים וי"ט אין לו זכיה במצוות והגבאי קלויז יהיו בע"ם דהיינו שניים מהם יהיה סכום כ"א לא פחות מזהב לשבוע ושניים מהם כל אחד טו"ג עוד יתמנה בקלויז שני במקומית שיהיה סכום כ"א עשרה גדולים ואין להוסיף על גבאים ובמקומות יותר מהנ"ל .

למגדר מלתא חדתא שמהיום והלאה יהיה חק עולם שטובי קהל לא יחזיקו חודש וחלילה חולין על הבזררים לעבור על זה לרשים טובי להחזיק חודש אף חודש עבור אם לא בשלא יהיה הראש פה הטובי במקומו .

יען כי פקודת אדוננו האדיר הדוכס יר"ה שכל דיני ממונות שבין יהודי לחברו יבא לב"ד ודבר ריבות והכאות יקרב לפני רוזני נגידי מנהיגי הקהלה בצרוף כבוד הרב המאה"ג אב"ד ר"מ נ"י והמסרב לקיים דין ישראל יעשה לו כל הכפיות

עפ"י מבצר ורבו המתפרצים להתרופף עמוד דיננו גם מצי
ממס וטקסי ומביאים בשר שחוט חוץ מקהלתנו בכן גזרנו מלתא
שכן לא יעשה עוד מהיום והלאה קיים אמינן ככל היוצא
מאדוננו האדיר הדוכס יר"ה כרשום בפונקטען שלו וכל מי
שיעבור על זה לבל יוך תחלה לדין ישראל הרי הוא מיחרם
ומנודה ומופרש מכל קדושת ישראל וכן המצילין את עצמם
מנתינות הקהלה והמביאים בשר ממקום אחר הרי הבשר נבלה
והכלים טריפה וענוש יענש בעונשים קשים ומרים למען ישמעו
ויראו ולא יוסיפון לעשות עוד כדבר הזה ודכוותיה מלבד קנס
חמשים אדומים לאדוננו הדוכס וקנס לצדקה.

לזרוז נפשינו לדבר מצוה רב שקבלנו על עצמנו לבחור
עשרה בטלנים מגידי תהלים לשלם לכל אחד שני זהובים
לשבוע ולגבות מדי שבוע בשבוע מכל אשר ידבנו לבו ליתן
לשכרם ומה שיחסר ישלים מקופת הקהל והמגידים יהי' נודעים
ונבונים להיותם עובדי ה' בכל לבבם ולא יעבור עליהם חצות
לילה בשינה. כל זה קבלנו על עצמנו.

זאת ועוד אחרת פקודת אדוננו האדיר הדוכס יר"ה לבחור
שלשה אנשים מחבורה חייטי' להיות להם לראשים כל דבר
קטן ישפטו הם ויתר דבריהם בהצטרכות חברה שלהם יבא
לפרנס חודש הקהלה ומחמת טרדת פרנס חודש אינו מזדקק
לדבריהם בכן אחת דת יצא מאתנו לבחור עוד שנים מהקהל
על פי בוררים של הקהלה ומלפניהם יצא כל דבריהם בעניני
עבידת האדון ושאר עניני שלהם וכל דבר גדול יצרפו אליהם
הנגיד הפ"ח הקהלה. כל זה יצא מאתנו בכנופיא רוזני מנהיגי
דהאדנא וראשתקד הי' ח"ם תק"בית ויקוים כל החמשה פרטי
אופנים הנ"ל בלי שנוי בעולם בכל תקף דבר הקהל כדברים הנעשים
לטובת הקהלה בצירוף כבוד מ"ו הרב המאה"ג אב"ד ר"מ נ"י
ושנים הנבחרים יהיה מהקהל העבר יצ"ו.

נאום הק' יצחק משה כהנא חוק"ק דובנא רבתא יע"א.
ונאום אליעזר במהור"ר יוסף זצ"ל.
ונאום דוד במהר"ש סגל.
ונאום הק' יוסף בה"ק מוהר"ר פסח זצ"ל הי"ד.
ונאום שמואל בא"א מוהר"ר שמשון הלוי.
ונאום דוד בלא"א כמוהר"ר עזריאל זצ"ל.

ונאום יוסף במוהר"ר יואל זצל"ה.
ונאום אלי' כמוהר"ר אליעזר ישראל.

דף ס"א ע"ב. ביקור חולים אין לו שיעור להוציאות על חולים עניים הא עניי מתא הא דאקלע מעלמא ואינו מספיק ההכנסה לכדי צורך הוצאה וגלל כן מצוה זו נתרפה בידינו בכן פקחנו עינינו לחזק מצוה זו שמוחזקת בידינו מאבותינו ונתיסד הכנסה צורך הוצאה דעניי כל מי שיקנה בשר באיטלז מחויב לסלק*) טפל א' מכל זהב מבלי שום דחי' ואין נקי מנתינה זו וכל המעלים נתינה זו הבשר איסור כאיסור נבלה וטרפה וענוש יענש כעושי איסור של דברינו ומעלים עינו מצדקה והמתנדבים בעם טבחי מתא לתת זהב בכל שבוע שכר נאמן שישניח על זה לבל ישונה מן הכנסה הנ"ל יסעדו על ערש דוי לחולי עניים והמותר ינתן לעשרה בטלנים מנידי תהילים ערך ארבעה זה' כל שבוע ומקופת הקהל ינתן שלשה זה' כל שבוע למנידי תהילים ומראה מקום גובינא ממוכרי נרות ברשיון הקהל. הח"ק ג"ח ההנדבו ליתן זהב כל שבוע למ"ת ומראה מקום גובינא מהמניע להם מקהל וכל נדיב לב אשר התנדב לתת כל שבוע כרשום בריסטר כן ינתן למגידי תהילים הסך אשר ת"י הרבני הראש מהר"ר יוסף כ"ץ להלואתהן ינתן לצורך בנין הקדש עניים צדקה הנגבת בכל שבוע בפושקה המסבב מבית לבית לצורך עניי א"י אותו צדקה שייך לב"ח. גם צדקה הנגבית לצורך מלביש ערומים ינתן לב"ח והנאמנים בחברה ב"ח ירשמו בכתב אמת כל הכנסות והוצאות להיות גלוי וידוע לכל גבאי חודש והיוצאה היוהר על חצי זהב אין להוציא בלעדי דעת גבאי חודש כל זה מנויה וגמורה מפינו בחבורה ויקוים בתוקף דבר רוזני נגידי הקהלה הי' ך סיון תק"גימל בצירוף כ"ר מ"ו הרב המאה"ג אב"ד ר"מ.

נא' ונא' דוד במהר"ש סגל.
ונא' שמואל בא"א מוהר"ר שמשון הלוי זצ"ל.
ונא' יוסף במהו"ר יעקב. ונא' הק' יעקב הלוי.
ונא' ניסן בהר"ר משה ז"ל.

---

*) בזהב פ' ל' גדולים ובנדוי שלשה טפלים. ה ט ע ת י ק.

דף נ"א ע"ב. ואת לפנים כבוד אכסניא לתלמידי חכמים המכתתים רגליהם מעיר לעיר בבית הפ"ח הקהלה והיו אלה דברים לאכול מפירותיהן בעה"ז מצוה גדולה ולו שכר להפ"ח שלשה ישנים בחדשו גלל כן הננו מחזירים הדבר לישנו לבל יהא כעושה על מנת לקבל פרס בודאי ניחא למעבד מצוה בממונו ולא לקחת תשלומין ומה דהיה הוה צורך שעה ומכאן והלאה הם להזכיר ליתן לשום פ"ח שבר מצוה זו ה' ישלם פעלו ומשכורתו כ"ר בכנופיא שלחן מלא רוזני נגידי מנהיגי הקהלה בחה"פ תק"דלית.

נא' ונא' דוד במהרר"ש סגל ונא' שמיאל הלוי.
ונא' יצחק דובער הלוי. ונא' יוסף במהר"י ז"ל.
ונא' הק' יעקב הלוי. ונא' אלי' במהור"ר אליעזר.
ונא' יעקב יצחק במהו"ר נתן. ונא' ניסן בהר"ר משה ז"ל.

דף נ"ב ע"ב. אנקת אסיר בא אלינו ה"ה התירני מהור"ר שלמה סופר הנתפש על עסקי נפשו ובזכות הרחמים אוקי אפדיון לתת כופר נפשו ובעי מנן להיות לו לעזר בצרה לסייע בפדיונו ושמענו לו כי חנונים אנו לבזות ולשקץ ענות עני. והננו נותנים לו לשם הלואה סך חמשים אדומים בשעבוד נחלאותיו אשר ישנו פה הכל בחזקת הקהל במשכנת' על סך הנ"ל כל זמן לא יתפרע סך הנ"ל במלואו וטובו לא יצאו הנחלאות משעבוד הקהל למכור להשכיר להשבין בבדי חיבם הנ"ל קרן ורווחים עצה"כ מי"א אייר דהאדנא כי כן התחייב בעצמו בכל אופנים המועילים ויקוים בכל תיקף להכיר דבר אמת באני על החותמת היום י"א אייר הק"דלית.

נא' הק' יוסף בה"ק מהר"ר פסח זצלה"ה הי"ד.
נא' אברהם בהמניח מהור"ר יוסף ז"ל.
נא' ירמי' בה"ה מיהר ר יצחק דובער הלוי.
ונאו' הק' מנחם מנים בהנגיד מוהר"ר אביגדר נ"י.
ונא' אברהם במהיר"ר יחיאל זצ"ל.
ונא' אברהם בלא"א מוהר"ר מרדכי יצ"ו.
ונא' הק' יואל בא"א מ"ו מוהר"ר מרדכי זלה"ה.

דף ס' ע"ב. ע"ד המכר בית הסמוך לבית האלוף

מהור"ר אשר כ"ץ שקנה הר"ר אשר כ"ץ מהקהל שביר הר"א ששר קנין מהקהל ואחריות מכירה ע"ז הקהל היינו על דמי קני' שלשים אדומים שנתן בער הבית ההוא אם תצא הבית מידו על הקהל להחזיר דמו כנ"ל ואין רשאי הקונה הנ"ל וב"כ לבנות בנין חדש על הקרקע הקנויה לו במשך שנה רק גג חדש רשות לעשות תיכף וכשתצא מידו על הקה"ז להחזיר היוצאות הגג נוסף על דמי ממברו שיעלה בהיתר כסף מהי' מסך ארבעה וחמשים זקוקים גם היוצאות הגג ברווחים עצ"ה על הקהל לפצותו ואם יבנה בנינים אחר שנה נ"כ אחריות על הקהל עצ"ה לשלם אחר ברור כמה הוציא וכ"ז הכנסות בית שיהיה להר"א וב"כ ינוכה ע"ז הרווחי' הנ"ל להכיר דבר אמת באנו ע"ז החותמת בתיקף מעשה ב"ד היום ך' אדר א' תק"הא הק' יצחק בהרב הגדול מוהר"ר ש"ז הרב מרישא.
נא' גרשון ב"מ מאיר יצ"ו.

דף נון ע"א, הן היום ער"ח ניסן תק"הא היה חשבון צדק עם כבוד הרב המאה"ג מוהר"ר משה כהנא נ"י אב"ד קהל"תנו על כל המגיע לו מהקהל מעבר ער היום וניתן לו כתב בשעבוד טקסאית בח"י הקהל ואין שיור שום התחייבות להרב מלבד חובו בשעבוד הכנסת השחיטה כפי הכתב שבידו כפי החשבון שיעלה עפ"י הקה"ז יום הנ"ל והנני חותם בפקידת רוזני נגידי מנהיגי הקהלה.
נא' הק' יצחק ספרא מדינת וואלין יצ"ו.

דף נ"ד ע"א. ב"ד, בהיות כי זמן לעשות הערכה חדשה עפ"י שמאים ונתעכב מחמת יומא דשוקא שהיה ב"ק בראד ועתה באנו לפקח ברבר בהיות כי נשתנו שבילי מתא נושים משלי בנו בריבית אוכלת והוצאה מרובה יותר מהכנסות הקהל"ה ובעינון למעבד תקנתא שיהא ערך כל אחר לפי הברכה אשר ברכו ד' כדי לעמוד ע"ז בירי' יקום לשבועה וכאשר ישבע על סכומו יסלק מכ"ז אל"ף שמנה עשר גדול להקל מתקנה הקדומה אמנם זמנא בהי"ל מחמת פקודת אדונינו הג' הגובר נעיר לגמור השמאים בלי דחיה בכן עלתה במיסכם כולנו לברר שמאים תיכף ואחר חג השבועות הסמיך עליני לבחור בעלי הקנית

לתקן איך יתנהג עפ"י שבועה והקהל יעיינו בדבר אם להשביע בחודש חשוון הבע"ל או אח"כ עד קודם פסח הבע"ל כל זה מנויה ונמורה בחבורה רווני נגידי מנהיגי חדשים וגם ישנים היום ב"ך אייר תק"הא ל' בצירוף כבוד מו' הרב המאה"ג אב"ד ר"מ.

ונא' יצחק דובער הלוי.
ונאו' יוסף בלא"א ר"מ עזריאל זצ"ל.
ונא' אברהם במהור"ר יהודא ליב ז"ל.

דף א' ע"א. חתם ידינו דלמטה תעיד בערים נאמנים כי מסולקים אנחנו ח"מ מכל דבר שבחוב שנתחייבו קהל ק' דובנא לחיתננו המנוח הגאון מוהר"ר אברהם כהנא ז"ל ובנו הרב המאה"ג מוהר"ר משה כהנא ז"ל את הכל סלקו במיטב והחזרנו להם כל הש"ח וכתבי התחייבות שמצאנו בעזבוניהם הנ"ל בח"י הקהל וקבלנו עלינו בכל חומר באופנים המועילים לבל יצאו עוד ש"ח וכתב התחייבות וסתם חתימה על הקהל הנ"ל מאתנו וכ"כ ושום אדם הבא מעזבונים הנ"ל וקבלנו עלינו אחריות לפצות הקהל הנ"ל מכל רעתא דתיתא לה מש"ח וס"ח וכתב התחייבות שיבא מעזבונים הנ"ל וקבלנו עלינו להפשיר נזקין וצרור' נזקין שיבא מזה להקהל וביחוד האי שטרא דארכם מנן בח"י רוזני נגידי מנהיגי ק' הנ"ל מסך מאה ושלשה ושלשים זקוקים ושליש זקוק כסף ה"כ ר"ח ניסן תק"אלף ל' והחתימים המה ה"ה מוהר"ר דוד ב"מ ישעי"ה סג"ל ומ' אליעזר ב מ יוסף ומ' שמואל במ"ה שמשין סג"ל ומ' דוד ב"מ עזריאל ומ' אברהם ב"מ יחיא? ומ' אברהם ב"מ צבי הירש ומהר"ר יוסף ב"מ יואל ומה"רש' זלמן ב"מ מרדכי אותי ש"ח נאבד מאתנו והננו מבטלים בבטול גמור לבל יראה וימצא הש"ח ההוא לתבוע הקהל כי פרוע הוא והננו אחראין וערבאין להקהל לפצות ולהכשיר כל נזקין וצרור' נזקין דתיתא מחמת ש"ח ההוא או שטרות אחרים הכל מידינו יבוקש להכשיר נזקי קהלה בתשלומי הוצאות מחמת עכיב הסילוק עלינו יהי כולנו להויא כדין מנן וב"כ ב"די. ובד"א ואנחנו ערבי קבלנים אחד בעד השני להויא הכל ממי שירצו הקה? שלא יאונה און כל דהו מחמת עזבונים הנ"ל בשום דבר מעבר עד היום הזה כי נתונים לנו ארבעה

כתבים התחיבות כל אחד מסך אלף מאתים והובים לשלם בארבעה שנים משנת תק"זיין ער שנת תק"יוד כל שנה כתב אחד מכתבים הנ"ל בשעבוד טקסאות ק' הנ"ל להתפרע מנהון מראטי שלישית עוד כתב מסך שני אלפים לשלם בארבעה שנים כ"ש ת"ק זהובים מהכנסות שחיטה הכתבים אלו בידינו למסור למי שנרצה לזכיתם במיטב ולמידן מהכלל במקום שנאמר חוץ מבתבים הנ"ל כילם בטלים ומבוטלים כלא יחשב כל זה נעשה בת"כ ובכטיל מודעות ומודעי דנפקי כ"א ובפסיל ערי מודעא כדרך שמבטלין בנ"נ ולאות ולראיה באנו עה"ח היום כ"ך סיון תק"ואי.

הק' שאיל בהגאון מוהר"ר אריה ליב נ"י.

ריזל בת הרב המאור הגדול מוהר"ר שמואל ז"ל.

אמת חתם כבור הרב המאה"ג ה"ה מוהר"ר שאול בהגאון מוהר"ר א"ל וח"י הגבירה הרבנית מ' ריזל בת הרב ה"ה מוהר"ר ש' אלמנות הרב המאה"ג מוהר"ר משה כהנא ז"ל כי בפנינו חתמו ח"י ממש והתחייבו ככל הנ"ל בכל חומר באופנים המועילים בכן אשרני וקיימנו חתימת" והענין הנ"ל יום הנ"ל.

נא' הק' יצחק בהרב הגדול מוהר"ר ש' זצ"ל מרישא ספרא מדינת וואלין יצ"ו.

דף נ"ד ע"ב. כתוב זאת זכרון בספר זכרונית לאות ולמשמרת לדורות שאיתן שתי חניות של ה"ר מוהר"ר בן ציון במה"ר ניסן שחלניתיהם למזרח נגד המבצר שהרחיב גבולו לר"ה בהנאי שאינו רשאי לעשות תיבות לאותן חלונות ולא שום דבר לכנים לר"ה וכן שאר חניות של אחריט שחלנותיהם נגד המבצר אינם רשאים לעשות תיבות לפני חלנותיהם אף שירחיבו לשם עפ"י רצון הקהל באסורא קדימי לעשות תיבות. כן מנויה וגמורה בכניפיא שולחן מלא רוזני נגידי הקהלה היום ז"ך אלול תק"ואי ל'.

שמואל בא"א מוהר"ר שמשון ז"ל.

אברהם במהור"ר יוסף ז"ל.

ירמי' בה"ה מוהר"ר יצחק דובער הלוי.

הק' קלונימום בהנגיד מוהר"ר אביגדר נ"י.

דף מ"ז ע"ב. בהתאסף יחד רוזני נגידי מנהיגי הקהלה חרשים וגם ישנים לפקח על עסקי רבים להיות כי אשתנו שבילי דמתא ונרופף ונתמוטט יסוד המוסד בקהלתינו נשתרנו ועלו על צווארינו חובות בריבית אוכלת והוצאות מרובות משא אשר לא נוכל לעמוד טובא מגרע גרע מעמד הקהלה מטה ידינו לצאת חובות וזאת אשר עלתה במוסכם כולנו לחדש נתינה בשנה זו מקוני בשר שחוט באיטליז מכל זהב שלשה גדו' והקצבים מחויבים להביא כל בשר שחוט לאיטליז ואף מה שיניח לצורך ביתו למאכל מחויב הקצב לסלק נתינה הנ"ל ויתחיל נתינה הלז מר"ח כסליו הסמוך. שכר שחיטה ינתן כפל ממה שהיא בעת.

טקסי גדו' מו"מ החיוב על כל בני הקהל אנשים ונשים אין נקי מנתינה זו כפי חק הטקסי מכבר ופטורי קא חשבינן הוא כבוד הרב אב"ד קהלתינו ובניו מהלואה דוקא אכן אם יעסקו בניו במו"מ הרי הם בכלל חיוב מורה הוראה מאשר יש יש לו וממעות אחרים הרי הוא לחיוב להגיד בנאמנות לבע"ט הרבנית אלמנות הרב המה"ג ה"ה מהור"ר משה כהנא פטורה עד שלש שנים שתדלין ש"צ ואשת ש"צ פטורים שמשי הקהל פטורין מלסלק טקסי משכירות שלהם ומשארי הרווחה מ"מ והלואה מתנה ומציאה הם לחיובא מלמדים משכר למוד ומסך מאה זהובים רווחים פטורים ומהמותר מחויבים לסלק מהלואה או משכירות בתים ושאר רווחא הכל לחיובא ה"ה מהור"ר יצחק בהרב סופר מדינה מסך אלף זהו' מו"מ לשנה הו' פטיר והמותר מחויב לסלק ר' יעקב שמש בהכ"נ פטיר ובניו חייבים ר' דוד שמש בהכ"נ עד שלשה אלפים מו"מ לשנה היינו אדום זהו' הוא פטור והמותר מחויב לסלק ר' ליב שוחט עד שני אלפים מו"מ פטור והמותר מחויב לסלק צורבי מרבנן אחר החתונה העוסקים בתירה ואינם עוסקים במו"ט פטורים עד שלשה שנים אחר החתונה ומשם והלאה אם יחזיקו בתורה ולא בם"מ יסלקו חצי המגיע מרווחי' מעות יתומים העולה ברווחים בקהלתינו דווקא ינתן רבע המגיע מרווחים אלו הנפרטים הנ"ל יצאו מהכלל בחק הקציב להם כנ"ל ושאר בני הקהלה אין נקי מלסלק כפי חק טקסי כמבואר בשטר חכירה דהארנא סכום הכפרים שייך לבע"ט מו"מ והשוך ווארנר פטורים מנתינה טו"ג שנתנו עד כה מעורות שקנו מאורחים למלאכה אמנם מה

שמוברים עורות המה לחיובא לסילוק טקסי ושאר אנשי קהלתינו הקונים עורות מחויבים לסלק נתינה הנ"ל בעלי סכומים משני זה, ולמעלה בחירה להם אם ירצו להגיד בחרם כל ארבעה שבועות מו"מ שלהם לנאמני טקסי כן יסלקו תיכף ואם לא יגידו בארבעה שבועות אזי החיוב עליהם לסלק טקסי כפל מנהינה שנה העבר כרשום בריסטר.

בעלי ז"צ מחויבים ליתן למגידי תהילים שלשה זהובים כל שבוע.

והיתה זאת לחק בל יעבור לשנה זו בשנה הבע"ל נעיין בדבר אם לקיים להלאה אם לבטל.

כ"ד בכנופיא שולחן מלא היום י' חשון תק"ויין ל'.
נא' אברהם בלא"א כמהור"ר יואל ז"ל.
נא' ירמיה בה"ה מוהר"ר יצחק דובער הלוי.
נא' הק' מנחם מנים בהנגיד מוהר"ר אביגדר נ"י.
נא' יצחק דובער הלוי.
נא' יוסף בלא"א כמהיר"ר עזריאל זצ"ל.

דף צ"ג ע"א. עת צרה היא ליעקב צרה אל אחיתה נגשת נגששה כעורים באפלה ואנו הולכים ודלים וכצאן לטבח מובלים נתנני מנוד ראש בלאומים ידו עלינו גורל כהפקר במדבר ומהראוי היה להוריד עדיינו מעלינו ונלבושה שקים כולנו ולהעלות עפר על ראשינו על עם קדושי ה' כי נפלו בחרב לזאת פקחנו עינינו ושקדנו על תקנת בני עירנו לבל יהיו לקנאה ולמראית עין בין האימות אשר אנחנו בתוכם בגלות המר והנמהר.

וזאת אשר יצא מאתנו הנבחרים מבל האלופים רוזני נגידי מנהיגי הקהלה חדשים וגם ישנים בצירוף כל רוזני נגידי יחידי סגולה כל הבעלי סכומית ער א' לא נעדר קיימו וקבלו כולם עליהם ועל זרעם לאשר ולקיים את כל היוצא מאתנו בל יפיל דבר.

א') חל איסורא על בנות עירנו ללבוש בימי החול שום בגד של משי כי אם וויסטין וברוסטיכר ולייבקאטנישליך רשאים להיות של משי ושל פרטיר ישן רק לא יהיה מצופים כלל בזהב או בכסף ופשיטא שלא יהיה שום ציפוי כסף או זהב על שאר בגדי חול הן על היופא' והקלייד ופרטוך בשום ענין אך ברוסטין

של פסמן שמעט חוטי כסף או זהב בתוכו מותרים לחול ולסיבב על הקלייד של חול פעם א' בפאסימן הנ"ל מיתרים.

ב') ולא ילבשו בחול שום שלאמין פוטר משיעלים ולא שאר פיטר משועלים כי אם בבגדי שבת מותרים ליתן אותם תחת בגדיהם אותם פיטר הנ"ל שיש להם מכבר על בגדי חול אך חדשים לעשות מהיום והלאה אין רשאים לעשות פוטר משועלים מחדש כי אם שלא יהיה שוה יותר מארבעה אדומים ובאופן שיהיה כל הפוטר הנ"ל שוה על כל הבגד מראשה ועד רגלה ימבפנים יהיה שוה כבחוץ והכל לא יהיה שוה יותר מארבעה אדומים לערך.

ג') בגדי שבת ויו"ט העושין מחדש רשית להן לעשות בגדי גרעדטור חלוק בלי שום ציפוי כסף או זהב כלל אך דראיט ודמשק ופיטור ואטלים וסמיט אסורין לעשות מחדש אך מי שיש להן מישן בגדי דראיט ודמשק מותרין לשבת ויו"ט אך לא יהיה מצופים כלל שום זהב וכסף ואטלים וסמיט ופרטור אסורין אף הישנים אף לשבת ויו"ט אך ווייסטין ולייבקטנישלך וברוסטיבר מיתרים אף מצופים לשבת ויו"ט ובחול לצורך סעודת ב"מ וחתונה רשאין ללבוש בגד שבת ויו"ט כנ"ל.

ד') אינם רשאים לילך בשים תכשיטים זהב ומרגליות ואבנים טובות כלל כ"א שטערן טיכל שלא יהיה בו שום שטיקלך אף מזויפים ולא יהיה שוה יותר מחמשה אדומים אוירינג בקלונשוש עם ריבן מותר בלי שום גהענגליך כלל אף מרגליות א' אין רשאה לתלות אלמוגים מותר רק לא יהיה תלוי עליו לא שים יוביל ורא שום שטיג ואף לא מזויפים

ה') הבתולות מותרין ללבוש הכל ואינם בכלל התקנה הנ"ל עד אחר נשואין וזה יהיה תכשיטי בתילה שלשלת א' ולא יהיה שוה יותר מחמשה ועשרים אדומים ובינדא עם מרגליות ושטיק וקאניק ולא יותר גם אורינג עם שטיק רשאה ימי שאין לו שלשלת ילבישה מרגלי ת ד' או ה' חוטים ולא יותר וכל זה בי"ט ובשבת ולילך על חתונה ובחול שוה דינם בתכשיטין לשאר נשים.

ו') אנשים לא ילבשו בחול שום בגדי משי כלל ואף אויף שלעק אסורים לעשות מחדש של סמיט על חול אך מי שיש לו מכבר רשאי אך לסעודת ב"מ וחתונה ולכבוד אורחים רשאי אז לילך עם אויף שלעק סמיט הנעשים מחדש פוטר דין אנשים שיה כדין הנשים הנ"ל ואנשים מותרים בהם אף בחיי בימי בשבת ויו"ט

אח"ז הותר מכללו הנ"ל לעשות אף מחדש אויף שלעק של סמיט לחול .

ז) בגדי שבת אין רשאים ללבוש כ"א בגדי גרעדטור אף לעשות מחדש וכן ליו"ט אך מי שיש לו מכבר בגדי אטלים או דראיט רשאין ללבוש השיבול ביו"ט דוקא ולא בשבת ובזופצא כלל אסור .

ח) אין רשאין לשלוח מהקהל לשום אורח ורב יין כלל גם אינם רשאין הקהל לשתית יין אף במסיבה ממעות הקהל בשום ענין.

ט) שום בעה"ב אין רשאי לשלוח לשום אורח בעולם ולא לשלוח מנית בכלי של כסף כלל ולא יביא אתרוג לבהכ"נ בכלי של כסף .

י) כל התקנית הנ"ל חל על כל אנשי עירנו חוץ מכביד הרב יהרבנית וב"ב .

י"א) כיבודים לב"מ אין רשאים לכבד יותר משמונה אנשים חוץ מוהלים וקוואטיר וסנדק והעומד לפני הברכה והמביאו ללפני הברכה .

י"ב) שום יולדת לא ישלחו שום מרקחת לשום אדם כ"א להרבנית ולהמילדות .

י"ג) חל איסורא על בעל הבית שלא יחזיק בביתי שום ראש דובנא שמגלח זקני ופשיטא שחל האיסור על המלמד גם משרת שמגלח זקני לא יחזיק שום בעה"ב ולא ילך שום ר"ד או משרת מנערים ביא־מילקי של סמיט וספאדיק מחופה סמיט או שאר מיני משי .

י"ד) העושה חתונה לבתו מחוץ לעיר אסור לו לבקש על החתינה בני העיר ע"י השמש וישלוחו כ"א קרובים פסולי דאורייתא ומחויב ליתן מעות רח"ש אף שעושה החתינה במקום ישוב שאין שיך לפ"ק כאלו עושה פ"ק .

הדברים האלה חלים על כל בני עירנו בקטן כגדול אף להבאים ממקומות אחרים לקבוע דירתן פה י"ב חודש בכלל התקנות המה וכל מי שיעבור דבר גדול או קטן מכל הכתוב בספר הנ"ל מעל"ד נדול עונו מנשוא יאיש בחטאו יומת ולא ניתן לערבון א' בעד חברו אף על מי שיש בידו למחות אין אחר ערב בעד חבירו כי אם איש בחטאו הוא לבר יומת ולהשומעים יונעם ויבא עלינו ברכת טוב ויראה ה' בענינו ויאמר די לצרותינו ויוליכנו במהרה קוממיות

לארצנו ע"י מבשר שלום ישמיע שלום בגבולינו .

כל הנ"ל נעשה מהיום דלמטה עד משך שלשה שנים רצופים וחל על כל בני עירנו ומי שנוסע מפה למקום אחר רשית לילך שמה כאות נפשו ולא ניתן עליו חומרי המקום שיצא משם הכ"ד הנבחרים מכבוד רוזני נגידי מנהיגי הקהלה חדשים וגם ישנים ובצירוף האלופים נגידי יחידי סגולה הנ"ל בצירוף כבוד מ' הרב המאה"ג המפורסם אב"ד דק"ק חידריב נ"י . היום יום כ"ב אלול תק"וין לפ"ק .

נא' הק' אריה ליב בהרב מוהר"ר שמואל זצ"ל .
ונא' יוסף בא"א כמהור"ד עזריאל זצלה"ה .
ונא' מאיר כמהור"ר יואל ז"ל .
ונא' יצחק אייזיק בלא"א מוהר"י אשר אנשיל ז"ל .

דף נ"ד ע"ב . ח"י תעיד כעדים נאמנים שנתחייבתי סך ארבעה מאות זהובים להקהל מה שלוו לי לעת דוחקי חלילה לי היות כפוי טובה גדולה שעשי לי בהלואה הנ"ל עלי לשלם במדה טובה שמטיבים עמי לקבל פרעון פרוטרוט כל שנה חמשים זהובים והתחלת פרעון יהיה בר"ח חשון תק"טית מדמי שכירות ביתי כן עלי לשלם כל שנה עד תשלום סך הנ"ל ושכירת ביתי משועבד לפרעון זה ותיקף כ"ז כאלו כתוב באריכו' בכל אופנים המועילים לזרז בל ישונה לאות ולראי' באתי ע"ה היום ה' חשון תק"חית לפ"ק.

נא' שמעין בלא"א מוהר"ר זרח ז"ל .

ח"י המרומם התורני מוהר"ר שמעון במהר"ז הנ"ל אמתי וישרה כי בפנינו חתם והתחייב כנ"ל בכן אשרנו וקמיינו כדחזי .

נא' הק' יצחק בהרב הגדול מוהר"ר ש' זלה"ה מרישא . אכן ברצות מהר"ר שמעון חת"ל למכור ביתו מחויב לסלק כל חובו להקה"ק מדמי בית כ"ד יום הנ"ל כן התחייב מהרר"ש ולראיה באנו ע"ה הק' יצחק מרישא . ונא' אליעזר במ"ה יעקב ז"ל .

דף ס"ה ע"א . מניה וגמורה ונזרקה מפי חבורה לבל יקופח שכר רח"ש מעות חופה כנהוג והרבה משנים מקימיני להוליך הזוג אחר זכר עשות נשואים במקומות אחרים ונגרע הבנסה הנ"ל בכן עלתה במיסכם שלא יועיל שנוי מקום והיוצא עם נקבה מכאן לנשואי' מחויב לסלק מעות חופה במליאו קודם נסיעין ואם לא יצא ידי

נתינה לא יצא מכאן וניתן להוציא בכל הכפיות ולהעביט עבוט עד יסלק במלואו וטובו כ"ד בכנופיא רוזני נגידי מנהיגי הקהלה היום ד"ה כסליו תק"חית.

נא' יצחק דובער הלוי.
ונא' יוסף בלא"א כמוהר"ר עזריאל זצלה"ה.
ונא' יוסף במוהר"ר יואל זצלה"ה.
ונא' מאיר בהר"ר יואל זצ"ל, ונא' אלי' במהור"ר אליעזר זלה"ה.
ונא' הק' יעקב הילל בהנגיד מהור"ר יוסף אברהם יצ"ו.

דף נ"ה ע"א. חתימת ידינו דלמטה תעיד כעדים נאמנים שנתחייבנו סך מאתים והובים פ' להקהל מה שלוו לנו לעת דוחק וצורך גדול אחר שרפה שהיה בסור' (סורמיש"ש פרור דובנא) הטיבה ה' למובים על הטוב שגמלו לנו בנן החיוב עלינו לשלם תשלומי מעליא במועד וזמן שקבענו לפרעון דהיינו אם יבנה בית הר"ר שלמה הח"מ בקיץ הבעל"ט אזי יתחיל הפרעון מחצי חשון תק"יוד לשלם בוואך נעלט עד תשלום סך במלואו ואם לא יבנה בקיץ אזי יתחיל הפרעון בחצי חשון הבעל"ט תק"טית לי', לשלם בנ"ל ואנחנו ערבי קבלנים ורשות להוציא ממי שירצו הקהל ונתנו להקהל תיבף כ"ו כתיקף ש"ח בח"י כתוב בכל יפוי וליב"ט וליתר בטחון) מונח ביד הקהל שטר קנין על חצי בית הר"ר שמעון חתום מטה בשישולם בנ"ל יוחזר השטר קנין הנקנה להקהל כדינא לקנות ביתו עד ישלם אז יצא משעבודם לאות ולראיה באנו ע"ה היום טוב חשון תק"חית.

שמעון במהור"ר ישראל יעקב סגל זצ"ל.
שלמה בן לא"א כהר"ר יוסף זצ"ל,
סילקו שלשה אדומים כנרשם בפקידת הקהל בחשבון חודש חשון תק"טית.

שם. להיות רשום בפנקס שהתורני מ' חיים ב"מ עזריאל ז"ל נ"ח לאלופים הקהל סך ארבעה אדומים מה שהלוה מע' הקהל ע"י הנגיד מ' אביגדור והנגיד' מ אביגדור סילק לאלופים הקהל בנכיון הגביה שלו ולראית באתי ע"ה יוסף ב"מ עזריאל זצ"ל. (מבלי שנה).

שם. להיות רשום בפנקס שהתורני מ' מנחם נחום ב"מ

אברהם חייב הוב גמור להאלופים הקהל סך שני אדומים מה שלוו לו בעת דוחקו ולראיה מהימנא באתי על החתים היום יום ר"ח אדר שני תקט"ז לפ"ק. יחיאל מיכל שתדלן פה ק' דובנא רבתי.

להיות רשום בפנקס שכמר אברהם ברמ"ט לוה מאלופי הקהל סך חמשה אדומים על שט"ח בח"י כמוהר"ר זינדיל והשט"ח מונח ביד הרב אב"ד וסילק ליד ר' העשיל ובא בחשבון הקהל כנרשם בפנקס הקהל ועל הרב אב"ד להחזיר השט"ח קרוע לידו. (מבלי שנה).

שם. להיות רשום בפנקס שהר' מו' דוד חר"ר (חתן ר' דוד) לוה מאלופי הקהל סך חמשה אדומים על שט"ח בח"י בשעבוד על החניות שלו והשט"ח מונח בתיבה של אלופי הקהל. (מבלי שנה).

דף ס' ע"ב. הנעלה ר' יעקב בהר"ר יצחק קנה ביזיל של האשה ריז' אלמנו' ר' מרדכי קירזנר עפ"י פקודת אדונינו האדיר הדוכס יר"ה למכור לסילוק בע"ח פריצים כאשר דבר השלטון כן נעשה עפ"י הקהל ונמכר לר' יעקב הנ"ל בכסף מלא דמי מבירה שסילק בפי תוקף שטר קנין ואחלטתא שבידו והנה כתוב זאת זכרון בספר למען יחזיק הקונה וב"כ במקחו בשופי והשקט ועל הקהל המיברים לו לעמוד לימינו היות בעזרו בד"י ובד"א להחזיקו במקחו לאות ולראיה באתי ע"ה בפקודת הקהל היום י"ב אדר תק"טית.

נאו הק' יצחק בהרב הגדול מוהר"ר ש"ז הרב מרישא.

שם. כתוב זאת זכרון בספר זכרונות מבירת הקהל בית ריז' אלמנת הר"ר מרדכי קירזנר הנ"ל בפקודת אדונינו האדיר הדוכס יר"ה להתורני מהר"ר פסח במהר"ר ישראל שקנה בכסף מלא דמי ממכר בית שסילק לידינו הקהל דמי ממכרו עד גמירא וסלקנו חובות פריצים שנתחייבא האשה הנ"ל וקבלנו אחריות מבירה זו לפצות מכל עורר וטוען להחזיק הקונה וב"כ בהבית בפי שטר קניה ואחלטתא שבידו בשופי והשקט בד"י ובד"א לאות ולראיה באתי ע"ה בפקידת הקהל היום י"ג ניסן תק"טית פ'.

נא' הק' יצחק בהרב הגדול מוה"רר ש"ז רב מרישא.

דף נ"ט ע"ב. צדקתם עומדת לעד למשמרת להיות רשום

אותן הקהלות שנדבו מנדבת לבן ושלחו לקהלתינו אחר הבערת אש שהיה פה י"ב אלול שנת תקיד בית ל' על חלוקת עניי קהלתינו.

ק' קסנטין ת"ק זהובים ניתן ליד גבאי פרנסת עניים.

ק' ששה אדומים מזומנים נחלק לעניים תיכף ומיד עוד שלחו ענלית מלאות בר ולחם ויכשר וכלי אוכל.

ק' קרעמניץ חמשה אדומים נחלק בשעת מעשה לעניים.

ק' אוסטרה שלחו עגלה עם לחם ומזון.

ק' בראד ל"ה אדומים נחלק לעניים בחליקה דע"ה העבר.

אח"ז החזרנו אנחנו אלופי הקהל יצ"ו ליד משולחם מק"ק קאסטנטין עשרה א' לסלוק איזה בלבל ר"ל שהיה בעיר הנ"ל עוד אחר השריפה גדולה ר"ל שהיה בק"ק ניתן להם ע"י משולחים קהלתינו שלשה מאות גרשין עוד ניתן להם ע"י משולחים שלהם לסעוים בנין בהכ"נ שני אדומים.

דף ס"ה ע"א. להיות כי המכשלה הזאת רבים נכשלים בחילול שבת ושאר מכשולים הבאים מחמת נשואין הנעשים בערב שבת היות החופה בע"ש למגדר מלתא קמנו למניין ונמנה ורבו לבל יעשה עוד במקימינו, כן יצא הדבר באיסור לעשות עוד להכנים כלה לחופה בע"ש משום מעשה שהיה נאסר באסור גמור ועשינו חיזוק לדברינו כשל תורה ועלינו ועל הבאים אחרינו להשגיח ולעשות משמרת למשמרת לבל יעבור איסור הנ"ל הוא הדבר שנאסר במניין ול"א יועיל מניין אחר להתיר כ"ד רוזני נגידי מנהיגי בצירוף כבוד מ"ו הרב המאה"ג אב"ד ר"מ נ"י היום ד' טבת תק"יובית.

הק' שאול חו' בק' דובנא רבתי יע"א.

ונא' יוסף במהור"ר יואל ז"ל.

ונא' ירמיה בה"ה מוהר"ר יצחק דובער הלוי ז"ל.

ונא' יוסף יצחק בלא"א מוהרר"ש נתנאל יצ"ו.

ונא אברהם בלא"א כמהור"ר משה ז"ל.

דף פ"ז ע"א. לאות ולזכרון על הטוב יזכר שם הר"ר ירוחם פישל בן מוהר"ר צבי הירש מזמיגראד שנתן שבעה גש' נדבה על בית הכנסת דפה ביומא דשוקא תק"י גימל.

דף ע"ג ע"ב. עלה במוסכם שלחן מלא שחלילה להבוררים

שיעלו היום לעשות מנויי הקהלה שלא לעשות יותר מארבעה גבאי צדקה וארבעה במקומות דהיינו כל גבאי יהי' לו במקום ועל פיהם יהי' הצדקה נגבי' ומתחלקת וכל הפיסק נירע כאלו מבשל תקנות הקודמים והבמקומות יהיו נקראים גבאים דקלויז ואין להבמקומות שום חדש רק באם שלא יהי' גבאי יקים הבמקום תחתיו ולכשיהיה איזה צורך להושיב גבאי יושיבו עמהם הבמקומות וא"ד כשיבנה בית הכנסת חזר הדבר ליושנה לעשית גבאים דקלויז לבד וגבאי דבית הכנסת כמקדם ואם יהיה איזה צירך רשות להוסיף גבאי אחד ובמקום אחד כ"ד אלופי רוזני מנהיגי הקהלה היום יום ג' חה"מ סוכות תק"גימל.

יוסף ב"מ עוריאל ז"ל. ארי' ליב במוהר"ר זאב וואלף זלה"ה.
הק' מנחם מנים ברא"ז.
הק אברהם בלא"א מוה' מרדכי יצ"ו.

דף ב' ע"א מי יכול לאטום אזנו מלשמוע קול צעקת היתום של המנוח הרי"ר יהוחם סיפר שנבלע מקום חנותי שהיה לו חנות מאביו ואחר השריפה שהיה בקהלתנו אחר בנין החניות כל אחד מקהלתנו בא על מקומו בשלמות חנותו ואף גם כמה חניות נוספחבו מקומן ואין מקום לבנין חנות היתום הנ"ל. בכן עלה במוטכם שלחן מלא בצדוק כבוד אלופי רוזני נגידי מנהיגי קהלתינו הרשים וגם ישנים להמציא מקום משפט יתום הנ"ל שלא יהא לו שום היזק ועלה בסוסכם כולנו למדוד כל החניות שנבנו בשבונות של החנות היתום הנ"ל וכל מי שיש לו בעה חנות גדולה משלפנים לפי המדה ישלם לפי המקום ובחרנו שלשה שמאים שישומי המקומות מהחניות כל מה ששוה אמה מהחניות שבנו שם כן יתן כל אחד תיכף ומיד להיציא בכל כפיות ונגישות תיכף ומיד והבנסית החניות משיעבד להיתום הנ"ל עד יסלק כל אחד המגיע למ־אית בפי אשר יושת עליו ולנתינה זו יומדד כל החניות אשר ב הלתנו הן בשוק והן השבעלין אשר תחת הבתים למודד הכל וכל מי שהרחיב מקום חנותו ישלם לפי המדה ולפי רמים ישלם באשר יעריכו אליפי הקהל כן ישלם בלי שום דחיה בעולם בשעביר הבנסת מחניות בריר הסמוך וכל השנה עד ימלא ערבו כל הנ"ל קבלנו עלינו ח"מ להיציא לאור משפט יתום וריבו להוציא בכל כפיות ונגישות לסלק הויק של היתום ולעמיד לנגד המסרב להיציא ממנו בכל כפיות ונגישותו

ולענשו בענשי' קשים, כ"ד אלופי רוזני נגידי מנהיגי קהלתנו חרשים וגם ישנים בצרוף כבוד אמ"ו הרב המאה"ג המפורסם נ"י אב"ד ור"מ היום י"ט טבת תק"יוד נימל.

ואף גם זאת קבלנו אנפשינו ועל כל בני קהלתנו באיסור גמור ומוסיף קנס עצום שלא יבנה שום אדם חלונות כי אם באותו צד שהי' מתחלה חזון וחלילה לשום אדם לעשות בצד שני וכל העובר על דברינו אלה ענש יענש כראוי למי שמהרם ומבלבל תקנות הקהלה וכל מי שבנה מחויב תיכף לסתום בלי שום טענה ופ"פ בעולם כ"ז נעשה בכנופיא שלחן מלא יום הנ"ל ולראי' בע"ה.

סילקו אלופי הקהל להיתום הנ"ל עד פ"א באתי עה"ח בפקודת אלופי הקהל. (חתימה אין).

דף פ"ב ע"ב. המרומם התורני מוהר"ר מנשה כהראש הנגיד מוהר"ר יוסף ברע"ז נגש לפני האלופים הקהל הגשה לפיום ע"ד תקנה קדומה שלא לקנית אדמת נכר כמבואר בפנקס ולהיות שאחר השריפה בעו"ה פה קהלתינו נתמעטו דיורין וכל העם נפוצים זה בכה ואין שרוין על אדמתן ובפרט ה"ה מו' מנשה הנ"ל השעה צריכה לו להיות לו בית דירה ואהל קבוע ולא מצאה ידו עכשיו בשים אופן עד שהיכרח לקנות בית נכרי ובכל זאת נתן ערבו עליו ערך גבוה לקופת הקהל יצ"ו לדבר שבקדושה ובכן הוראת שעה היתה הוראה להיתר מן החרם למוהר"ם הנ"ל באשר אין שעת הדחק ראיה אך לאחרים חוקה וגזרה הקודמת במקומה בכל תוקף המפורש שם ועל הקהל יצ"ו לענשו ולכופו בכל הכפיה לאפושי מאסורא גבול שגבלו ראשונים וחק ולא יעבור כ"ד אלופי' רוזני' ונגידי' בצירוף הרב אב"ד יום ר"ח אדר שני תק"י גימל.

נא' הק' שאול חוב"ק דובנא רבתי יע"א.

(כנראה גוף הכתב ה"א כתב ידו).

ונא' ארי' צבי במהור"ר זאב וואלף זלה"ה.

ונא' הק' אברהם בלא"א מוהר"ר מרדכי יצ"ו.

ונא' אלי' בלא"א כהר"ר אליעזר ז"ל.

זהו איסור הבא מכלל היתר הנ"ל שהיתה הוראת שעה למוהר"ם הנ"ל לקנות בית נכרי הותר לו ולא לאחרים יהי' מי שיהיה החרם-חל על הקונה והמסייעו לפרוץ גדר גבול שגבלו שלא לקנית שום אדמת נכרי וביחוד בית נכרי העומד בתוך מחנה

ישראל פשיטא ופשיטא שאסור לקניתו אסור עולם ולא יועיל הון ושם פדיון בעולם באשר הוא יסיד מעמד ומצב הקהלה יהפוך נדר ח"ו וישבני נחש ולשיטע יונעם ועליו תבא ברכות טוב כ"ד רוזנים ונגידים יום הנ"ל. הק' שאול (גם זה הוא כתב ידו).

יוסף בלא"א ב ר עזריאל ז"ל.
ארי' ליב במוהר"ר זאב וואלף להיה.
הק' מנחם מנים בר"אז ז'ל.
הק' אברהם בלא"א מוהר"ר מרדכי יצ"ו.
נפתלי הירץ במהור"ר יוסף ז'ל.
אלי' בלא"א כהר"ר אליעזר ז'ל.

שם. זהו היתר הבא מכלל איסור הנ"ל התרנו לר' מנחם מענדיל חיים שקנה בית נכרי אחר השרפה אין שעת הדחק ראיה מחמת שלא היה לו בית דירה ואף גם נינש לפני אלופי הקהל והציע דבריו שלא ידע מאיסור חמור ואיסור מוסיף שהחמירו אלופי הקהל ואחר סלוק דמי הבית בכסף מלא דליתא בחזרה ואף גם פיים לאלופי הקהל לצורך גדול נתן ערך גביה בבין הותרה לו איסור הנ"ל ואין עליו שום נדנד איסור מחמת קנית בית אדמת נכר וביתו בחזקת היתר עומדת ואת היתה הוראת שעה ומעכשיו קב"נו אנפשינו ועל הבאים אחרינו שלא להתיר שום דבר איסור שאסרו קדמונינו בתקנות שתקנו בחרם כ"א בצירוף חדשים עם ישנים וגבוהים שבסבוימים עפ"י רוב דיעות רובא דמינכרא יאין כח לאלופי הקהל בעצמם לעשות שום מעשה לסתור ולפרוץ גדר וגבול שגבלו ראשונים ואצ"ל שאין להם כח להקהל בעצמם לאסור איסור ולעשות תקנה בחרם כ"א בצירוף חדשים וישנים וגבוהים שבסבוימים כ"ד אלופי רוזני נגידי מנהיגי הקהלה בצירוף כבוד אמ"ו הרב המאה"ג המפורסם אב"ד ור"מ נ"י היום יום ה' חהמ"פ תקי"ד ל'.

נא' הק' שאול חי ב"ק דובנא רבתי יע"א.
ונא' הק' יואל במהר"ר יוסף ז'ל. ונא' מאיר בטה"ר יוסף ז'ל.
נא' צבי הירש בר ר סגל זצ"ל.

דף ע ה ע"ב. וצדקה תהיה לנו כי נשמיר לעשות כבתוב שקבלנו על עצמינו בכתב בפנקס הקה"ל משנים קדמונית להחזיק בקהלתנו עשרה בטלנים מגידי תהלים להיותם מקדמי ומחשבי לבי

כנישתא שיהי' מצוי' עשרה מנידי תהלים ובעו"ה אחרי שריפת בתי כנסיות וב"מ נתבטלה התקנה ובעלי טקסי מו"מ משנה העברה לא סלקו המגיע מהם סך מאה וחמשים זהובים על סיפוק מנידי תהלים בבן בהי אחר בנין בהכ"נ קבלנו אנפשינו לקיים להחזיק עשרה בטלנים ועל בעלי טקסות משנה העברה לסלק סך הנ"ל וגם על בעלי טקסי מו"מ שנה זו ג"כ לסלק כזה ומזה יותן שכרם ומיתר הכנסתם שהיה שייך לשבירות מנידי תהלים מקודם כן ינתן להם בלי שים שינוי להחזיקו כ"ז קבלנו אנפשינו ויהי' נועם ה' עלינו ויכוננו מעשה ידינו כ"ר אליפי ראשי רוזני נגידי מנהיגי הקהלה בצירוף כביד אמ"י הרב המאה"ג המפורסם נ"י ע"ה פ"ה אב"ד ור"מ נ"י, היום יום ה' חהמ"פ תק"יד ל'.

נא' שאול חי' פ"ק דובנא רבתי יע"א.
ונא' יוסף נטוהר"ר אלי', ונא' מאיר בהר"ר יואל ז"ל.
ונא' ירמי' הלוי, ונא' יעקב יצחק ב"מ נתנאל.
ונא' צבי הירש בר"ד סגל וצ"ל.
ונא' צבי הירש ב"ר נפתלי ה' ז"ל.
ונא' ראיבן אליעזר במה' דוד ז"ל.
ונא' יוסף יהודא במה' אליעזר ז"ל.
ונא' אברהם בלא"א מהור"ר משה ז"ל.

אלו הן עשרה בטלנים:

ר' מאיר בר"י ברש"ב אגש ר' גר בה"ק מ"ש ישעי אגש,
ר' מאיר קראקויער בזק. ר' אלחנן חר"מ כץ אגש בן ר' ליב חעלמר בז"ק. ר' הירש בר"ו כץ אגש.

דף ע ע"א. עת האסיף היום לבל השייכים לקבלות רב אב"ד ר"מ דקהלתינו ועלתה בסוסכם כולנו פה א ודברים אחדים להקדים את כביד הרב המאה"ג מור אחי של מו' הרב המאה"ג מפי' סם היצא מזה ונתננו עינינו באחיו ברב המאה ג מהרר"צ הירש בהגאון המניח מהר"ר א' ליב אב"ד ק' אמשטרדם ז"ל בשיביאי דברי אלינו שרוצה לפיים השרה בזוזי דדי' ולבנות לעצמו בית דירה העשוי לכבוד על הצאיתיו עלינו לקבלו באופן שיבא דבריו קודם ר"ח טבת הבע"ל ואם אין אזי שתיקה כהודעה דלא בעי ממניתא והזריז יהא נשכר כה יצא מאתנו בכנופיא אסיפה שלמה, היום י"ט מנחם תקט"ואו ל'.

נא' אביגדר במהר"ד ז"ל. ונא' מאיר ב"מ יואל ז"ל.
ונא' יעקב יצחק ב"מ נתנאל. ונא' צבי הירש במהור"ר דוד סגל ז"ל.
ונא' אברהם בא"א כמהור"ר משה זצ"ל.

דף א' ע"ב. שליח הא דעיוות שלוחא רצבורא שנתמנה בקהלת"נו ה"ה (נמחקו שמו ושם אביו) ואחרי ראינו הנהגתו שהנהיג א"ע שלא כשורה נתן בכוס עיניו והלך במשרים בכן באנו אנחנו בכנופיא שלחן סלא ומנינו להעבירו והרי הוא בהבערה מאומנתו וחלילה להחזירו לאומנתו כ"א ברצון כל הקהל פ"א ודיעה א' יכל לעכוב בדינא. כ"ד אלופי ראשי ריזני נגידי מנהיגי הקהלה בצירוף חדשים וגם ישנים היום יום ה' י"ב ניסן תקי"ח ל' בצירוף כבוד הרב המאה"ג המפורסם ה"ה אב"ד ור"מ דק' האדרוב.

נא' ארי' ליב בהרב מו"ה שמואל זצ"ל, נא' ירמיה הלוי.
נא' הק' אברהם בלא"א שמ' מרדכי יצ"ו.
ונא' הק' יהושע העשיל בה"ה מוהר"ר צ"ה נ"י.
ונא' צבי הירש במ' אלי' כץ. ונא' דוד בהר"ר ניסן ז"ל.

שם. אני ח"מ באתי כתוהא על הראשינות לבקש מ"ד ומבריות ה"ה אלופי ונגידי מנהיגי הקהלה שקבלי אותי לעסוק בעבודת ה' עבודת הקודש לש"ץ הקהלה ומעלתי ופנמתי ופתלתי דרכי וקבלתי אנפשי בשבועה חמורה בנק"ח בפני שני שלוחי דבי דינא ושתדלן הקהלה להזיר א"ע מן היין ומכל משקה המשתכר י"ש או דבש חלילה לי להכנים לתוך פי אף מעומה כל דהו אסור עלי בשבועה כנ"ל בין בחול בין בשבת ויו"ט ואף על סעודת מצוה אסור עלי כל השנה כולה וכללתי בשבועתי זאת אם ח"ו יהיה עלי איזה רנין שעברתי על שבועתי זאת אף ע"פ עד א' או אשה הרי הם נאמנים נגדי בדבורם הקל ואסור עלי לבקש מנגידי מנהיגי הקהלה להתיר לי לירד לפני התיבה והרני בהעברה עולמית בלי שום פקפוק בעולם וחלילה לשום אדם לבקש וללמוד זכות עלי להחזיקני באומנתי ולמען היו' לראיה מהמנא בע"ה היום חהמ"פ תקי"חית, נאום (החחימה נמחקה).

שם. שקדנו על תקנת השבים שלא לנעול דלת בפניהם ואף גם עיינו במיל' (נמחקו איזו תיבות) אחר נשבע כנ"ל התרני לו

לירד לפני התיבה וכל הכנסות שהיה שייך אלי' כמאז ומקדם יהיה שייך אליו ועדיין אינו חוזר לעבודתו להיות מקובל ומרוצה להקהל להיות ש"ץ קבוע עד ימלא שבוע זאת משך שנה תמימה שיקיים כנ"ל ואחר כלות השנה ינתן לו כתב חזנות מאלופי הקהל מחדש כי כתב חזנות שהיה לו מישן מסרנו ליד כבוד הרב המאה"ג אבד"ק חאדרוב יחלילה ליתן לו כתב חזנות על זמן ארוך רק כל שנה ינתן לו על משך שנה אם יעמוד בשבועתו ולא יהיה עליו שום רנון ואם ח"ו יה"ה איזה בירור אף ע"פ ע"א או ע"פ אשה הרי הוא בהעברה עולמי' בלא שום היתר בעולם. כ"ד אלופי רוזני נגידי מנהיגי הקהל בצירוף כבוד מ"ו הרב המאה"ג אבד"ק חאדרוב היום חהמ"פ תקו"חית לי'.

ירמיה הלוי · יהישע העשיל בה"ה מוהר"ר צ"ה נ"י.

דף ג' ע"ב. חותם ידי דלמטה תעיד עלי כמאה עדים כשרים ונאמנים איך שמינח תח"י בטחון מספיק ע"ס אחד עשר ארומים הגרי' מה"ה מהר"ר ירמיה בהראש מו' אריה ליב עבור שסילקו בע"ב חיבו ב"ק בראד לר' אברהם לעפקיש ובא נתינתם בנכיון נתינת מם שלהם ובאופן זה מונח תח"י באם יסלק מו' ירמיה הנ"ל קודם יריד אלי' הסמוך סך אחד עשר ארומים מה טוב ואם לאו עלי ח"מ להחזור הבטחון ליוד הקהל בלי שום טענה ומענה ופ"פ בעולם וכל דת"ק להקהל כל זמן שבתוב בפנקס ליומר שלא פרע עד דנכתוב תברא בכ"י אלופי הקהל', ולראיה בע"ה היום יום ו' חהמ"פ תקו"חית ירמיזה הלוי.

שם. כנון דא צריך לאידועי שהחוב אחר עשר ארומים הנ"ל שילם מוהר"ר ירמיה בהראש מוהר"ר אריה ליב עד פ"א אמנם השט"ח נאבד כעת מן העולם, לזאת צריך להודיע שהשט"ח הנ"ל הוא בטל ומבוטל בחרם שאין בו ממש, באם המצא ימצא יהא התיבע בטוען אחר מעשה ב"ד אשר אין בטענתו ממש. גם אין למהור"ר ירמיה שום תביעה נידון החנות שקנה מן האלופים הקהל אפילו מווים שלמטה ולראיה באתי על החתים יום ד' טיב אדר תיו קוף ד' לפ"ק. הק' יהושע העשיל. גם אטנם זאת היתנה בפירוש באם יהיה איזה ערעור על גוף החנות מחויבים האלופים הקהל

להחזיר לר' ירמיה הנ"ל דמי הקניה של החנות הנ"ל.
הק' יהושע העשיל.

שם. נועדי יחדיו האלופים רוזני נגידי הקהל דהשתא ודאשתקד ונמנו וגמרו ביניהם להיות כי נשלם משך זמן השיחט דמתא היה מ' אברהם בהר"ב מאיר וכעת עלה בטוסכם הנ"ל קימו וקבלו עליהם שלא להשכיר לו מעתה השחיטה בבל ישינה (מבלי זמן וחתימת אך מהכתב והדיו נראה שנכתב בזמן אחד עם הקודם).

דף ג' ע"א. כתיב זאת זכרון בספר וחתום בח"י דלמטה איך שמסולק אני מעתה מכל התביעות ודיד שהיה לי על אלופי הקהל מאותן שנים שהייתי גובה מם הקהלה ומה שהיה נ"ח לי הכל סלקו אותי הקהל עד פ"א ומעתה כל הכתבים והקייטן אשר ימצאו בידי או ביד ב"כ או בידי שום ארם מאותן שנים שהייתי עלי לפצות את אלופי הקהל ולהכשיר נזקיהם מהמת איזה קייט או ש"ח או כתב הקהל על שום חוב טיום היותי עד היום דלמטה שאיציא אני או איש אחר ב"כ עלי לפצותם כי נפרעתי מכל וכל והכל בטל ומבוטל ועלי להכשיר נזקיהם שינויע לאלופי הקהל מחמת איזה קויט או כתב או ש"ח מחמת גירי דילי חוץ אותן קייטין אשר לי משנה זו בב"י מנהיגי דהאי שתא ומה שהיה נ"ח לי התפשרתי עמם שיהיה לי קלפי בשנה זו ובשנה הבאה היינו בחהמ"פ תקו"טית לי ובשנה הבאה פטור אני מנתינות מם וואבין געלט היינו מר"ח אייר תקו"ח לי עד ר"ח אייר תקו"טית לי הנני בהעמדה והערכה לפני השמאים שיהיה ומה שיעריכי אותי הן רב הן מעט פטור אני ומר ח אייר תקו"טית לי, עפי לסלק מם בפי העמדה והערכה ויותר מוכית הנפרט פה אין לי עוד שום זכות ויפוי כח בשום אופן בעולם וכל דיין שר ושיפט אל יזדק עוד לתביעות הן בכתב והן בע"פ בשום אופן בעולם ולמען היות לראיה מהמנא בע"ה היום יום ה' החמ"פ תקו"חית ומשנה ההיא ולמעלה היינו אחר ר"ח אייר תקו"טית לי מחויב אני לסלק עפ"י הערכת השמאים ולא יכולני לפטור את עצמי כי אם בשבועה ככל אחר מקהלתנו ולמען היות לראיה מהמנא באתי עה"ח היום יום הנ"ל משה בן לא"א כהר"ר פסח זצ"ל.

דף נ"ג ע"א . גילוי מלתא דמכירה שמכר הריר שלמה
מהרי"ו שבנא את החניות להקצין מו' יעקב במוהריר זנוויל
ק"ס ונכלל במכירה הנ"ל גם הכותל עד הזיז כמבואר שם בק"ס
מכירה הנ"ל היה באופן זה שחלילה להריר יעקב לשמש בכותל
נ"ל כל השנה כולה ולא נגד כל הכותל רק ביריר קהלתינו כי
נאי מפורש היה בשעת מכירה הנ"ל כנ"ל עם הקונה הנ"ל והתחייב
ע נגד כל בעלי החניות שחלילה לו לעשות שום שמוש כל השנה
ולה בכותל ונגד הכותל הנ"ל לבד מיריד בבן הננו כיד ח"מ
ותנים תוקף לדבר זה שחלילה למהר"י הנ"ל לשמש בכותל זה ולא
נגד הכותל כל השנה לא הוא ולא ב"כ ולא יוגרע זכות בעלי
החניות בשום ענין בזה שכל השנה יהיה הכותל ונגד הכותל פנוי
מכלים ויקוים בתוקף מעשה ב"ד , היום יום בך אדר תנ"ח לפ"ק .
נא' הצעיר אברהם. ונא' הק' אברהם הוא אברהם בלא"א
מ' חיים יציז . ונא' הק' מאיר בלא"א מוה' משה זצ"ל .

דברי' אלו עתיקין ומעותקין אית באות סגוף הכתב היים
יום ב' בדח"ה פסח תיו קוף י"ט לפ"ק , כ"ד הבאים על החתומים
בפקידת האלופים ריינו נגידי הקהל .

הק' יהושע העשיל מחעלמא .

ונא' יחיאל מיכל בהר"י אשר אשיל שתדלן פה ק' דובנא רבתי.

יושר דברי אמת כתב המקנה אשר קנה הראש הנגיד מו'
אברהם במו' מרדכי מהאלופים רוזני הקהל חלק צד החיצין של כותל
מערבית של הביפה של מוהר"ר יהורא ליב במהור"ר אליעזר מקצה
גבול הר"ר אברהם בהר"ר אביגדר עד סוף קצה גביל ביתל הנ"ל
לצד דרום והנה מהיום הוא מבור בעין יפה ויפיי כח שבעולם בחלק
הביתל הנ"ל למוהר"א הנ"ל וכבר סילק מוהר"א הנ"ל דמי ממכר
הנ"ל עד פ"א ומעתה קם החלק הנ"ל להשתמש בו ביריר ולעשות
שטעל כאוות נפשי לסמוך לכותל ממש אבל לא בשאר ימות השנה
באופן זה מברנו למיהו"א הנ"ל החלק הנ"ל ורשית לו להשביר
ולהשבין ולהחליף ולמכור וליתן במתנה ולהוריש כאדם העושה
בשלו באין מיחה ומעכב בתנאי הנ"ל לעשית את השטעל רק
ביריד .

ואחריית על אליפי הקהל באם יבא אחד מארבע פנות
העולם לערער על המכירה הנ"ל מחייבים הקהל לפצות ולסלק
ולהשקיט את כל מערער בברי שיעמיד כל הממכר הנ"ל ביד הקונה

הנ"ל בשופי והשקט מכל ערעור ושוען ותיקף שטר זה כתוקף כל שטרי קנינים הנעשים באופן המועיל ייתר ובתקח"ז וכאלו כתוב בכל לשון שפר לתועלת וטובת הקונה הנ"ל וב"כ באופן שלעולם יהי' יד המערער על התחתונה ויד בעל השטר על העליונה בכל האופנים המועילים יותר ובתקח"ז להיות חלק הנ"ל קוני להקונה הנ"ל לחלוטין ולצמיתות עלמי' לו ולזרעו לדורותם ושום ראש שר ושופט אל יזדקק לשום איזה טענה וערעור שבעולם ויקוים בכל עוז ותיקף רוזני נגידי הקהל בכלל הא דכתיב ומפורש לעיל. היום יום ב' כ' דח"ה פסח דהאי שתא תיו קוף י"ט לפ"ק פה דובנא רבתי יהכל שריר וקים.

נא' יוסף בא"א ה"ה מוהר"ר עזריאל יצ"ו.
ונא' דוד בהר"ר ניסן.
ונא' ה"ק יעקב ב"מ בנימין זאב זצ"ל.
יוסף יהודה ליב במוהר"ר אליעזר.

הדברי' עתיקין ומעותקין אות באות מנוף הכתב כ"ד הבא על החתים,
נא' יהושע העשיל בא"א הרבני מוהר"ם יצ"ו.

דבר שנאמרה ונשנית לא נאמרה אלא בשביל דבר שנתחדש חומר האיסור דלעיל שאסור להקונה להשתמש בשטעל הנ"ל בשאר ימות השנה רק ביריד לבד וחלילה חולין לנו להתיר האיסור הנ"ל וחל איסור הנ"ל הרשום בראש הדף שנתקנה מפי ב"ד שלא להשתמש כ"א ביריד וגם אנחנו חלילה מחדול לנו מאיסור ותיקף גזרתינו נ"כ כנ"ל כ"ד רוזני נגידי הקהל הבאים על החתים (מבלי חתימות).

דף נ"נ ע"כ. בפנינו ב"ד באתה האשה שרה אלמנות המנוח הר"ר משה צורף במהר"ר שבנ' ואמרה היו עלי ב"ד וקני מאתי בק"נ א"ס אף כתבו בכל לשון זכית ויפוי כח אמרתי לגבוה כמסורה דמי נחלאות שלי דהיינו שני ביידלך אשר לי לפני הקלייט שלי הסמוך לחנות התיר' מ"הר"ר לאוויש נתונים מהיום לרוזני מנהיגי הקהל לעשות נייחא לרוחי ונשמתי לאחר מיתי לקנות כתר תורה או שאר כלי קודש בדמיהן וכל ימי חיי אשבר אני בביידלך לצורך פרנסתי ומעכשיו קנוי' הם להקהל בכל הזכיות השייכים להם גם הקלייט שלי הנ"ל נתון הוא להקהל באופן שלא ימכר לעולם רק כל ימי חיי אשבר אני ולאחר מותי יושכר ויתחלק השכירות חציו

להדלקת נרות בביהכ"נ וחציו שני' יתחלק בערב ראש השנה ועיו"כ לעניים הגונים ומעכשיו קנוי' הקליט והביידלך להקהל באיפנים הנ"ל לא שירתי לעצמי ולב"כ ולשים אדם בעולם שום זכיות ונחלאית הנ"ל ומוקדשים הם לשמים כנ"ל בתנאי באם אצטרך חלילה למזונות ולפרנסה בחיי אזי בידי למכור להשכין בכדי צרכי וחלילה חולין להותיר דבר רק די צרכי. כל זה אמרה האשה הנ"ל וציוה לאחזוקי בשטרא כראוי בכל אופנים הייתר מועילין לחזק להיות קנוי' מעכשיו עפ"י אופנים הנ"ל לבל תמעול בהקדש נבוה שהקדיש האשה הנ"ל אין לה אלא די צרכה כל ימי חייה עפ"י ראות עיני הקהל ותוקף כ"ז כולו כתוב באריכות בכל לשנא שפירא ליפוי כח הקדש להיות קנויה מעתה בקני' כמתנת ברי ברצו הטוב ובדיעה מיושבת בלי הכרח כלל ובדת"ן להקהל בכל ענינו וקנינו מהאשה שרה הנ"ל על כל הא דכתיב ומפורש לעיל במני דכשר למקני בו והכל שריר וקים. היום ה' חשון תקה"א.

נא' הק' יצחק בהרב הגדול מוהר"ש ז"ל מרישא.

ונא' אליעזר ליפא בהרב מו' מוהר"ר יוסף ז"ל. ונא' אשר אנשיל.

אחר נמכר הביידלך הנ"ל ע"י האשה הנ"ל לצרכה צורך מציה שעשתה ולא סיפק לה ונתנו הקהל לצורך נשואי יתומה קרובתה ג"כ הוציאו היצאי' בנין חומה הנעשה לכיפה חנויות הנ"ל חזרה ונתנה האשה הנ"ל מעכשיו הוא קנוי' להקהל למכור להשכיר להשכין כו' בתנאי שהיא תעסוק במחי' בחניות הנ"ל כל ימי חיי' ואין לה שום זכיות בהכיפה רק זכות הנ"ל לעסוק במחי' כל ימי חיי' וזכות מציה בנתינת עניים הנתונה מהקהל ברגלים וימים נוראים כפי הקצבה גם על שמה יקרא להיות טפל לעישי מציה היית מציה לשמה כן יגמור בלב ויוציא בשפתיו להוציאה ידי נתינה הנ"ל בחובת הגוף ונשמה כל הנ"ל נעשה בק"נ ובכל אופנים המועילים לד' ח ז"ל למיקם מעבשיו בחזקת הקהל ויקום היותן וזה יצא מרשות אשה לרשות גבוה דהקהל מעתה מסולקת האשה וב"כ מכל הזכיות בכיפה ואין לה רק שמוש כל ימי חיי' כנ"ל וקנינו מהאשה שרה על כל הנ"ל במנא דכשר למקניה בו היום כ"ו סיון תקט"זין והכל שריר וקים. ע"פ שמשים שליחא דבי דינא הן הן עדי קנין בתוקף מעשה ב"ד מעכשיו להקהל.

ה"ק יצחק בהרב הגדול מוהרר"ש זלה"ה מרישא.

ונא' אליעזר ליפמאן בהרב ב מו"ה ייסף זל"ה.

ונא' צבי הירש בלא"א הרב מו"ה יצחק מרישא .

דף נ"ד ע"א . כתב יושר דברי אמת בנידון הכיפה של אלמנות המנוח הר"ר משה צירף שהיה שייך אח"ז להאלופים רוזני הקהל כנזכר בדף הקדום הנה מודעת זאת כעת מס׳לקין האליפים הקהל מהכיפה הנ"ל כי נמכר להאלוף מי' יהודא ליב במ"ה אליעזר כמביאר בשטר קנין שת"י מהר"י הנ"ל והסך המעות בעד הכיפה הנ"ל סך חמשה עשר מאות זה' וחמשים זה' חמשה עשר מאות זה' ניתן תיכף לפרעין הכמרים דק ק טירהאוויץ ע"י פאן סטראסטי וחמשים הנותרים ניתן לקצבה לעניים עירנו ואחר נמכר נאולה תהיה לה' וזכרי' יחשב לבניך נשמת האשה הנ"ל וכנון זאת צריך לאודעי כי אותו זכות שיש למהר"י הנ"ל לעשות לו שטעל ביריד דווקא ולא בשאר ימות השנה אמנם באותו צד החיצון נגד הנגיד ר' אביגדור אין למהר"י הנ"ל שום זכות ויפוי כח רק בשטעל הנ"ל וביריד דווקא כמביאר בקנין שת"י מוהר"י הנ"ל גם אותו הביידל של מ' לאוויש בפירוש נמנה בחתיכא דאיסורא שאין רשות לעמוד שם בסחורה כי אם ביריד ואין לו שום שמוש בשאר ימות השנה השנה גם לפני הביידל כי אם ביריד יום ב' ג' דח"ה פסח תיו קוף י"ט לפ"ק . נאמרה ונשנית שהכיפה הוחלט לצמיתות עלמין למוהר"ר יהודה ליב במהור"ר אליעזר הנ"ל לו ולכל ב"כ כמביאר בקנין שלו .

דף נ"ב ע"א . ה"ה מוהר"ר שלמה בהר"ר אליקום קנה בית אצל מ' יצחק כץ נגד בהכ"נ דקהלתינו יצ"ו והתפשר א"ע עם אלופים הקהל יצ"ו שיתן לקופת הקהל סך שמונה ארומים חוץ חזקת הקהלה וכפר סילק ארבעה אדומים ושני אדומים מחויב ליתן קודם חג הפסח הבע"ל ושני אדומים מחויב לסלק תיכף בביאת מהר"ר שלמה מהדרך דהאידנא שנסע לפולין עם יי"ש ואחר שיסדק הסך הנ"ל הרי הוא בחזקת שאר אנשי העיר לעסוק בבית זה בכל המחיות שירצה . אמנם בפירוש היתנה שפטור מכל הנתינות הקהלה עד ר"ח תמוז תיו קוף ך לפ"ק ולא יותר . אמנם פטור מכל הנתינות במשך הנ"ל היינו חוץ חזקת הקהלה כמביאר שמוטל עליו עדיין להתפשר בנידן חזקת הקהלה הנ"ד החיתם

בפקידת רוזני נגידי האלופים מנהיגי הקהלה, היום יום ב' כ"ז אדר תיו קוף י"ט לפ' ק.

הק' יהושע העשיל מחעלמא.

דף ס"ב ע"ב. הר"ר מאיר חיים בהר"ר מרדכי הרע לעשות וההזק ידי עוברי עבירה להיות נטפל להם והיכר כמה גנבית ברשיתי כעיבר ושינה זה פעם שנית שנמצא בידו בכן מהראוי הי' למגדר מלתא לעשית דין ומשפט חדוץ לעישה אלה עשה עול אמנם למיחש מבעי דלא תיתא חימרא מזה להחמיר עליו ברינהם והנה פקידת אדונינו הנ' ניברנטיר להיות נכתב ונחתם עוונו בפנקס כי היכא דלא יהא כעובר ושונה עוד ואם המצא ימצא ברשותי עוד איזה דבר גניב אחת דתו לקיים כמה דפסק אנפשיה וכפי הארדינאנט מאדונינו הנ' הגובר נטיר למען יוסר ולא יוד עוד לעשות כדבר ה' ע"ז הזה.

(ע"כ מכלי פרט השנה ומכלי כל חתימה אך מהכתב ניכר כי נכתבה בשנים הראשונות ממאה העברה למספרנו. ה מ ע ת י ק).

דף מ"ח ע"ב. דברי המדברים במצוה גדול כבוד הבית מקדש מעט הקלויז גדול דקהלתינו מה רב טוב דהני גברי מעלי מחכבי המצות המה האנשים בני חבורה דנר תפלה השרידים אשר ה' קרא וישוקדים בתקנת בית אלקים בעסק הדלקת נרות בעידי צלותא דצבורא. יובילי שי למורא צדכי מקדש מעט הנ"ל. אמנם צדכן המצוה הזאת מרובין הן ואין יכולין לעמיד בה. לזאת עלה במיסכם רוזנים נגידים הקהל שבני החבורה הנ"ל בכל שני יחמשי יסבי בלכתן בשיפר של צדקה. כאחד משאר הגזברים בקלויז באין מוחה, יאף גם זאת נתירה להם שבכל ער"ה ועי"כ ישבו בין השילחנות גיבי צדקות בבית עלמין. ויהי' מיוחד לבני החבירה הנ"ל שופר של צדקה בפ"ע. וגדול כחם ג"כ בנידן יושבי שולחנות בעי"כ בעזרה דהקלויז גם המה ישבו בפ"ע בשיפר של צדקה וע"פ יהיה נגבין כי שנה בשנה. אמנם חל עליהם חיובא מאיתן שמנה זהיבים השייך להחבורה הנ"ל מהאלופים הגבאים דקלויז הנ"ל יתנו בכל שנה ושנה ארבעה זהובים להחבורה דנר תמיד כל זאת עלה במיסכם הנ"ל תכתב זאת לדור אחרון עומדת לעד לבל תמוט.

יום ו' אייר תיו קיף ך לפ"ק, דברי החותם בפקידת האלופים רוזני הקהל הק' יהושע העשיל בלא"א הרבני מוהר"ם מו"צ יצ"ו.

דף צ"ג ע"ב. למשמע אוזן דאבה נפשינו על אלה חשכו עינינו מפני הצרות ועלילות שקר נמסרנו כצאן לטבח תיבל לבזיון ולאפר ולחרפה בכן קבלנו אנפשינו אבילות שנה תמימה כדי להתאבל על חורבו גדול כוה שנים עשר חודש מיום דרמטה קבלנו על נפשינו לילך כל השבתות שנה זו בבגדי חול אחד אנשים ואחד נשים ובימים טובים לא יעלה שום בגד חשוב רק בגדי שבת ובגדי חול ובגדי שבת ג"כ אסורים כשיהיו מציפים כסף וזהב אף קאטעם אסורים ואיסור ציפוי כסף וזהב אסורין איסור משך ששה שנים רק ברויטוך מותרת לילך האשה בשבת רק הכסף והזהב יהי' פשוט בלא בלאשקעם אף בימים טובים וחלילה לשים אשה באיסור הנ"ל לילך בשטערן טיכלך עם שטיקלין או קייטלך רק מדגליות לבד וקבלנו את האיסור זה רק בקהלתינו ובירידים מותרים לילך כמו כל הקהלות ואל החתונה מותרים לילך בבגדי חשובים כמאז ואסור לשלוח דבש בכלי כסף ואף לשאת אתריגים בכלי כסף ואסור לשום משרת או בהעלפער לילך ביארמילקש סמיט או ספאדקיש מצופה בסמיט או משי ובכל האבל הנ"ל קבלנו בעונש הנ"ל שלא לשתות במסיבה הן בסעודת מציה ופשיטא בסעודת הרשות וכן פשיטא שלא לשלוח לשום אורח י"ן גפן ואף גם תכשיטי נשים אסורים שנה תמימה כל הנ"ל נעשה במוסכם כלנו האלופים רוזנים מנהיגי הקהלה, היום יום ג' י"ט תמוז תק"בא בצירוף כב' הרב הגאון אמ"ו אב"ד ור"מ נ"י וכביד הרב הגאון ובני ביתי אינם בכלל האיסור.

נא' ונא' אריה ליב. ונא' דוד בר ניסן.

ונא' הק' יהושע העשיל. ונא' הק' קלונימוס קלמן.

(על הענין הזה עברו בדיו בקולמס ובנראה תיבף אחרי נכתב ונחתם ואולי היה הדבר על פי פקודת הרב אב"ד אשר לא בא בחותמים. ה מ ע ת י ק).

דף ס"ב ע"א. להודיע קושט דברי אמת הפשר שהתפשר ה"ה האליף מוהר"ר יוסף בר"א נרבן בין כביד האלופים רוזנים

נגידי הקהל יצ"ו שמחויב לסלק מוהר"י הנ"ל בעד שנתים דהיינו מר"ח אייר תקך עד ר"ח אייר תקלב ל' כל שבוע ושביע שלשה זהובים מעות שבוע חוץ נתינת המקסי שוה הוא לכל בני העיר לבלחי הוציא עצמי מן הכלל ומר"ח אייר תקכ"ב שוה הוא לכל יושבי העיר להעמדה והערכה. אכן בשיצא איזה חומרא והכבדה דהיינו שיהיה ע"פ הברח שיהיה מעשר או כל אחד יגיד מהונו אשר חננו ה בשבועה או בחרם או אולי יצא פקודת הארון שמחויבים השמאים לישבע שיתנהגו באמת אזי יסלק מהר"י הנ"ל מר"ח אייר תק"ך עד ר"ח אייר תקד"א בעד כל שבוע שלשה זהובים ומר"ח אייר תקד"א ל' מחויב ליתן ולהנהג כא' מבני העיר ע"פ הערכת השמאים. כל זאת הועתק מגוף הרשימה שמונח ת"י הרב המאה"ג אב"ד דק"ק חודרב ולראיה באתי על החתום היום יום ד' ה ניסן תקלא' ל'.

הק' יהושע העשיל ספרא ד"ק דיבנא רבתי.

שם. עלה במוסכם כבוד האלופים רוזנים נגידים הקהל דהאידנא ודאשתקד בצירוף שאר יחידי סגולה הסובלים עול הארנונים והמסים היות שהשעה צריכה לכך לעשות שמאים ע"פ שבועה שישבעו השמאים שיתנהגו באמת ותמים ע"פ אומדנא שלהם יעריכו כ"א וא' ושלא יחניפו או להפך ח"ו דהיינו באופן שיעריכו את אנשי העיר מכל אלף זהובים עשרה גדולים. ואם יהא עימד א' יצווח שהכבידו עלו השמאים אזי האיש ההוא על פי שבועה שישבע מה שיש לו יתן בפי התקנה ישנה מכל אלף טו"ג, אמנם כזאת היתנה בפירוש שניוכח חימש הקרן על דירה ותכשיטין לאותן ב"ב שאין להם דירות ותכשיטין כפי התקנות הקודמות. והנה מה שאמיר לעיל שמחויב ליתן מכל אלף טו"ג דהיינו שירצה לגרוע וליתן פחות מהסך ממה שנתן בשנה שעברה על פי שבועה אבל אם לא יפחית מכ' ש באם יוסיף יתן מכל אלף עשרה גדולים.

מבלי זמן וחתימות אך מהכתב והדיו נראה שנכתב בזמן אחד עם הקודם. ה מ ע ת י ק.

דף ו' ע"א. חשנו עתידות למו שלא יהא ח"ו יציאות הצדיק עישה רושם בצאתו מן העיר ה"ה הרב המאה"ג אב"ד ומ"ץ דק' חודרב. לזאת יצא מבנופיא כבוד האלופים הקהל דהאידנא וראשתקד וצירוף יחידי יקירי העיר לפייסו את כבוד הרב הנ"ל

כפי הפונקאטין הנרשם בכתב מיוחד לזה, ומתוכן למלאות חסרון במקצת רמי תשלומי נוקו שהיו לו בקהלתינו וליתן לו סך אלף שלש מאות גשי'. והנה אין לכסף מוציא והנה עלה במוסכם הנ"ל לגבית סך הנ"ל ולצבור על יד מיחידים הנקובים בשמיתם מע"ל באופן זה שינוכה להם הנתינה הנ"ל בדרך זה דהיינו שליש מהנתינה יעלה הנכיון מנתינת הטאקסי דהאי שתא הנמשך עד שבוע א' קודם יריד ימים תקכ*א ושני שלישים הנותרים ינוכה מנתינת הטאקסי מהשנה דלהבא וינוכה אותן השני השלישים על ארבעה ראטיש דהיינו בכל רבע שנה ינוכה ראטי א'. כל זה עלה במוסכם כבוד האלופים ריזנים נגידים מנהיגים הקהלה דהאידנא ודאשתקד בצירוף יקירי יחידי סגולה.

דף ס"ג ע"א. הן היום באני לפקח בעסקי קהלתינו אשר זה זמן זמנים הרבה לא הי' סדר נכון בשמאות ואף גם בנדון הטקסי משא ומתן היה זה שנתקנו עפ"י הכרח בחרם ולא יכלו הצבור לעמוד בה להנצל מעונש הנ"ל בכן היום עלה במוסכם שלחן מלא אלופי נגידי מנהיגי הקהלה חדשים וגם ישנים ובצרוף בעלי סכומים ויחידי סגולה לעשות תיכף שמאים וקבלנו אנפשינו בכנופיא בחרם שכל מי שיעלה על פי קלפי לשמאי מחויב להיות שמאי בלי שום דיחוי ומחויב לילך בתמימות שחלילה לשמאים להקל הנתינה משום אדם או להכביד על שום אדם רק מחויבים להעריך עפ"י אומדנא שלהם בלי שום פניה היינו שיהיה על פי קלפי חמשה שמאים כשרים וקיץ אחד והשמאים הללו יעריכו נתינת וואך געלט ואף גם נתינת הטקסי והמה יעריכו הוספה ולא לגרוע ואם על פי אומדנא שלהם יכבידו על איזה אדם רשות לו לישבע על סכומו ונתינת הטקסי להגיד בחרם אם יאמר שהעריכו אותו יותר מדאי ואם ירצה איזה בעה"ב לישבע וגם להגיד בחרם אזי יכלול בשבועתי על וואך געלט שגם משא ומתן שלו יגיד באמת ויסלק על פי הגדתי. על השמאים לשלוח אחר כל בעה"ב שיציע דבריו לפניהם ואם יקראו אותו שני פעמים ולא יבא מחויבים להעריכו שלא בפניו וכבר בררנו שלשה בעלי תקנות שיעשו תקנית לנתינת מעות שביע ולנתינת הטקסי ואחר יוגמרו התקנית תיכף החיוב עלינו לעשות השמאות על פי הקלפי כנ"ל והבעלי תקנות המה כבוד הרב המאה"ג המפורסם ור"מ קהלתינו נ"י וכבוד הרב המאה"ג המפורסם אב"ד ד"ק טארני

וכבוד הרב המאה"ג אב"ד ד"ק ראחמנו' המה יעשו התקנות וע"פ התקנות שלהם מחויבים השמאים להעריך לכל א' על פי אומדנא שלהם בלי שום פניה בעונש הנ"ל וקבלנו אנפשינו כל מי שיבוא על החתום או מי שלא יביא החיוב עליו לקיים כל זה בלי שום שיניי חלילה לשום אחד מאתנו להרם ולבלבל דבר זה וכל מי שיבקש איזה תחבולה להרם דבר זה הוא בעונש הנ"ל ונתינת מעית שביע ונתינת הטקסי יעריכו הכל על זהובים ולא על גשים למען נוכל לעמוד ולצאת ידי חובותינו והיצאות קהלתינו כ"ז עלה במוסכם אליפי רוזני נגידי מנהיגי הקהלה חדשים וגם ישנים ויחידי סגולה. היום ד"ו אדר תקך"ב ל' ונתינת הטקסי החיוב על השמאים להעריך לכל בני קהלתינו העוסקים במו"מ או בהלואה אין נקי מנתינת הטקסי אף קודם שלשה שנים אחר החתונה אם יעסוק בעצמו במו"מ או בהלואה כ"ד יום הנ"ל.

נא' ונא' ארי' ליב במהור'ר זאב וואלף זלה"ה.
ונא' יוסף בה"ה מוהר"ר עזריאל זצ"ל.
ונא' ה"ק מנחם מנים בר"ז ז"ל.
ונא' ה"ק משה שניאר מאליק.
ונא' דוד ב"ר יצחק ז"ל. ונא' ירמיה הלוי.
ונא' הק' יהושע העשיל בלא"א מו"ה צבי הירש.
ונא' הק' יעקב במהור'ר בנימין זאב ז"ל.
ונא' צבי הירש במהור'ר אלי' ז"ל.
ונא הק' יהודא צ' כמהור"ר אליעזר ז"ל.
ונא' יהודא ליב במהיר"ר אברהם.
הק' יעקב יוסף ברמ"פ דרא"ר יצ"ו.
ונא' הק' יצחק במהור'ר א' סגל.

דף פ"ד ע"א. א' וזה דבר חוק ומשפט הטקסי דמו"מ סוחרים ויושבי חניות יתן מכל מאה זה' מו"מ שמנה עשר גד' פ' והקונים שעוה למברם פה במדינה יתנו מכל מאה זה' שיקנו סך שמנה עשר גד' והקונים להוליכם רק לברעסלא וחוץ למרינה יתנו מכל מאה זה' שנים עשר גדו'. והלוקחים סחורות בהקפה ה' בעלי חניות והן שאר סוחרי בעה"ב יתנו מכל מאה זה' שנים עשר גד' והכל הולך אחר הזמן שבא לידו.

ב' בעד חילוף סחור' בסחור' יתן מכל מאה זה' תשעה גד' וכן חליפי חליפין.

ג' טוכרי כלי זכוכית יתנו מכל שאך א' גד' וחצי והגלעזיר המתקן חלונות יתנו משכר מלאכתם כשאר אומנים היינו מכל זהב שני גד'.

ד' קירונרש ורויך ווארגר הקונים סחורתם ומתקנים אותם למלאכתם למוכרם וכן רויך ווארגר הקוני' עור' ומתקני' למנעלים ושטיוויל וכיוצא כזה ומוכרי קואטשיני הקונים סחורו' לאומנתם יתנו מכל מאה זה' שקונים שנים ועשרים גד' וכן מוכרי צמר לאחדים יתנו כנ"ל מכל מאה זה' קני' ך"ב ג' כן מוכרי פירות לחים ויבשים וטוטין וברזל יתנו כנ"ל.

ה' המוכרים ברחוב העיר הנקראים פרעקובקיש יתנו מכל זהב קני' טפל אחד.

ו' בעלי בתי אכסניא המוכרים שחת ומספוא ותבן לסוסים ומשכר בתים וחנויות ושטעלין ושכר משירוי' מהברייא הייזר יתנו מכל זהב שני גד' ומכל שטינית שבולת שועל יתן שני גד' והשוכר בית אכסניא מאחרי' יוגרע לו מערך הנ"ל רביעי' גם מדמי שכיר' בתים יותר לו עשירי' מדמי השכיר' הבית לצורך תיקן הבית ומתשעה חלקים דמי שכיר' יתן מכל זהב כנ"ל ומי שיש לו בית דירה שלו ומכנים שכן שידור עמו ביחד יתן מדמי שכיר' שלוקח מהשכן מחצה היינו מכל זהב גדול א' והשוכר בית דירה ומחזיק שכן לא יתן כלום מהשכירות שלוקח מהשכן.

ז' חייטים קירזנר ורופאים וכל בעלי אומנות המה והנערים הפועלים שלהם יתנו ממעשה ידיהם מכל זהב שני גד' והבעל בית ינכה מדמי שכר הפועל שלו דמי הטקסי והוא יתן בעדו הטקסי וכן מיתור מחויב ליתן מכל זהב כנ"ל ומי מהם שאין לו בית דירה ינוכה לו טקסי משלשים זה'.

ח' הפועלים המושכרים לשנה עד סך עשרים זהו' דמי שכרם פטור מטקסי ומה שלוקח יותר יתן מכל זהב ב"ג נקבות המשרתת פטורין לגמרי מדמי שכירתן.

ט' אשה הנושאת ומתנת או מלוית בריבית שותה לאיש לכל דבר נתינת הטקסי הנ"ל ואם יש לה בעל הגיד בעצמה להבעל והוא יגיד עבורה מה שיגיע ממנה.

י' אופים ושאר בעלי מחי' כדומה לו מחויבים ליתן מכל שמינית דגן או חיטים שני גד' היינו משמינית הראשון שמוכרים בשבוע ומה שימכרו יותר בשבוע א' יתנו מכל שמינית ארבעה גדי' והלוקחים קמח מהערלות יוסיפו שליש על נתינה הנ"ל.

י"א בעלי הפואה מחויבים ליתן מכל ריוח דתיתא לירם מכל זהב שני גדולים ובכל רבע שנה מחויב לבוא לנאמן השקפי להגיד לו המניע ממנו. המלוה אדומי' על מעות לבן יתן מהריווח כנ"ל וכן כל כיוצא בזה.

י"ב העוסקים בחילוף מטבעה איתן המוליכים החילוף מחוץ למדינה דינם שיה כקינה שעיה כנ"ל לכל דבר והמרויח בחילוף במדינה יתן מהריוח שיהי' לו מכל זהב גדול וחצי.

י"ג רויחא דאתי מעלמא כגון סרסרי' ושדכנות ומציאה וכל יתיר מריוח באיזה עסק שיהיה יתן מכל זהב א' גדול וחצי וחלילה לו להורת היתר בשום אופן, מתנה ודורן שניתן לבעל מלאכה מה שהוא לצורך ביתו פשיר ומה שימכור לאחר מחויב ליתן כדין ריוח.

י"ד מלמדים וראשי דוכנא מילדות ומניקות פטורין ליתן משכרם אך מהלואה עד מאתים זהובים פטורין ומלמעלה שוים לכל אדם וכן דין יושבי האהל שתורתם אומנתן ואין עוסקים אך בהלואה פטורין עד מאתים זהובים.

ט"ו חוברי המיידאני' ופאטי' וסליטרא' מחויבים לסלק מכל אבן פאטיש א' גדול ומכל אבן סליטרא שני גדולים והקונים סליטרא כדרך התגרין יתנו מכל מאה זה' חי"ג אם מוכר במדינה ואם מוליך אותו חוץ למדינה יתן מכל מאה זה' קני' י"ב גדולים.

ט"ז מחזיקי הכפרים הסמוכים ונראין לקהלתינו מחויבים ליתן שני זהו' מכל מאה זהו' ששוכר הכפר סך שני זהובים והיינו עד חמשה מאות זהו' למעלה עד סך אלף זה' יתן מכל מאה זהב טו"ג ומאלף ומעלה יתן מכל מזה זה' זהב אחד ואם עוסקים במו"מ ומלוין ברבית תיך הקהלה דינם שוה בזה לכל בני הקהלה ליתן כנ"ל מחזיקי בריכות דינן שוה לכל הנ"ל גם מחזיקים נשרים ופאמערני דפ"ק דינם שוה כנ"ל למחזיקי דערשאווין בע"ב דפ"ק.

י"ז בעלי בתים דפ"ק המחזיקים רענדיש או דערזייבט דינם כשאר סוחרים ליתן חי"ג מכל מאה דמי חכירה.

ח"י מחזיקי עסקי הקהל כגון טאקאי' ומשקל וואסקאבני מה שמרויחים עד ד"ה זה' למאה פטורין ומה שמרויחין יותר מד"ה למאה יתנו מכל זהב ריוח גדול וחצי.

י"ט מוכרי זעניטץ יתן מכל חבית שמוכר לאחדים מבי זהב גדול וחצי ואם מוכר חבית בבת אחת יתן מכל מאה זה קני' ד"ח גדולים.

ך' מוכרי מלח יתנו מכל טעליגא שני זה' חי"ג. מעגלו קטנה זהב י"ג מן אלף ה"ג מן חבית ג"ג.

ך"א פוליאריש מוכרי דגים יתנו כתקנה הקדומה מוכר דגים מלוחים לאחדים יתנו מכל חבית שני זה' והמוכר חביה בבת א' יתן ד"ח גדו' ומחבית פאלישר יתן טו"ג. מוכרי הערינג לאחדים יתן מכל חבית שני זה' חי"ג והמוכר חבית בבת א' יתן ממאה זה' קני' ד"ח ג'.

ך"ב מוכרי יין לאחדים יתן מכל חבית שני זה' והמוכר חבית בבת אחת יתן מכל חבית זהב טו"ג והאורח המוכר יתן מכל חבית זהב טו"ג.

ך"ג מוכרי וואשצינייש מכל זהב א' גדול. הקונים תביאות למכור בעיר יתן מכל שמינית שני נדולים והעושים מאלצין למכור יתן מכל שמינית מאלצין שמכרו ו"ג.

ך"ד צורבא מרבנן העוסקים בתורה ומלוין בריבית פטורין עד שלש שנים אחר החתונה ואחר שלשה שנים אם עדיין מעותיהם ביד שליש יתנו מחצה נתינה משאר בעה"ב.

ך"ה דיינים פטורין ליתן משכר דייני' היינו דיינים הקבועים ומרווחים מהלואה פטורין מן מאתים זה' קרן שלו גם משדכנות בשעת יריד פטורין.

ך"ו מי שאין דר פה ויש לו נחלאות פ"ק מחויב ליתן משכר הנחלאות כא' מבני הקהלה וחל עליו עונש החרם אם לא יתן.

ך"ז אלמנות שאינן עוסקות רק בהלוואה יתנו רק חצי שקסי. הטרעגר ושינדר וכלי זמרים יתנו חצי נתינה משכיר' שלהם.

ך"ח בעלי מלאכות ומוכרי מזון וכיוצא בו מחויבים לבוא

לפני הנאמנים בכל שבוע וסוחרים וקרעמער יבואו א' בארבעה שבועות ובשעת הגדה יסלקו הטקסי שלהם במזומנים.

ד"ט אין נקי מנתינה זו זולת הרב אב"ד ובני ביתו ומורה הוראה ושמשי הקהל ושמשי דיינים והקלויז והסיפר דמתא וחזנים ושמשי דבהכ"נ כמבואר בכתב הקהל שבידם.

כל הנזכר בדף זה ובדף הקודם נעשה מתקנות הקודמים ומעט שהוספנו ופחתנו וכאשר קבלו על עצמם הקהל והיחידים לקיים את כל הכתוב כאן והיו לבבם זה כל הימים לקיים את כל אלה הנ"ל בל יפול ומן השמים יסכימו שיהיה לטובת הקהלה ויתנום למעלה למעלה עד שיהיה לשם ולתהלה כ"ד הרבנים הבעה"ח הי' ר"ח ניסן תקך בית ל'.

הק' נפתלי הירץ חופ"ק דובנא רבתי יע"א.
ונא' הק' ארי' ליב בה"ר מו' שמואל זצ"ל.
תיבות היו לצורך השעה והזמן נמחק ע"י בעלי התקנות.
הק' נפתלי הנ"ל.
ההתימה השלישית אי אפשר לקרות ולברר. המעתיק.

דף פ"ג ע"א. אלה המצות והחוקים שתקנו ויסדו הרבנים הגאונים הח"מ הנבררים מהאלופים ורוזני ונגידי מנהיגי הקהלה עם כל יחידי סגולה לעיין במילי דמתא לשקוד על תקנתם תקנת הקהלה שהוא לצורך השעה שעת הדחק דוחקא דציבורא והתחדשות ילידי הזמן וקימו וקבלו עליהם ועל הבאים אחריהם לאשר ולקיים ככל היוצא מפינו הח'מ לחוק ולא יעבור מכל הכתוב כאן בל יפול דבר עד יערה ה' עלינו רוח חן ורחמים וישובו בנים לגבולם.

א' להיות הכל בערכים באין נקי מלבד הנפרטים בפנקס הקהל והנפרטים למטה וההערכה יהי' על פי חמשה שמאים שיעלו מתוך הקלפי שלא יהיה בהם פסול קורבא כפי תקנת הקודמים והשמאים מי שיעלו בגורל יקבלו על עצמם בחרם שיעריכו את הכל בתום וביושר לבב ולא יחניפו לשום אדם ולא ישאו פני איש רק יהי' מעשיהם לשם שמים והמה יעריכו לכל בני הקהלה קטן כגדול הן לסכים והן למקסי עפ"י התקנות שיובארו למטה וככה יעריכו לכל אחד לפי אומד דעתם שיש לו מזומן יתן מכל אלף זה' שנים עשר גדו' לכל שבוע.

וממעות שלישית מאחרים לשנה יתן מכל אלף ששה נדו' לשבוע. ממעית שלווים מאחרים על רוב שנה יתן מכל אלף ארבעה גד' לשבוע מתכשיטין וכלי כסף וזהב מי שסכומו מן סך אלף זה' עד סך חמשה אלפים זה' יוותר לו לכל אלף זה' סכומו מאה זה' מהתכשיטין וכסף יזהב ומהמיתר יתן חצי ערך כפי מן מזומנים היינו מכל אלף ששה גדו' לשבוע ומי שיש לו תכשיטין וכסף וזהב יותר מחמשה מאות זה' אף שסכומו מן חמשה אלפים ומעלה מחויב ליתן מכל אלף תכשיטין וכו"ז ששה גד' לשבוע. ומי שסכומו מאלף עד חמשה אלפים ואין לו תכשיטין וכו"ז מאה זה' לכל אלף ינוכה לו סכומו מהשמאים בכדי שיגיע מאה זה' לכל אלף ומי שיש לו בת שהגיעה לפרקה לא יתן מתכשיטין שיהיו לו עד סך אלף זה' ומי שאין לו בית דירה שלו ינוכה מן מזומנים שלו מאה זה' מכל אלף זה' עד סך ערכו מעשרת אלפים ומעשרת אלפים ומעלה לא ינוכה לו כלל. מי שסכומו מעשרת אלפים ולמעלה ינוכה לו לכל עשרת אלפים חמשת מאות תכשיטין אם יש לו.

ב' כל העוסקים במחי' בשוק אף בחנות המושכר לו מי שיש לו בהחנית מזהב סהורה עד סך ששה מאות זה' יתן שנים עשר גד' לכל שבוע ומה שיש לו יותר מסך הנ"ל יתן ערכו נתינה כשאר בעלי בתים כנזכר למעלה.

ג' בעלי החניות ששולחים מעותם או סחורת לברעסלא או לפפד"א וכדומה ומביאים סחורה למכור בהחנו' יהי' סכומו מכל אלף זה' מזמן חמשה עשר גד' לשבוע וממעית אחרים שבידו יתן שנים עשר גד' לשבוע. מסחור' שלוקח בהקפה יתן מכל אלף ששה גד' לשבוע.

ד' מי שצריך לישב בחנות אחרים בשכיר' ינוכה לו.

ה' אותן שיש להם בית אכסניא שלו ומוכרין תבן ומספוא בכל השנה אף ביריד יתן עשרים גד' לשבוע והשוכר בית אכסניא מאחרים יתן חמשה עשר גד' לשבוע.

ו' העוסקים במחית מזונה בבית שלהם יתן מכל אלף יי"ש ארבעה גד' והצי לשבוע ומכל הין דבש נדול אחד לשבוע ומכל חמשים שענקר שכר חמשה גד' לשבוע. מוויישנוק ומאלי־ניק יתן מכל ט"ו טעפ דבש חי שנותן לתיכם ארבע גד' לשבוע. מוכרי יין וואליביש ברוב שנה יתן חמשה עשר גד'

לשבוע וינוכה לו עד סך ששה מאות זה' נתינה ממעות שלו ומה שיהי' לו יותר מסך ת"ר זה' יתן סכומו כשאר בעלי בתים כנ"ל, ואותן מוזגים היושבים בבתים אחרים בשכיר' יוגרע רבע מהסכום הנ"ל, מוכרי יין אונגריש או פראנצייזיש דינם שווין לבעלי חנוי' מה שמביא לעצמו יין במעות שלו מאונגרין יתן מכל אלף זה' ח"י גד' לשבוע ומה שיקנה פה או בירידים או במדינה יתן מכל אלף זה' י"ב גד' לשבוע ומה שיקנה במעות אחרים באונגרין או בדאנציג יתן מכל אלף זה' י"ב גד' לשבוע ומי שקונה יין במעות אחרים במדינה יתן מכל אלף ששה גד' לשבוע ואיתן שיש להם ברייא הויז שמבשל בו שבר יתן סכומו י"ב גד' לשביע.

ז' משכירות דירות הן בתים והן מחנוי' שבשוק וחני' שבבתים הן מירידים והן שלא מירידים יהן עשירי' דמי השכירי' לסכום לשנה. ומשכיר' דירות בתים ינוכה לו עשירי' מדמי שכירהו עבור הוצאות ומהמותר יהן עשירי' לסכום ולשנה,

ח' לכבוד תורה הקילו על אותן שתורתם אומנתם ואינם עוסקים במו"מ רק הלוואה יתנו מחצית ערך משאר בעלי סכומים הן למס והן לטקסי ואם עוסקים במו"מ יתן עד סך שני אלפים מזומן שלו יתן ג"כ מחצית ערך שב"ס וממה שיהיה לו יותר שוים המה לכל בעלי בתים. ומי שהמו"מ שלו נעשה על ידי אהרים יוותר לו אף מהטותר משני אלפים מו"מ נתינה מחצית מנתינת שאר בעלי בתים. כן הוא עד שמנה שנים אחר החתונה ומאז והלאה שוה לאותן העוסקים בעניני מו"מ האלה. והלומדים והבחורים פטורים מכל הנתינות עד שלשה שנים אחר החתונה שלהם.

ט' ואין ביד שום אחד מאנשי הקהל להקל עצמו מהערך הקצוב עליו מהשמאים כי אם בשבועה ולא באופן אחר כלל לבד מי שהיא סכומו מכבר סך עשרים זה' לשבוע אם יוסיף אותו השמאים יכול להקל עצמו אף בקבלת חרם שיקבל כמה יש לו בכדי שיפטור עצמו את ההוספה אך אם ירצה לגרע סכומו משל אשתקד אין בידו לגרע כי אם בשבועה. ואין נותנים זמן לשבועה רק מי שרוצה לישבע ישבע קודם שיוגמר השמאית ואשר איננו פה בעת ישיבת השמאים מחויב לישבע תוך שבועים בביאתו פה הנה.

י' מי שירצה להוסיף מדעתו על סכומו בכדי שיהיה לו קלפי מחויב להוסיף קודם שיוגמר הריסטר של השמאים ומאז והלאה אין לו תקנה להוסיף עד שנה שאחריה.

י"א ביד השמאים להקל על מי שהוא בעל הוצאה ביותר ותלי בו טפלי, אך יהיו כונתם לשם ש' ולא לשים פניה ויהיו ג"כ בשאלת הרב ושני ראשי דיינים והפ"ח ושני ראשים דעיטו.

י"ב כל מי שסכומו יהיה מזהב ומעלה וזהב בכלל יתן תכף אחר שיוגמר הסכום ריסטר שט"ח בח"י על סכומו בכל השנה לשלם לזמנים הקבועים לפרעון חובות אדונים ובתשלומי הוצאות והזיקית שיגיע להקהל מחמת עיכוב הפרעון בזמנו.

י"ג ויבחרו הקהל שלשה מהגבוהים בעלי סכומים היותם משגיחים על עסקי הקהל ויומסר לידם כל השטרי חובות ויגבו השט"ח בזמנם שיהי' מוכן הכל לצורך פרעון ויגבו בכל הכפיות מכל אחד בכדי שלא יגיע היזק להקהל ושכרם לפניהם שאחר ההעסקות ההוא אין ביד השמאים בשנה שאחריה להוסיף אותם על סכום.

י"ד ואיתן שסכומם מזהב ולמטה יותן ביד השמש הריסטר סכום שלהם ויוגבה מכ"א סכומו מדי שבוע בשבוע ויסולק מזה למנישקיש ולשמשים ושתדלן השכירות שלהם והמותר ימסור להפ"ח בחדשו להוציא הוצאות הקהל והפ"ח ירשום כל הוצאית שלו להראות חשבונו לפני המשגיחים הנ"ל.

ט"ו ויבהרו הקהל משביעים את הרוצה לישבע מחויב למסור ריסטר מכל אשר לו מזומנים ושיה כסף וחובות אשר לו אצל אחרים ומה שהוא חייב לאחרים ואף חובות מעות רעות אשר לו הכל יהי' רשום בכתב והמשביעים ישומו כמה דמי שוויים על מזומנים או להשביעו כשיגבה השטר ח' רעיות יתן להקהל המגיע מהערך שיגבה גם מי שרינו שיקבל רק בחרם איתו שסכומו עשרים זה' ומעלה מחויב למסור ריסטר כנ"ל ועל מי שנמצא העלמה יוחרם כל רכושם ולענשם בגופם כבל אשר יושת עליו מהאלופים הקהל יצ"ו.

באנו לפרש דברינו מה שנרשם מעל"ד בפונקט ג' שבעלי החניות ששולחים מעותם או סחורתם לפ"פ או לברעסלי ומוכרים בחנותם שיתנו מכל אלף חמשה עשר גדו' היינו מסחורות שהובא להם באותה שנה.

גם מה שנרשם מע"ל בפונקט ו' שהעוסקים במחית מזיגה בבית שלהם יתנו מכל אלף יי"ש ד' גדו' וח' היינו עד ג' אלפים ומ"ג אלפים ויותר יתנו ה' גדולים מכל אלף. כל הנ"ל ומעל"ד נעשה ע"פ תקנות הקודמין וקצת מה שהוסיפנו ופחתנו כדי לישר המסילה להסיר מכשול ותקלה. י"ר שיהיה לטובת הקהלה עד תבנה העיר על תילה בב"א.

הכ"ד הרבנים המאה"ג הנבררים מהאלופים רוזנים ונגידים מנהיגי הקהלה יצ"ו בצירוף כל בעלי אסופות היום יום עש"ק ב' ניסן תקך"ב לפ"ק דובנא יצ"ו.

נא' הק' נפתלי הירץ חופ"ק הנ"ל.

נוסח שבועה.

דף כ"ו ע"ב. דא שוועד איך על דעת המקום ועל דעת הנאמנים וואש פירן מיך צו דער שבועה בלי ערמה ובלי מרמה בעולם, אז דאש צעטיל וואם איך מוסר נעוועזין ליר הנאמנים איז אמת וצדק, איך האב מער נישט רק וואש אין צעטיל שטייט וחוץ דעם צעטיל האב איך גאר נישט מעלים נעווען, גם אני כולל בשבועתי, אז איך האב קיין שום ירושה נישט, אז מיין ווייב האט נעלט או איזה פקדון. לפי דעתי מיין איך, אז זי האט גאר נישט. אונד איך בין נישט מעלים הן מזומנים כסף ושוה כסף וזהב ותכשיטים הן קרעלין פעריל איבלין וקויטן של כסף או זהב וסחורת חובת שיש לי או וואש איך בין שולדיג לאנשים אחרים, און איך בין נישט מעלים וואש עש קימט אוף מיר על פי תקנות הקהל, אין איך האב נישט נענעבין צו בע-הלטין על מנת להחזיר אחר שבועה או בהלוואה או בפקדון, גם אז איך האב נישט אפ גלייגט לבנינו או לבנותינו סך מזומן או תכשיטים או נישט אפ גלייגט על איזה נחלה או לכתיבת אשה גם לנדן בנינו ובנותינו כל מה שהפה יוכל לדבר והלב לחשוב רק כל רכושנו איז מער נישט רק וואש אין צעטיל שטייט וואש איך האב מוסר נעווען לנאמנים, ובאם איך שווער ח"ו נישט באמת אזי לא יאבה ה' סלוח לי ויחול עלי כל הקללות וארורים הכתובים בספר הזה, ומי שפרע מאנשי דור

המבול ודור הפלגה הוא יפרע ממי שמעירים בשבועתו וכל ישראל יהיו נקיים מעון זה ובאם ששבועתי באמת כה יתן וכה יוסיף ה' להצליח במעשי ידי והקללות יתהפכו לברכה אמן.

דף ע"ד ע"א. עלה במוסכם שלחן מלא שיהי' הנהגת נתינת מקסי משא ומתן דהאי שתא היינו מקידם יריד מים העבר עד יריד מים תקד"ר ל' עפ"י שמאים נעלמים שיעריכו כל אנשי קהלתינו לנתינה וכפי אשר יעריכו אין ברירה לשום אדם או לסלק כפי הערכה או להגיד בחרם לפני נאמני המקסי כל משא ומתן שלו והכנסות שלו וכה יסלק כפי התקנה שהיו בשנות החרם וכה יהיה הנהגת השמאות בחרנו שלשה נאמנים ישבו ה"ה כבוד הרב הגאון אב"ד ר"מ קהלתינו וכבוד הרבני המופלג מחר"ר יקובקי סגל והתורני המרומם מהר"ר עוזיאל לאויש ואלה השלשה נאמנים יעשו קלפי ויעלו שלשה שמאים כשרים זה לזה להרחק הפסולים כפי תקנות הקודמות ועוד יעלו רביעי לקיץ כפי תקנות הקודמות ואלו השלשה נאמנים יעשו ריסטר עפ"י שיעריכו השמאים או עפ"י רוב או דיעה המטוצע בין השלשה והשמאים יהיו להעריך להוסיף ולא לגרוע דהיינו שיומסר להם הריסטר שהיה בשנת החרם ומי שהיה בהעמדה והערכה לפני שמאים אחר שנת החרם בהוספה כן יומסר הריסטר להשמאים והמה יעריכו להוסיף ולא לגרוע ומי מאנשי קהלתנו אשר לא ירצה לסלק כפי הערכה ויבחור להגיד בחרם מחויב תיכף בשבוע ראשונה לבוא לפני נאמני המקסי למען יורשם התחייבותו להגיד בחרם ולסלק בשעת הגדה המגיע ומי שלא יבוא בשבוע ראשונה לקיים כנ"ל אין לו ברירה עוד ומחויב לסלק כפי ההערכה וחלילה להנאמנים להיות ח"ו במגלי סוד להודיע לשום אדם בעולם הנעלמים או הקיץ שיהיו כל זה עלה במוסכם כלנו באין לשנות ולמען היו' לראיה מהמנא בע"ה היום ד"ר ניסן תקד"ניטל ל'.

נא' הק' מנחם מנים בר"א"ז. נא' הק' קלונימוס קלמן.
ונא' דוד ב"ר ניסן ז"ל. ונא' ירמיה הלוי.
ונא' הק' יהושע העשיל בה"ה מוה"ר צ"ה נ"י.
ונא' יעקב יצחק מלבוב. ונא' הק' משה בר"י רע"ו.

ונא' צבי הירש במהור"ר אליעזר.
ונא' אליעזר במהור"ר מאיר ז"ל.

דף ס"א ע"א. כבוד האלופים רוזנים נגידים מנהיגים דהאידנא ודאשתקד ושארי יקירי העיר העבירו את הר"ר זאב וואלף בר"ל נעצליש מאומנתו שהתיכא דאסורא איסור כו"ש ומוסיף לעסוק באומנת האפי' מהיום והלאה עומד באסורו ואין יכולין להתירו מאסורו אם לא בכ"ש הכנופיא הנ"ש ואפילו א' יכו"ש לעכב אלה דברים נאמר בהקהל כבוד נגידים רוזנים הנ"ש כ"ד הכותב והחותם בפקודת נגידים הנ"ל יום י"ט מנחם תקך"הא לפ"ק פה דובנא רבתי הק' יהושע העשיל ספרא דק"ק הנ"ל.

דף פ"ו ע"ב. משוד אביונים מאנקת עניים הצועקים מחמת המעיקים ה"ה החבורות שנתייסדו מחדש האומרים הב הב וזה כהאומר סוך שמן מפך ריקן. כי המה אומללים הולכים ודלים ומתחלה נתייסדו ע"פ פראווי מאדונינו האדיר והחסיד הדוכס יר"ה ומי הוא אשר יבא אחר המלך והנה בעת ניחם על מחשבתו אדוננו הדוכס יר"ה וביטל החבורות הנ"ל אשר מהיום והלאה לא יזכרו ולא יפקדו השני חבורות חבורת האירגים ושאר בע"מ וחבורת הז"ץ והאופי' כפי הקאסטי' שנתן אדוננו הדוכס יר"ה וכהיום נתוועדנו יחד האלופים ראשים נגידים מנהיגים דהאידנא ודאשתקד ושארי יקירי העיר ובאנו בגזרת עירין נידוי ושמתא וארור שמהיום והלאה לא ירים איש את ידו לחזק את החבורות הנ"ל או ליסד שום חבורה חדשה כמותם או לעשות שום מצרך ותחבולה וערור הן על ידו והן על ידי אחרים והעובר על דברינו יחיל עליו ארור וקללה למוח תמיד יחגרה כשלהבת באש קשורה וקבלנו עלינו באלה ובשבועה להתאמץ בכל תוקף ועוז עד מקום שידנו מגעת נגד הדבר ההוא לבל יזכר שום חבורה חדשה מיום ההוא עד עולם. אלה דברים נאמרו בהקהל כבוד האלופים ראשים רוזנים מנהיגים נגידי דהאידנא ודאשתקד ושארי יקירי העיר הבאים למגדר מלתא על החתום יום י"ט מנחם תקכהא פ"ק דובנא רבתי.

נא' ירמיה הלוי. ונא' הק' משה שניאור מלובלין.
ונא' מנחם מנים בר"א ז"ל.

ונא' הק' יהושע העשיל בה"ה מו"ה צ"ה נ"י .
ונא' יואל ברמ"פ דד"א יצ"ו .
הק' אברהם בה"ה מו' מרדכי ז"ל .
נא' מנשה בלא"א ה"ה מוהר"ר יוסף ז"ל .
ונא' משה במהור"ר צבי הירש ז"ל .
ונא' צבי הירש בהר"ר מאיר זצ"ל .
ונא' הק' קלונימום קלמן. ונא' הק' יעקב יצחק מלבוב .
ונא' שלום במה' זלמן ז"ל .

דף נ"א ע"ב . הר"ר שמואל בהר"ר דוד מחזיק כפר סמדוב ודודו בן הר"ר אליעזר מסידיטש בנו בית בשותפית פ"ק על הפלאץ של המנוח הר"ר זלמן בהר"ר ברוך בריק בלתי ידיעת הקהל לואת תכתב זאת לדור אחרון שהנדילו לעשות להיות בונים בית שלא במשפט וכן לא יעשה להכנים בדבר שלא ברשות הקהל. ורשום דבר ההיא שאין להם חזקת הקהלה כלל ועלינו להיות מתינין בדבר עד אית בא שעת הכושר לעיין בדבר ההוא למנדר מלתא למען ידעו הכ"ד החותם בפקודת האלופים ראשים רוזני נגידי מנהילי הקהל דהאי שתא תקך וא"ו לפ"ק יום ח' ניסן .

הק' יהושע העשיל ספרא ד"ק דיבנא רבתי ,

להיות לראיה אודות הבית של מחזיקי אורנדא בכפר סמודאב וסידיטש סילקו עבור הנ"ל שני אדומים להאלופים הקהל יצ"ו כ"ד החיתם בפקודת הקהל. יום ד"ה המיז תקדזיין ל'.

הק יהושע העשיל ספרא ,

ד' ל"ב ע"א. ב"ה, אנחנו הח"מ יחד נהוועדנו ועל המנין עמדנו למיזל בתר רובא רוב דיעות וזה יצא ראשונה לעשית שלש כתות אנשים שמאים נעלמים דהיינו כת אחר כת באופן אחר שינמרו כת ראשונה יעשו כת שניה ואח"כ כת שלישית והשמאים הנ"ל יעריכו את כל בתי הקהלה ולברר מכל כת וכת דיעה הממוצעת ואח"ז לברר דיעה הממוצעת משלשה רייסטר הממוצעי' ולהטיל בחרם על המעלמים הנ"ל שיעשו מעשיהם לשם שמים ביושר ובתום לבב בלתי שום פניי שבעולם ובכלל החרם הנ"ל על הנעלמים שלא יגלה דעתו לשום אדם רק כל א' וא' ישב

לבדו במקום מיוחד לגמור הרייסטר שלו וכל שלשה שמאים שבכל כת וכת לא יהיו קרובים זה לזה והשמאים יעריכו א"ע ג"כ ויקום הדבר ג"כ ע"פ הרייסטרן המצוצעי' הנ"ל וכל אחד ואחד מבני הקה"ה יכול לפטור עצמו מהערכה הנ"ל בשבועה עד כלות שני שבועות אחר גמר השמאות ואחר שיוקח מהקלפי תשעה פתקאות מהשמאות הנ"ל יקחו תיכף מבעלי קלפי הנותרים שלשה פתקאות והם יהיו משביעים את האנשים בני הקהלה האומרים שכבר מהם הערכה ואין המשביעין הנ"ל רשאין לפשר עם האנשים הנ"ל וכל איש אשר איננו פה יותן לו ארכא שני שבועות מיום ביאו לפטור א"ע בשבועה וקודם השמאו' הנ"ל יבחרו שלשה אנשים משגיחים רגיררש אנשי אמת ע"פ יצאו ויבואו כל הוצאות והכנסית הקהלה. גם נמנו וגמרו שחלילה לשים פ"ח ליטול שכר חודש הקצוב להם מהקהל וגם איסור גמור על הפ"ח ועל כל מנהיגי' ליטול שום שכר חתימה מכל עניני עסקי הקהל והפ"ח אין רשאי ליתן שום קויט אף לאיזה דרשן או על משקה רק רשות להקהל לשלוח ברגלים ללומדי תורה כתקנות הקודמין והמשגיחין הנ"ל לא יהיו פסולי קורבה זה לזה ומחויבין לרשום באר היטב כל הוצאות והכנסית בכתב כדי לקיים והייתם נקיים מ"ד. טקסי מו"מ יהיה ע"פ הרב. כל הנ"ל עמדנו ע"פ החקירה וברורנו רוב הדיעות הנאמרים בהקהל האלופים ראשים רוזנים נגידים ושאר בעלי סכומות ובאנו על החתים יום כ"ו ניסן תקך ואו. לפ"ק. דיבנא רבתי.

נא' הק' נפתלי הירץ החו' פ"ק הנ"ל.
ונא' מאיר בהגאון יצחק אייזיק גינצבורג.
ונא' יהושע תעשיל ספרא.

הועתק מנוף הכתב שת"י כבוד הגאון האב"ד ומ"ץ דפה קהלתינו יצ"ו.

דף מ"ח ע"א. דבר שנאמרה ונשני' עבור נתינות האלמנות וגרושות שאינן פטורו' ממס וטקסי אם הן עוסקות באיזה מו"מ או רבית ובאנו על החתים יום זך ניסן תקך ואו. ל'.

נא' הק' קלונימוט. ונא' מנחם מנים בר"א.
ונא' יעקב יצחק מלבוב.

דף ל"א ע"ב. ידוע רוע ומצב הקהלה בתכלית השפלה גלל כן נתוועדנו יחד לחזק בדק העיר קבלנו עלינו באלה ובשבועה לפרוע את חובות רענצינ' קרן ורווחים עד פ"א מהיום דלמטה עד שלש שנים דהיינו לפרוע בכל שנה שליש קרן ורווחים מחובות הנ"ל באיפן לעשות רייסטר לסדר בעצה המערכה על כל יושבי העיר הי' באין נקי והרייסטר יהיה על פי הרוב שנתברר ע"פ הרבנים נבחרים לזה ה"ה הר"ב האב"ד והראש ב"ד וכ"א וא' יוכל לפטור להקל א"ע מהרייסטר הנ"ל ע"פ שבועה מהי' דלמטה עד שלש שבועות וכ"א מחויב לבא על החתום על שט"ח כל שט"ח על נתינה שנה א' ולמסור לפאן קאמסר ולפרוט כל חוב המגיע לאיזה אדון ויפרוט בשטר חוב שהחוב שייך להארון הנ"ל ואחר שיוגמר נתינת שט"ח הנ"ל יבטלו כל המסים מקהלתינו לא יזכרו ולא יפקדו ואותו בעה"ב שרוצה לסלק תיכף במזומנים בעד שלש שנים הנ"ל פטור מרווחים של חובות הנ"ל ואחר גמר הנ"ל יצא על גבינו כרוז גדול בבהכ"נ בעינש חרם שלא יעורר שום א' ח"ו נתינת המס בקהלתינו ומחויבין אנחנו לרשום בגראד בתוקף עוז שלא ילוה שום אדון איזה הלואה להקהל כל הנ"ל קבלנו עלינו באלה ובשבועה ובחרם לאשר ולקיים את כל זאת וחלילה לשים א' להרם ולבלבל שום דבר א' מכל האמור כאן ולהשמוע יונעם אלה דברי' נאמרו בהקהל רוזני נגידים מנהיגים הקהל דפ"ק דובנא רבתי ושארי נגידי העיר הבאים על החתום יום כ"ז ניסן תקך ואו ל'. רק שני הטקסאות כדקיימי קיימי ויתנהגו על פי רוב של הרבנים הנ"ל המיעתק בפנקס הקהל דף ל"ב.

הועתק מנוף הכתב המנוח ה"י הגאון האב"ד פ"ק יצ"ו, יום ט' אייר תקך ואו ל'.

דף למד ע"א. ע"ד התקנות הקדומות ולא יכלו רוב הצבור לעמוד בהם מחמת שנתקלקל היריד שהיה מעמד ומצב שלהם באנו להקל באיזהו מקומן של התקנית בי מתוך חומר שהחמירו לא יוכלו לעמוד בהם וזאת אשר יצא מאתנו הח"מ הנברירן לזה.

א' בפינקט א' ממעות אחרים כך יתנהג ממעות שלישית הניתן עד שנים עשר זה' למאה לשנה יתן סכום מכל אלף זה' ששה גדולים לשבוע וממעית אחרים הניתן עד ט"ו זה' לשנה

יהן מכל אלף זה' ארבעה גדולים לשבוע וממעות הלואה הנותן רווחים עד עשרים זה' למאה לשנה יתן סכום שני גדולים לשבוע.

ב' בפונקט הנ"ל תכשיטין וכלי כסף כך יתנהגו מי שסכומו שני זה' לשביע יוותרו לו תק' זה' תכשיטין וכלי כסף וכן לכל שני זה' סכום ינוכה לו כנ"ל ומה שיש לו יותר תכשיטין וכסף וזהב כפי ערך הנ"ל יתן מכל אלף זה' ששה גדולים לשבע ומי שסכומו שני זה' ואין לו תכשיטין כלל ינוכה לו ממזומן תק זה' אף שסכומו יותר משני זה'. ומתכשיטין כלי קודש פטורין לגמרי.

בפונקט ב ד' פ"ג מי שישב בחנות המושכר לו אם יש לו סחורה שלו בסך ששה מאות זה' יתן סכום שנים עשר גדולים לשבוע ואם יש לו סחורה שלו בסך ארבעה מאית זה' יתן סכום ששה גדולים ואם אין לו סחירה רק שמקבל מאחרים בהקפה יתן שלשה נ' לשבוע.

בפונקט ג' ד' פ"ג מה שקינה בהקפה ברוב השנה יתן מכל אלף זה' חמשה גדולים לשבוע.

בפונקט הנ"ל מי ששלוח לפ"פ ממעות אחרים ומוכרים בחנות יתן מכל אלף זה' עשרה גדולים לשבוע היינו שהלואה יהיה רוב שנה.

אכסניא יתן מחצה מתקנה קדומה מחמת שנתקלקל היריד דפה והיינו עשרה גדולים לשבוע חוץ מזיגה ושארי תקנות המבוארים בפנקס בח"מ הרב הגאון האב"ד דפה יצ"ו והרב הגאון אב"ד דק"ק טארני והרב ה"ה דק"ק ראחמנוב.

יקוים בעוז ותוקף ולראיה באנו על החתום היום יום א' י"א אייר תקד ואו לפ"ק.

נא' הק' מנחם מנים בר"א. ונא' הק' יעקב הלוי.
ונא' יצחק אייזיק מרגליות. ונאו' גרשון ב"מ מאיר ז"ל.
ונא' צבי הירש במהור"ר אלי'.
ונא' משה במהור"ר יהודא ליב.
ונא' משה במהור"ר צבי הירש ז"ל.

נתייסד התקנה ממעות פריצים מכל אלף זה' ארבעה גדולים לשבוע ומה שנאמר לעיל ממעות הקפה ברוב שנה היינו בחוזר חלילה כפי תקנה הקדומה. ובנידון המוזגים יקים הדבר

כפי הפסק ב"ד שבידם. כל הנ"ל יצא מאתנו.
נא' הק' משה שניאור טלובלין,
נא' מאיר גינצבורג בהגאון ז"ל.
ונא' הק' קלונימוס קלמן. ונא' גרשון ב"מ מאיר ז"ל.
הועתק מגוף התקנות אות באות.
שוב יצא תקנה מי שיעשה לו מחי' חדשה ולפי ראיתו יראה להרבות סכומו ממה שנותן.

ד' כ"ט ע"ב. בהתאסף האלופים ראשי מנהיגי הקהל ושאר נגידי העיר לעיין במילי דמתא כי עיותו נתיבותיו ושבילי דמתא נשתנו ובחרו לטובת הקהלה ארבעה אנשים רגירר המה הנגידים ה"ה מוה"ר שניאור בר"י ומו' קלמן ברמ"פ ומו' הר"י ליב ב"ר רע"ז ומוהר"ר יוסף נרבן המה יעיינו בעינא פקיחא באופן זה אחרי שיגמרו הרייסטרש מהנעלמים דהיינו אחר גמר שבועות אוי מחויבים כל בעלי סכומות מזהב ולמעלה וזהב בכלל מחויבין כל אחד ואחד ליתן שט"ח בחתימת ידו ליד הרגירר הנ"ל על סכומו של כל שנה ויופרט בשט"ח של כ"א לאיזה אדון שיך סך השט"ח וכאופן זה שמחויב כ"א בתחלת כל רבע שנה לסלק לאדונים הנ"ל בעד רבע שנה דלהבא ויופרט ג"כ בכל שט"ח שכל הוצאת והיזקות מחמת עיכוב פרעון חל על בעל החתים רק מחויב כ"א לשלם בזמנו ובמועדו לזמנים המבוארים בשט"ח: וכל מי שיסרב לשלם לזמנים הנ"ל אוי הוצאת והיזקות חל עליו מחמת עיכוב פרעון כנ"ל וכל מי שיסרב ליתן שט"ח ליד הרגירר אוי יומסר האיש המסרב ההוא לאיזה אדון לשלם חוב עצום בפעם אחת וכל היצאת יהיזקות של האדון ההוא מחמת עיכוב פרעון חוב זה חל על המסרב הנ"ל, והנתינות מזהב למטה יעשו רגירר רייסטר לאיזה סילוק שיך נתינות הנ"ל ויוגבה בכל שבוע ושבוע, והרגירר יעשו רשימה ג"כ על מעות טקסי ז"ץ לאיזה סילוקים יעלו והנאמנים דטקסי הנ"ל ירשמו בכל שבוע דמי הטקסי על הרייסטר. ושני מסגרות מהרגירר יהי' בתיבה טקסי הנ"ל ויהיה סגור כל השבוע ושני המפתחות יהיו ביד הרגירר ולא יפתח התיבה כ"א במצמד שלשה רגירר לא פחות משני רגירר ויביאו הנאמנים הנ"ל התיבה בכל שבוע להרגירר הנ"ל והרגירר יפתחו התיבה

במעמד הנאמנים וגם טקסי מו"מ מחויבים הנאמנים להטיל תיכף להתיבה חתים בשני מסגרות ושני המפתחות יהיו ביד הרגירר ויביאו הנאמנים התיבה הנ"ל בכל שבוע ליד הריגרר המה יסדרו לאיזה סילוק יעלו מעות הנ"ל וכשירצו לפתוח התיבה יתנהגו כמו בטקסי ז"ץ הנ"ל כנ"ל ונתיסד מעמד על שלש או ארבעה שנים עד שיסתלק וישתלם קרן חובות רעגנצי-ניש המגיע לאדונים ולהבדיל ליהודים ונשנה הדבר שלא יהא יותר מארבעה שנים שבתוך זמן הנ"ל ישתלם חובות הנ"ל לגמרי, ואם יהא ח"ו איזה התחדשות ויצטרך איזה סך יהא נתינה מיוחדת על זה ושם הסכום לא יזכר ולא יפקד אחר ארבע שנים, והריגרר קבלו עליהם התמונות הנ"ל על שנה אחת ולא יהיו מנהיגי הקהל בשנה זו ואם יהיו הריגרר מחולקין באיזה דבר יקים הדבר ע"פ רובא דמנכרא דהיינו ע"פ שלשה יקום דבר, וקבלו עליהם הריגרר להתנהג בתמימות ובכשרון לבב ומחויבין הריגרר להודיע לכ"א וא' שמונה ימים קודם זמן הסילוק להכין סך הנ"ל ואם יסרבו נגד הריגרר אזי יסרו הרגירר שט"ח של המסרב להאדון הקאמסר וכל הוצאת והיזקות מחמת עיכוב פרעון חל על המסרב ויסרו הרגירר שט"ח להאדון קאמסר שמונה ימים קודם זמן הסילוק. גם עלה במוסכם שמיום ההוא והלאה לא יקובל שום קויט מאיזה מנהיג כי חוק הוא מיום ההוא והלאה שע"פ רגירר יצאו ויבואו כל הוצאות והכנסות והצטרכות הקהלה ונשנה הדבר שלא יועיל שום קויט מהקהל ומחויבין האלופים הקהל ושאר נגידי העיר ליתן תוקף ועוז להריגרר בכדי שלא יהורם ויבולבל ח"ו שום דבר אלה הדברים נאמרו במקהלות עם ה"ה האלופים ראשי רוזני ונגידי הקהל ושאר נגידי העיר הבאים על החתום יום י"ט אייר תקכ"ואר פ"ק דובנא רבתי.

הועתק מגיף כתב אות באות המונח ת"י האב"ד דפ"ק יצ"ו.

ב״ה, *) ע״ר המשפט הנשלח אלינו מן אדונים הגדולים היושבין על הקאדנסעטנצייע בווארשא היושבין על חשבון הגלילות שנעיין בדבר הסך עשרת אלפים זהו׳ פ׳ שבא בחשבון שני חלוקות גליל וואלין, בחלוקה תקך״ב על תקך״ג, ובחלוקה תקך״ג על תקך״ד והאדונים הנ״ל לא קיבלו בחשבון סך עשרת אלפים זהו׳ הנ״ל מחמת טעמם הטבוואר בפסק של האדונים הנ״ל ובחרו בנו שאנחנו נברר הדבר כשמלה על מי מוטל החיוב לשלם אותן עשרת אלפים זהו׳ הנ״ל ונפשם איותה ויעש שאותן מנהיגים החתומים על שני החלוקות הנ״ל המה ישלמו אותם וכפי הנרשם שמה רשום ג״כ בכתב יושר דברי אמת בדף הדבוק מי ומי החתומין רק שכתבו בפסק שלהם שאנחנו נעיין מי ומי החייב יותר בדבר ומי שאינו חייב כ״כ בדבר. והנה עשינו כפי ציוו עלינו האדונים הגדולים הנ״ל ושלחנו במבוון לששה ראשי הקהלות שבגליל וואלין שיבואו הנה לזמן המיגבל בפסק האדונים הנ״ל וביחוד שלחנו לכבוד הנגיד הקציו מוהר״ר מאיר מק״ק דובנא ולהנגיד הראש מוהר״ר ירמיה מק״ק הנ״ל שיבואו פה היות שמענה בפה ראשי קהלות דמדינת וואלין הנ״ל שע״י שני האנשים הנ״ל היו כל הכנסות והוצאות של וואלין והשיב מוהר״ר מאיר הנ״ל במכתב ידו אלינו שאינו בקו הבריאה והתרו בו שני אנשים כשרים שיעמיד מורשה בחריקאו כאשר העידו לפנינו והשיב שישלח טענותיו ע״י מו׳ ירמי׳ הנ״ל והנה בא לכאן מו׳ ירמיה ולפ״ד אינו מורשה ממנו וגם בנו של מוהר״מ הנ״ל ה״ה מו׳ יואל נר״ו בא הנה לכאן ושלחנו שמש אליו שיבא וישיב בעד אביו לכבוד המנהיגים והשיב שאין בפיו מענה מאביו הנגיד נר״ו ולא הרשוהו להיות מורשה ברבר זה רק ששלהו הנה להתוודע על נכון מה יהיה בסוף משפטינו והנה ישבנו גם בחינו לשמוע דברי המנהיגים והנה מענה בפיהם באשר מבוארת בחלוקת תקך״ב על תקכ״ג נתן להאדון הגדול הנזכר קרוני יר״ה ה״ה מוהר״ר מאיר הנ״ל מידו סך

*) את הפסק הזה מצאתי בשנת תר״ם באחד הארגזים אשר בבהכנ״ס דפה דובנא ושלחתיו אז מתנה להחוקר קרמניות ה׳ א. הרכבי יצ״ו והוא הדפיסו עם הערותיו בקובץ שיצא לאור בתור הוספה לחמלין לשנת תרמ״א תחת השם „קורות וער ארבע ארצות" ומשם לקחתיו עתה.

ארבעה אלפים ושמנה מאות זהו' פ' קרן עם רווחין גם מבואר בחלוקה הנ"ל שנתן הנגיד הנ"ל להאדון פ' סעקראטר של הגזבר קרוני ארבע מאות ושמנים זהו' וטענו מי ומי הרשוהו ליתן כל זה בלעדם הלא לא היה לו כח הרשאה מאתם וזאת שניה שאין מאמינין לו כלל שנתן סך הנ"ל ושלישי על כולו טענו שהיו בווארשא בעת הקאמסייע ושלחו אנשים אפרתים להגזבר קרוני יר"ה לשאול את פיו אם אמת הדבר שנתן לו סך הנ"ל והשיב שמעולם לא קיבל ממנו סך הנ"ל ומה שקיבל ממנו איזה סך היה בעד הפרנסת שנתן לו תוקף פעם שנית ולא בעד טובת המרינה כלל ואם אמנם שהראה לפניני ה"ה מ' ירמיה הנ"ל כתב הנכתב בלעשניב בד' סיון תקך"ב מאיזה מנהיגי מדינה שהרשוהו להוציא איזה סך לבטל אסיפת הארחוב אך הבא בצרה ששם מבואר שהוא באופן שיהיה היוצאה מקיפת ד א ושהנגיד הנ"ל יתקשר א"ע עם שאר גלילות ד"א שיבוטל השמאית דד"א ומה גם טענו המנהיגים הלא ק"ק איסטרא והגליל, ק"ק לוצק והגליל המה גבוהים שבסביומות במדינת וואלין ומה לא באו על החתום הנ"ל ולא הי' להם אף ידיעה במקצת כלל ומה שטען מ' ירמיה שהמנהיגים בשעת החלוקה קבלו בחשבון סך הנ"ל כל מה שחשבו בפרוטרוט ושם נרשם סך הנ"ל השיבו המנהיגים כי המשולחים אשר חתמו על החלוקה הנ"ל המה עיותו בדבר שלא בידיעת הקהלות שלא בחרו בהם לדבר זה לעשות חלוקה להסקארב כנהיג ולא לרשות בהצטרכ' להיצאת שלא לצורך כ"א הוצאת הכרחי' והנה אחר ששקלנו וטרינו בפלס ומאזני שבלנו אם נאמר לפסוק שביעה בנידון זה לא נוכל לירד לעומקא דדינא מי הוא המוחזק כי לפי טענת המנהיגים יש חוב להנגיד מ' מאיר כמה אלפים אצל ד"א והמה מוחזקים כמוהו בדבר זה ומה גם לפ"ד שהגזבר קרוני יר"ה מעיד בדבר ומי יבא אחריו לחלל דברו בכן אחר העיון היטב הרני בלבנו לעשות פשרה כעין דין הנגיד מ' מאיר מחויב לשלם לסך עשרת אלפים הנ"ל מה שלא קבלו האדונים הנ"ל בחשבון סך ארבעה אלפים ת"ת זהו' הנ"ל יתן מ' מאיר הנ"ל שני אלפים וארבעה מאות זהו' פ' סך ארבעה מאות ושמנים זהו' הנ"ל של האדון סעקראטר יתן מ' מאיר שני מאות וארבעים זה' וגם היות מבואר בחלוקה תקך"ג על תקך"ד

לפ"ק שהי' להנגיד מ' מאיר הנ"ל היצאה סך שלשה מאות ושבעה זה' על האדון פ' מאנצקע ושאלו המנהיגים את האדון ההוא והגיד שלא קיבל ממנו כ"א היטל צוקער בער שבעה זה' בכן מחויב מ' מאיר לשלם אותן שין זה' גם נרשם בשני חלוקות הנ"ל שני מאות זה' מה שנתן להנגיד מ' מיכל מק"ק זאמושטש ומ' מיכל הגיד שלא לקח מכלל המדינה כלום כ"א מה שהיה חייב לו מ' מאיר חוב עצמי בכן שלם ישלם אותן שני מאות זה' מ' מאיר הנ"ל עוד ראינו בחשבון פרוטרויט חמשים זהו' מה שאין בהם ממש בחשבונו ישלם מ' מאיר ג"כ וגם מה שנרשם בשני חלוקות שקיבל בכל שנה ת"ק זה' שבירות ממדינת וואלין וטענו המנהיגים שרבר זה לא היה לעולמים שיקבל פרנס שבירות שני פעמים מד"א ומגליל שלו הלא המה נותנים חלקם לקופת ד"א ומק"ק דובנא קיבל המנהיג מהקהלה חלקו שבירתו בכן פסקנו שיחזיר מ' מאיר הנ"ל סך אלף זה' שבירות הנ"ל משני שנים סך הכל ארבעה אלפים מאה ותשעים זה' ישלם מוהר"ר מאיר לסך עשרת אלפים הנ"ל ויותן למי שהופרש סך עשרה אלפים הנ"ל מהאדונים הנ"ל אי יניכה לו מחובו שיש לו אצל כלל ד"א סך ד' אלפים ק"ן זה' הנ"ל ובדבר שטענו המנהיגים נגד מ' ירמיה באשר נרשם בחלוקת תקך"ב על תקך"ג שעל ידו ניתן עביר שמאות ד"א ממדינת וואלין סך שלשת אלפים ומאה ועשרים זה' פ' ולא נתן כלל גם הלא הנגיד הנ"ל קיבל מגליות דד"א סך עצום על הוצאת שמאית הנ"ל והם יודעים ברור כשמש שלא הוציא כ"כ ולפי ד' מ' ירמיה היה לו הוצאה כפי שקיבל אך לא הראה לפנינו שום בירור על הוצאת הנ"ל וגם טענו המנהיגים שמביאר בחלוקת תקך"ב על תקך"ג שהופרש מכלל המדינה לפרעון האדון פאן מאנצקע ע"פ נכיון לגליל אורדיניצע זאמשטש סך ארבעה אלפים זה' פ' ובחלוקה הנ"ל מבואר שנשאר מסך ארבעה אלפים זה' רק סך אלף ת"ק זה' ושאלנו אותי על זה על מה זה נהסר סך רב כזה והשיב שנפחת מחמת רדיקצייע. וטענו המנהיגים מי בקש זאת מידך שיקבל סך הנ"ל מאורדנצייע הלא הופרש עורנה שנתים קודם רדוקצייע בעת שלא היה היזק כלל ומה גם שביטים אשר קיבל הסך היה הג' ברעסלר ב' צעניר היה לו לסלק בעת ההיא להאדון הנ"ל או להניח בגראד ולא

להחזיק תחת ידו עד אחר רדוקצייע שני׳ וגם לפי טענת המנהיגים ידוע להם שקיבל מ׳ ירמיה מתנה כמה מאות זהובים מגליל אירדנצייע עבור זה שקיבל מהם המעות עיד טענו המנהיגים שקיבל מ׳ ירמי׳ שלש מאות זה׳ פ׳ אצל הארון פ׳ פלטשינסקי ממעות האדון הגדול פ׳ טשאצקי עבור הוצאתו לקאסניטין ובחלוקה נרשם פעם שנית שקיבל מ׳ ירמיה סך ת״ק זה׳ עבור הוצאת קאסניטין מי הרשוהו להוציא סך מרובה על דבר זה ומי בקש זאת מידו ולא היה בירור תשובה לר׳ ירמיה ע״ז בבן פסקנו על כל הטענות הנ״ל שישלם ב׳ ירמי׳ לפרעון סך עשרת אלפים הנ״ל סך אלף וחמש מאות זה׳ ויותן ג״כ למי שהופרש לו מהאדונים הגדולים סך עשרת אלפים או ינוכה לו מחובו שיש לו אצל מדינת וואלין וד״א עיד טענו המנהיגים שיראה להם מ׳ ירמי׳ החשבון מסך ששה אלפים ת״ר זה׳ אסינ׳ ריטשאלטאווי שנמסר מהסקארב קרוני על הרב מפלאנאי בחלוקה על שנה תקד״ג והראה לפנינו ומביאר שם שמסך הנ״ל קיבל הנגיד מ׳ חיים מקרעמניץ סך השעה מאית וחמשים זה׳ וטענו המנהיגים שע״פ בירור השבין בפני האדונים הגדולים הנ״ל הי׳ היצאת ורווחין על פרעין אס״נ ריטשאלטאווי הנ״ל על כל מאה השעה וששים זה׳ פ׳ טו״ג עוד קיבל מ׳ חיים מיד ה״ה מ׳ מאיר מדובנא סך מאתים ושמנה ושמנים זה׳ פ׳ על הוצאת שיסע לרדום והיא לא נסע כלל . גם נרשם בחלוקת תקד״ג על תקד״ד שקיבל מוהר״ח שלש מאות זה׳ נוסף על שכירות מנהיגות שלו סך הכל שני אלפים קצ״ח זה׳ פ׳ ז״ג וחצי ע״ז נתן שיעה מאית זה׳ שבא בחשבון אצל האדונים הנ״ל ששילם להארון פ׳ ראזינסקי נשאר אצלו אלף תקצ״ח זה׳ ז׳ג וחצי והנה שלחנו אחר מוהר״ח דנ״ל שיבא לכאן והשיב שיבא ביום ג׳ ולא בא והוא בעצמי היה בווארשא ושבע מפי האדונים דנ״ל זמן המונבל שהיה י׳ איר העבר ולא שת לבי גם לזאת בבן פסקנו שישלם מוהר״ח לסך עשרת אלפים הנ״ל סך אלף מאה זה׳ ויותן למי שהופרש לו מהאדונים כנ״ל גם היות מביאר בפסק האדונים הנ״ל שהחתומים על שני החלוקות יסייעו ג״כ לפרעון עשרת אלפים זהו׳ הנ״ל רק לפי שבלבי המה נקיים ואינם חייבים בדבר זה רק על מה שחתמו על הצטרכות הוצאת שלא לצורך ויקבלו שכירית עבור זה פסקנו שיחזירו החתומים

הנבחרים מששה קהלות השכירות שקבלו במשך שתי שנים ממדינת וואלין מי שחתם על שני חלוקות יחויר השכירות משתי שנים מי שחתם על חלוקה א' יחויר השכירות שקיבל מהמדינה משנה אחת דהיינו השכירות מכל שנה לכל מנהיגי מהקהלה אחת מאתים וחמשים זה' רק מ' ירמי' החתום בשני חלוקות פטור מזה כי כבר אסתגר בקמייתא אלף ת"ק זה' נמצא נחסר משלשת אלפים שכירות המנהיגים מדינת וואלין חמשה מאות זה' חלק ה"ה מ' ירמיה שני שנים נשאר שני אלפים ת"ק זה' זה ישלמו המנהיגים הנרשמים למטה וכפי הנרשמים בהפסק אצל האדונים הנ"ל הנשלח אלינו וישלמו סך עשרת אלפים למי שהופרש כנ"ל סך הכל מהפסקים הנ"ל אשר נפסק על פרעון הנ"ל עוד"ה תשעה אלפים ושני מאות ושני מאית ותשעים זה' פ' נחסר לתשלום עשרת אלפים שבעה מאית ועשרה זה' פ פסקנו שזה ישלמו ששה קהלות על אשר בחרו במשולחים שחתמו א"ע על הוצאה שלא לצורך בחלוקה תקך"ב על תקך"ג העולה לסך עצום וכזה יתנו ק' אוסטרא והגליל שני מאות זה' ק' לאדמר והגליל מאה וחמשה זה' ק' לוצק והגליל מאה זה' ק' קרעמניץ והגליל מאה וחמשה זה' ק' קאוולי מאה זה' ק' דובנא מאה זה' ס"ה שבעה מאות ועשרה זה' פ' סך דסך עשרת אלפים זה' וזה ישלמו למי שהופרש לו מהאדונים הנ"ל או ינוכו לו בחובי ובדבר שטענו מנהיגי הקהלות היות חלוקת שני שנים תקך"ג ותקך"ד מכויאר בפסק האדונים שהמנהיגים נשבעו ועתה רוצים שיבורר לפנינו החשבון משתי שנים הקודמים תקך"א ותקך"ב ולפ"ד מניע להם מהמנהיגים שהיו בשנים ההמה כמה אלפים אך לא אדונים אנחנו בדבר הזה להיות שלא נמסר לנו מהאדונים הנ"ל ע"פ פסק בכן רשות לכבוד המנהיגים התיבעים שילכו אל מקום המשפט אשר להם שבט המישל אף על זאת פקחנו עיגינו היות שהרב המה"ג הכפורסם מ' יוסף אב"ד ד"ק לאדמר והגליל וה"ה הנגיד מו' יעקב ישראל מ"ק אוסטרא וחד דעימי' ה"ה הנגיד מ' טוב" מאוסטרא המה הוציאו מכח אל הפיעל ובאו לכאן על תחלת יום המונבל מאדונים הנ"ל והיו להם הוצאות רבו' ע"ז בכן אף אלמלא לא נכתב ראוי לכתיב ששה קהלות הנ"ל יתנו כ"א חלקו להוצאה שהוציא הרב הנ"ל ומנהיני ק' אוסטרא הנ"ל העולה לסך

שני מאות ושמנים זה' כל הנ"ל עשינו ע"פ ציוו האדונים הנ"ל וע"פ קו האמת והיושר הכ"ד הנבחרים משפט הרבנים המאור' הגדולים הנגידים המפורסמים היום יום ד' כ"א אייר תקדואו פ"ק בראד.

נאום הק' חיים סג"ל לנדא.

ונאום הק' משה פנחס אב"ד דק' סווירטש.

ונאום הק' צבי הירש בה"ה הרב המנוח מוהר"ר בערוש זה"ה מבראד.

רשימה מהחתומים על שני החלוקות תקד"ב על תקד"ג ותקד"ג על תקד"ד מה שיתן כ"א לסך עשרת אלפים במבואר בניר הדבוק.

חתימים על חלוקת תקד"ב על תקד"ג:

הרב ר' גרשון מלאדמר ר"ן זה'.

ר' חיים ור' איצק מאוסטרא ר"ן זה'.

ר' היים ור' מענדל מקרעמניץ ר"ן זה' חוץ אלף זה' ק' זה' שבדף הדבוק.

ר' מענדל מקרעמניץ נתן חלקו ק"ן זה'.

ר' אביגדור ור' וואלף מקאוולי שין זה' הנזכר בהפסק. ר"ן זה'

הנביר ר' מאיר מדובנא היה מנהיג מק' לוצק ר"ן זה' חוץ ד' אלפים ק"ץ זה' הנזכר בדף הדבוק.

החתומים בחלוקת תקד"ג על תקד"ד.

ר' מענדל ור' יהושע ור' אפרים מאסטרא ר"ן זה'.

הרב מלאדמר ע"פ פסק מהקאנדעסטנצייע ר"ן זה'.

ר' חיים ור' ליב מקרעמניץ ר"ן זה' חוץ אלף ק' זה' הנ"ל.

ר' אברהם ור' נטע מלוצק ע"פ פסק מהאדונים הנ"ל ר"ן זה'.

ר' אביגדור מקאוולי ר"ן זה'.

ס"ה שני אלפים ת"ק זה' פ'.

רשימה מה שיתנו הקהלות להוצאת על המשפט.

ק' איסטרא מ"ו זה' ד"ג. ק' לאדמר מו' זה' ד"ג.

ק"ק קרעמניץ מ"ו ו"ה ד"ג. ק' לוצק מ"ו זה' ד"ג.

ק' קאוולי מ"ו זה' ד"ג. ק"ק דובנא מ"ו זה' ד"ג.

ס"ה שני מאות ושמנים זה'.

והסך הנ"ל נתנו ק"ק אוסטרא וק"ק לאדמר ינוכה להם מהסך המבואר בהפסק מה שיתנו לתשלום סך עשרת אלפים ונמצא נשאר על ק' לאדמר י"א זה' ד"ג ועל אוסטרא נשאר מאה ושמה זה' ד"ג היות שכבר סילקי ק"ק אוסטרא וק"ק לאדמר כ"א מאה וארבעים זה' ולראיה באנו על החתום יום הנ"ל.

נאום הק' חיים סג"ל לנדא.
ונאום הק' משה פנחס אב"ד מסיווורז.
ונאום צבי הירש ה"ה מבראר.

דף ד' ע"ב. כתוב זאת זכרון למשמרת לדורי דורות שהיום יום כ"ו אייר תק"כ ואו נעשה פשר עם הרב הפרנס מוהר"ר מאיר עבור כל התביעות שהיו להרב הפרנס על האליפים הקהל והן התביעות שהיה להאלופים הקהל על הפרנס מאז ומקדם עד יום הנ"ל והתפשרו ביניהם ומעתה אין להפרנס או להקהל שום תביעה ודו"ד ופ"פ וע"ז ויהיו טענתם מעתה על העבר עד היום הנ"ל כטוען אחר מעשה ב"ד ואין בטענתו ממש הן תביעה בע"פ או בכתב אין בטענתם וע"ז כלום הן בטענתו או בטענת הקהל בכל תביעה הן טענת מס וטקסי מאז ומקדם ושאר טענות מקדם עד היום אין להם שום טענה היץ השט"ח מסך המשה מאות זה' בח"י הפרנס הרי הוא בחזקתן ומחויב לסלק בלי שום דחיה לזמ"פ המבואר בשט"ח הנ"ל ובפירוש איתמר שהפשיר טקסי הנ"ל היינו עד ר"ח שבט העבר תקכ"ואו ובכלל הפשר ג"כ הנגיד מוהר"ר ייאל בנו של הפרנס שאין להקהל שום טענה עבור מס וטקסי מאז ומקדם עד ר"ח שבט העבר תקכ"ואו הנ"ל והתפשרו ג"כ על נתינה להבא מיום ר"ח אייר תקכ"ואו ומחויב ליתן בכל שבוע טקסי ארבעה זהו' חמשה עשר גדולים דהיינו בעד עצמו חוץ בנו הנ"ל ובאופן שסילוקי יהא בסם הנ"ל כפי מעמד ומצב דקהלתינו יצ"ו הכותב והחותם בפקודת האלופים רוזנים נגידים הקהל יצ"ו.

הק' יהושע העשיל ספרא.

דף ה"ה ע"ב. עלה במיסכם כבוד האלופים רוזני נגידי מנהיני פ ק יצ"ו הדשים גם ישנים שלא לסמיך שום מורינו עד שלש שנים אחר ההתונה כל הנ"ל עלה בנזירת הרם לבל ישונה

ולאלומי מלתא באו כביד הנגידים על החופם וא' יובל לעכב ובאי על ההתים יום ג' כסליו תקכ"זיין בצירוף כביד הרב הגאון האב"ד ומו"צ דפ"ק דובנא רבתי יצ"י.

נא' נפתלי הירץ החופ"ק. ונא' הק' קלונימס קלמן.
ונא' יעקב יצחק מלביב. ונא' מנחם מנים בר"א.
ונא' דוד ב"ר ניסן וצ"ל. ונא' מנשה בר"י רע"ו.
ונא' יצחק אייזיק מרגליות.

דף י"א ע"ב. אלה דברים ודרכים בחזקת מתיקנים על אדני אמת הם מיוסדים הן הן הדברים שנאמרו בהקהל כביד דאלופים רוזני נגידי העיר בצירוף שאר בעלי סבימות שכל המנינים מיום ר"ח ניסן דהאידנא יתבטלו עד ר"ח כסליו הבע"ל ובהגיע הזמן הנ"ל יתאספו אסיפה שלמה לעיין בהא מלתא ובארבעה מקימות היותרו מכללן דהיינו בבית הרב הגאון האב"ד נ"ק יצ"ו ובבית הרב הפרנס מו' משה ובית הרבני הנגיד נזיהר"ר מנים בר"א ובית התור' מוהר"ר וואלף ניטיש ומו' מנס ילך בעצמו בבהכ"נ בשבתית ושארי המנינים נאסרו מי' דלמטה עד זמן המוגבל הנ"ל הן בחול ובשבתית רק בערבית הותר גם איזה אינס עפ"י הרב האב"ד ופ"ח היתר לעשית אף בשבת וביו"ט גם אם יזדמן איזה אירח הגון בכלל היתר הנ"ל רק הבע"ב מחויב לילך לבהכ"נ ואורחיו יהיו ג"כ ע"פ שאלת האב"ד והפ"ח גם בו ביום נאמרה שהפ"ח בחדשי מחויב להתפלל בבהב"נ הגדולה אף שיש לו קביע מקים בקלזיל אלה הדברים נטיעים כמסמורות ע"פ נגידים הנ"ל בצירוף כביד הרב הגאון האב"ד ומ"ץ דפ"ק דובנא רבתי ובית דינו היושבים כסאות למשפט יום שר"ח ניסן תקב"זיין.

נא' הק' נפתלי הירץ החפ"ק הנ"ל יצ"ו.
הק' קלונימים קלמן. ה' מנחם מבר"א.
ונא' דוד ב"ר ניסן וצ"ל. ונא' יצחק אייזיק מרגליות.

והרם על הש"ץ היורד לפני התיבה בזמן האיסור הנ"ל יום הנ"ל.

נא' נפתלי הירץ הנ"ל. ונא' מאיר גינצבורג בהגאון זיל.
ונא' גרשון ב"ר מאיר ז"ל. ונא' הק' יהושע העשיל ספרא.

דף פ"ז ע"כ. בהתאספו האלופים היוצים ונגידי העיר ושאר יקירי העיר ובחרו כעת שלשה משניחים ה"ה הנגידים ה"ה מוהר"ר קלמן ברמ"פ ומהר"ר יצחק חר"מ בע"ז ומוהר"ר איזיק בר"א המה יעיינו לתקן ברק העיר כאשר התנהגו משניחים בשנה שעבר ותקנה ראשינה לא זה ממקומה שהמשניחים פסוקין לבא בקהל בשנה זו ובהצטרכות ללבוש בבוא אנשי חיל לעיר אין צריכין המשניחים לקדם פנים. רק אם יבא איזה בע"ח לעיר יוך הפ"ח עם הקהל יא' או שנים מן המשניחים. ושאר תקנו' המה בתוקפן ויתנהגו המשניחים כמו בשנה שעברה כמבואר לעיל. וכל זה עלה במוסכם שיתנהג כן מיום דלמטה ער מלאת שנה תמימה יו' כ' דח"ה חג המצות תקד"זיין ל' אלה דברי' נאמרו בהקהל רוונים נגידים מנהיגים ושאר נגידי העיר הבאים על החתו'.

נא' יוסף בר"י ז"ל. ונא' הק' הילל בר"י זצ"ל.
ונא יוסף יהודא ליב. צבי הירש במ' אלי' יצ"ו.
ונא' נהנאל במ' אליעזר ז"ל.

שם. בהתאספו האלופים הנגידים העיר ושאר יקירי העיר ובחרו כעת שלשה משניחים ה"ה הנגידים ה"ה מוהר"ר קלמן ברמ"פ והר' מוהר"ר יצחק חר"מ בע"ז וה"ה מוהר"ר יוסף נרכן המה יעיינו לתקן ברק העיר כאשר התנהגו בשנה שעברה ותקנה דאשינה לא זה ממקומו כמבואר לעיל וכמבואר בשנת תקד"ז וכל זה עלה במוסכם שיתנהגו כן מיום דלמטה ער שנה תמימה היו' יום ב' דח"ה חג המצות תקד"ח ל'.

נא' הק' אברהם בא"א מו' מרדכי ז"ל.
ונא' משה במהו"ר צבי הירש ז"ל.
ונא' הק' יהושע העשיל. ונא' דוד בי"ר ניסן ז"ל.
ונא' הק' יואל ברמ"פ בדא"ר זצ"ל. ונא' יוסף בר דוד זצ"ל.
ונא' מנשה בר"א בעז. ונא' נתנאל בר אליעזר זצ"ל.
ונא' צבי הירש במהור"ר אלי' ז"ל. הק' יהודא ליב.
ונא' אפרים זלמן הלוי. ונא' הק' יהונתן מדובנא.

דף נ"ב ע"א. היות למשמרת ליום שקורה שה"ה ה"ר שלמה מכפר צומאן כי קנה בית פ"ק הוא בית מהרר"ר יצחק

במהור"ר צבי הירש כ"ץ בלי שאלה ומרעת האלופים הקהל יצ"ו וגם השינ בהשתדלותו כתב החלטה מכנ"ר (מכירה גמורה) בכ"פ (בכתב פאלנוש) עפ"י המבצר והפקיע חובות היהודים שהי' על המוכר הנ"ל וסלק מעו' דמי מכירת הבית לזרים אשר לא נהיית כזאת לפנים פ"ק לזאת לימן היות למשמרת מיד ולדורות נכתב סרחנו הכי"ד החותם בפקודת כל האלופים הקהל יצ"ו היום יום ה' ו' מרחשון תקך"חית ל'.

צבי הירש באמ"ו מוהר"ר יצחק יצ"ו מרישא.

שם. גם הר"ר משה מסוארים מאז קנה בית החנו' הר"ר יוסף בהר"ר נח מסור' (מסירמיטש פרור עיר דובנא) ומרוב הטרדת כביד האלופים נשתכח הדבר וכעת שנה באולתו וקנה עוד בית בסור' בית מהר"ר שמעין סגל מסור' לזאת ניתן לכתוב סרחינו ליום פקד יופקד עליו חטאתו למען יוסרו ולא יזרון לעשות עיד כדבר הזה בלתי רשות מהאלופים הקהל יצ"ו הכ"ד החותם בפקודת רוזני נגידי אלופים הקהל יצ"ו יום הנ"ל.

צבי הירש הנ"ל.

שם. כעת הנה בא ה"ה כהר"ר משה מסיארז הנ"ל ותחנונים ירבר להתנצל עצמי על דבר המעשה הנ"ל ופיים להאלופים הקהל במה שנתפייסו מעתה הוא חזר להתירו ואין עוד עליו שים אשמה בדבר הכתוב למעלה והנה היא כאחר מאנשי הבעלי הבתים הדרים בסורמיץ לעסיק במחי' בהבותים הנ"ל כאחד מהם לכל התקנית חוץ חזקת הקהלה הכ"ד הכותב וחותם בפקודת כבוד רוזני נגידי מנהיגי הקהלה היום טיב מרחשין תקך"חית ל'.

צבי הירש באמ"ו מוהר"ר יצחק יצ"ו מרישא.

דף נ' ע"א. נמנו וגמרו בשולחן מלא כביד רוזנים מנהיגים הקהל לאסור שחוטי חוץ וגם חתיכא דאסורא על המנקרי' להביא בשר מח"ל רק מחויבים לקנות אצל הקצבים דפ"ק. גם עלה במיסכם הנ"ל שמחויב החוכר להגיד בחרם מה שנתן בעד הבהמה וגם חתיכה דאסורא על הקצב למכור בשר אחורים בבשר טריפה

רק שאם יתן לו המנקר רשות רשאי למכור. (מבלי שנה וחתימות אך מהכתב והדיו נראה שנכתב לערך השנה הזאת).

דף ה' ע"א. אמת וצדק שהתפשרו ה"ה האלופי' הקהל עם ה"ה הנגיד מוהר"ר יוסף כמוהר"ר יואל מימי קדם עד ר"ח מרחשון תקד"טית ל' אין לה"ה האלופי' הקהל שום טענה הן עביר מס וטקסי או שאר נתינות וכל הטענות הנכתב בפנקס זו או שאר טענות אין להקהל שום טענה על מ' הר"י וכן אין למוהר"י שום טענה הן מחמת דירה שדר בו הרב אב"ד או שאר טענות הן בע"פ ובכתב אין להם שום טענה זע"ז זולת מן ר"ח מרחשון תקד"טית ל' קם הפשר שמחייבין ליתן למוהר"י שמנה ארומי' שכר דירה כל שנה ושנה מן יום הנ"ל דהיינו ארבעה ארומי' ינכו הקהל בער מס וטקסי וארבעה ארומי' מהויבים ליתן לו דהיינו בתחלת כל רבע שנה יתנו לו אדום זה' בער דירת הרב אב"ד זולת אם יחנן מוהר"ר יוסף מ"ה ויהיה לו איזה ריוח או ישתלם לו איזה חוב סך מסוים יקום הדבר ע"פ הקהל היינו ע"פ העמדה והערכה כפי התקנה כ"ד החותם בפקודת מנהיגים נגידים הקהל היום ער"ח כסליו תקד"ט ל'.

הק' יהושע העשיל בלא"א מוהר"ם. ספרא.

דף נ"א ע"ב. הנעלה הר"ר יונה כמוהר"ר טובי' הוא בא בגבולינו ובנה בית פ"ק על הקרקע שקנה מן יורשי המנו' מוהר"ר חיים חדאץ שלא ברשות וידיעת מנהיגי קהלתינו אשר לא יעשה כן כעת נגש הרר"י לפנינו במענה רך ותחנונים ופיים אותנו במה שנתפייסנו מעתה קבלנו אותו להיותו כאחד מאנשי קהלתינו אשר להם בית מחי' פ"ק לכל תקנות הקהל לכל הנתינות לבד חזקת הקהלה אין לו עד ירצה לנו הכ"ד הכותב וחותם בפקודת הקהל יצ"ו הי' חה"מ פסח תקד"ח לפ"ק.

נאו' צבי הירש באמ"ו מוהר"ר יצחק הרב מרישא.

דף ו' ע"ב. אנחנו נתיועדנו יחד לפי העת וזמן צוק העתים הללו ועלה במוסכם שולחן טלא שלא יהא רק נאמן א' בטקס' מ"מ ושכרו לא יעלה יותר מארבעה זהו' לשבוע. גם עלה במוסכם הנ"ל שבכל שנה ושנה יתאספו יחד כביד האלופי'

הקהל יצ"ו עם שאר נגידי העיר ויעמדו למנין בנידון הנאמן הנ"ל להחזיקו או להעבירו ולעמוד נאמן אחר במקומו ואחרי רבים להטות יקום דבר ע"פ הרוב וכן יעמדו למנין ע"פ רוב כנ"ל בנידון נאמנים בטקסי ז"ץ ונאמן הקהל הכ"ד הבא עה"ח כבוד אלופים רוזני נגידי הקהלה בצירוף שאר יקירי העיר היום כ"ד סיון תקדחית.

נא' הק' קלוניטים קלמן . ונא' הק' יעקב יצחק .
ונא' הק' יהודא ציה' . ונא' הק' יוסף בראק .
ונא' שלום במהו' זלמן ז"ל .
ונא' הק' יהינתן בהרבני מו' יעקב יצ"ו ,
ונא' נתנאל במו' אליעזר זצ"ל .
ונא' משה במוהר"ר צבי הירש ז"ל.

דף פ"ה ע"א , עלה במוסכם כבוד אלופים ראשים רוזנים מנהיגים נגירי קהלתינו יצ"ו ה"ה משרתים של הקהל הן נאמנים שמשים חזנים היושבים בחנות מחויבים לסלק ממלח והערינג לטקסי חק המגיע בלי גרעון פ"א ואין נקי מנתינה זו הכ"ד כבוד ראשים רוזנים מנהיגים נגידי קהלתינו יצ"ו היום יום ה' ד"א אדר שני תקל"בית .

נא' אברהם בא"א מוהר"ר מרדכי ז"ל .
ונא' הק' יעקב יצחק בה"ר מו' נתן נטע ז"ל מלדמיר .
ונא' יוסף בלא"א כמהור"ר אברהם ז"ל .
ונא' יואל ברמ"פ דר"א זצ"ל.

דף ע"ד ע"ב. ה"ה המרומם הר"ר שכנא בהמנוח הר"ר אברהם מקהלתנו ננש לפנינו הגשה לפיום עבור אדמת נכר שקנה וראינו מחמת גודל הדחק עשה זאת לא מקום שאמרו להשכיר ולא לקנות ומקודם בא אלינו להתיר לו הוראת שעה הצריכה לו ונתן ערכו ערך גביה לקופת הקהל יצ"ו לדבר שבקדושה בכן הוראת שעה להתיר החרם הנ"ל להרר"ש הנ"ל ולאחרים חוקה וגזירה דתקנה הקידמת בכל תיקף כמפורש שם בלי שום שיור כ ד כבוד אלופים ראשים רוזנים מנהיגים נגידים קצינים ק' יצ"ו היום יום ד' ער"ח אדר ב' תקל"בית ל'.

כ"ד הכותב וחותם בפקודת הנגיד הנ"ל הק' אהרן בהרב הגדול מוהר"ר ישראל זלה"ה .

דף י"ב ע"ב ודף י"ג ע"א. עלה במיסבם כביד האלופים האנשים הנבחרים מכבוד ראשי נגידי הקהל יצ"ו בצריף כבוד הרב הגאון אב"ד ומ"ץ דפ"ק יצ"ו לתקן תקנית קביעית לדור דורים בעסקי סעודות ושאר תקנות המיוסדים על אדני יושר ואלו הן התקנית הנאמרים מפי הנבחרים הנ"ל למען יהיו נטועים כדרבונות וכמסמורות למשמרת.

א' שים יולדת אינה רשאה לשלוח מיני מרקחת לשום בעה"ב כ"א להרבנית אשת אב"ד דפ"ק ולהמילדות ולהקרובים לה ולבעלה רק עד פסולי דאורייתא וויתר מזה דהיינו שני בשני בתרי בעל ג"נ בכלל היתר הנ"ל אבל לשאר קרובים אסורא איסור עולם על המשלח ועל המקבל אף שני בשלישי בכלל האיסור.

ב' ביום המילה שהולכים הנשים לקבל פני היולדת במז"ט חל איסורא על היולדת לכבדן ליתן לפניהם מרקחת כלל רק תתן היולדת לכל מי שתרצה היולדת לעקיבל א' קטן כמי שקינים בעד גדול בשוק ולא ריין לעקוך והאיסיר על הניתן והמקבל.

ג' ביום המילה אין רשאי שום א' לשליח לעקוך או מרקחת לשום אדם רק להרב אב"ד ולהפ"ח בחדשו ולהמילדות ואם ירצה לשלוח איזה מוהל שאינו הולך על סעודת ברית הרשות בידו ולא לשום אדם יותר מזה וחל איסורא כנ"ל.

ד' מי שסכומו שני זהו' ולמעלה ושני זהו' בכלל אסורא רמי עליו להזמין על סעודת הברית יותר משני מנינים אנשים חוץ פסולי דאורייתא היינו עד שני בשני אף בתרי בעל ולא שני בשלישי וחוץ הפ"ח ונאמנים ושמשי הקהל והשתדלן היינו שני נאמנים ושני שמשי הקהל ואיבר שמש דבהכ"נ הגדולה והשתדלן חוץ לומדי תורה ומלמדים יזמן מנין א' יחוץ חזנים דבהכ"נ וחוץ דיין שמש א'.

ה' מי שסכומו מזהב ולמעלה וזהב בכלל עד שני זהו' לא יזמין יותר מחמשה עשר אנשים וחמשה לומדי תורה ושתדלן ושמש ונאמן א' ושני חזנים וא' מהם האינטר חון בשבוע שלו ואיבר שמש דבהכ"נ וחוץ פסולי דאורייתא כנ"ל.

ו' מי שסכומו פחות מזהב אין רשאי להזמין יותר מעשרה אנשים ולומדי תורה חמשה והש"ץ המתפלל בשחרית בבהכ"נ

חיץ לומדי תורה כנ"ל ופסולי דאורייתא כנ"ל המוהלים וכל בעלי כיבודים והסנדק והקוואטיר יהיו נמנין במנין המזמנים הנ"ל .

ז' אחר סעודת הברית אינם רשאים לעשות עוד סעידה ולזמן אנשים חדשים איסור גמור הוא רק ישב עם בני ביתו ומשרתי הברית .

ח' האב זוכה לבנו הסומך על שלחן אביו דוקא .

ט' איסור גמור על כל איש ואיש קטן וגדול עשיר ואביון ש"ץ ושמש ונאמן ומלמד ושתדלן לילך על שום סעודת ברית אם לא יזמין ויקרא לו השמש המזמין על הסעודות דהיינו כעת ר' ליב ב"ר שמואל שמש והבא אחריו ולא כשיקרא לו משרת אחר יאותן העניים הבאים על הסעידה אינם רשאים להסב על השולחן עם המזמנים רק יטול חלקו מחוץ לשולחן .

י' אין הבעל ברית רשאי לזמן למי שעדיין אין לו חמשה שנים אחר החתונה רק שיהי' קוואטר או פסול דאורייתא .

י"א חל החרם על השמש הנ"ל המזמין על הסעודה שאינו רשאי לילך ולהזמין לשום סעודה יותר מהתקנית הכתובית כאן .

י"ב על סעודות חתונה מי שסכומו משני זהו' ולמעלה ושני זהו' בכלל לא יזמין יותר משני מניינים אנשים ושני מניינים נשים ועל סעודת חתן מאל לא יזמין רק עשרה אנשים ועשרה נשים חוץ פסולי דאורייתא כנ"ל ועשרה לומדי תורה ומלמדים ושני גאמנים הקהל ושני שמשים הקהל ושתדלן ואיבר שמש דבהכ"נ ודיין שמש א' והחזנים דבהכ"נ .

י"ג שום בע"ב אין רשאי לשלוח דרשה גישאנק לבעל ההתונה והבעל חתינה אין רשאי לשלוח לעקוך או פלאדין כ"א לפסולי דאורייתא, אך רשאי לשלוח דרשה גישאנק איזו כלי אף לקרובים ומחיתנים שאינן פסולין דאורייתא ובדרך צדקה מותר לכל אדם לשלוח דרשה גישאנק .

י"ד מי שסכומו מזהב ולמעלה לא יזמין יותר מעשרה אנשים ועשרה נשים ועל החתן מאל יזמין רק חמשה אנשים וחמשה נשים חוץ חמשה לומדי תורה ופסולי דאורייתא כנ"ל ונאמן הקהל א' והשתדלן ושני חזנים ומהם מי שהשכיעה שלו ודיין שמש א' .

ט"ו מי שסכומו פחות מזהב לא יזמין יותר מעשרה אנשים

ועשרה נשים חוץ פסולי דאורייתא כנ"ל ועל החתן מאל לא יזמין יותר כ"א פסולי דאורייתא ואם לא יהי' מנין פסולי דאורייתא רשות לזמן להשלים המנין חוץ חזן א' שבאותו שבוע ולומדי תורה חמשה וחוץ שושבינים .

ט"ז על הבדעקינש אין רשאי שום בעל חתונה ליתן מרקחת לאנשים ולא לנשים כ"א לעקוך ויין שרף

י"ז איסור גמור שילכו הנשים עם הכלה על לעקך שקורין רומפלין לשום אדם אף לפסולי דאורייתא חוץ לאם החתן ואם הכלה .

י"ח אין שום בע"ב רשאי לשלוח דבש לשום אורח בשבת ויו"ט כ"א להאורח אשר ילך אליו לקבל פנים שקורין גוט שבת ביטין אך לבעל חתונה או לאורח שהיא רב מפורסם מיתר לשלוח לו דבש גם לאשה לא ישלח לה מרקחת רק אם תלך גוט שבת ביטין ועל כל הנ"ל חל החרם על השטש המזמין הנ"ל שלא יזמין יותר מהנ"ל .

י"ט הפרעפקובניקיש אינן רשאין לקנות ירקות ושום ובצלים ושושנים ולא צנון וחזרת ולא בצים למכור להרויח כלל ולא עופות ולא שום אדם רשאי לקנות כל הנ"ל להרויח הן בעיר וחוץ לעיר ,

כ' איתן היושבים ברחוב ובשוק עם פירות ושאר דברים למכור אינן רשאין לסבב לקבץ על פתחי בעלי בתים ולא בע"ש ועי"ט ועל שני אלה נתמנה ר' ישע ה ש"ק להשגיח עליהם ולהעניש אותם כעוברי על החרם ומחויב להודיע את הפ ח את העוברת להענישה ולגרשה חוץ לעיר .

כ"א מוכרי דגים היינו הפוליריש אין רשאים להשתתף יחד יותר משנים שנים והעובר על זה אין רשאי עוד למכור דגים כלל .

עלה במוסכם כולנו יחד שכל התקנות הנ"ל הנאמרים הנה בסעודות יהיו נוהגים בימי שסבומי עד עשרים והי' לכל שבוע ומי שסכומו מעשרים והו' ולמעלה ועשרים בכלל אינו בכלל התקנות הנ"ל ורשאי לזמן ככל אות נפשו בין רב ומעט רשות בידו באין מוחה ועיבוב כלל הכ"ד רוזני נגידי מנהיגי קהלה היום יום ב' י"ב חשון תקל"א .

נאום הק' נפתלי הירץ החפ"ק דובנא רבתי יע"א .

ונא' מאיר בר"מ ז"ל מדיבנא.
ונא' יואל בר"מ פ' דרא"ר זצ"ל.
ונא' הק' יעקב ב' מיהר"ר אברהם.
ונא' הק' יהודא צ. בר"י זלה"ה.
וגא' הק' נתנאל ב"מ אליעזר ז"ל.
ונא' הק' נתן סגל איש הורוויץ. ונא' מאיר גינצבורג.
ונא' צבי הירש במהור"ר אליעזר.
ונא' יצחק אייזיק מרגליות.

דף ע"ג ע"א. הכתב זאת לדור אחרון הדבר שבחוב אשר קימו וקבלו עלידם ועל זרעם לדור דורים היות כי הרבני המיפלא הנגיד המצין מיהר"ר יהודא ליב בהנגיד המנוח מיהר"ר יוסף בר"ע מקהלתנו שילם נדרו אשר פצו שפתיו ביום צר לו, נגעה בו יד ר' שבט עברתו יום אבדן מולדתו אשר נפטרה בתי הצנועה מרת חנה ז"ל וזרע אין לה ולאביה מוהרר"ל הנ"ל משפט הירושה ונדב לבו להפריש מעזבון הנ"ל מעות עילמית לאליפים ויוצים נגידי הקהל דקהלתינו סך ארבעה מאות זהו' פ' באופן שמחייבים האלופים נגידי הקהל יצ"ו ליתן ריוחים עצה"כ מסך הנ"ל ארבעים זהו' בכל שנה ושנה וקבלו אליפים דוגיב הנגידים סך הנ"ל לידם לצורך גדול שיהי' עליהם ועל הדורות הבאים אחריהם חיב תדור וגמור וצלול סך ארבעה מאות זהו' הנ"ל עצה"כ להעלות ריוחים מדי שנה בשנה סך ארבעים זהו' כנ"ל, וחיובא רמי על הנאמנים מהבנסית הקהלה יצ"ו ועל הנגיד הפ"ח שיהיה בכל שנה להשגיח בהשנחה פרטית להפריש בעין סך הנ"ל יום או יומים קודם יום הגיע היאר צייט של האשה הנ"ל בכל שנה ושנה היינו יום ט"ז מנחם בכל שנה ולמסיר ארבעים זהו' ליד אביו הנגיד הנ"ל או ליא ולב"כ שיהיו מוכן בידם ליום היארצייט הנ"ל לחלק מעות הנ"ל לעניים הגונים לזכר נשמתה. ואם חיו באיזה זמן מהזמנים לא ימלקו הריוחים הנ"ל כנ"ל אז מחייבים נגידי הקהל למלק סך ארבעה מאות זהו' הנ"ל ליורשי האשה הנ"ל בלי שום דחיה ומענה ואמתלא בעולם והוקף התחייב' כולו נכתב באריב' וכתוקף שטר חיב בח"י הנגידים וכאלי נכתב בכל איפנים המועיל יותר לתקחו"ל ולאלומי' מילתא באתי על החתים בפקידת כבוד

אליפים ראשים רוזני מנהיגי נגידי קציני ק' דובנא רבתי יע"א
הי' י' בי ער"ח אדר תקל"ואו ולראיה חתמתי .
הק' אהרן בהרב הגדול המפורסם מוהר"ר ישראל זלה"ה .

דף כ"ח ע"א . אלו התקנות אשר נביא לחדש דבר מעתה . אנחני הנבחרים הח"מ מאסיפת שלחן מלא צורך שעה . היות יצא פקודת אדונינו האדיר החסיד הדוכס יר"ה , הנתינות שהיו בימי קדם וגם אשתקד סכום וטקסי יחדיו יודבקו אל ריסטר אחד מה שהיו מוטל על כל אחד מן בע"ב לתת נתינות הנ"ל אשתקד ויהיה למראה עיני הנעלמים ועפ"י ריסטר הנ"ל יהיה הערכתם וזאת אשר יצא מאתנו לחק ובאנו להוסיף על תקנות הקודמים וזה יצא ראשונה .

א' אחר אשר יוגמר ריסטר הנעלמים ויהיה לאיזה בע"ב הוספה על נתינות אשתקד או שלא יהי' להם הוספה ויעריכו אותם בנתינות אשתקד וירצה לישבע ולכלול בשבועתו ג"כ שמחויב להגיד כל מו"מ שלו בלי שום העלם דבר אחר אשר ימלא שבועה זאת יופחת לו מן ערך סכומו אשתקד שליש כפי תקנות הקדומה ומן מו"מ ושארי ריוח יהן כפי תקנות הנ"ל ולא יותר היינו מן מאה זהו' מו"מ שמונה עשר גדו' ומן שאר ריוח והכנסות כתקנות הקודמין . ואם יהי' לאחד הוספה ולא ירצה לעמוד בהוספה הנ"ל מחויב להגיד בחרם כל פרטי מו"מ שלו וריוח ושארי הכנסות ומחויב ליתן נתינתו באופן זה מן כל מאה זה' מו"מ יתן שבעה ועשרים ג' ומן ריוח ושארי הכנסות יוסף ג"כ שליש על חק הטקסי כפי התקנות הקודמים ועפ"י הגדה הנ"ל יתן נתינה שלו ובאופן שיעלה אחר הגדתי לנתינות אשתקד אשר היה למראה עיני הנעלמים ואם עפ"י הגדה הנ"ל לא יעלה לערך הנ"ל מחויב למלאות ער ערך נתינות אשתקד ופטור מהוספה הנ"ל .

ב' אתן בע"ב שיגידו בחרם עפ"י אופנים הנ"ל מחויבים להגיד בחרם כמה מעות אחרים שיש בידם והקפה על רוב שנה וממעות הנ"ל לא יתנו הוספה שליש רק מכל מאה זה' שמנה עשר ג' .

ג' בע"ב שיהיה להם הוספה על נתינות אשתקד יוחשב הוספה דנ"ל הצי לסכום והצי לטקסי לפ"ע אשתקד ואם יעלה

הסכים והוספה למאה זה' לשנה יהי' לו קלפי .

ד' ריוח שיהיה לאיזה בע"ב מן מאגזין ולא ירצו לעמוד כפי ערכה כנ"ל ויגידו בחרם ינכו להם הוצאות ומן ריוח הנשאר יהנו מכל אחד זהב שלשה ג' היינו עד שליש הוספה .

ה' מי שיש לו כיפה או חנוית או בית ומשכיר לאחרים ושוכר לעצמו כיוצא בהם ינכה לו מה שנותן שכיר' ומן המותר יתן כתיקון הנ"ל .

ו' מי שירצה לישבע או להגיד כנ"ל מחויב תיכף להתום א"ע אצל הנעלמים שיהיה נתינתו עפ"י הגדה ובכל זאת בכל רבע שנה עד קודם קאנטראקטין מחויב לסלק בכל רבע לפי הערכת הנעלמים בלי שום דחויה ברמי ואחר זמן הנ"ל אם ירצה לעמוד בהערכה הנ"ל מחויב לסלק עבור רבע ד' ואם ירצה להגיד ינכה לו מן רבע ד' אחר אשר יוגרע מערכו עפ"י איפנים הנ"ל .

ז' וגם אנחנו מאלמים אלומים תקנות הקודמים שיהיה אין נקי מנתינות הנ"ל כל מי שימצא בעיר אשר יוכל לתת בעול צווארו מחייבים לרשום בריסטר הנתינות ולא יפטור בשום ענין אין נקי כנ"ל .

ח' החייטים וקירזנרש ואופים וצורפים אשר היו סכומם אשתקד עד עשרה זה' ועד בכלל אם ירצו להגיד בחרם ש"מ שלהם בכל שבוע בלי שום העלם מקסי המגיע מהם כבה יסלקו בשליש הוספה על חק הקדום ואף שלא יגיע לחק אשתקד סבים ומקסי יהן כנ"ל ולא יותר ואין להם דין לא פחות .

ט' אם ירצה ממוזגי' שלא לעמוד בהוספה מנעלמים יגיד בחרם כנ"ל כל עסקיו לא יוחשב לו בהוספה הנ"ל תקנות ממוגה המגיע מהם בתקנות הקודמין וכל תקנות הקידמין המבוארים בפנקס זה משאר ענינים המה בתוקף ועוז ותעצומות כ"ז עשינו לטובת כלל מעמד ומצב הקהלה שיהיה כ"א על מקומו יבוא בשלום הכ"ד כבוד אלופים רוזנים נגידים הנבחרים מאסיפה כנ"ל הי' י' ה' ער"ח סיון תקל"זיין ל' , ולראיה חתמנו :

הק' מנחם מנים בר"א ז"ל. נא' הק' יהודא ליב בר' ז"ל .

ונאו' יואל ברמ"פ דד"א ז"ל .

ונא' הק' יצחק במה' אברהם זצ"ל .

דף ע"ר ע"ב. כעת נגש לפנינו ה"ה הרבני מ' נהנאל בהמניח מוהר"א ז"ל וילסקר ויתחנן אלינו בדבר כי דחוק אליו השעה היות פורש מביתו ואין מוצא שום דירה לדור בה והקרה ד' לפניו בית שהיה של נכרי ואנחנו הכרנו אונסו וראינו כי אי אפשר לו בשום אופן למצוא לו דירה אחרת ואין שעת הדחק ראיה ונתוועדו יחד ראשי אלפי ישראל רוזנים נגידים מנהיגים דהאי שתא ומנהיגים נגידים דאשתקד ועיינו היטב בדבר ונפק מילתא מביניהם למישרי לו האי ביתא דזבין מנכרי ולו לבדו הותרה הרצועה היות חזו פה טעמא להתירא ולשאר אינשי באיסירא קמא קאי לכל חומר האיסור וחרמות שגזרו הקדמונים מפני תיקון העולם לבל יופרץ הגדר וגבול שגבלו הראשונים ז"ל שלא ליקח אדמת נכר חלילה לנו לעקור תקנתא דתקינו רבנן אם לא לעת הצורך גדול לפי ראות עיני ישראל הנגידים מנהיגים חדשים גם ישנים ולראיה באתי על החתום הכ"ר הכותב וחיתם בפקודת האלופים רוזנים נגידים קצינים מנהיגים דהאי שתא ונגידים מנהיגים דאשתקד. היום יום ב' ד"ו תשרי תקלמד"חית ל'.

נאו' הק' ואכ וואלף החופ"ק דובנא רבתי יע"א.
(הוא בעצמו כתב את כל הענין הזה).

דף פ"ה ע"א. היום הזה ראינו התקנות של הרבנים הגאונים המפורסמים החתומים בנייר הדבוק ועיינינו היטב בסוף דבריהם שראו להוסיף ולפחות מתקנות הקודמים ומה שהשמיטו הגאונים מתקנות הקדמים הם בטלין וראינו כי השמיטו הרבנים הנ"ל נתינת אורחים טקסי ונתינת מין שרף, והנה מחמת שנעלם מאתנו לשון התקנות הנ"ל נשתכח הדבר והחזיקו בתקנות הקודמים לתבוע אורחים טקסי ונתינת מין שרף. ועכשיו ראינו כי יפה דברו הרבני' הנ"ל וכשר הדבר שיבוטל האורחים טקסי ונתינת מין שרף, כל הנ"ל יצא מאתנו נגידים מנהיגים דהאי שתא וראשתקד ובצירוף יחידי סגולה שחלילה חילין הוא לנו ולזרענו באיסיר חמור לחדש בכאן האורחים טקסי ונתינת מין שרף ויבוטל הטקסי והנתינה הנ"ל מר"ח אייר תקלמד"חית ל' עד לעולם, אכן אם איזה קהלה יקחו אורחים טקסי מאנשי קהלתינו הניסעים למקומות אחרים אזי

בבוא א' מאנשי הקהלה ההוא לקהלתינו יצ"ו יוקח מאתו ג'כ אורחים טקסי כפי תקנה הקדומה, כל הנ"ל יצא מכבוד האלופים הנגידים רוזנים מנהיגים דהאי שתא וראשתקר ובצירוף יחידי סגולה הבאים עה"ח הי' י' ג' ך"ז תשרי תקל"חית לפ"ק דובנא.

הק' זאב וואלף באמ"ו הנאב"ד זלה"ה החונה פק"ק הנ"ל יצ"ו.
(גם הענין הזה הוא מכתב ידו).
נא' דוד בר ניסן ז"ל. ונא' מנשה בלא"א מ"ו מוהר"ר יוסף ז"ל.
נא' הק' נתן בהמנוח מוהר"ר משה סגל זצל"ה, איש הורוויץ.
ונא' הק' מאיר בהמנוח מ' משה ז"ל. ונא' מנחם נחום ב"מ אברהם ז"ל.

דף ע"ד ע"ב. גם לה"ה ההורני מוהר"ר ישראל בה"ה הרבני הנגיד מוהר"ר יואל ברמ"פ הותרה הרצועה היות חזו בה טעמא להתירא לקנית בית נכרי ולשאר אינשי איסורא קאי לבל חומר האיסור המבואר לעיל אם לא לעת הצורך גדול לפי ראות עיני ישראל הנגידים מנהיגים חדשים גם ישנים ולראיה נאנו על החתום ובצירוף כבוד הרב הגאון דקהלתינו יצ"ו, היום יום ו' עש"ק חה"מ של פסח תקל"חית לפ"ק.

נא' זאב וואלף החופ"ק דובנא. ונא' דוד ב"ר ניסן ז"ל.
ונא' מנשה בר"י ברעז. ונא' הק' נתן סגל איש הורוויץ.
ונא' הק' מאיר בה"ה המהור' משה ז"ל.

דף ע"ב ע"א. לו יועיל הון ביום עברו מן העולם המנוח הרבני המיפלא הנגיד מוהר"ר קלונימוס קלמן בהמנוח הרב הנגיד מו' משה פרנס ז"ל צוה לבניו להפריש מהונו עבור נשמתו וזאת אשר דיבר להם אביהם לסלק כנרשם למטה ויעשו לו בניו כאשר ציום כנ"ל.

לקלייזל ק' סך אלף זה'.
סך הנ"ל קבלו נגידי הקהל יצ"ו מגבאים הנ"ל כפי הכתב בח"י הנגידים שנתנו לגבאים דקלייזל הנ"ל.
לח"ק משניות בקלייזל הנ"ל מאה זה'.
לח"ק נר תמיד דבהכ"נ הגדולה מאתים זה'.
לקלויז גדול ארבעה מאות זה'.

לח"ק נר תפלה דקלויז הנ"ל . מאה זה' .
לחבורה סנדק מאה זה' .
סך הנ"ל ת"י הראש מ' אייזיק ב"ר אנשיל .
לצרכי רבים מאתים זה' . סך הנ"ל הלוה הראש מיהר"א הנ"ל בריצו החבירה לר' מאיר בר"ה פרביר על ק"ס ,
לפרנסת עניים ארבעה מאות זה' סילקו עפי"ק .
לח"ק ביקור חולים שני מאית זהו' סילקו עפי"ק .
לפדיון שבוים מאה ותשעה ושלשים זהו' טו"ג סילקו עפי"ק ונשאר עיד לסלק לסך המגיע כפי צוואת המנוח הנ"ל סך ששים זהו' טו"ג .
לבהכ"נ עפי"ק מנבזוי דמתא ארבעה מאות זהו' .
ס"ה מכל מה שהיה מגיע מיורשי המנוח הנ"ל לפי הרשימה הנ"ל עולה סך שלשה אלפים שלשה מאית זה' וסילקו בנ"ל ונ"ח לתשלום הנ"ל ששים זה' בנ"ל חשבון הנ"ל נעשה עם בניו יורשי המנוח הנגיד הנ"ל הי' י' כ' י"א תמוז תקל"חית לפ"ק דובנא ,
ולהיות לאות ולמשמרת כתבתי בעט ברזל ועיפרת ,
הק' אהרן בהרב הגדול המפורסם מיהר"ר ישראל זלה"ה .

דף פ"ה ע"ב . אם אמנם נמנו ונמרו אצל כבוד אלופים ראשים רוזנים נגידים מנהיגים דאשתקד בצירוף יחירי סגולה בצירוף כבוד הרב האב"ד לבטל האירחים טקסי ונתינת מיי"ש פשוט וגזרו בגזרת עירין וחרמא דאסור איסור עולם לדרי עלמא תיקון כמבואר מעל"ד אך להיות ראינו לציירך השעה והזמן היות נפישי בני חילא קפרי ומריעי פה קהלתינו המיטלים על ערש דוי וגבאי ביקור חולים מחזירים תדיר ואין לאל ידם להספיק להם מים ומזון וכל צרכיהם . היות קהלתינו עמוסי התלאות מנדה בלה והלך שליט למירמא עלייהו מנשא . עול המדהבה מדוד והבא הוצאה רבה מוכבדים בעול מסים וארנוני' וכסף גולגלת . לזאת נרפים הם נרפים להחזיק בדק הבית לפרנס עניים המדוכאים ביסורים . לזאת חזרו ונמנו ועמדו למנין כבוד רוזנים נגידים מנהיגים דהאי שתא ומנהיגים דאשתקד בצירוף יחירי סגולה לחזור היתרן הראשון ליקח אורחים טקסי ונתינת מיי"ש פשוט וזה יהיה דרך נתינה זו . מהסיחרים

הגדולים המביאים סחורות למכור בכאן הורט אם ירצו ליתן מדמי הפדיון שמנה זה' פ' אין עליהם עוד שום חיובים. אבן אם ירצה להגיד בהן צדק כמה וכמה עלה דמי פדיון שפדה כאן יתן מכל מאה זה' פדיון ששה גדולים פ'. סיחרים המביאים לכאן יין ומוכרים כל השנה הורט יתנו מכל חבית יין א' זה' ומה שימכרו פה קהלתינו לאחדים יתנו מכל חבית שני זהי ומיו"ש במאו ומקדם. וכל זה הנתינה יהיה שיך להגבאי דבקיר חילים וחלילה לנו לשנית האירחים טקסי לאיזה צורך אחר. ויהי נועם ה' עלינו. הכ"ד המשכילים אל דל כבוד ראשים רוזנים נגידים וקצינים מנהיגים דהאי שתא תקל"ח ל' בצירוף מנהיגים דאשתקד ובצירוף יחידי סגילה וכבוד המשגיחים הבאים עה"ח הי' י' א' ד"ד תמוז תקלמר"חית לפ"ק רוזנא רבתי יע"א.

נא' זאב ויאלף החונה פ"ק הנ"ל. ונא' שלום במה" זלמן ז"ל.
ונא' יוסף במה' צבי הירש סגל. ונא' מנחם מנים בר"א ז"ל.

דף ק"ח ע"א. אלה הדברים נאמרו בהקהל את העדה כביד רוזני' נגידי מנהיגי קהלתינו יצ"ו ויחידי סגולה מנורות זהב כילה נפיק מילתא מביניהי קימי וקבלו על עצמם להיותם מן המסייעים לעישי מציה רבה פדיון שבוים להיציא ממסגר אסירים ומבית בלא יושב' חשך המה האסירים בבית הסיהר בכפר קיפיל אצל הארין פ' וויסלאמצקי נפשות רבות כאשר נודע בעליל לארץ נודית זאת לכל יושבי הארץ וקיימנו וקבלנו על עצמינו באם השג ישיגו כביד הרבנים האב"ד דק' פולאנאה וסייעתו שיציאי את האסירים הנ"ל מיד האדון הנ"ל מחייבים אנו את עצמינו ליתן סך חמשים אדומים היינו סך שלשה מאות מה ששלחנו להם כתב בח"י מנהיגי הקהלה לשלם בקאנטראקטין תקל"טית וגם אחר זה משך ארבעה שנים רציפים דעמדני עלינו מצית לתת בכל שנה ושנה בארבעה שנים הנ"ל סך מאה יחמשים זה' פ' ועל הסך הנ"ל מחייבים אנחנו לעשית נדבה בכל שנה ושנה שיסיבבו שני מנהיגי הקהלה על פתחי נדיבים לגבית הנדבה לצורך מציה רבה הנ"ל כל הנ"ל קבלנו עלינו באיפן שיציאי השבוים מיד האדון הנ"ל קודם ר"ה תקל"טית ובאיפן שיחזיר כבוד הרב המאה"ג אב"ד דק' פולנאה

הכתב מאתנו שבידו אחר שיסולק מאתנו הסך שלשה מאות זהו כ"ד רוזני נגידי מנהיגי הקהלה בצירוף כבוד יחידי סגולה הבעה"ח היום יום ה' ד"ח תמוז תקל"חית לפ"ק דובנא רבתי.

נא' הק' זאב וואלף חיפ"ק דובנא רבת'.
ונא' דוד ב"ר ניסן ז"ל. ונא' משה במוהר"ר צבי הירש ז"ל.
ונא' נתן סגל איש הורוויץ.
ונא' יוסף במהר"ר צבי הירש סגל.
ונא' מנחם מנים ב"מ אברהם.

דף קט"ו ע"א. העתק משטר חכירה של הנגיד מוהר"ר דוד ברמ פ על טקסי בחרם על משך שנה תמימה מר"ח אייר תקל"טית עד ר"ח אייר תק"מם וזה דבר ההעתק אות באות.

עת האסיף הגיע לעיין ולפקח על עסקי הקהלה אחרי אשר ראה ראינו גודל הכבדות אשר בקהלתנו בנתינת המסים אשר אין זה דבר השיה לכל נפש ובכל זאת יגענו ולא הונח לנו לזאת התאספנו אנחנו אלופים ראשים רוזנים נגידי קהלתנו יצ"ו וכל יחידי סגולה השייכים לאסיפה ועלה במוסכם כולנו כי טוב וישר הדבר לפני כל אנשי קהלתנו שישבירו טקסי בחרם וגם כל הכנסות מכפרים היינו כל פוגלאוניש מכפרים וטקסי מכפרים וגם טקסי מיי"ש פשוט וממלח והערינג ודגים והשברנו את הטקסי בחרם הנ"ל עם כל הכנסות הנ"ל מר"ח אייר תקל"טית עד אי"ה ר"ח אייר תקמ"ם לה"ה הרבני הנגיד המפורסם מיהר"ר דוד בהרב מיהר"ר משה פרנס ז"ל בסך עשרים אלפים זהו' פ' ומחויב החיכר הנ"ל לסלק בכל רבע שנה רבע הסך הנ"ל בזמנו ומיעדו ולא יעביר שלא ישמע קול נוגש בקהלתנו מחמת עיכוב הפרעון ומה שיוציא החיכר הנ"ל על הוצאת הקהל ברבע שנה יותר על ערך המגיע ממנו יוחשב לו רווחים עצה"צ לפי ערך עשרים למאה לשנה ובפירוש אתמר שה"ה הנגיד החיכר הנ"ל יברר חשבינו משנה שעברה ומה שיהיה מגיע לו קרן ורווחין לפי ערך הנ"ל חצי מסך שיהיה מגיע לו קו"ר יסולק בשנה דהאידנא מהכנסה זו ויניכה לו בכל רבע שנה רבע הסך מהחצי סך המגיע וחצי השני מסך המגיע לו יהיה על רווחין לפי ערך הנ"ל ויסולק בשנה שניה. ועל הסך שיהיה מגיע משועבדים כל הכנסית הנ"ל לה"ה הנגיד החיכר הנ"ל

שלא יצאי מת"י עד אשר יסלקו לו הקרן והפירות שיעלה לזמן
ההיא הטקסי שבחרם הנ"ל הוא באופן שיהיו נתינוח הטקסי
הנ"ל כפי תקנות שנעשו מחרש ע"י נגידים הנבחרים ובצירוף
כביד הרב הגאון אב"ד דקהלתנו ואין נקי מנתינה זו כפי
המבואר בתקנות הנ"ל והחוכר הנ"ל יגבה את הטקסי הנ"ל
באופן זה היינו בכל תחלת רבע שנה מחויבים הבע"ב קטן
וגדול לסלק עבור רבע שנה כפי המגיע מאתו כפי התקנות
חדשות, ואם איזה אנשים מבע"ב ירצו להגיד בחרם דווקא אזי
לכל הפחות מחויב לסלק בכל רבע שנה שני חלקים ממה שהיה
נותן ברבע שנה דאשתקד מס וטקסי וכל אחד מבע"ב שירצה
להגיד בחרם מחויב למסור צעטיל בכל רבע שנה על הנדה
שלו ואחת בשנה יגיד בחרם על הטעבלי' מי שירצה להגיד או
בתחלת שנה שימסור צעטלך מכל השנה בנאמנות או תיכף אחר
קאנטראקטין יגיד בחרם שכל הצעטליך שמסר ושימסור המה
בנאמנות ורשות ביד הנאמן מהחוסר הנ"ל להוציא מכל בע"ב
קטן וגדול בכל כפיות ונגישות ואיקזוקוציש קשים ולהשכין עד
אשר יסלקו המגיע מאתם הן כפי הנדה שלו והן כפי הפשר
שהיו לו ואנחנו אלופי הקהל מחויבים לתת כל כח ועזו ותעצומות
ולהרוף ולרדוף האיש אשר יתן כתף סוררת וגם אנחנו אלופי הקהל
ושאר יקירי יחידי סגולה הנגידים הח"מ מחויבים ליתן עזרים
להגניד החיכר הנ"ל למי שיעמיד נגדו להרס מעמד ומצב הנ"ל
לבוף כאנמון ראשו ולרדוף בכל מיני רדיפות עד מקום שידינו
מגעת, ירשות ביד החיכר הנ"ל לעקל בשערים כל בע"ב קטן
וגדול עד אשר יסלקו את המגיע מהם ומלבד העיקול הנ"ל אם
יהיה איזה בע"ב אשר בשרירות לבו ילך ויבא דרך שער העיר
ויאמר שלום יהיה לי יענש בקנס על המבצר עשרה אדומים וגם
לבני הבפרים רשות ביד החיכר הנ"ל להוציא מהם בכל כפיות
ונגישית באין מוחה ואם אחר משך הנ"ל היינו בר"ח אייר תק"מם
יהיה נ"ח לחיכר מהכנסה הנ"ל הרשות נתונה לו לגבות ברבע
שנה שאחר המשך בכל כפיות הנ"ל ככחו בתיך משך הנ"ל כחו
ברבע שאחריו ולא יוגרע כחו כלל. נאמרה ונשנית שכל הסך
שיהיה מגיע להגניד החיכר הנ"ל משנה שעברה קע"ר עצה"כ לפי
ערך עשרים למאה לשנה יסלק לו כפי החשבון שיהיה עם אלופי
הקהל ושאר יחידי סגולה והסך שיהיו נשאר להחוכר הנ"ל על שנה

שניה כפי שיברר בהשבונו קבלנו על עצמנו בחוב גמור יאן אנחנו אלופי ושאר יחידי סגולה הח"מ רשאין להשביר הבנסה זו או אחרת לשום חובר אם לא שיסלקו את המגיע לחובר הנ"ל קע"ר תיכף אחר החבירה כפי החשבון שיהיה והברירה ביד החובר הנ"ל או לפשר עם בע"ב או שינידו בחרם דוקא על המעבלין לפני הנאמן שיהיה ומי שיניר בחרם מחויב בכל רבע שנה למסור צעטיל ואם יבורר איזה העלמה בצעטיל יענש בקנס עצים מ־בד ענש החרם לא יפטור את הקנס. וחרם על הנאמן שיהי' שירשים ברייסטער נתינות כל אחד מבע"ב הן כפי הפשר הן כפי הנדה לבל יעלים שום דבר ממון נתינתו ובסוף שנה מחויב להראות איתו הרייסטר עצמו לפני אלופי הקהל כדי שידעו הסך מהבנזה נתינות טקסי הנ"ל ותיקף שטר חבירה זה כתוקף כל שטרי חבירה קדמאי ביתר שאת ועוז וכל זה עשינו לטובת בעמד ומצב הקהלה כלל קהלתנו ויקוים בתוקף לבל יפול דבר ארצה ולהיות לאלומי מלתא באו בכוד האלופים ראשים מנהיגים הקהל ושאר יקירי יחידי סגולה עה"ח ובצירוף בכוד אר"מ הגאון אב"ד ור"מ דקהלתנו יצ"ו היום יום ד' ד"ו אייר תקל"טית פה ק"ק דוכנא רבתי יע"א.

זה כל ההעתק בלי חסרון שום תנאי למנדול ועד קטן.

עלה קט"ז ע"ב. ניסח השבועה שנשבע התירני מ' מרדכי שתדלן בעת קבלי איתו רוזני נגידי הקהלה לשתדלן פ"ק.

דא שוועד איך על דעת המקום ועל דעת בית דין בלי שום ערמה ומרמה בלי שום הוראות היתר אז איך זאל נישט עוסק זיין ביופים כלל הן לשון יהודי' הן פוליש מכל מה שהפה יכול לדבר והלב לחשוב. גם בין כולל בשבועה זו אז איך טאר ניט ניין לסייע לאיזה יחיד בדע"ה אין אזוא איין זאך וואש איז נגד פסק מדנ"י או דבר שהוא נגד רוזני נגידי מנהיגי הקהלה חלילה לי איך זאל גיין אידר שרייבן סופלרקי נגד הנ"ל. גם בין כולל בשביעה זו אז איך טאר בייא טיר ניט האלטען קיין שום זכיו' וקוייטין השייכים להקהל רק תיכף שיגיע לידי מחויב אני להניח לתיבת הקהל במוקדם האפשרי. גם בין כולל אז איך מוז משרת באמונה זיין לאלופי' הקהל מהפך בזכיתם זיין בכל מאי דאפשר. גם איך בין מחויב צו גיין עם כל יחיד ויחיד מבעלי בתים דקהלתנו בכל עת הצטרכו' באופן שלא יהיו נגד הקהל ונגד דתה"ק, על כל

הנ"ל אני נשבע באמת ואמונה הכיד הי' יו' ה' כ"ג מנחם תקל טית ולראיה בא מ' מרדכי שתדלן הנ"ל בעצמו על החתום ועל הגלוי שנשבע כנ"ל לפני שמשי חקהל ושמשי בהכ"נ ושמשי הריינים.

נאום מרדכי במהיר"ר יצחק זצ"ל שתדלן דק"ק דובנא רבתי.

בפנינו שמשי הקהל ושמשי בהכ"נ ושמש הריינים נשבע התירני מ' מרדכי שתדלן הנ"ל על הנ"ל שבועה חמירה בפועל ממש ולמען היות לראיה באנו עה"ח היי יום הנ"ק פ"ק דובנא רבתי יע"א

נאום ואב וואלף בהר"ר נחמן כ"ץ זצ"ל שמש דב"ד.
ונאום דוד בלא"א כמהיר"ר שמואל זצ"ל.
ונאום מרדכי כה"ר שמאי זצ"ל.
ונאום משולם פייבוש בכמהור"ר מאיר כץ.

דף קי"ט ע"א וע"ב ודף ק"ך ע"א. העתק מתקנות הקהלה על נתינות מס וטקסי הנעשה בשנת תקמ"א לפ"ק ע"פ כביד הרב הרב הגאון אב"ד דקהלתינו ומורה הוראה דקהלתינו והרבני המופלג מוהר"ר משה חר"ק ברמ"פ ועפ"י האלופים הנגידים ה"ה מיהר"ר מנחם מנים בר"א ר"ד וה"ה מוהר"ר מאיר חר"א ז"ל וה"ה מיהר"ר יוסף בר"ה ברד"י.

אלי הן התקנית קבועו' אשר יסדו הרועים באמונתם, המה בעלי התקנות החתומים מטה אשר נבחרו מאסיפת שולחן גבוה כביד רוזנים נגידים מנהיגים מפורסמים אלופי הקהל דהאי שתא ודאשתקד ושאר יחידי סגולה יקירי העיר עיני העדה חכמי חדה דפה קהלתינו יע"א לעיין במילי דמתא למיעבד תקנתא לתקנתא דברים הצריכים תיקון מיד ולדורות בעניני נתינת מס וטקסי.

זה יצא ראשונה לבחיר שמאין ע"פ קלפי כנהוג היינו חמשה שמאין וקיץ אחד כנהוג מאז ומקדם וכל בני קהלתינו יעברו לפניהם להעריך איתם כפי ראות עיניהם ע"פ אומד דעתם בתום לבב וביושר בלי שום נשיאת פנים ולא לקנטר ולהכעים לשום אדם לעשית איזה דבר מחמת שנאה וקנטה לשום אדם אשר על זה נאמר אריר מכה רעהו בסתר ופסול לעדות וישבועה רק הכל לשם שמים בלי נטי' לאחד מהצדדים ולהעריך כל אחד מבני הקהלה ע"פ סדר ותיקון המביאר למטה.

א' הנהגית המס שהי' נהוג בקהלתינו מאז ומקדם כעת לפי

הזמן והעת עשינו סדר נכון למען לא ישמע עוד קול נוגש בקהלתינו כאשר מחמת זה השתרגו עלה על צויארינו זה כמה שנים חובות רבות ועצומות ועול המרהבה האומרים מדוד והבא הוצאות גדולות משא מלך וישריו לבל יהיו עוד צעקת עניים ובאנו להשוות המחלוקות פרוזבולי ופרוזבוטי תקנתא לעניים ולעשירים וכל א' על מקומו יבא בשלום לבל יכשלו איש באחיו להיות כי השעה דחוקה ואין הפרנסה מצוי' והמשתבר משתבר אל צרור נקוב והשבר מועט. ואלו הן סדר הנתינה מכל אלף זהו' מזמן יתן שמנה גדולים לכל שבוע וממעות שלישית אשר ביד א' מבני קהלתינו שניתן רווחים שנים עשר למאה לשנה יתן ד' גדולי' לשבוע מכל אלף זה' ומי שניתן יותר רווחים עד חמשה עשר למאה לשנה יתן לכל שבוע מכל אלף ב' גדולי' פ' וב' טפל ומחמשה עשר ולמעלה יתן מכל אלף לשבוע א' גדול וא' טפל.

ב' מכלי כסף וזהב ותכשיטין ינוכה לו לכל אלף זה' שיעריכו אותו למס סך מאה זה' ומי שיש לו תכשיטין וכלי כסף וזהב יותר מן הערך שיעריכו אותו השמאים יתן מכל אלף זה' תכשיטין וכסף וזהב חצי התיקון. ומי שאין לו תכשיטין כלל ינוכה לו מערכו עשירית תיקון. מכלי קודש פטורין לגמרי.

ג' מי שיש לו בת שהגיע לפרקה להשיאה פטור מליתן מאלף זה' תכשיטין מלבד התיקון שלו.

ד' מי שאין לו דירה ינוכה לו מנתינה ממזומן שלו מאה זה' לכל אלף עד סך עשרת אלפים ומעשרת אלפים ולמעלה לא יניכה לו כלל. ומי שסכומו מעשרת אלפים ולמעלה ינוכו לו לכל עשרת אלפים שיעריכו אותו שמאים רק חמשה מאית זה.

ה' העוסקים במחי' בשוק אף ששוכר לו חנות לסחורה מחויב ליתן בכל שבוע לא פחות מסך שמנה גדולי פ' אך שיוותרו לו נזינה מסך ששה מאות זה' ומסך הנ"ל ולמעלה יתן כנ"ל.

ו' בעלי חנויות ששולחי' מעותיהם או סחורות לברעסלא ולפ"פ ולייפסנ ולדאנציק ומביאים סחורות למכור בחנית יהיה סכומו מכל אלף זה' מזמן עשרה גדולי' לשביע. ממעות אחרים שבידו יתן ששה גדולים ב' טפלין לשבוע מכל אלף ומה שלוקח סחורה בהקפה יתן ג"ג א' טפל מכל אלף לשבוע.

ז' איתן בעלי בתים שיש להם בית אכסני' שלו ומיכרים תבן ומספוא אף ביריד יתנו שני עשר גדולים לשבוע, יהשיבר

בית אכסניא מאחרים יתן תשעה גדולים לשבוע.

ח' העוסקים במזיגה בבית שלהם יתן מכל אלף יין שרף שלשה גדולים לשבוע. מכל היין דבש ב' טפלין לשבוע מכל חמשים שענקר שכר ג' גדולי' א' טפל לשבוע. מווישניק ומאליניק יתן מכל חמשה עשר טעפ דבש חי שנותנין לתיכו ב' גדולי' כ' טפלי' לשבוע. מוזגים שיושבים בבית אחרים בשכירת יוגרע רבע מיושב בבית עצמו.

ט' מוכרי יין אונגרש ופראנצעויש דינם שוה ליושבי חניות שכה ששולחין מעות שלהם לאונגרין מכל אלף זה' מזומן עשרה גדולי' לשבוע. ממעות אחרים שבידו ששה גדולים יב' טפלי' לשבוע מכל אלף זה' פ'.

י' ומי שקונה פה יין הנ"ל יתן מכל אלף זה' שקונה שמנה גדולי' לשבוע ומי שקונה פה יין במעית אחרים יתן ארבעה גדולי' לשבוע מכל אלף זה' פ'.

י"א אינן שיש להם בריו היין ומבשלין שם שכר יתן שמונה גדולים לשבוע.

י"ב אותן שתורתן אומנתם ואין עוסקים בשום מו"מ רק בהלוואה יהיו סבומם מחצית תיקון משאר בעלי בתים הן למס והן למקסי ואם עוסקים במו"מ יתן משני אלפים מזומן שלו ג"כ מחצית תיקון הנ"ל ואם יש לו יותר ממך שני אלפים דינו שוה לכל בעלי בתים. ומי שמו"מ שלו נעשה ע"י אחרים יוותרו לו מן המותר ממך שני אלפים חומש נתינה מתיקון שאר בע"ב, כן הוא עד שמנה שנים אחר החתונה ומאז והלאה שוה לאותן לומדים העוסקים בעצמם במו"מ.

י"ג לומדים הבחורים פטורים עד שלשה שנים אחר החתינה ומי שאין דר בעיר יב"ח פטור ממס, שנה אחת יהיו נקי מכל הנתינות.

י"ד אין ביד אחר מאנשי הקהלה להקל על עצמו מערך הקצוב עליו מן השמאים רק בשבועה דווקא ולא בשום אופן אחר. לבד מי שהיה סבומו מכבר עשרים זה' לשבוע אם יוסיפו אותו השמאים יכול להקל על עצמו בקבלות חרם שיקבל כמה יש לו בברי לפטור עצמו מההוספה, אך לא לגרוע מאשתקד כי אם עפ"י שביעה ואין נותנים זמן לשבועה רק מי שרוצה לישבע ישבע אחר גמר השמאים בתיך שתי שבועית ומי שלא ישבע בתוך שתי שבועות

אחר גמר השמאית איבר זכותו ואין בידו עוד להקל על עצמו בשבועה. ומי שלא הי' בעיר בעת גמר מחויב לישבע בתוך שתי שבועות מיום בואו לביתו.

ט"ו הקהל מחייבים לבחור תיכף משביעים שיהיו משביעים לכל מי שירצה לישבע על סכומו ומחייבים לבחור המשביעים תיכף בעת יוגמר השמאות ומי שירצה לישבע מחויב למסור רייסטר מכל אשר לו מזומנים ושוה כסף וחובות שלו שהוא אצל אחרים ומה שחייב לאחרים ואף חובות מעות רעית שלו הכל יהיה רשים בכתב והמשביעים ישומו כמה שווי החובות על מזומנים או יכלול בשבועתי כשיבואו החובות לידי גבינא יסלק להקהל המגיע ממנו. גם איתן בעלי בתים שסכומם מעשרים זה' ולמעלה מחויבים למסור רייסטר קודם שיקבלו בחרם, ועל מי שימצא העלמה אחר השבועה יחרם כל רכושו ויענש בגופו ככל אשר יושת עליו מרוזני הקהל.

ט"ז מי שירצה להוסיף מדעתו על סכומו בכדי שיהיה לו קלפי מחויב להוסיף עצמו קודם שיגמר השמאות ואחר גמר שמאים אין ביד אדם להוסיף עצמו עד שנה הבאה רק מי שירצה להיות עיקר קהל רשות בידו להוסיף עצמו קודם הקלפי של הקהל.

י"ז מי שיש לו חובות מהקפות חנית יותן מהחיובות שני חלקים תיקון מחיקון מזומנים.

י"ח מי שלוקח סחורה בהקפה על רוב שנה יתן שנ גדולי' מכל אלף לישב"ע.

י"ט ביד השמאים להקל על מי שהוא בעל הוצאה ביותר ותולים בו טפלי אך יהיה כוונתו לשם שמים ולא לשום פני' ויהיה ג"כ בשאלת הרב ושני ראשי דיינים והפ"ח ושני ראשי' דעמי'.

התקינים הנ"ל עשינו לצורך השעה וההכרח לפי ראית עינינו ואומד דעתינו לשם שמים למען כל אחד על מקומו יבוא בשלום הכ"ד הנבחרים מכבוד רוזנים נגידים מנהיגים דהאידנא ודאשתקד וכל יחידי סגולה הב"ע החתום היום יום ה' חית אייר תקמ"א ל'.

דף קוף ע"ב. תכתב זאת לדור אחרון להיות זכרון בספר ויוחקו בעט ברזל ועופרת להיות למשמרת לדורי דורות לדרי עלמא תיקון לדידי ואיכא נמי תקנתא לאחרונים ללמוד חכמה ומוסר השכל ודעת יראת ד' להיות לזכרון בין עיניו לזכור יום המות כאשר נתן לבבו ליראת ד' כבוד המנוח הרבני הגניד המפורסם החכם הנבון מ' מנחם מנים זיל בהמנוח ה"ה הרבני המפורסם

החכם והנבון מוהר"ר אביגדור וצלה"ה אשר המנוח הדבני מוהר"ר מנחם מנים וצ"ל בעודנו בחיים חיתו בתוקפו ובשלותו בתמימותו ובבריאיתו בכחי וגבורתו שליי וישאנן בחצרו ובטירתי אמר המושל ביא ונחשוב חשבונו של עולם במה יתרצה עבד אל אדוניו נתן אל לבו להיות רודף צדקה וחסד. וכבה בכך שנה ושנה שם פניו ולבו נוכח ד' דרכי ובא מפחד ד' ומהדר גאונו להסתר במסתרים ובתב שטר דייתיקי וצוה את ביתו אחריו לשמור דרך עץ החיים וכתב דבריו עד הספר להיות לזכרון לבניו והטפורסמים למשמ"ת לדורי דורות ירוחי רוחי ונפשו ונשמתו ובתוך מכתבו כתוב לאמר לבניו להפריש מעזכוו לצדקה בכל שנה ושנה שכירות מהכיפה שלו שיושב בה בשכירות בעת ה"ה הרבני המופלג מ' יעקב חרו"ג שבעת עירה השכירות בכל שנה סך של שה מאות זה' פ' וגם שכירות מהחנות שבין הטעפ קליישין העולה לערך שמנים זח' וגם סך מאה ועשרים זה' פ' יתנו בניו המפורסמים בכל שנה ושנה מן הכיפה אשר הם יושבים בתיכה עם הבגד'. והנחלאות הנ"ל משועבדים לפרעין הסך הנ"ל לסלק השכירות מהכיפה והחנות ומהכיפה של בניו המפורסמים נר"י, יאחרי אשר לקח אלקים א תי ונפטר לבית עילמו וחיים לישראל ולכל רבנן שביק בא' כבוד בניו ה"ה הר"ב המאיה"ג דק"ק לוצק מ' אברהם נ"י וה"ה הרבני המופלג הנגיד מוהר"ר פרץ בני המנוח הנגיד המפורסם החכם השלם שוע ונדיב יועץ ונשיא פנים מ' מנחם מנים ז"ל לקיים דברי המת אביהם המנוח ז"ל, והסך חמשה מאות זהו' הנ"ל להפריש ולתת מעזבון המנוח ז"ל בכל שנה ושנה סך מאה זהוי לעניי ארץ הקדושה בכל שנה ולעניים קרובים שלו יותן שליש והמותר ללומדי עניים אשכנזים הדרים באה"ק. חמשה עשר זהו' יותן בכל שנה בהיאר־ציים שלו לעשרה לומדים. לקליזיל קטן ששה ושלשים זה' על חרב ועצים, על צרכי רבים היינו תיקון ביהכ"נ ה"ק יתיקון מרחץ קטן ותיקון עירוב ותיקון בית עלמין יתיקון קלאטקש לביהכ"נ ולמרחץ סך מאה זה' פ' בכל שנה הצריך צריך קודם. לקלויז גדול לעשות לו ולאשתו אל מלא רחמים בכל שבת ישבת ורגלים ויארצייט וגם בקלייזל קטן יעשו כן, לביהכ"נ הקדושה עשרה זהו' בכל שנה בכדי להדליק נרות בלייכטרן שלפני האה"ק שנתן מוהר"מ בחייו לביהכ"נ, לגבאי צדקה שמנה עשר זה' פ' להדליק בכל יום נר במנורה שנגר החזן וגם לעשות אמ"ר בכל שבת ויו"ט ויארצייט

לו ולאשתו, ועיד חמשה והו' לגבאי נר תמיד בבתי להדליק נר ערב וביקר ברעריל של כסף שיתנו בניו לביהכ"נ לעמוד לפני הש"ץ. לחברה נר תפלה בקלויז בכל שנה חמשה זה' להדליק נר בפני העמוד, לקלויז גדול לגבאי' עבור אל מלא רחמים הנ"ל יתן עשרה זה' בכל שנה, ס"ה שלשה מאות זהו' פ' וסך שני מאית זהו' בכל שנה יחולק לעניים קריבים הקריב קרוב קודם, יתנאי התנה המנוח מויה מנים הנ"ל באם יפחתו השכירות ויגרע מערך הקצוב כעת יגרעו בניו שיחיו שליש לכל הצדקות, ובעת באו בניו המפורסמים הנ"ל לקיים דברי המת לעשות בכל אשר צוה להם אבידם המניח ז"ל ליכות נשמתי ורוחו ונפשו תהיה צרורה בצרור החיים ובאי בקישרים וקבלו בקנין אנ"ם לאשר ולקיים כנ"ל כל יפול דבר ארצה עליהם ועל זרעם ויח וישעבדו לאפיתיקי מפורש הכיפה הנ"ל שיושב בה מ' יעקב חרוג וההנות הנ"ל יגם מהכיפה שלהם יתנו בכל שנה סך ק"ך והו' לצורך הצדקות הנ"ל בתיקף כל שט"ח דנהוגין בישראל העשוין בתיקון חז"ל דלא באסמכתא, והגבאים דביהכ"נ וחברה נר תמיד דביהכ"נ וגבאים דקלויז יחברה נ"ת דקלויז וגבאים דקלויז קטן ירשמו בפנקס שלהם בכל הכתוב כאן למען תהי לזכרון לעשות אמ"ר לו ולאשתו, נעשה בכל איפן המיעיל יותר לקיום לא יפול דבר ארצה מכל אשר צוה המניח מויהר"ם ז"ל ולאלומי מילתא למען יעמוד ימים רבים למשמרת באו בניו האחים המפורסמים שיחי' בעצמם ומרצונם הטוב בלב שלם ובנפש חפצה לקיים דברי אביהם המפורסם המניח ז"ל באו בעצמם עה"ח היום יום ב' י"א אדר תקמ"בית לפ"ק דובנא רבתי.

הק' אברהם במהורי"ר מ"מ ז"ל מליוצק.

הק' משה פרץ בא"א מו מנחם מנים ז"ל תנצב"ה.

היום יום ג' טבת תקמ"גימל קבלתי אני שלוחא דרחמנא ד"א תובב"א מירשי המניח המפורסם מ' מנחם מנים ז"ל סך ארבעה אדומים רענדליך על עניי אשכנזים שבארין ה"ק תובב"א ומכך הנ"ל מחויב אני ליתן סך ארבעה ועשרים זה' פ' לאלמנת המניח החסיר המפורסם מ' פרידיל ז"ל היא קריבת המניח ז"ל מלבר חלקה במעית א"י המגיע לה כפי החלוקה של החכמים האשכנזים שבאה"ק תובב"א ולראיה באתי עה"ח היו"ו' הנ"ל אליעזר יסמאן במהור"ר יצחק זלה"ה אב"ד שני ק"ק צפת וטברי' תיבב"א.

דף ע' ע"ב. אחרי אשר ראינו את גודל הלחץ ודוחק דחיקת שעה וטילטול קשה טילטולא דגברא רבא ה"ה התורני מו' זאב וואלף נאמן דק"ח דוחק את עצמו בוירות אחרות לואת התרנו לו לקנות בית דירה לעצמו אף על אדמת נכר ויצא מן הקול חרם הגעשה מקדמינים הכ"ד בביד אלופי רוזנים מנהיגי הקהלה פ"ק דובנא היום חיה פסח תקמ"ב פ"ק ריבנא ובצירוף כבוד הרב המאה"ג אב"ד ור"י ד"ק יצ"ו.

נא' הק' זאב וואלף הפ"ק דיבנא רבתי.
ונא' דוד ב"ר מיכל ז"ל.
ונא' הק' יוסף איש הורוויץ.
ונא' הק' מאיר בהה"מ משה ו"ל.
ונא' הק' דוד ב"ר משה.

דף ע"א ע"ב. ראו ראינו ישבנו וגם בחינו את גודל הלחץ והדחק דקא דחקי ברן רבין קא דחקו ואי אפשר למצוא להם לשכור ופשיטא לקנות להם בית דירה ובפרט אותן בעלי בתים הוסקים במחיית מזיגה ביותר אי אפשר להם להשיג ולבא לבית דירה והשיעה דחיקא להם ביותר ואמרנו אין מבריאין ראיה מהשעה והתרני לה"ה מ' אברהם במ' זאב וואלף נאמן לקנות בית נכרי בסיר, והתפשר א"ע עם כביד אלופים רוזנים נגידים מנהיגי קהלתנו עבור קנית א"נ הנ"ל יהותירה הרצועה למהר"ר א' הנ"ל היות חזו בה טעמא להתירא ושאר אנשי ק' באיסוריהי ובהוויתו קאי כימים קדימים הכ"ד כביד אלופים רוזנים נגידים מנהיגים ק' דיבנא יע"א ובצירוף כביד הרב המאה"ג אב"ד יר"מ ד"ק דובנא.

הק' זאב וואלף החינפ"ק דיבנא רבתי.
ונא' שלים במהור"ר זלמן ז"ל.
ונא' צבי הירש במהור"ר אלי' יצ"ו.
ונא' משה במה"ר צבי ז"ל.
ונא' הק' משלם זלמן בא"א מ' רפאל יצ"ו.
ונא' יוסף במהור"ר צבי הירש סנל.
ונא' הק' אפרים קוימפרכט בר"ר ז"ל.

שם. גם לה"ה הרבני המופל' מו' דוד חרט פ ישותפי הר"ר שבנא ב"ר מיכל היתרה הרצועה לקנות אדמת נכר מחמת

מעמי' הנ"ל ושאר אנשי קהלתינו באיסרייהו קיימים כמאז ומקדם הכ"ד בכיד אלופים רוזני מנהיגי הנ"ל

הק' זאב וואלף החופ"ק דובנא רבתי יע א.
ונא' הק' שלום במהו"ר זלמן ז"ל.
ונא' יוסף במהו"ר צבי הירש סגל.
ונא' צבי הירש במהו"ר אלי' יצ"ו.
ונא' הק' משולם זלמן בא"א מ' רפאל יצ"ו.
ונא' הק' אפרים קומפרנש בר"ב ז"ל.

העתקה מדף הדבוק על הכריכה של הפנקס.

לזכרון השט"ח מסך שני מאות אדומים על בהכ"נ ה"ק בח"י בני ר' קלמן ברמ"פ הוא ת"י הרב אב"ד. השט"ח הנ"ל הוא בח"י האחים ר' העשיל ור' אהרן בר"ק. והוא עצ"ה זקוקים. כעת התחילו לבנות בהכ"נ ונתן כל א' מבני הנגיד הנ"ל שט"ח על נדבה שלו ונכלל לכל א' וא' נ"כ חלקו בחוב אביו הנ"ל והוחזר להם השט"ח הנ"ל ורוזני הקהל נשארו חייבים על משכנות כלי קודש סך שבעה ושלשים אדומים וחצי לבני הנגיד הנ"ל ה"ה מ' אהרן ומ' ליב ומ' ישראל ולא למ' העשיל. והקהל לא יתנו רווחים עד כלות הבנין בהכ"נ ה"ק ולראיה באתי עה"ח הי" י" ז" סיון תקמ"ב לפ"ק דובנא רבתי יע"א כ"ד זאב וואלף חוב"ק דובנא רבתי יע"א.

שם. היות לראיה שסך שנים עשר אדומים וחצי מה שהיו מניע מן החוב הנ"ל לחלק ר' אהרן בר"ק ברמ"פ כנ"ל סלקו רוזני הקהל למ' אהרן וניכו לו על גבי שלו בשנה זו מר"ח אייר תקמ"ו ל' ער ר"ח אייר תקמ"ז ל' והנגיד הנ"ל נדר הסך הנ"ל וסלק לבהכ"נ הקדושה ליד הנבחרים דבהכ"נ הק' ולראיה באתי עה"ח היום יום כ' ר"ח מרחשון תקמ"ויין ל' כ"ד זאב וואלף חוב"ק דובנא רבתי יע"א.

דף ק"ט ע"ב. בע"ה. היות העיר ד' רוחינו ונתן בלבבינו לבנות בית הגדול בנין חומה טפואר ומהידר לרומם בית אלקינו בית מקדש מעט בהכ"נ הקדושה דקהלתינו יצ"ו והנה איכא למיחש

שלא יעלה ברעת איזה אלופים הקהל לחדש איזה נתינה על בני קהלתינו לפי ערך נתינת המס או הטקסי מו"מ לא יהי' רשות בידם כלל, ואף א' מבעלי הקלפי יוכל לעכב שלא להטיל שום נתינה לצורך בנין בהכ"נ הקדושה לפי ערך נתינת מס או טקסי מו"מ. רק אם יהי' להקהל איזה הרווחה בתוך משך השנים שני הבנין בהכ"נ הקדושה ויהיה מראה מקום ליקח איזה סך מהטקסי דז"צ או שיזמן ד' איזה הלוואה על עולמי' אזי יהיה לפי מראה רוונים נגידים קצינים מנהיגי הקהל ויחידי סגולה כאשר יציא מפיהם כן יקום אבל לחדש נתינה לפי ערך מס או טקסי מו"מ אין רשות לשום קהל ויחידי סגולה להטיל נתינה לצורך בנין בהכ"נ הנ"ל. כל הנ"ל יצא באסיפה שולחן מלא אבירי הרועים ראשים נגידים ואלופים קצינים מנהיגים דהאידנא ודאשתקד ויחידי סגולה עיני העדה הבאים עה"ח היום יום ג' ט"ו סיון תקמ"בית לפ"ק דובנא רבתי יע"א ובצירוף הרב אב"ד ד"פ.

נאו' הק' זאב וואלף באמיהג"מ נ"ה זצלה"ה.
ונא' יצחק אייזיק מרגליות. ונא' דוד ב"ר ניסן זצ"ל.
ונא' שלום במהור"ר ש. זלמן יצ"ו.
ונא' הק' מאיר בה"ה מ' משה ז"ל.
ונא' משה במיהר"ר צבי ז"ל. ונא' הק' דיד ברמ פ.
ונא הק' יעקב רודין. ונא' הק' דוד בר"פ נראמו'.
ונא אברהם בה"ר המנו' א. זלמן ז"ל.
ונא' הק' יהודא צי בר"י ז"ל.
ונא' שלמה זלמן בה"ה מוהר"ר יואל יצ"ו.
ונא' הק' יהונתו בר"י זצ"ל. ונא' הק' אהרן במ' קלמן ז"ל.
ונא' יוסף במהר"ר צבי הירש סגל.
נאו' יהודא ליב בר"ר ברמ"פ זל"ה.
ונא' הק' יהודא ליב בר"ק ברמ"פ.

דף ק"י ע"ב. למען תהיה השורה הזאת לעד בבני ישראל שה"ה הנגיד מוהר"ר דוד ברמ"פ צוה להעביר קול במחנה העברים כרוזא בחיל זימנא בתר זימנא בבי כנישתא ובכל בתי מדרשים שכל מי שיש בידו שט"ח עליו כל שאינו בקיום חתימת הרב האב"ד או בח"י הסופר הרבני מ' ליבוש חר"נ ראקוויר יבא לב"ד ויראה וכיותיו בפני ב"ד ובה הוכרז הרבה פעמים בבהכ"נ ולא נשמע

עליו שום תביעה רק ט' יואל בר"ב בריק כפי הזכיות שבירו וגם ה' איצק בהר"ם ווארקוויטשר אמר שיש בידו זכיות נגד ר' דור. יככה הוכרז כל מי שלא יבא לזמן המוגבל איבד זכיתי והנה עברו כמה שבועות ולא נשמע עליו שום תביעה בשט ח בח"י שאינו מקום בח"י הרב אב"ד ובח"י סופר דמתא הנ"ל, לזאת כל מי שיוציא עליו עוד שט"ח שאינו בקיום הרב האב"ד ובח"י הסופר דמתא לא יזדקקו שום ב"ד לטעניתיו ותביעותיו, הכ"ד היום יום ד' ד' מנחם תקמ"בית לפ"ק דובנא רבתי יע"א.

הק' זאב וואלף חוב"ק דובנא רבתי יע"א.

ונא' מרדכי בה"ה מו' יוסף יצ"ו.

ונא' פינחס במוהר"ר צ"ה וצלה"ה.

הק' משה זאב באדמ"ו הרבני מוהר"ר ד' בער ז"ל.

חצי דף התחתונה נחתכה וכתוב: נחתך החצי דף כדינו.

דף קי"ג ע"ב. ואלו הן התקנות קבועית אשר יסדו הבעלי תקנות החתומים למטה לגרוע ולא להוסיף לפי צורך השעה והזמן.

א' היות המוזגים דפ"ק לא היו נותנים ממזינה שום טקסי ולא היו נותנים רק הסכים וכעת לפי צורך העת והזמן ראינו לתקן כל הנתינית רק ע"פ טקסי מו"מ בחרם ולא יזכר ולא יפקד כלל נתינות סכים, לזאת יצא מאתנו שהמוזגים יתנו בער הטקסי המחצה מה שמגיע מהם לתיקון סכום יתנו לטקסי כפי תיקון הקודמין.

ב' יושבי חניית שאין להם חניות וכיפה של עצמם רק שוכרין חניות וכיפו' מאחרי' איתן בעלי חניות יותר להם מסך ד' אלפים זה' מו"מ שליש תיקנן, ומסך ד' אלפים ולמעלה מחייב לסלק כל התיקון כמבואר בתקנות הרבנים דמע"ל.

ג' הקלנו על בעלי החניות או סוחרים שאין נותנים להם בהקפה ומוכרחים להלוות להם מעות ולסלק בער הסחורות לא יתנו מאותה הסחורה רק כפי התקנה מסחורה בהקפה.

ד' הקלנו על בעלי הנחלאות וויתרנו להם שליש תיקון משכירות בתים וחניות וכיפו' ושטעלין הן מכל השנה הן מקאנטראקטין יותר להם שליש אחר שינכו רעפראציא עשרה למאה כפי התיקון בפונקט ט"ו ולא יותר ואחר ניכו' קאנטראקטאו מה שישאר להם אח"ז יתנו מכל זהב שישאר א' גרוש א' טפל.

ה' גם מכל שמינית שבולת שועל שמוכרים בבתים לא יתנו רק א' גדול א' טפל.

ו' הקלנו על בעלי מלאכות שלא יתנו ממעשה ידיהם רק א' גדול וחצי מכל זה' רק מריוח ידוע לא יוגרע והתקנה נ"כ גדול וחצי מכל זה'.

ז' משרתי הבית לא יתנו כלום. רק המשרתים שאצל בעלי החניות הקלנו עליהם ער מאה זה' לשנה פטורין וממאה זה' ולמעלה מכל זה' א' גדול ואותן משרתים שיש להם נשים פטורים מסך מאתים זה' ומן המיתר כנ"ל.

ח הקלנו על בעלי הלוואה מצד אחר שלא יתנו מן הרוחים רק א' גדול וחצי מכל זהב כפי התקנה משנת תק"יוד. והחמרנו עליהם מצד אחר אף אם עדיין לא באו הרווחים לידם רק שהחוב הוא אצל איש בטוח או שיש לו משכון בטוח מחויב לסלק בכל רבע שנה כנ"ל.

ט' אם מקבלין איזה סחורות בפרעון חוב מאדונים לא יתנו טקסי רק בפי סחורה שלוקחים בהקפה.

י הקלנו על מוכרי מלח שלא יתנו מכל טעלי' רק שני זה' ועגלה קטנה זה' ב'ג. מאיף טאלפין קטנים ד"ג מחבית ג' גדולים.

י"א הקלנו על מוכרי דגים מלוחים והערינג וויתרנו להם רביעית תיקון.

י"ב אנשי קהלתינו המביאים יין לכאן טמרנת אונגרין למכור הירט ואין עוכקין במחית מוגה רק מוכרים למיזגים דפ"ק או לשאר יהודים לא יתנו מכל חבית רק א' זה והטעם הוא מאחר שגם הלוקחים מהם מחויבים טקסי. אכן אם ימכור לאיזה אדון חביות יין ואותו האדון אין ניתן טקסי מחויב ליתן מכל חבית א' זהב טו"ג.

י"ג הקלנו על עושי מאלצין למכור שלא יתנו רק ארבעה גדולים מכל שמינית מאלצין.

י"ד הברירה ביד אנשי קהלתינו מי שירצה להניד תיכף בחרם הרשות בידו להניד בכל רבע שנה. ואם לא ירצה להניד בחרם תיכף מחויב עכ"פ למסור בכל רבע שנה צעטיל ליד הנאמן כמה עלה השקסי שלו ואחר ימי הקאנטראקטין יניד בחרם שהצעטלין הם באמת מה שמסר להנאמן בכל השנה. והצעטיל שימסור אחר קאנטראקטין נ"כ יהא באמת בעינש החרם ככה יפרי' בשעת הנדה בחרם וגם הברירה ביד כ"א מבעלי בתים לבוא עם החוכר או

הנאמן לידי פשר שלא יצטרך להגיד בחרם. וקודם שיגיד בחרם מחויב כל א ליתן עכ"פ בכל רבע שנה לא פחות משני חלקים שנתן אשתקד בכל רבע שנה. ואף אם לפי הצעטיל שישלח ליד הנאמן לא יגיע ממנו שני חלקים מדאשתקד לא יגרע משני שלישים. ואין להחובר והנאמן שום כח להכריח שום בעל בית שיגיד לו בחרם בכל פעם רק מי שירצה להגיד תחלת השנה בחרם שכל הצעטלין שימטור יהיו באמינה או מי שירצה יגיד אחר קאנטראקטין כנ"ל. ואף מי שיגיד בחרם אין לו לגרוע יותר משליש משנתי אשתקד.

ש"ו מי שירצה להגיד בחרם ילך הנאמן או החובר עמו להקלויז בשטיבל ושם יגיד בחרם. אבן מי שירצה להגיד בבית הנאמן או החובר הרשות בידו.

זה משפט הטקסי דמו"מ וזולת הטקסי הנ"ל לא יהי' שום נתינות סכום כלל רק קומין געלט ופאגלאווני ושניט געלט מחויב כל א' ליתן ואין נקי מנתינה זו זולת איתן המבוארים מעל"ד נוסף עליהם ר' פייבוש שוחט שפטרו איתו אלופי הקה"ל ונם פטרנו את ר' הירש שאפניק עבור טרחו בתיקון העירוב גם הרופא דב"ה כנהוג. גם מי שיש בידי כתב פטור מהקהל כל הנ"ל הסכמנו בולנו הבעלי תקנות שנבחרו מהקהל ומהסוחרי' וממוונים ומבעלי נחלאות ובהרשאת הארה"ג פ' קאמיסר יר"ה ונעשה ונגמר לטובת הקהלה היום יום כ' י"ז אייר תקמג*).

הק' זאב וואלף החונה פ"ק דובנא רבתי יע"א.
ונא' דוד ב"ר ניסן ז"ל. ונא' חיים במהור"ר צבי הירש ז"ל.
ונא' הק' מנחם מנים בה"ה מוהר"ר אביגדר ז"ל.
ונא' הק' הילל בר"י ז"ל.

דף ק"ה ע"ב. דא תהי למיקם לראיה ביד כבוד רוזנים נגידים מנהיגים דק"ק דובנא רבתי יע"א בנידון הערבית שערבו רוזני הקהל

*) כן נראה מתב"ית האות ההוא בפנקס, אך אחרי כי חתום פה גם מנחם מנים ב"ר אביגדר והוא כבר נפטר, כנראה מהעתקת צוואתו משנת תקסב, לכן אין כל ספק שחתקנות האלה נעשו בשנת תקמ"ג, שאו י"ו אייר ג"כ חל ביום ב' והג' הוא אות ל' ס"ק אך נכתב בעקיפת יונראה כנ"ל.

הם ע"ת י"ק.

עבורי מ' חיים הח"מ להסקארב של המלך יר"ה עבור הדיסטר־
ביציע מהטיטון וטאביק סקארבאווי קארוני יר"ה ע"ם אלף ושני
מאות זה' פ' לכל רבע שנה כמבואר בכתב שת"י הכיתב סקארבאווי
בח"י רוזני הקהל לזאת אנחנו הח"מ מחייבים עצמינו בכל חומר
התחייבות בקנין גמור א"ם בבד"ח מעבשיו ובת"ך בפ"מ ובש ג
בכל אופן המועיל יותר ע"פ תקון חז"ל וע"פ נימוסי דינא דמלכותא
שמחויבים אנחנו לפצית ולסלק את רוזני הקהל שלא יגיע להם שום
היזק וריעותא וגרמא בניזקין וכל היצאות והיזקות שיגיע לרוזני
הקהל מחמת הערבית הנ"ל מחויבים לסלק בבשורא לצלמא וכדת"נ
מפורש ברוזני הקהל והנאמנים בדה"ק אשר יאמרו כי היא זה להם
גרמא בניזקין עלינו לפצותם ולסלק מעליהם שום פקפוק נעשה
כתוקף שטח"ג וכתוקף וועק־סל הנהוג בכל המדינות ע"פ תיקון
ונימוסי דינא דמלכותא בכל אופן המועיל יותר נעשה בק"ג א"ם
בבד"ח בכל אופן המועיל מעבשיו ובת"ך בפ"מ ובש"ג באופן דלית
בי' אסמכתא ולא יועיל לנו שום אמתלא או אונס ושום דחי' בעולם
וכל א' מאתנו ערב קבלן בעד חברו רמ"ג ורמ"ג ולראי' באנו עה"ח
היום יום ה' י"ד סיון תקמ"ד ל' פק"ק דובנא רבתי יע"א.

נאו' חיים בהמנוח מו' זעליג זצ"ל

משה במהיר"ר יהינתן זעליג זצ"ל.

אמת חותמם של האחי' התירני מ חיים והתורני מ' משה
בני המנוח מ' יהונתן זעליג הנ"ל אמיתים וישרים ובפנינו התקשרו
עצמם כנ"ל בכל חומר המחחייבית כנ"ל ונכנסו בע"ק א' בעד
חברו רמ"ג ורמ"ג ואשרנו וקיימנו החתימה והענין בדחזי.

הכ"ד זאב וואלף באמ"ו הנאב"ד זצלה"ה חונפ"ק דובנא רבתי
יע"א.

נאו' הק' יהודא ל' באמ"ו מו"ה יצחק זצ"ל ספרא דק' הנ"ל.

דף ס'ב ע"ב. ראה ראינו גודל העברת הדרך שעשה ר'
משה חייט חתן ר' מאטיל חייט זה כמה שנים עשה שלא כהוגן
לקח מאנשי קהלתנו בגדים ותכשיטין להתמשכן להלויות עליהם,
והיא לא כן עשה רק רע כל היום. לקח מעצמו מעות עליהם
לשחוק בקארטין ובין כך וכך נעל דלת בפני בעלי בתים גרם
היזק הרע לעשות עד מאד כי איבד גם משכנית בעצמם בקארטין,
אמנם הרבה לעשות למאד כי חדל לספור ראוי ונבין לעשות גדר

בפני עוברי עבירה ויצא מאתנו הח"מ הנ"ל חלילה וחלילה להניח פיתקא דילי' בהקלפי חבורה חייטים וחלילה ליתן לו שום התמנות בהחבורה הנ"ל מהי' דלמטה עד לעולם למען ידעו ולא יוסיפון לעשות כדבר הרע הנ"ל וקנס עשרים אדומים על הבוררים דהחבורה הנ"ל. אם יעשו אותו איזה מינוי בהחבורה הנ"ל יכן קנס על אותן אשר יניחו את פיתקא דיליה בתוך הקלפי החבורה הנ"ל עשרים אדומים על הסקארב של האדה"נ הרוכס יר"ה כל הנ"ל יצא מאתנו אלופי רוזני נגידי מנהיגי ד"ק ובצירוף אדמו"ר הרב הגאון חופ"ק הבאים עה"ח היו' יום ג' י"ז אב תקמ"חית (מבלי כל חתומים ולמטה כתוב כדברים האלה!)

אח"ז ראינו שהר' משה הנ"ל חזר ושב מדרכיו הרעים התרנו לו שיהיה לו קלפי ומנוי בהחבירה חייטים.

העתקה מכתב הנמצא אצלי.

בהתאספו יחד כבוד האלופים רוזנים קציגים נגידים מנהיגים דק' יע"א השכרנו להשוחטים מומחים ה"ה הרבני מוהר"א ליב במ"ו הילל ז"ל ולה"ה הרבני מוה' אנשיל ליב במו' חיים ז"ל על שנה תמימה השחיטה מעופות היינו מר"ח ניסן תקמ"טית ל' עד ר"ח ניסן תק"נון ל' הן שחיטת עופות מק' הן מכפרים הסרים למשמעתינו ומבלעדם לא ירים איש את ידו לשחוט שום עוף פה ק' ואיסורא הוא דרמי על אנשי ק' המביאים שחוטי חוץ מבלעדי שחיטת השוחטים הנ"ל מבלי לאכול מן שחיטת חוץ הנ"ל וכליהם מרק פיגולים עד אשר יסלק שכר שחיטה להשוחטים רנ"ל ומשכירתם מכל עוף של אנשי ק' כנהוג מקדם ומעופות ובהמות של אנשי הכפרים הנ"ל כמו בשנה דאשתקד והכנסה מן השחיטה הנ"ל השכרנו להם בסך ששה עשר זה' עם ב' זה' למסייע לכל שבוע ושבוע ויסולק הסך הנ"ל כמבואר בפנקס הקהל ומה שישאר להשוחטים הנ"ל אחר סילוק הראשי הנ"ל יחלקו ביניהם בשוה חלק בחלק ואנחנו רוזני הקהל מחויבים להדיף ולרדוף את כל הקמים עליהם השוחטים הנ"ל למעט משכירתם הנ"ל או לדחותם ועלינו ליתן להם כל תוקף ועוז משך הנ"ל שיעמדו על עמדם בלי יקופח

שברם הנ"ל והשוחטים הנ"ל פטורים מכל המסים וארנונית מלבד פאנלואני וקאמינאווי יהנו מחצה כנהוג מאזמקדם כל יפול דבר ארצה כל הנ"ל היינו שבר שחיטה מעופות דק' ועופות ובהמות מן מחזיקי כפרים הנ"ל השכרנו להשוחטים הנ"ל באסיפת שולחן מלא ה"ה כבוד רוזנים נגידים קצינים מנהיגים ד"ק ובצירוף כבוד הרב הגאון המפורסם אב"ד דק' יע"א הבע"ה היום ער"ח ניסן תקמ"טית ל' פה ק"ק דובנא רבתא יע"א, היינו לסלק י"ד זהובים בכל שבוע לסילוק הנקובים בפנקס הקהל וסך שני זהו' למסייע, ס"ה ששה עשר זה' לשבוע כ"ד היום יום הנ"ל.

נא' ונא' הק' שלום ברז"ל.
ונא' הק' דוד במוהר"ר פסח וללה"ה.
ונא' הק' יצחק בר"ח.
ונא' הק' שמשון בהמנוח מוה' שלמה זצללה"ה.
ונא' הק' צבי הירש כהמנוח מוהר"ר ישעי' זצ"ל.
ונא' הק. משולם זלמן בא"א מו' רפאל זלה"ה.

דף ק"נ ע"ב. בעו"ה אנחנו ח"מ שיכרי טקסי ז"ץ שכרנו מיד רוזני נגידי מנהיגים דק' את הטקסי ז"ץ ע"פ איפנים המביארים בששר חכירה מר"ח אב תקנ"א עד ר"ח אב תקנ"ב ית בסך שמונה וארבעים אלפים זהו' פוליש והתחייבנו א"ע כלנו הח"מ לאשר ולקיים כל האיפנים המבוארים בשטר חכירה הנ"ל ולא יפול דבר ארצה בלי שום גרעון כלל ובלי שום טי"מ ודו"ד ופ"פ כלל ובלי שום דיחוי ואמתלא בעולם בר"י והן בדא"ה רק עלינו לקיים הכל כפי שמבואר בשטר חכירה הנ"ל מקמן ועד גדול כל הנ"ל קבלנו עלינו מרצוניני הטוב בלי שום אונס והברח כלל ולא יועיל שום מודעות ולהיות לאות ולראיה בעהח"ת היום יום ר"ח מנחם אב תקנ"א פה דובנא רבתי יע"א.

נאו' הק' יוסף במהור"ר צבי הירש סגל.
ונא' הק' שמשון בהמנוח מוהר"ר שלמה זצלה"ה.
ונא' זאב וואלף חרמ"פ. ונאו' הק' חיים בר"י זצ"ל.
ונא' הק' יסף בר"מ נחמ"ו ז"ץ.

דף ק"ואו ע"ב. עלה במוסכם כבוד אנשים רוזני נגידי מנהיגי קהלתינו שחלילה לחזני מתא להתפלל אצל יחידי קהלתינו בימים נוראים רק בבהכ"נ הק' או בקלויזין כל זאת עשינו למען

השלום דלא ליתי לאנצויי יתד היא שלא תטוט מעתה ועו עולם וזלראיה באנו עה"ח היום יום ג' ו' תשרי תקנ"בית לפ"ק דובנא רבתי .

נאו' הק' משה פרץ בר"מ ז"ל .
ונא' הק' ארי' ליב בר"ד וצ"ל .
ונא' הק' משלם זלמן בר"ר ז"ל .
ונא' הק' אפרים בר"ק ברמ"פ ז"ל .
ונא' הק' יצחק בר"א .
ונא' הק' משה בהמ"מ מוהר"ר א. ליב זלה"ה .

דף ע"ג ע"א . תכתב זאת לדור אחרון היות כביד הרב מ' זאב וואלף אב"ד דקהלתינו יע"א אחר פטירת אשתי הרבנית מ' יטא ז"ל הפריש ממנו סך אלף זה' פ' והלווה לרוזנים נגידי' מנהיגי קהלתינו יע"א להעלות מהן רווחים עצ"ה כסף והתחייבו עצמם להעמיד בעד סך הנ"ל מאה זקוקים כסף צרוף כלום מה שהודו שהכסף ת"י ורשותם ממש להעלות מהן פירות עשרה למאה לשנה ולסלק הרווחים בכל שנה לא יאוחר מחצי אלול בכל שנה ושנה על היארצייט יום מיתת הרבנית ז"ל מחויבים לסלק סך הנ"ל ליורשי הרבנית ז"ל בכדי לחלק לצדקית ונעשה בתוקף שט"ח בחי' רוזני הנגידים כאלו נכתב באריכות הכיתב וחותם בפקודת רוזני נגידי קציני מנהיגי קהלתינו יע"א , יום ו' ר"ח חשון תקנ"בית .

הק' ארי' בהמנוח ירמי' ז"ל .

דף ק"ויין ע"א . תהא השורה הזאת לעד ביד האלופים רוזני נגידי הקהל איך שאני ח"מ מודה בהודעה גמורה כמודה בפני בד"ח וראוי איך שאין לי ח"מ וב"כ וי"א שום טענה ומענה ופ"פ ודו"ד בעולם על רוזני דפ"ק לא בכתב ולא בע"פ וכל הכתבים והזכיות וקויטוש שימצאו ת"י בח"י רוזני הקהל ובח"י נאמני הקהל מעבר עד היום הזה כולן בטלין ומבוטלין לא יורשו לשום זכות ויפוי כח בעולם זולת השט"ח שת"י בחי' רוזני הקהל ע"ס שמונה אלפים ומאה זה' פ' וו"פ בר"ח טבת תקנ"ג הוא בעוז ובתוקף וגם הקויט שת"י בח"י רוזני הקהל ע"ס שלשים אדומים הוא ג"כ בעוז ובתוקף , וגם הזכות אשר

לי מרוזני הקהל על חכירת הטקס ז"ץ עד ר"ח אב תקנ"ב
הוא ג"כ בעוז ובתוקף וכבר סלקתי כל דמי השכירות הטקסי
ז"ץ עד סיף המשך הנ"ל ליד רוזני הקהל עפ"א וזולת זה אין
לי ח"מ ולב"כ וי"א שום טענה ופ"פ ודו"ד בעולם על רוזני הקהל
ושום ב"ד ושר ושיפט ומושל ארץ לא יזדקקו לטענותי נגד רוזני
הקהל וב"כ כל הנ"ל נעשה מרצוני הטוב בביטול מודעי ומידעי
וכו' עד לעולם ובפיסול עדים ודע"א עד לעולם כדרך שמבטלין
ופיסלין ב"ע נעשה בכל תוקף שטרי הודאות ופטורין העשוים
כתקנת חז"ל ונעשה באופן דלית בי אסמכתא ונעשה בקנא"ם
בבד"ח מעכשיו ולראיה וכל ההכנסות שיהיו לרוזני נגידי הקהל
משועבד למיהר"ח הנ"ל לנבות חובו הנ"ל היינו השט"ח שבידו
ח"מ ע"ס שמונה אלפים ומאה זה' בחי' רוזני נגידי הקהל גם
הקויט שבידי ח"מ בחי' הקהל ע"ס שלשים אדומים משועבד
כל ההכנסות שיהיו לרוזני הקהל לפרוע לידי הח"מ השני חובות
הנ"ל הקויט מסך שלשים אדומים הנ"ל הוא בשותפות לי ומ'
יוסף בר"מ נחמן עוד יש לי טענה עם הקה"ע עבור רווחים זולת
הנ"ל אין לי שום טענה ותביעה על רוזני הקהל ולראי' באתי
עה"ח היום יום ב' וגם אין לרוזני הקהל עלי שום תביעה מעכר
עד היום הזה ולראיה באתי עה"ח היום יום ב' ט"ו אייר תקנ"ב
לפ"ק. (מבלי חתימות).

דף ק"ה ע"ב. דא תהא למיקם ביד רוזני נגידים מנהיגים
דק' דובנא רבתי יע"א לראיה בנידון הערבית שערבו רוזני
הקה"ע עבירי מ' יהושע העשיל וחתני מ' משה החי"מ להסקארב
של המלך יר"ה עבור הדיסטריבוציע מהטטין ומאביק סקארבאווי
קארוני ע"ס שלשה אלפים זה' פ' מה שיהיו ת"י בכל עת בהקפה
כמבואר בהכתב שת"י הכותב סקארבאווי בח"י רוזני הקה"ע לזאת
אנחנו ח"מ מחייבים עצמנו בכל חומר התחייבות בקנין גא"ם
בבד"ח מעכשיו ובת"ך בפ"מ ובש"ג בכל אופן המועיל יותר עפ"י
תיקון חז"ל וע"צ נימוסי ודינא דמלכותא שמחויבים אנחני לפצוי'
ולסלק את רוזני הקהל מחמת הערבות הנ"ל מחויבים אנחנו
לסלק בכשורא לצלמא וכל דו"נ מפורש לרוזני הקהל וב"כ בכל
אשר יאמרו כי היא זה להם גרמא בניזקין עלינו לפצות ולסלק
מעליהם שום פקפוק ונעשה כתוקף שטח"כ וכתוקף וועקסיל נמור

הנהוג בכל המדינות עפ"י תיקוני וניתוסי דינא דמלכותא בכל אופן המועיל יותר ונעשה בקא"ם בכר"ח מעכשיו ובת"ק בפ"ם ובש"ג באופן דלית ביה אסמכתא ולא יועיל לנו שום אמתלא או אונס ושום דח"י בעולם וכל א' מאתנו ע"ק בעי"ח רמ"ג ורמ"ג ולדאיה באנו עה"ח היום יום ד' ך"ד אייר תקנ"בית לפ"ק דובנא רבתי יע"א.

הק' יהושע העשיל ב"מ יוסף ז"ל.

הק' משה באא"א המגוח מ' נתן זאב מז"א קה"א.

אמת חותמם של ה"ה הרבני מוהר"ר העשיל ב"מ יוסף ז"ל וחתנו הרבני מ' משה ב"מ נתן ז"ל ובפנינו התקשרו עצמם כנ"ל בכל חומר התחייבי' הנ"ל ונכנסו בע"ק א' בע"ח ברמ"ג ורמ"ג ואשרנו וקיימנו החתימה והענין כדחזי.

נא' משה זאב בא"א מ' הרבני מוה' ד' בער ז"ל.

דף ט' ע"א וע"ב. בע"ה. נתיעדנו יחד אנחנו ח"מ רוזני הקהל והשכרנו את הטקסי ז"ץ לה"ה הנגידים מוהר"ר צ"ה חרטץ וה"ה מהר"א פישיל ברן וה"ה מהר"ר איצק מזלאטשוב וה"ה מהר"י צבי הירש ב"מ פישיל מקרעמניץ על משך שנה תמימה היינו מן כ"ה אלול תקנ"ניט עד כ"ה אלול תקנ"דלית בסך שלשה וחמשים אלף זה' פ' והסך הנ"ל לא יסולק בבת אחת רק כמבואר מע"ל כל פרטי סילוקי' הזמני' ולפי זמנים סילוקים הנרשום מע"ל אין לרוזני הקהל שום פ"פ ושו"מ נגד הבע"ט הנ"ל להזיבעם עוד שום פ"א אפילו אם יהיו לרוזני הקהל הכרח וצורך גדול אין מוטל על הבע"ט הנ"ל לסלק רק בהסלוקים דמע"ל הכל בעתו ובזמנו הנרשום מע"ל. ובין הסילוקים הנ"ל מחויב להיות סילוק חוב של הרבני הנגיד מוה' דוד ברמ"פ סך אלף וחמשה מאות זה' והמטבע שיקבלו הבע"ט מהקצבים מחויבים רוזני הקהל לקבל בהסילוקים הנ"ל, ואם במשך שנה הנ"ל יהיו ח"ו איזה שערורה ריבוי חיילות או ה"ו שאר מקרים ויצטמח מזה איזה ריעותא להטקסי הנ"ל הכל חל על רוזני הקהל. וכן אם יטיל הסקארב בהמות אוי ג"כ חל על רוזני הקהל. וזה דבר המשפט של נתינת הטקסי ז"ץ, כל הקונה בשר כשר פריידיקש יסלק בעד כל אוקי בשר אחד זה' ושמונה גדולים היינו להקצבים עשרים ג' וטקסי שמונה עשר

נ', מכל ענף: מכל עז הן כשר הן טרפה שני זהו' ומכל כשב שני זה' טו"נ, מכל זאדיק שור ששה זה' ד"נ, מכל זאדיק פרה ארבעה זה' טו"נ. כל חובר וכל קצב מחויב לשקול הטולין כאחת. אין לשום קצב או חובר ליתן הזאדיק להמנקר רק בידיעת הבע"ט והקצב מחויב בעצמו לסלק הטקסי לבע"ט מכל זאדיק ומידו יבוקש, חלילה להביא שום בשר חוץ לקהלתינו וכטריפה וכנבלה יחשב פיגול היא לא ירצה, ואם איזה אורח יביא בשר לקהלתינו משחוטי חוץ אסורא הוא דרבי על הבע"ב שלא לבשל רק עד אחר שיושקל הבשר באטליז ויסלק הטקסי לבע"ט. חתיכא דאסורא על השוחטים דמתא מבלי לשחוט שום בהמה נסה או דקה חוץ לאטליז רק כל הנשחטים יהיו דווקא באטליז, הישובים הסרים למשמעתינו אף אם לא יבאו על ימים נוראים לקהלתינו אעפ"כ מחויבים לסלק דמי שחיטה להשוחטים וטקסי להבע"ט, ואם יהיה ח"ו איזה חסר מקאנטראקטין שנת תקנ"דלית היינו חידש שבט וחידש אדר ראשון אזי יעוין בהרייסטר דאישתקד אי ברייסטר שנת תקנ"בית כמה עלה הטקסי משני חדשים טבת ושבט וכמה נחסר משני חדשים שבט ואדר ראשון של תקנ"דלית ינוכה כל החסרון מדמי חכירת הטקסי הנ"ל, וזה יהיה ע"פ נאמן אשר יעמדו רוזני הקהל על שני חדשים הנ"ל. רשות נתינה לבע"ט למסור דינא לנפשייהו בקנסי' ובזיוי' לכל האיש העובר על הפקודות וכן הקצבים והמנקרים אשר יתנו כתף סוררת למרות בעניני הטקסי נגד בע"ט רשות לבע"ט לעונשם הכל כפי תקונים המבוארים בשטרי חכירות הקודמים מלבד החרמות ושמתות מה שכבר קיבלו על נפשם. הוכפל הדבר שאין לרוזני הקהל לתבוע מבע"ט לסלק להם יותר מדמי החכירה הנ"ל אפילו פ"א אפילו אם יהיו להם השעה רחוק ביותר, ורוזני הקהל מחויבים ליתן כל תוקף ועוז לבע"ט הנ"ל נגד העובר על הפקודות הנ"ל. כל הנ"ל יקוים בעיז ובתוקף כל השטרות הנכתבים בארכאית בבל לשון המועיל יותר ובתוקף דברי הקהל שאין צריך חיזוק לדבריהם ולראיה באו הנגידים בעלי טקסי חנ"ל בעצמם עה"ח היום יום כ"ה אלול תקנ"גימל פ"ק דיובנא רבתא.

רשימה מהסילוקים שהתחייבו הבע"ט לסלק לרוזני הקהל.

הדרויף תיכף סך גימל אלפים; פאנל' וקאמינאיוע סעפט' טית אלפים לפרוע לאדה"ג הדוכס יר"ה עבור השט"ח ר"ו חרמ"פ גימל אלפים; עוד לדוכס על חובו פירשע פאנדואליק יו"ד אלפים; ד' שבועות בקאנטראקטין לפרעוועגט אלף ת"ק; פאגל' וקאמינאווע מארצאווע טי"ת אלפים; שני קצבות ערך ת"ש; לקלייזיל רווחים ש'.

להרב הגאון אב"ד שבירות ת'למר ב' זה'; עבור טקסי של הרב כנהוג מבשר ועופות ק; מעות עולמי' הרבנית יטא ז"ל אלול תקנ"ד ק'; שבירות לביקור חולים ח' ז' לר' טרדכי מבריקה וז' ק'; לר' שבנא ד' ז' לר"ד שיחט ו' ז' למגידית יו"ד ז' אלף תש; רווחים לאדון לעשנאויסקי ד' שבועי' בקאנטראקטין אלף ת"ק.

עוד להנ"ל בחאני יואן אלף תק; רווחים לכימרים ולאדונים ואו אלפים; רווחים ממעות עולמי' הגאון מ' העשיל ן, זהו'; ממעות עולמי' בונ ר' ליב בר"י מם זה'; עבור שיתנו הבע"ט הסילוקים הנ"ל קודם זמני' גם עבור היזק מ' שיסלקו לכל א' במועדו וביזמנו בלי החשב היזק מ' אלף נין זהו'.

ס"ה מם חית אלפים תתקעב זהו' נשאר ארבעה אלפים נ"ח זהו' יסלקו הבע"ט לרוזני הקהל על הצטרכית החדשים כפי הצורך שיהיה בכל חודש כל הנ"ל התחייבו א"ע הנגידים בע"ט הנ"ל לסלק כ"א בזמנו וכל הוצאות והזיקות מחמת עיכובי פרעון הנ"ל חל על הנגידים בע"ט הנ"ל ולראיה באו הנגידים בע"ט בעצמם עה"ח היום יום ד"ה אלול תקנ"ג פ"ק דובנא רבתי יע"א.

נאו' אפרים פישל במהור"ר מנחם נחו'.
ונא' הק' יצחק לנדא בר"א מולאטשב.
ונא' הק' צבי הירש בהמנוח מיהר"ר ישעי' זצ"ל.
ונא' הק' ישראל צבי הירש במה"ר אצרים פישל יצ"ו.

דף י"ב ע"א. בהתוועדות ראשים רוזנים נגידים קצינים מנהיגי קהלותינו ויחידי סגולה פתחנו בכבוד המקום החלה להיות

שנבנית למזל ולברכה בהכ"נ הקדושה בנין מפואר לשם ולתהלה
מאד נעלה ואנשים בה מעט הנכנסין ויוצאין בה ואין כל
ישראל נכנסין בשער אחד וכל א' בינה במה לעצמו לקבוע
מנין בביתו, לזאת שפרא מילתא באספנא וגזרנו בגזרה חמורה
בחרם חמור שחלילה לשום אחד מאנשי קהלתינו הנותנים
לנתינת הקהל עכ"פ עשרים זה' לשנה בין הכל חוץ מן
הנתינה מבשר להתפלל אצל שום מנין בקביעו' ומחויב לילך או
לבהכ"נ או לקלייזל קטן או לקלויז גדול מלבד באקראי ביומות
החל או באיזה שבת אם יהיו דלף טורד או יום סגריר או
ואיזה אונס וחולה או איזה עסק גדול. גם ע"ז פקחנו עינינו
לבל יופרץ הגדר ח"ו נמרנו אומר שמר"ח סיון הבע"ל אסורין
לעשות מנינים רק באותן המקומות המבוארים כאן, בבית חומה
שכנגד הבהכ"נ. גם בבית הרבני הטופ"ג מ' יואל חרפ"ם
מחמת שהוא תש כח ואצל הרב מלוצק ואצל ר' שלום ברוש
מחמת שהוא אונס קצת חולי רשאי לעשות מנין בביתו או
בבית הסמוך לו ר' ליב בהר"י ובבית ר' זלמן בר"ר ובבית בני
ר' קלמן ר' ליב ור' ישראל. גם אצל ר' דוד ברמ"פ. גם אצל
ר' דוד חרמ"פ או בבית הסמוך לו. גם בצערעטציני במקום
הקבוע להם מנין אחד. גם הותר מן הכלל הנ"ל ר"ל מחמת
איזה אבל רשאין לעשות מנין כל שלשים וילכו לשם בעלי
סכומים מחבורה משניות. גם אם יתארח איזה אורח ת"ח רשאי
הבעה"ב לעשות מנין בביתו. ואף באותן המקומות שהותר
להתפלל שם במנין הבעה"ב של המנין שהוא נותן סך עשרי'
זה' עכ"פ מחויב לילך דוקא לבהכ"נ או לקלויז או לקלייזל.
רק באקראי בעלמא טותר או מחמת אונס כנ"ל. והתקנה הנ"ל
היא מחג הפסח הבע"ל עד אחר חג הסיכות הבע"ל ואחר חג
הסוכות אין החיוב על הבעלי סכומים הנ"ל להתפלל בבהכ"נ
ובקלויז ובקלייזל. גם יתנו הקהל רשות לקבוע עוד מקומות על
מנינים לפי ראות עיניהם. כל הנ"ל עלה בסוסכם רוזנים נגידי'
מנהיגים קהלתינו יע"א בצירוף יחידי סגולה הבאים על החתום
היום יום ג' י"א ניסן תקנ"הא ל'. גם הפ"ח בחרשו אף שיש
לו מקום בקלייזל או בקלויז גדול מחויב להתפלל דוקא בבהכ"נ
הקדושה בחדשו. תפלת מנחה ומעריב רשאין להתפלל אף

בעלי סכומים אצל מנין גם הותר לכל לעשות מנין לתפלת מנחה ומעריב בכל מקום.

נא' הק' ואב ויאלף החונפ"ק דובנא רבתי יע"א.
ונא' הק' יהודא ליב א"א מוהר"ר פאל זלה"ה.
ונא' הק' יהושע שמואל בר יונתן ז"ל.
ונא' הק' זכרי' בר"י. ונא' הק' צדוק בר"ד ברמ"פ.
ונא' הק' יהודא ליב בר"ק.
ונא' משולם זלמן בר"ר זלה"ה.
ונא' הק' ארי' ליב ב"ר ד' זלה"ה.
ונא' הק' שמשון בהמנוח מוהר"ר שלמה זלה"ה.

דף ח' ע"א. בדבר הכתב שבאו על החתום רוזני גנידי' מנהינים דקהלתינו ויחידי סנולה והתחייבו עצמם לבא על החתום בשט"ח חדש שיתנו להאדה"ג הדוכס יר"ה כל גנידי קהלתינו יע"א וכעת כמה עיקרי קהלה אינם בביתם וגם הרבה יחידים עריין לא באו על החתום לזאת קבלנו עלינו אשר מי שלא ירצה לבוא עהח"ת בהשט"ח החדש ההוא אזי מחויבים רוזני הקהל דהאי שתא להטיל על אותן יחידים הערכה לפי ראות עיניהם מה שיספיק הערך ההוא לפי ערך אותו האיש לפרעין חלקו בחוב הגדול שמניע לאדה"ג הדוכס יר"ה ולגבוע ממנו בכל כפיות וגנישת כל הנ"ל קבלנו עלינו באלה ובשבי"ע חמורה שלא לישא פנים ושלא לעשות שום חניפה לשום אדם בעולם. כל הנ"ל ננמר באסיפת שלחן מלא הכ ד רוזני גנידי מנהינים ושאר גנידי יחידי סנולה הבעה"ח יום ד' חית אייר תקנ"הא ל' פה דובנא יע"א.

נא' יהידא ליב א מוהר"ר פאל זה"ה.
ונא' הק' יונה בר"י ז"ל.
ונא' הק' זכרי' במ' יהודא ז"ל.
ונא' הק' שמשון בהמנוח מ' משה זצלה"ה.
ונא' הק' יהודא ליב בר"ק.
ונא' שמואל במהר"ר זיסקינד.
ונא' הק' ארי' ליבר במר ד' ז"ל.
ונא' הק' יהושע שמואל בא"א מ' יונתן ז"ל.

דף קע"ז ע"ב. להיות זאת למשמרת תקון בעט ברזל ועופרת היות אנחנו החבורה חיטים והקירזנרס דפה ק' הנשנו בתחנון לפני כבוד האלופים רוזני גנידי הקהל אחר שנבנה הבהכ"נ הקדושה בנין חומה ליחד לנו מקום קבוע לתפלה ונתנו מקום לדברינו וקבעו לנו הלישכה שעל הפאליש לצד דרום להתפלל שם בימות החול ולקריאת ס"ת ולתפלת מוסף בשבת וברגלים על משך שלשה שנים באופן שיקוים הכל כנזכר בשלשים תקנות המבוארים בפנקס שלנו שכא עה"ח הגאון המנוח מו' שאול ז"ל אב"ד דק' אמשטרדם ורוזני הקהל ז"ל— התחייבנו עצמינו לקיים כפי התקונים וליתן להאלופים הנבא"ם דמתא מדי שבוע בשבוע זהב טו"ג ואם לא נקיימו התקנות אזי הברירה ביד הקהל לסגור הלשכה הנ"ל או אם אחד מאתנו לא ינהג את עצמו ביושר אזי הברירה ביד רוזני הקהל לעונשו את האיש ההוא כאשר יוכשר בעיניהם ולהיות לראיה באנו עה"ח היום יום א' ח' אייר תקנ"זיין לפ'.

נא' יעקב כהר"ר משה יצ"ו.
ונא' דוב בער כמוהר"ר זאב וואלף זצ"ל.
ונא' יהודא ליב בהר"ר יוסף ז"ל.
ונא' מאיר בהר"ר משה.
ונא' נתן ליב כהר"ר חיים זצ"ל.
ונא' פתחי' כהר"ר יצחק אייזיק ז"ל.
ונא' משה בהר"ר יואל. ונא' חיים במהור"ר שמשון זצ"ל.
ונא' יעקב בהר"ר זאב וואלף זצ"ל.
ונא' ניסן בהר"ר יהודא ליב ז"ל.
ונא' שואל בהר"ר חיים יצ"ו.
ונא' ברוך בהר"ר שמואל זיינוויל.
ונא' דובער בהר"ר משה זצ"ל.
ונא' יצחק כהר"ר זאב וואלף ז"ל.
ונא' במה"ק שלמה כהר"ר נתן.
ונא' במה"ק אהרן בהר"ר חנוך.
ונא' דובער בן לא"א כהר"ר שמואל כץ.

דף ק"ד ע"ב. היות בא לפנינו ה"ה הרבני מ' יוסף בר ש סגל ראקיר והציע דברים לפנינו היות דחיקא ל מלתא וא"נ

מוצא לקנות לו בית לעשות לו אהל קבוע ואף לא אהל ארעי כי אינו מוצא לשכור לו בית ברחוב היהודים לזאת התרנו לו החרם ונתננו לו רשות לקנות לו אדמת נכר ואין כאן לא חרם ולא ארור ולו לבדו התרנו כי הוראת שעה היא ולאחרים חוקה ובאסורייהו קיימי והשומע לדברי חכמים ותקנותיהם יבא עליו ברכות טוב ומ' יוסף נתן מנה יפה לצדקה כאשר פסקו עליו רוזני הקהל וכבור הרב הגאון אבד"ק . הכ"ד כבוד האלופים רוזנים נגידים מנהיגי קהלתינו בצירוף כבוד הרב המאה"ג הגאון המפורסם אבד"ק . היום יום ב' ד"ח אייר תקנ"חית ל' פ"ק דובנא רבתי יע"א .

נא' הק' זאב וואלף החופ"ק דובנא רבתי יע"א .
ונא' הק' דוד ברמ"פ . ונא' הק' חיים בר"י זצ"ל .
ונאו' מרדכי במהור"ר נפתלי הירש ז"ל ,
ונאו' יחיאל מיכל בר"א . ונא' יצחק אייזיק בר"ז שפירא ,
ונא' הק' מרדכי בהמנוח מ' חיים ז"ל .

שם . גם לה"ה מוהר"צ הירש ב"ר יחיאל ז"ל התרנו לו החרם הנ"ל ונתננו לו רשות על קנית בית אדמת נכר כי דחיקא לו מלתא וצר לו המקום ואין כאן לא חרם ולא ארור והתפשר עם רוזני הקהל ונתן מנה יפה לצדקה כאשר פסקו עליו ולאחרים חוקה תקנה וחרם הקודם במקומה עומדת ולהשמוע יבא עליו ברכות טוב הכ"ד האלופים רוזני נגידי מנהיגי קהלתינו בצירוף כבוד הרב המאה"ג הגאון המפורסם אבד"ק היום יום ב' ד"ח אייר תקנ"חית ל' פ"ק דובנא רבתי יע"א .

הק' זאב וואלף החופ"ק דובנא רבתי יע"א .
ונא' הק' דוד ברמ"פ . ונא יחיאל מיכל בר"א .
ונא' הק' חיים בר"י זצ"ל ,
ונא' יצחק אייזיק בר"ז שפירא .
ונא' מרדכי ב"ר נ"צ ,
ונא' הק' מרדכי בהמנוח מ' חיים ז"ל .

דף קך"ב ע"א . אנחנו כבוד האלופים ראשים הרוזנים נגידי מנהיגי הקהלה קבלנו את ה"ה המרומם הר"ר אליעזר

במוהר"ר יהודא ליב להיות שמש אצל אלופי הקהל והתחייב א"ע לעשות עבודתו בשלימ' ומעתה כל ההכנסות שיהיו ע"י ר' פייבש ור' יעקב שמשים דקהל יחולק לשלשה חלקים שוה בשוה ואין לאחד מהם שום יתרת ע"ח אפילו פ"א הכ"ד רוזני נגידי הקהל הבאים עה"ח יום ג' ך"ח מרחשון תקסמ"ך ל'.

ונא' יהודא ליב א' מוהר"ר פאל זלה"ה.
ונא' הק' חיים בר"י זצ"ל. ונא' הק' אברהם מרדכי בר"י ז"ל.
ונא' הק' אשר זעליג בהנגיד מ' משלם זלמן.

דף קכ"ג ע"א. היות נתינות רחש מחתונות שהיה מניע להרב אב"ד והנה אחר פטירת כבוד הרב המנוח הגאון מוהר"ר ז' וואלף ז"ל וויתרו רוזני הקהל לאשתו האלמנה הרבנית שתטול רחש עד היארצייט של הרב הגאון הנ"ל וכהיום אחר היא"צ יצא מאסיפות שולחן מלא כבוד רוזני נגידי מנהיגי הקהל שנתינות הרחש שהיה מניע להרב אב"ד יהי' שייך להאלופים החבורה ביקור חולים ויוחלק לביקור חולים ולפ"ע— והרח"ש יוגבה ע"י הנגיד הפ"ח ותיכף כשינבה הפ"ח הרח"ש אזי מחויב תיכף לשלוח המעות ליד הנאמן מהחבורה דבקור חולים וזה יהי' הנהוג ער שיקבל רב אב"ד וכשיהיה רב אב"ד אזי שייך הרח"ש להרב לבד הכ"ד רוזני נגידי הקהל הבאים עה"ח יום א' ך"ח מרחשון תקס"א לפ"ק דובנא רבתי.

נא' דוד בר"פ נראמו. ונא' יהודא ליב.
ונא' הק' משה במהור"ר אשר זלה"ה.
ונא' הק' חיים בר"ד ברמ"פ.
ונא' הק' שמשון בר"ח ז"ל.
ונא' הק' יונה בר יצח'.
ונא' הק' הילל בהמנוח טוה' ניסן הכהן ז"ל.

דף קע"ג ע"ב. הנה ראה ראינו גודל המכשלה שיצא מן ה' יעקב שמש בנידון העמדת קוואטירין אנשי חיל פה"ק אשר הוא היה הממונה מהעמדת קוואטירין והלך ה' יעקב הנ"ל ברמאות ונשא פנים לעשירים וקיבל מהם מתנות והעסיד אנשי חיל רק אצל בינונים ואביניי העיר ומי שנהן לו שיחד עשה את ביתו הפשי מאנשי חיל ולא טוב עשה בעסיו, כי גזילת

הרבים תחת ידו ומי יוכל לאטום אזנו משמוע אנקת אכזיונים שצווחו שה' יעקב הנ"ל חובע מהם ומכל השכנים מדי חודש בחודש הב הב קוואטיר נעלט ואחר החקירה והדרישה שנתברר לנו שגזילת הרבים תחת ידו הוסיף חטא על פשע והעיז פנים במצח נחושה לפני שולחן מלא רוזני הקהל לזאת עלה במוסכם כביד אלופי רוזני נגירי מנהיגי הקהלה שמהיום והלאה יהי' ה' יעקב הנ"ל בהעברה עולמי' ולא יהיה לו שום שימוש ושום עבדות אצל אלופי הקהל בשום אופן ויקיים בתוקף ועוז הכ"ד כביד האלופים הרוזנים נגידים מנהיגי פ"ק הבאים עה"ח היום יום ה' ח"י אדר תקס"דלית ל' (מבלי חתימות).

דף קע"ו ע"ב. עלה במוסכם אסיפת שלחן מלא ה"ה כבוד האלופים ראשים רוזנים קצינים נגידים מנהיגים דפה"ק דובנא רבתי יצ"ו ובצירוף הרבנים המופלגים הבד"צ דפה ויחידי סגולה שמהיום והלאה לא יהיה לר' יעקב שמש ב"ר ליב שום שימוש ושירות אצל אלופי הקהל בשום אופן בעולם. היות שנמצא עליו דברים מכוערים אשר לא טוב עשה בדבר העמדת אנשי חיל אצל הבע"ב, וכאשר נודע הדבר לאלופי חקהל ורצו להוכיח מוטו על פניו העיז פניו נגדם וענה דברי עזות, לזאת עלה במוסכם כולנו שיוקנם בהעברה עולמית בתוקף גזירת חרם יב"ן שלא יועיל לו שום התרה לספחו אל איזה שירות ושימוש אצל רוזני הקהל אם לא בהסכמת כולנו הח"מ ואף אם יחסר הסכמה של א' מאתנו הח"מ על ההתרה לא יועל אותו ההתרה. עוד זאת ראינו לתקן להיציא קצת גזילות מת"י ר' יעקב הנ"ל לבחיר שני אנשים ריאי חשבונות לרשים ברייסטר מה שקבל ר' יעקב קוואטיר נעלט מבעלי בתים מזמן או מתנות ואם המצא ימצא שקיבל יותר מהראוי יחזיר לכל א' תיכף ומיד עפ"א ואם לא יסלק תיכף במזומנים יונבה מנחלאותיו ומגלימא דע"כ כל הנ"ל יקיים בכל תוקף ועוז חק ולא יעבור שלא יוכל שום אדם לבטל דבר מהדברים הנ"ל אם לא בהסכמת כולם הכ"ר האלופים ראשים רוזנים מנהיגים דפה והרבנים המופלגים הבד"צ ויחידי סגולה הבאים עה"ח יום א ד"א אדר תקס"דלית.

נא' יהודא ליב א' מוהר"ר רפאל ז"ל.

ונאו' דוד הוא הק' אב"ד ד"ק טורהאוויץ .
ונא' הק' חיים בר"י ז"ל . ונא' הק' שמשון בר"י זצ"ל .
ונא' הק' אברהם מרדכי בהמנוח מ' מאיר זללה"ה .
ונא' הק' אשר ענזיל באד"מ הרבני מרדכי יצ"ו .
ונא' הק' מרדכי בהמנוח מוהר"ר צבי הירש ז"ל .
נא' הק' דוד ברט"פ . ונא' מרדכי במהר"ט זללה"ה .
ונא' ארי' ליב בהרב מוהר"ר הילל יצ"ו .
ונא' הק' שמואל בהרב אב"ד מפרעמשלא .
ונא' הק' ניסן בהרבני מ' אהרן זצ"ל .

העתקה מכתב הנמצא אצלי .

ר' רפאל חייט ור' ליב ב"ר שמואל חייט שכרו את המרחץ מן ר"ח אייר תקס"ד עד ר"ח אייר תקס"ה ל' והתחייבו א"ע לסלק מדי שבוע בשבוע סך חמשים זהו' ואפילו עבור חודש העיבור מחויבים ג"כ לסלק מדי שבוע בשבוע סך חמשים זהו' . ע"ז נתנו הדרויף תשעה מאות זה' באופן שיהיה מונח הדרויף עד סוף המשך ובסוף משך השנה ינוכה להם הסך תשעה מאות זה' לאחדים היינו מן ר"ח חשון תקס"ה ל' עד ר"ח אייר תקס"ה ל' ינוכה להם שלשים שבוע' רצופים מדי שבוע בשבוע סך שלשים זה' .

פונקטין מהתחייב' שלהם חוץ הראטיש הנ"ל .

א' מחויבים להוליך בעד י' עניים עם פורין שלהם בכל עת שיצטרכו להוליכם הן העומדים בהקדש והן העומדים אצל בעה"ב .

ב' מחויבים להסיק המרחץ קטן בכל לילה ולילה מן ר"ח מרחשון עד ר"ח אייר ובכל לילה ולילה מחויבים לשפוך להמקוה א' יורה מים רותחים . גב א' יורה מים חמים בכל לילה לחפיפת נשים גם בימות החורף מחויבים בכל ערב שבת לשפוך להמקוה א' יורה מים רותחים .

ג' אזהרה לשוכרים הנ"ל שלא יבא שום קובלנא עליהם

על תשלומי המרחץ שלא יטלו יותר כפי המניע להם מכך מי שיהיה נ"נ עבור טבילה חלילה להבלנים להבוע יותר ובאם שיהיה עליהם איזה קובלנא אזי הם בהעברה. ואצ"ל שלא יהיה שום היזק בהמרחץ וכל האנשים ההולכים למרחץ ביום ו' מקטנים ועד גדולים מחויבים כולם לשלם להם שכר מרחץ כנהוג.

ד' אותן ימים שלא יסיקו את המרחץ אזי מחויבים הם להסגיר את המרחץ בכדי שלא יכנס להמרחץ שום אדם. הרופאים והרופאות שיכים לשוכרים הנ"ל כדאשתקד.

ה' השוכרים הנ"ל מחויבים להשניח שלא ירחץ שום איש בהיורה.

כל הנ"ל התחייבנו עצמינו לקיים כל הפונקטין המבוארים למעלה בכל חומר התחייבי' ואם נעבור איזה פונקט מהפינקטין הנ"ל אזי הרשות ביד אלופים נבאים להעביר אותנו ולהשביר המרחץ לאחרים אשר יוכשר בעוניהם. אלופים הנבאים מחויבי' ליתן לנו שלשה שאק שעפליך חדשים לשנה והשעפליך ישנים אשר נתקלקלו מחויבים אנחנו לתקנם. גם מחויבים אנחנו להסיק המרחץ ביום ד' פעמים בכל חודש. המשרתים שהיו בהמרחץ אשתקד מחויבים להיות אף בשנה זו לראיה באנו עה"ח אור ליום ג' ער"ח אייר שנת תקס"דלית ל'.

נאו' במה"ק רפאל בהר"ר צבי הירש ז"ל.

ונא' במה"ק ליב בהר"ר שמואל ז"ל.

גם קבלו הבלנים על עצמם שיסיקו המרחץ בכל שבוע ושבוע יום ד'.

דף קכ"ה ע"א וע"ב. רשימה מה שנדבו הזוג ה"ה הרבני מ' נחמן מח"ל ב"מ מרהכי כץ ואשתו מ' צירל בת מ' יחיאל מיכל ובאו בעצמם על החתום,

מי גבר יחיה ולא יראה מות, לזאת אנחנו הזוג ח"מ חיל ורעדה אחזתנו פן ח"ו ערירים נמות. והנה נוסעים אנחנו הזוג אל ארץ הקדושה אילי יועיל לנו זכית ארץ ישראל להוליד שם בנים ובנות ובאם ח"ו לא נזכה לזרע קיימא עשינו סדר נכון מה יהיה אחר מותינו והקדשנו מעכשיו החצי בית חומה שלנו המשותף בינינו הוג עם הרבני הנגיד מ' ישראל כהנא חרק כל הבית חומה עם כיפות תחתונות ועליונות וחדרים עליונים

שייך לנו הזוג מחצה מכל הנ"ל ולר' שמואל כהנא מחצה והקדשנו אנחנו הזוג החצי בית חומה כל חלקינו כנ"ל הנוף מעכשיו וההכנסה מכל הנ"ל אחר מותינו לצדקות כפי שיבואר בכתב זה. ואין לשום יורש הן מצד הבעל הן מצד האשה שום זכות בבית חומה הנ"ל רק כפי שיבואר בכתב זה כן יקום, ובקשתנו שטוחה מאת כבוד אלופים רוזנים נגידים מנהיגי הקהל והכמי העיר בכל דור שיתנו תוקף לכתב זה לעולם פן א' ממשפחתנו יבוא לבטל מקצת מזה שכתוב כאן בכדי לירש יעמדו ננדו עד שיקוים כל דברינו בלי גרעון כלל, כי זה כל חלקינו צדק לפנינו יהלך לתור לנו מנוחה בארץ החיים ובחיי העוה"ב, וזה הסדר אשר סדרנו לצדקות.

א' הנה לבד החצי בית חומה הנ"ל יש לנו הזוג חוב אצל גיסו ר' ליב ב"מ יחיאל מיכל אלף ושמונה מאות זה' כפי השט"ח עבור הב"ת מח"ל שמכרנו לו, גם יש לנו חנות פה סמוך לוואג ושייך הכנסה מחנות ורווחים מסך אלף ת"ת זה' לנו הזוג כל ימי חיינו ואח"כ ירשו יורשי ר' נחמן החנות יהסך הנ"ל, ויתנו היורשים מן סך הנ"ל לבנות של ר' ארציק ח"ר אשר בריק שני מאות זה' והיורשים של ר' נחמן הנ"ל המה בני הרבני המנוח ט' משה ב"ר נדלי' שהיה מגיד ב"ק ראוני כי ר' משה הנ"ל היה בן אחי אביו של נחמן ולא היו שום אחים לאבי ר' נחמן רק ר' נדלי' אביו של ר' משה הנ"ל, גם אין לר' נחמן שום אח ואחות ולא זרע מהם.

ב' להזוג מ' חיים ב"מ שמעון מק' אוסטרהא ואשתו מ' רחל לאה בת מ' שלמה מח"ל מגיע מאתנו הזוג סך אלף ושמונה מאות זה' ויסולק בששה שנים רצופים כפי הפשר שהי' בינינו ע"פ הכתב בח"י ר' נחמן לסלק כל שנה שלשה מאות זה' ויסולק הסך הנ"ל מהכנסות החנות ומרווחין מסך אלף ת"ת זה' באם לא יספיק לסך ש' זה' יוקח המותר מהכנסה של הבית חומה, והתחלת הפרעון ר"ח תמוז תקס"ואו ל', גם הנחתי ת"י המטונים שלי שט"ח ומה שיוגבה מהם יהיה מקודם לפרעון הסך אלף ת"ת זה' הנ"ל מה שיוחסר מסך ש' זה' שלא יספיק הכנסות חנות ורווחים הנ"ל ובאם יהיה מותר מגביות חובית יותן לר' נדלי' ב"ר משה הנ"ל שהיה מגיד ב"ק ראווני בכל שנה חמשים זה' כל ימי חיי ר' נחמן.

נ' הנה עבור החצי בית חומה שלנו נתננו ערך ך ב אלפים ת"ק זה' וסדרנו הצדקות לפי ערך, ממון הנ"ל שיותן לכל א' מהכנסה לפ"ע הממון והעמדנו ממונים על כל הכנסות להיות שולחים לנו כל ימי חיינו ההכנסה ואחר מותינו יהיה לצדקות עולמות וד' יאריך ימיהם של הממונים ואחרי מותם יעמידו נגידי הקהל והב"ד שבאותו הדור ממונים אחרים לסדר הצדקות והבית חומה לא יומכר לעולם רק ההכנסה יוחלק לצדקות, גם לא יישכר מן הבית חומה לשום יורש שלנו פן יחזיק באלמנית ויבטל דבריני לזאת אנחנו מזהירים שלא יישכר ליורש.

ד' לעניי אי"י יושלח הכנסה שיעלה מסך שני אלפים זה'.
ה' לבית המדרש שלנו הזוג העומר בח"ל הכנסה לפ"ע שני אלפים זה'.
ו' לקלייזיל של ר' משה ברעסלער הכנסה לפ"ע אלף זה'.
ז' לנר תפלה בקלויז גדול הכנסה לפ"ע ת"ש זה'.
ח' לנר תמיד דבית הכנסת הק' הכנסה לפ"ע ת"ש זה'.
ט' לבית מדרש חסידים לפ"ע ת"ש זה'.
י' לבית המדרש של הנגיד ר' אהרן בר"ק לפ"ע ת"ק זה'.
י"א לביקור חולים הכנסה לפ"ע שני אלפים זה'.
י"ב לח"ק פרנסת עניים הכנסה לפ"ע אלף ת"ק זה'.
י"ג להקדש על עצים ולויליכר וכתונות לחולים לפ"ע אלף ת"ק זה'.
י"ד לח"ק הלוואת חן הכנסה לפ"ע אלף ת"ק זה'.
ט"ו לצורך הכנסת כלה לפ"ע אלף ת"ק זה'.
היינו לכלה עניה יתנו לא פחות מן ט' זה' ולא יותר על
י"ב זה' או לחתן עני ג"כ כנ"ל.
ט"ז לגבאי בית הכנסת הק' לפ"ע ה' זה' על קצבה לחג הפסח.
י"ז לצורכי רבים לפ"ע אלף זה.
י"ח לחמס המקוה בחורף לפ"ע ת"ק זה'.
י"ט לח"ק תלמיד תירה לפ"ע ת"ק זה'.
ך' לח"ק סנדקאות לפ"ע ת"ק זה'.
ך"א לח"ק הכנסות אורחים לפ"ע ת"ק זה'.
ך"ב לפידיון שבוים לפ"ע ר' זה'.

ד"ג לח"ק נו"ח על קצבה לפ"ע ת"ק זה.
ד"ד לחלק לעניים דפה בכל רגל לפ"ע שני אלפים זה.
ד"ה לח"ק שומרים לבוקר יתנו בכל חורף לפ"ע ת"ק זה.
כל הנ"ל יוחלק אחר מית הזוג הח"מ מהכנסה של החצי בית חומה שלהם הכל לפ"ע המבואר לעיל הן יתרבה ההכנסה הן אם יומעט ההכנסה והקרן יהיה קים לעד. וכל הצדקות הנ"ל המה מחצה של הבעל ר' נחמן הכהן ח"מ ומחצה של האשה מרת צירל אשת ר' נחמן הנ"ל חלק כחלק ובאם נזכה לזרע קיימא שייך הכל לזרעינו אך לא תסוב נחלה מן הזרע שלנו לשאר יורשים רק לזרעם וזרע זרעם עד עולם, כי מעכשיו הקדשנו נוף הבית חומה לצדקות והכנסה אחר מותינו על פי תנאים המבוארים לעיל, ובאם תמות האשה בחיי בעלה או הבעל בחיי אשתו עשינו כתבים בינינו היאך יתנהג. כל הנ"ל עשינו מרצון נפשינו הטוב בק"ג א"ס בכל אופן המועיל למחז"ל דלא כא"ם ודלא כט"ד, אלו הם הממונים שעשינו אנחנו הזוג ח"מ על כל הנ"ל ונתיננו אנחנו הזוג להממונים הרשאה על הנ"ל להיות ידם כידינו ועשייתם כעשייתנו הזוג ח"מ כתוקף כל הרשאי' הנכתבים עפ"י תיקון חז"ל ואין אנו יכולים לומר וכו' ואלו הממונים ה"ה הרבני הנגיד המפור' מ' אהרן בר"ק והראש הנגיד מ' אברהם מרדכי ב"מ מאיר והרבני הנגיד המפור מ' צדוק בר"ד ברמ"פ והרבני הנגיד מ' חיים בהרב מ' יהושע והרבני מ' צבי הירש ב"מ מארקיש ור' ליב ב"ר מיכל מח"ל, נעשה ברצוינו הטוב בק"ג א"ס ובאנו על החתום היום יום א' כ"ו סיון תק"סמ"ד היא פה ק' דובנא רבתי.

נא' צירל בת טוה' יחיאל מיכל.

ונא' הק' נחמן בהרבני מו"ה מרדכי כץ זלה"ה.

ח"י האשה מרת צירל בת מ' יחיאל מיכל הנ"ל בח"י ממש וח"י בעלה הרבני מ' נחמן ב"מ מרדכי כץ הנ"ל בח"י ממש אמיתי' כי חתמו א"ע בפנינו בח"י ממש ובפנינו קבלו החתימים בק"ג א"ס על כל הנ"ל ובאנו לקיים החתימות והענין כדחזי' יום הנ"ל פה ק' דובנא.

נא' הק' נתן הלוי איש הורוויץ אב"ד ד"ק שדה לבן.

ונא' הק' משה היילפרין.

ונא' הק' משה כהנא אב"ד דק' ווישנאוויץ

דף קע"ה ע"ב. למען תהיה זאת למשמרת חקוק בעט ברזל ועופרת, איך ברבר שני שט"ח שהיה ת"י הח"מ, א' שט"ח בח"י הרב המה"ג מו' שלום צבי אב"ד מזבארוב ע"ם מאה אדומים רענדלך בלאנקי הה"כ יום ו' ז' אדר שני תקם"א ל' זמ"פ ז' אלול שנת הנ"ל ועידי קיום הרבני מו' בצלאל חרי ברוף וחר דעימי' והשט"ח השני בח"י הגניד מו' דוד יעקב בהנגיד מו' אהרן בר"ק ברמ"פ ע"ם מאה ושמנה רענדליך בלאנקי הה"כ ח' ניסן תקם"ח ל' וזמ"פ קודם שוק לייפציק החי' בחודש אלול שנת הנ"ל ונאבדו השני שט"ח מת"מ הח"י והאנשים הנ"ל סילקו לידי המעות הנ"ל לזמ"פ קע"ר עפ"א לזאת השני שט"ח הנ"ל בטלין ומבוטלין הם בכל מקים שהם ואני הח"מ מחייב עצמי בהתחייבות גמור בת"כ ובפ"ט ובק"ג אנ"ם לפצות ולסלק מהאנשים הנ"ל כל מין עירעור וטענה והוצאה מעסק השט"ח הנ"ל הן אם ימצא ת"י יהודי או ת"י בלתי יהודי חל עלי כל מיני פיצוי והוצאות. נעשה בכל אופן היותר מועיל לתקחז"ל ולהיות לראיה באתי עה"ח היום יום א' ד"א תשרי תקס"ואו ל'.

נא' הק' יוסף בנציון מכראד.

העתקה מכתב הנמצא אצלי.

היות שבעת הזאת היוקר גדול והלוך וצעקת עניים ואביונים גדלה עד למאד ע"כ עלה במוסכם אלופים נגידי ק' שכאו"א יתן בכל שביע כמסת ידו אשר ברכו ד' זה יתנו כל העובר על הפקודים מיום דלמטה עד ראש חידש תמוז הבע"ל תקס"ו ל'. היום ר"ח ניסן דהאי שתא תקס"ו.

ר' אהרן בר"ק בכל שביע ט"ו זה'.
ר' צדוק בר"ד ברמ"פ כנ"ל ט"ו זה'.
ר' זעליג בר"ז כנ"ל ט"ו זה'.
ר' הירץ ח"ר צדוק כנ"ל ג' זה'.
ר' מרדכי וואלף ח"ר צדוק כנ"ל ג' זה'.
ר' משה בר"ד ב"מ"פ כנ"ל ח' זה'.
ר' חיים בהרב כנ"ל ד' זה'.

ר' קלונימס קלמן בר"ד פרמ"פ כנ"ל ד' זה' סילק בעד חודש.
ר' ליביש בר"ח ברמ"פ כנ"ל ב' זה' סילק בעד חודש.
ר' ליביש בר"ח כנ"ל ב' זה' סילק בעד חודש.
ר' חיים גניענדליש כנ"ל ד' זה' סילק בעד חודש.
ר' גרשון דאנציקר ב' קערבליך כנ"ל ג' זה' י"ג סילק בעד חודש.
ר' ליביש חרפ"ס ו' זה' סילק בעד חודש.
ר' הירש ושותפו ר' יהודא ש"ו חצי רובל סיל' בעד חודש.
ר' אברהם מרדכי ו' זה' ד"ג.
ר' מענדל חלפן ו' זה' ד"ג סיל' בעד ג' חדשי'.
ר' מרדכי נרמ"ו ג' זה'.
ר' דוד בר"ח בכל שבוע ב' זה' סיל' בעד ג' חדשים.
ר' ישעי' חרש חצי רובל בכל שבוע סיל' בעד חודש.
ר' הירש חרד"י בר"א א' זהב בכל שבוע סיל' בעד חודש.
ר' יוסף הירש חרד"י א זהב בכל שבוע סיל' בעד חודש.
ר' קלמן ברד"י א' זה' ד"ג בכל שבוע סי' בעד חודש.
ר' שאול חר"ל סיקאליר ב' זה' טו"ג סיל' בעד חודש.
ר' נחום מוכר יין ב' זה' טו"ג סיל' בעד חודש.
ר' דוד חייט ב' זה' בכל שבוע סיל' בעד חודש.
ר' בער ברי"ס ב' זה' בכל שבוע סי' בעד חודש.
ר' ארון טא"ן ה' זה' בכל שבוע בעד חודש.
ר' יוזפא חד"א טא"ן ב' זה'.
ר' אנשיל בר"א ב' זה'.
ר' הירש חייט ג' זה' י"ג סילק בעד חודש.
ר' אי"ל ג' זה'.
הרב מזבארוב ג' זה'.
ר' דוד בר"פ ב' זה' סילק בעד חודש.
ר' שמעון זלאזניק לשבוע חצי רובל סילק בעד חודש.
ר' הירש בר מרקיל ב' זה'.
ר' חיים נחמן ג' זה' י"ג.
ניסו ר' ליבוש ג' זה' סילק בעד חודש.
ר' זיסקינד מיכל ב' זה' טו"ג סילק בעד חודש.
ר' יצחק ליב ש"ו א' זה' טו"ג סילק בעד חודש.
ר' דוד יעקב ארבעה זהו' טו"ג.

ר' ישראל חר"ק ג' זה' י"ג .
ר' מרדכי בר"ט חר"ק ו' זה' ך"ג סילק בעד חודש .
בנו ר' שואל חצי רובל סילק .
ר' זאב בר"ח בר"ד ב' זה' בעד חודש .
ר' מרדכי ברש רבע רובל סילק לחודש .
ר' רוד הירש בר"ש ברח"ש רבע רובל סילק לחודש .
ר' בער חרמ"נ ב' זה' .
ר' חיים חר"א א' רענדיל לחודש ,
ר' שמואל ישראל רבע רובל סילק בעד חודש .
חתנו ר' ליב ב' זה' סילק בעד חודש ,
אש' העסע מכפה שלה ו' זה' ך"ג סילק בעד חודש .
ר' יעקב ח"ר דור בכל חודש ו' זה' ך"ג סילק בעד חודש.
ר' דוד טורקאנבור ד' זה' סילק בעד חדש .
ר' מרדכי בערוש ב' זה' סילק בעד חודש .
ר' ליב בר"ט בריק א' זהב .
ר' הירש כרבץ ושותפו ר' יעקב מאיר ב' זה' סילק .
ר' זלמן גימל זה' סילק.
ר' חיים בר"ד ברמ"פ ואז זה' וסילק בעד חודש .
ר' יצחק אייזיק ך"ג .
ר' הירש שאצל סוחר אייניר זהב סילק בעד חודש .
ר' בצאלאל בר"ל בר"מ גילים זהב סילק בעד חודש .
ר' יצחק מראייטע ב' זה' סילק בעד חדש .
ר' יעקב חר"א כ"ש טו"ג ב' זה' סילק בעד חודש .
ר' אברהם ברע"ז א' זהב .
ר' אברהם חר"י כהן חצי רובל לחודש סילק .
ר' יחזקאל בה"ל א' רובל בכל חודש .
ר' יואל חלפן א' רובל בכל חודש .
בת ר' יצחק א' רובל בכל חדש סילק בער חודש .
הרבנית א' רובל כנ"ל סילק .
ר' בנימן חלפן ד' זה' כנ"ל סילק בער חדש .
ר' חיים בר ל חצי רובל בכל חודש סילק בעד חודש .
ר' יצחק בר"א סילק ד' רובל .
ר' פנחס ליטוק ה' זה' בכל חודש .
ר' טשה חיים ד' זה' בכל חודש סילק בעד חודש .

ר' שבנא הר"י בר"ק א' רובל בכל חודש סילק בער חודש.
ר' פנחס חלפן ד' זהו' בכל חידש סילק בער חודש.
ר' אבלי סקאליר חצי רובל כנ"ל סילק בער שני חדשים.
אלמנת ר' ליב סקאליר א' זהב בכל שבוע סילק בער חודש
ר' משה א' רובל סילק.
ר' יעקב משפ ה' זה' בכל חודש סילק בער חודש.
ר' עזרא בר"ב א' רובל בכל חודש סילק בער חודש.
ר' יוסף הר"ה מסור' ד"ג בכל שבוע.
ר' פישל בר"ל א' רובל לחודש סילק.
ר' מענדיל בראל"ל ד' זה' לחודש.
ר' מארקיל הר"ו חרמ"פ ד' זה' לחודש סילק בער חודש.
ר' ארי' ליב ברח"ש ד' זה' לחודש סילק בער חודש.
ר' חיים בר ה ש ו ד' זה' לחודש סילק בער חודש.
ר' בער שומסקר א' רובל לחודש סילק בער חודש.
ר' אברהם הר"א חשק ד' זה' לחודש סילק בער חודש.
ר' ארין בר"מ ד' זה' לחודש.
ר' פאליק בר"ז בר"י ה' זה' לחודש.
ר' אשר בר"מ פ"פ ב' זה' לחודש סילק לחודש.
ר' אהרן בהמגיד ב' זה' לחודש סילק לחידש.
ר' מרדכי חר"ג ב' זה' לחודש סילק לחודש.
ר' שמואל חרנשי ב' זה' לחודש סילק בער חודש.
ר' חיים ב"ר פייביל ד' זה' לחידש סילק בער חודש.

העתקה מכתב הנמצא אצלי.

בעז"ה. היות כי ראינו הסכסוכים ומריבות בין השותפים ה"ה הר"ר דוב בער ש"ק וה"ה הר"ר שמעון ש"ק ומחמת מריבות אינם שומרים הבהכ"נ הקדשה כהוגן ואין יום שאין בו גנבה ועשינו כמה וכמה פעמים שלום ביניהם ואין השלם קיים רק תמיד מחלוקת וכהיום עשינו אנחנו החתומים פשרה וחלוק ביניהם ברצונם היינו שה"ה הר"ר בער הנ"ל יהיה תמיד בבית הכנסת הק' בקביעות ואין לו שום חלק בחתנית וב"ם רק רח"ש

היה שלו וחצות הושענות בעיר הוספה על שכירות וחנוכה יפורים עי"כ בבהכ"נ ובבית עלמי' ומחויב לציית את השמש דבהכ"נ. וה"ה הר"ר שמעון הנ"ל יהי' על ב"ט וחתנות והושענות על סורנטשינע וחנוכה ופורים עי"כ בבהכ"נ ובבית עלמין גם מחויבים כל אחד לציית את' האלופים גבאים בעת שיצטרך להם גם מחויבים בכל ערב להכות בבתים על סורנעטשינע שילכו לבהכ"נ ומחויב הר"ר שמעון הנ"ל לציית את השמש דבהכ"נ ושניהם מחויבים ליתן פלעטין לעניים בכל ערב שבת וזרב י"ט. כל הנ"ל נעשה מרצונם הטוב ובאם שיעבור אחד מהם ח"ו מכל הנ"ל אפילו קוצי של יוד אזי הוא בהעברה כל הנ"ל נעשה באופן המועיל ובק"ג א"ס וא"ז באנו עה"ח יום נ' ד' מנחם שנת תקסמך"ואו לפ"ק דובנא. (מכלי חתימות).

דף קע"ב ע"ב. למען תהי זאת למשמרת חקוק בעט ברזל ועופרת לדורי דורות איך בדבר המעות שהטילו בהגובערני שלנו לצורך היצאות המשולחים שנסעו לע"מ פ"ב כהיום היה חשבון בינינו רוזני נגידי הקהל דק' ברעסטיטשקי הח"מ ובין רוזני נגידי הקהל ד"ק דובנא רבתי והנה אחר החשבונות של ההוצאות שהיה קבלנו אנחנו הח"מ כל דמי הסך שהיה מגיע לנו עד פ"א מיד רוזני הקהל ד"ק דובנא רבתי ומעתה אין לנו אלופי הקהל ד"ק ברעסטיטשקי הח"מ שום טענה ומענה ופ"פ בעולם נגד רוזני הקהל דק"ק דובנא רבתי בנידון המעות הנ"ל אף על פ"א כי קבלנו כל דמי הסך שהיה מגיע לנו כפי החשבון לכן אין לנו שום טו"מ לא בכתב ולא בע"פ מכל מה שהפה יכול לדבר והלב לחשוב ואם המצא ימצא איזה קויט בקהלתנו על מעות היצאות הנ"ל אזי בטל ומבוטל אותו הקויט ילא יודרש לשום זכות הכ"ד כבוד אלופי רוזני מנהיגי הקהל דק' ברעעטיטשקי הבעה"ח בפקודת כל בני קהלתינו היום יום ה' ז"ך תשרי שנת תקסמך"זיין פ"ק דובנא רבתי.

נא' הק' יחיאל מיכל ברמ"ם מברעסטיצקי.
ונא' הק' נפתלי הירץ בהמנוח מוה' שמואל זלה"ה.

דף קך"ד ע"ב. תכתב זאת לדור אחרון איך בדבר הפשר שהתפשרו כבוד אלופי רוזני נגידי מנהיגי הקהלה וכבוד הנגידי'

מנויי' דח"ק נ"ח עם האדה"נ הדוכס יר"ה עבור הצינוש שהוא תובע בעד הבהכ"נ הקדושה והקלויזין והשאפע וההקדש והבית עלמין והמרחץ והתפשרנו ליתן להדוכס יר"ה עבור הצינושין הנ"ל מדי שנה בשנה סך שלשה מאות וארבעים זהו"—כהיום עשינו סדר נכון והתחיבי' לסילק הנ"ל — וכן קבלנו על עצמינו — ה"ה בבוד ריוני הקהל יתנו מדי שנה בשנה סך שני מאות ועשרה זה' — ואלופי הח"ק נ"ח יתנו מדי שנה בשנה סך שמנים זה' — ואלופי הגבאים דמתא יתני מדי שנה בשנה סך המשים זה' — ס"ה שלשה מאות וארבעים זה' כל הנ"ל קבלנו עלינו ועל הדורות הבאים אחרינו שמחויבים לסלק מדי שנה בשנה הסך הנ"ל לפי ערך המבואר לעיל ויקיים בתיקף ועוז הכ"ד כבוד האלופים ראשים הרוזנים נגידים מנהיגי הקהלה בצירוף כבוד אלופי נגידי מנוי' הח"ק הנ"ח ואלופים הגבאים דמתא הבעה"ח יום ו' י"ד תשרי תקס"חית ל'.

נא' הק' דוד ברפ"נ ראש"מ. ונא' הק' דוד ברמ"פ.
ונא' משה ברד נרבן. ונא' אשר אנשול בר איזיק.
ונא' מנחם מענדיל ב"ר גבריאל ז"ל.

דף קכ ו ע"ב. היות זאת למשמרת חקוק בעט ברזל ועופרת לדור דורות — איך שמגיע ממני הח"מ חוב ברור מעזבון אבי הרבני המנוח מיהר"ר מרדכי ז"ל ברה"י יזרו סך אלף זה' מעות רוסיה על מעית עולמית כפי הצוואה שיש ת"י הרבני הנגיד ה"ה מוהר"ר ישראל חר"א חרפס וקבלתי אני הח"מ הסך הנ"ל עצה"ע לפי ערך עשרה למאה — עולה רווחים כל שנה מסך הנ"ל סך מאה זה' לחלק על צדקות מדי שנה בשנה כפי הצוואה הנ"ל — ולאפותקי מפורש אני הח"מ מתעבר את הבית שלי הנשאר מאבי המנוח ז"ל כפי שמבואר בהצוואה שיהי' הסך הנ"ל בשעבוד הבית הנ"ל.

וכך יהי' חלוקת הצדקה סך מאה זה' רווחים הנ"ל מדי שנה בשנה כפי הצייאה.

היינו בכל היא"צ של אבי המנוח ז"ל ללומדי תורה שיתפללו בביתי וילכו לב"ע סך שמנה עשר זה'.

בעד נרות קבוע בבהכ"נ הק' ובהקלויז גדולה ובבהמ"ד של הנגיד מ' אהרן בר"ק שבעה ועשרים זה'.

לצורכי רבים מדי שנה בשנה עשרה זה'.
על קניות ספרים לבהמ"ד של הנגיד מו' אהרן בר"ק כל שנה, שבעה ועשרים זה'.
על י"צ של אחי החתן המנוח כמ' יוסף וואלף כל שנה ללומדי תורה כנ"ל שמנה עשר זה'.

ס"ה מצרקות הנ"ל עולה – מאה זה'.

כל הנ"ל קבלתי עלי הח"מ בכל חומר התחייב' בת"כ ובפ"מ דש"ל בק"נ אנ"ס בבד"ח מעכשיו ובשעבוד הבית הנ"ל עלי ועל יורשי אחרי לסלק מדי שנה בשנה הרווחים הנ"ל בלי גרעון פ"א ולהיות לראיה כאתי עה"ח י' ג' ד' מרחשון תקסמ"טית ל'.

נא' הק' ארעצי בהרבני מוה' מרדכי זלה"ה.

ח"י ה"ה הרבני מיהר"ר אריצי בהרבני מ' מרדכי ז"ל הנ"ל אמיתת ויישרה היא כי בפנינו עדים הח"מ חתים את עצמו בח"י מטש לקיים מה שמבואר למעלה ואשרנו וקיימנו החתימה והענין כדחזי.

נא' הק' ישראל במהירר"י ז"ל מדובנא רבתי.

ונא' הק' יעקב אברהם בהרבני מיהר"ר זאב וואלף בהנא אפוטרופס מהמנוח מוהר"ם ז"ל הנ"ל.

העתקה מכתב הנמצא אצלי.

אנחנו השותפים הח"מ שכרנו את המרחצאות ומקוואות המים מכבוד אלופים נגידי גבאים דמתא על שנה תמימה היינו מר"ח אייר תק"עין עד ר"ח אייר תקע"א ל' בעד סך שלשה אלפים שמנה מאות זה' ובעת קיבלו הנגידים הגבאים מירינו אדרוף סך אלף ששה מאות זה' ויניכה לנו הח"מ הסך הנ"ל לאחרים היינו בימות הקיץ ך"ה שבועות מחוייבים אנחנו ליתן לקיפת הגבאים כ"ש ארבעה וחמשים זה' מטבע הנקרא דראייער בעד כל זהב חמשה עשר דרייער ובימות החורף ך"ה שבועות כ"ש ארבעה ושלשים זה' במטבע הנ"ל.

על הפינקטין הללו.

א' מחויבים אנחני הח"מ להסיק את המרחץ שני פעמים בשבוע היינו ביום ה' וביום ועש"ק חוץ מערב יו"ט.

ב' מחויבים אנחנו להסיק בימות החורף את השטיבל בכל יום וגם מחויבים אנחנו לשפוך א' יורה מים רותחין בכל יום למקוה קטנה וגם בכל לילה לספיפו' נשים וגם בכל עש"ק גם בכל יום שני קאדקיש מים חמים לספיפ' נשים.

ג' עביר טבילת מצוה אין אנחני רשאין לתבוע יותר מששה גדולים ועביר יולדת עשרה גדולים ומבלה זה' וכל האנשים ההולכים למרחץ מחויבים לשלם לנו שבר מרחץ חמשה גדולים וחלילה לנו הח"מ לתבוע יותר ואם יהיה ח"ו איזהו קיבלנא עביר שביר' המרחץ או אנחני בהעברה ועצים שיהיה לנו יהיה על פרנסת עניים.

ד' ר' הירש שהיה בלן אשתקד יהיה שומר ואשתו יהיה שומרת אצל נשים וחלילה לנו לתבוע מהם היספה רק כאשתקד ור' שבנא יהיה משמש בנתינות מים לאנשים במרחץ וגם דירה עד חשון הבא.

הי אותן ימים שלא יסיקו את המרחץ מחויבים אנחנו להסניר את המרחץ בכדי שלא יכנס שום אדם בהיורה.

כל הנ"ל התחייבנו עצמינו לקיים כל האופנים הנ"ל בכל חומר התחייב' וטעות נפל בפונקט ד' הנ"ל שאשת ר' הירש בלן הנ"ל אינה צריכה ליתן רק מאה ושמנים זה' ור' הירש הנ"ל אינו צריך ליתן רק מאה זה' ואם אנחני הח"מ נעבור איזהו פונקט מאופנים הנ"ל אוי הרשות ביד הנגידים גבאים להעביר אותנו והאדרוף יוחלט ביד הגבאים הנ"ל ומחויבים אנחנו לסלק הוואך געלטין בכל שבוע בלי עיכוב כלל—ואלופי גבאי' יתנו לנו ארבעה שאק שעפילין יהשעפליך ישינים שנתקלקלו מחויבים אנחנו לתקן ומחמת האנשי חיל ולאוירעט אין לנו הח"מ על אלופים גבאים שום טו"מ כי"ל רק מחויבים אנחני לסלק הוואך געלטין כסדר כל הנ"ל התחייבנו עצמינו בכל חומר התחייב' ולראיה באנו עה"ח יום ג' ד"ו ניסן תק"עין.

נאו' אברהם בהר"ר ישעי'.

ונא' כמסה"ק יעקב בהר"ר אברהם.

בפנינו עדים הח"מ חתם א"ע ר' אברהם הנ"ל ובפנינו מסר הקולטם ר' יעקב הנ"ל לחתום שמו וחתם שמו ובפניני נעשה גיף העניו דנ"ל והחתימ' בכן אשרנו וקיימנו כדחזי.

נא'

נא' הק' מרדכי בהמניח מ' שמעון ז"ל.

דף פ"ו ע"א. בהאסף ראשי עם קודש הנגידים המנהיגים יחידי הסגולה והרבני' המאיה"ג יושבי יעבץ בהמ"ד דפה ק' דובנא רבתי עיֿ לא טובה השמועה שנשמע קול הברה ותהום כל העיר על ר' חיים ח"ר ארין נרב"ן שפער פיו מאד נגד הרבני הנגיד המפורסם מ' מנחם מענדיל במו' גבריאל בעת שהיה פ"ח בחדשו והוסיף על חטאתי פשע ומרד והרים יר להבותו בהכאית בזויות בתוך קהל ועדה אשר לא נשמע מעשה כזה אף בקהלות קטנות והנה הי' מהראוי להעמיד עליו קנסות עצומות בגוף ובממון אבן להיות שכעת מטה ידו ואיננו בהשג יר לקנסו בממון הסכמנו יחד להקל מעליו ולקנסו קנס מיעט מעט מועיר לפי גודל העוות והיינו שגזרנו עליו העברה מכל החבורות דפה שנתחבר עמהם מעולם ולא יבוא לכל שים חבורה לא לקלפי ולא לשום מינוי ולא להיות בין הקרואים בשום חבורה ולא יועיל לא שום הן לכנוס מחדש באיזה חבורה עד משך עשרה שנים מהיום ואז יוכשר לבא באיזה חבורה שירצה אם יקנה את עצמו מחדש ויהי' לו דין הבא מחדש אֿ החבורה וכל זה עלה בסוסכם שלחן מלא אחר שהיו מתונים בדינו וחסו על כבוד משפחתי ויקוים בכל תיקף מעשה טובי העיר בהסכמות הרבנים הגדולים ולא יפול דבר מכל הדברים הנ"ל יכ"ז בח"ח ובשבו' יבאנו אלופי נגידי הקהלה ובצירוף החבירה קדושא ג"ח ובצירוף נגידי וחידי סגולה עֿ החתום היום יום ג' ו' תמוז שנת תקע"בית לפ' פה ק' דובנא רבתי.

נא' הק' מרדכי בר"ה נרמ"ו.

ונא' הק' יהושע העשיל בר"ק ז"ל.

ונא' הק' פנחס בר"מ.

ונא' הק' שמואל בהרב אב"ד ק"ק פרעמשלא.

ונא' שמשון במוהר"ר יעקב זצ"ל.

ונא' הק' מרדכי במהירר"י ז"ל.

דוד שלמה בהרבני מו' שמואל יצ"ו.

ינא' הק' נפתלי הירין בהרבני המפורסם מ' צ"הורש יעקב נ'.
הק' ניסן בהרבני מ' אהרן ז"ל.
ונא' הק' דוד בר"ם. ונא' הק' יהידא ליב.

דף קי"ח ע"א. היות שנתגלה לני שכמה מבשולות באטליז דפה בעניני הבדיקות גלל כן התאספנו יחד האלופים ראשים הרוזנים נגירי מנהיגי הקהלה ויחידי סגולה והבד"צ ובראשם כבוד הרב המאה"ג הגאון האב"ד דקהלתינו יע"א לתקן תקנות קבועות ולגדור הפרצות שביקשם יסורו המבשולת בע"ה—וזה יצא ראשונה גזרנו על השוחטים דפה וקבלו עליהם בת"ך בפועל שאסור להם להעלות על שולחן הבדיקה יותר משתי ריאית בפעם אחת וכשיגמר בדיקות השתי ריאות יעלו שתי ריאות אחרת וכן לעולם – בעת שיוציא השינדר את הריאה מהבהמה אסור לו להוציא עד שיעמוד עליו א' מהשוחטים או הנאמן וישגיח עליו מתחלת ההוצאה עד ההנחה על שלחן הבדיקה. ושום קצב אינו רשאי ליגע בריאה— ואם יגע הקצב באיזה ריאה קודם הבדיקה יאסר אותי הבהמה מיד בנבלה וטריפה. גזרנו שנפיחת הריאה לצורך הבדיקה הא יהי' ע"י שום שינדר העוסק באטליז רק ע"י השוחטים בעצמם או שישכרו איש הגון ונאמן לזה — וכבר נגזר במנין כת הקורמין שבעת הבדיקה לא ימצאו בבית הבדיקה שום חוכר וקצב ושינדר מתחלתה עד סופה — ואם בא יבוא א' מהם לבית הבדיקה אף כרגע קטנה יאסר הבשר מיד ולא יועיל שום אמתלא לזה – והשוחט מחויב לקרוע הריאה תיכף — ובשעת בדיקת הריאה חלילה להקצבים ולהחיכרים להשגיח בהחלונות של בית הבדיקה — ואם ישגיח איזה קצב או חוכר דרך החלונות אוי חלילה להשוחטים לבדוק הריאו' — על השוחטים רמיא איכוידא שאחר בדיקת פנים לא יגיד לשים אדם בעניני הסירכאית שמצא בפנים החוק היא הרפה. גם אחר בדיקת חוץ חלילה לו לספר באיזה ענין נטרפה הבהמה ופשיט' שלא יאמר שלדעתי היתה כשרה רק חברי הטריפה—ואם יעבור השוחט על א' מאיפנים הנ"ל ידון בהעברה ויוכרז עליו דין העברתי. השוחט איני רשאי לבדוק בדיקות פנים יותר משתי בהמות בפעם אחת ויבנים אותם תיכף לבית הבדיקה ואח"כ יבדוק בפנים עוד שתי בהמות ויבנים לבית הבדיקה וכן לעולם, חלילה לבדוק הריאה בלי העמדת הנאמן שיהיה עומד ע"ג בעת הבדיקה

מתחלה ועד סוף — אזהרה גדולה על אנשי האטליז שלא ימכרו שום דבר מהבהמה עד שיהי' מנוקר מכל דבר איסור — החוכרים יהקצבים אינם רשאים לפעור פיהם בקללה ובזיון נגד איזה שוחט — יאם יעבור ע"ז יודחה מהאטליז — הכ"ד כבוד האלופים ראשים הרוזנים נגידי מנהיגי הקהלה ונגידי יחידי סגולה יהרבנים המופלגים הבד"צ יבראשם כבוד אדו"מ הרב המאה"ג הנאון המפורסם האב"ד יר"מ ומ"ץ דפה"ק הבאי' עה"ח היום איר ליום ג' ט' מרחשון שנת תקעדליט לי'.

נא' הק' חיים מרדכי מרגליות חיפ"ק הנ"ל.
ונא' הק' מרדכי ברה ונא' הק' אהרן דוב ברי"ל סגל.
ונא' הק' פנחס בר"מ.

דף קע"א ע"א. בהיות שבאו לפנינו אנשי ק' יצ"ו בקובלנא רבא על השמשין מהקוואטירני קאמיסיע דפה"ק. הר"ר אברהם ישעיקיש זה' יוסף כבר גרשון והציעו בדבריהם איך שהשמשי' הנ"ל מעמידין אנשי חיל שלא ביושר כפי רצונם המשולח ולזה נעשו אנשי ריב בכדי להעביר השמשי' הנ"ל ע"כ קבלנו דבריהם וגזרנו באיסור חמור שמהיום יהלאה לדורות עולם ידונו השני שמשים הנ"ל בהעברה עולמית ולא יקרבו עוד לשרת ולא יועיל להם שום התרה לעולם וא' יכול לעכוב, רק יתמנו תיכף שמשים אחרים תחתיהם שיהיו מרוצים לכולם ובאם שגם איתן השמשים חדשים יתנהגו שלא ביושר ידונו גם הם בהעברה ולראיה באנו עה"ח כבוד האלופים ראשים מנהיגי' דפ"ק יצ"ו בצירוף הנגיד הדעפאטאט מהקאמיסיע ובצירוף כבוד הרבנים המופלגים דיוני צדק דפ"ק יצ"ו הבעה"ח יום ב' ד' תמוז תקע"ה לי'.

נאו' ארי' ליב בהרב מיה' הילל ז"ל.
ונא' יוסף בר"י נבמו ז"ל.
ונא' הק' יעקב מרדכי היילפרין.
ונא' שמעון בר"א דפאטאט.
ונא הק' הילל במהור"ר ניסן הכהן ז"ל.
ונא' הק' שמואל בהרב אב"ד ק"ק פרעמשלא.
ונא' הק' מרדכי היילפרין.
ונא' ישראל גלאווא מן כל החבורות.

שם. היתר הבא מכלל איסר היות מחמת קטטות ומריבות העמדני שמשים חדשים להקאמיסיא קויארטיראווי והנה ראינו שהשמשים החדשים אינם יכולין להתנהג בהעמדת קויארטירין בראוי ונוסף לזה היתה עליני פקודת אדון הפאליציימייסטער עפ"י פרידפיסאני לקבל השמשים הראשונים דווקא לזאת התרנו את האיסור הנ"ל בהתרה גמורה וקבלנו את הר' אברהם שיקיש שיהי' שמש בהקוויטארני קאמיסיע כמקדם כי ריב אנשי עירנו בקשו את מאתנו הכ"ד הבאים עה"ח שיקויים בעוו ובתוקף היום יום א' י"ט אלול שנת תקע"הא ל. נא' ארי' ליב הר"ש ז"ל.

ד' קע"ו ע"ב. להיות שבאתה לפניני האשה החשובה מרת הענה ת, אשת הרבני המופ"ג המפו' מוה' שמשון בר"י נרבן בקובלנא רבה ע"ד שרברה לה האשה נ' חי' בילא דברים מכיערים בפני כל עם ועדה יאמה מ' רבקה עמדה וישתקה ונראים היו הדברים בעיני כאמת, לזאת עלה במיסכם כלני שמהיום והלאה חלילה להאשה רבקה אשת הר"ר משה פאלקיש לסבב עם פושקא בבהכ"נ אי בפתחי בע"ב או ברחיבות ובשווקים לקבל נדבות עד עולם הכ"ד כבוד האלופים רווני נגידי ומנהיגי הקהלה דפ"ק יצ"ו הבאים עה"ח יום ה' י"ד סיון תקפ"א לי. (מבלי חתימת).

דף קע"ח ע"ב. היות זאת למשמרת. חקוק בעט ברזל יעופרת. איך שה"ה הר"ר אברהם יעקב כהר"ר יוסף קירזנר נדב לבו לרכר מצוה ובנה בית חדש אצל ביתו ונתן במתנה את הבית חרש להחבורה ביקור חולים כובע ישיעת באופן שיקבעו שם בית המדרש קבוע כפי הכתב שת"י החבורה ביקור חולים כובע ישיעת בח"י אשה והדר בעלה ה"ה הרב אברהם יעקב הנ"ל והנה נגשו לפניני החבורה הנ"ל ובקשו מאתנו כבוד האלופים ראשים הרווזים נגידי מנהיגי הקהל ליתן להם רשות — לזאת אנחני אלופי רווני נגידי מנהיגי הקהל נתננו רשות להחבורה הנ"ל ולהר ר אברהם יעקב הנ"ל לקבוע בבית חדש הנ"ל בית המדרש קבוע באין מוחה ימעכב כלל. ויקוים בתוקף ויוו שקם הבית המדרש הנ"ל ביד החבורה הנ"ל כ"ד כבוד אלופי רווני נגידי מנהיגי הקהל הבעה"ח, יום ב' ג' מרחשון תקע"הא לי.

ונא' הק' אברהם ב"ר מ"פ. ונא' הק' מרדכי היילפרין.

ונא' הק' ישבר בער בהי"ל ז"ל.
ונא" יעקב משה בר"י סגל.

דף קל"א ע"ב. עלה במוסכם כבוד אלופי רוזני נגידי מנהיגי הקהל שמהיים והלאה כשיהיה ברית מולה פה"ק אזי חיובא היא דרמי על הסנדק ועל המוהלים ובעלי כיבודים שמחויבים הם להתפלל בבהכ"נ הק' תפלת שחרית בחק ולא יעביר אכן מי שלא יבא להתפלל בבהכ"נ אזי איבוד זכותו והשמש בחתנות וב"מ מחויב להודיע להסנדק ולמוהלים ובעלי כיבודים בליפה שקודם ב"מ — וכשלא יהיה הסנדק אי איזה מוהל בבהכ"נ בעת תפלת שחרית אזי ביד הנגיד הפ"ח מאלופי הקהל לכבד הן סנדק אחר אי מוהל אחר רק מאיתן אנשים המתפללים בבהכ"נ ואם לא יהי' הפ"ח בבהכ"נ אזי ביד איזה מנהיג מאלופי הקהל לכבד. וכל המוהלים מחייבים לבא על החתום על תקנה זו ואיזה מוהל שלא יבא עה"ח אזי לא יהי' מוהל כל ימי חייו וחלילה להשמש לכבד לאותי מוהל כלל ויקוים בתוקף ועוז כ'ר כבוד האלופים הראשים רוזנים נגידי מנהיגי הקהל הבעה"ח יום ג' ב' בחידש מנחם תקפ"א ל'.

נא' דוב בעריש במוהר"ר שמואל הלוי.
ונא' הק' אר' ליב בהנאון מוהר"ר צבי הירש ז"ל.
ונא' אברהם יעקב ברין.
ונא' הק' חיים בהנאון מ' יהושע זצללה"ה.
ונא' הק' נפתלי הירץ בהנאון מ' צ. הירש יעקב האלברשטאט
ונא' משילם זלמן בר"א.

דף קל"ב ע"א. הנה להיות שמהוזכרח הי' לנו הח"מ ליתן כתב התמנות להרב המגיד מוה' ברוך ב"מ ישראל עד י"ג מנחם אב תקפ"ג ל' להיות עוד מ"מ בפה ק' כדי שלא יצמח לו איזה ריעותא ובעת האסיפה קבל עליו הרב המגיד במי שפרע שבכלות משך הנ"ל חלילה לו להיות עוד אצלינו מ"מ ואמר בפירוש בעת האסיפה בהן צדקו שחלילה לו לשנות מדיבורו אף שיסכימו עליו כל תישבי קהלתינו להיות עיד מ"מ בפה ק', אך למיחש מיהא בעי' שלא יבטלו האלופי הקהל שיביאו אחרינו כל הנ"ל ויתנו לו עור כתב התמנית להיות מ"מ בפה ק' עור על כמה שנים. לזאת גזרנו בגזרת עירין פתגמין ובח"ח ובכל האלית

הכתובות בתורה שחלילה לשום אדם מתישבי קהלתינו ליתן לו עוד שום כתב התמנית להיות מ"מ בפה ק' ולא יועיל שום התרה על החרמות ושמתות עד שיבואו כל החתומים מכתב התמנות שנה הנ"ל עהיח ובאם שיחסור א' מהחתימים לא יהי' שום ממש בשארי החתימות והחרמות יהשמתות במקומם עומדין נעשה באסיפת שלחן מלא וטהור ובמיסכם בלנו הח"מ ובצירוף כביד הרב המאה"ג הגאון המפורסם האב"ד ור"מ דפה ק' יום ד' י"ג מנחם אב תקפ"ב ל' דובנא רבתי , (מבלי חתימות) .

דף יו"ד ע"ב. היות זאת המשמרת חקוק בעט ברזל ועיפרת— איך בדבר הצוואה של ה"ה הנגיד מיהר"ר זלמן בהמנוח מיהר"ד רפאל ז"ל מבואר בהצוואה שיתן בנו הנגיד הנבור מוהר"ר זעליג נר"י רווחים להגבאים דבהכ'נ מסך חמשה מאות זה'. גם יתן רווחים להחבורה נר תמיד דבהכ'נ גם כן מכך חמשה מאית זה' ורווחים מסך שני מאות זה' להחבורה שומרים לבוקר מדי שנה בשנה ס"ה אלף ושני מאות זהו' והנה הנגיד מו' זעליג הנ"ל סילק כל דמי הרווחים מדי שנה בשנה כפי צוואת אביו המנוח ז"ל , וכהיום נתקבל החומה דבהכ"נ הקרושה וצריך תיקונים גדולים ואחר כל הנדבות שנתנדבו על התיקונים הנ"ל אין מספיקין לגמור התיקונים בשלימות . לזאת נדב לב הנגיד מו' זעליג הנ"ל וטוב עשה בעמי וסילק כל דמי הסך אלף ושני מאות זה' עד פ"א לצורך התיקונים דבהכ"נ הק' — מהיום אין להגבאים ולהחבורת הנ ל על הנגיד מו' זעליג לתבוע ממנו אפילו פ"א — ולהיות לראיה באו אלופי הגבאים עה"ח — היום יום ד' ה' תשרי תקפ"ד ל' .

נא' הק' חיים ב"ר יצחק יהושע זצללה"ה .
ונא' הק' הילל בבמהיר"ר ניסן הבהן .
ונא הק' ישבר בער בריל .
ונא אהרן במהור"ר צבי הירש ז"ל .

דף קל"ב ע"ב . הן היום בא לכאן המשולח מאה"ק חברון יבידו רייסטר מנדבית שהתנדבו מכמה קהלות לשלוח לשם בכל שנה הנדבות , ומבואר שם בהרייסטר שהתנדבו לשלוח מקהלתינו סך מאתים זה בכל שנה — והנה אחרי שראינו שיש ת'י המשולח כח והרשאה מאנשי חברון הנ"ל שעשייתו בעשייתן התפשרנו עם

השיח הנ"ל וסלקנו לידו מעבר עד עתה באיפן שמהיום והלאה פטירים רוזנים ננידי קהלתינו מנרבה הנ"ל עד עולם ועל הפשר הלז חתום המשולח הנ ל בח"י ממש בהרייסטר הנ"ל היום יום א' י"ב מנחם תקפ"גימל ל'.

העתקה מפסת נייר הנמצא אצלי.

הרבני מוהרר"י מיכל בהמני' מ' שמואל ביקש מאתנו הב"ד להתירו מאיסור הנ' של הקדמונים על קנית אדמת נכר והנה אחר שפיים את רוזני הקהל בהרפס ברצי כסף על הכנסת עניים גם אנחנו הב"ד התרנו לו ופקע חומר האיסור ממנו עד עולם הב"ד הב"ד יום ג' ח' ניסן תקפ"ד ל' פ"ק דובנא.

נא' הק' משה זאב אדמ"ו הרבני מיהר"ר בער ז"ל.

נא' הק' שמעון נרב"ן. הק' ניסן*) בהרבני מ' אהרן ז"ל.

העתקה ממודעה ישנה הנמצאת אצלי.

היות מימות עולם ישנית דור ודור מתחזקים עם קדוש לרומם ולפאר בית אלקינו מקדש מעט בכל מיני פאר ולהדליק בצינין קדישין מבחר שבשמנים ובנרות שעיה לזריזים הקדימן המה חבורה קדישא לזבית במצוה זו להעלות נר תמיד ונר תפלה ויחידי סגלה היו מרבים להביא לבית הכנסת הגדולה הנ"ל נרות שעיה ושמן זית מנדיבות לבם ויאהר צייטין להיפ"ע עירן צירותא ולהאיר יומם ולילה וכעת נתרבו בתי תפילות ומנינים והרבה מאנשי פה"ק מביאים נר מציה ויאהר צייטין לבית תפילותיהם המפוזרים בעיר יכהה אור מקדש מעט בית הכנסת הגדולה הנ"ל לואת מזהירין לאנשים פה"ק שמייחרין בביתם בתי כנסיות לתפלה שלא יקבלו שום יאהר צייט לבית תפילותיהם באיסור גדול וחמור כדי להרגיל את אנשי פה"ק להביא נר מצוה יאהר צייטין לבהב"נ הגדולה הנ"ל ולבתי מדרשים הקבועים מאז וקדם ולהשומעים יונעם ותפע עליהם אור יקר ולראות באור החיים אמן כיה"ר.

ועל המודעה חותם כזה:

קהל עדת ישורן דק"ק דובנא רבתי.

---

*) מחבר הספר עצי לבונה.

העתקה מכתב הנמצא אצלי.

היעתק אות באות מגיף המכתב של הרבנים המפורסמי׳ קדושי עליון הרב מאפטא והרב מ׳ איציק מראדוויל.

אחינו בני ישראל הלא למשמע אזן דאבה נפשינו מנהמת קול הנשמע ביללה, על כל צרה שלא תבא ברברים הנוגעים בגוף ונפש ובפרנסת עם בית ישראל הן בעירות והן בכפרים וכל השומע תצלנה אזניו, על זה דיה לבינו ועד אלה חשכו עינינו וההברח להודיע צעריני לרבים, והגם שקשה להאמין כל הנשמע בנ״ל, כי הלא ידוע לכל שאדונינו החסיד, הרחמן הקוסר יר״ה חפץ חסד הוא ומתנהג בחסד וברחמים עם כל החוסים תחת ממשלתו, וגם שריו ויועציו מטיבים חסדם עמנו, וכידאי מאתם לא תצא רעה ח״ו, עכ״ז יש לנו לדאוג פן ח״ו עיניתינו גרמו זאת, ע״כ מוטל עלינו להתעורר בתשובה שלימה. כי בעוה״ר אין מנחל ואין מחוק בידינו, על מי יש לנו להשען כי אם על אבינו שבשמים, והשעה צריכה לכך לתפוס אומנות אבותינו הקדושים כמו שנאמר ויועקו יתעל שועתם אל האלקים. ובדבר שכחיבה לקביע העונית בכל ערי ישראל בשני חמשי ושני, היינו ביום ב׳ ויחי י״ג טבת יביום ה׳ ויחי ט״ו טבת וביום ב׳ שמית ד׳ טבת, והימים הללו יהיו ככל תעונית ציבור, ואתם עם ד׳ חזקו ונתחזקה וקראו אל ד׳ בחזקה, בתשיבה ותפלה וועקה, שירחם ד׳ עלינו ויתן אויתנו לחן ולחסד ולרחמים בעיני אדונינו הקיסר הרחמן יר״ה ובעיני כל שריו ויועציו עלינו לטובה, עורו נא התעוררו נא כ״א מאחב״י בתשיבה שלמה לפני אל מלך גדול ונורא והרבו תפלה ותחנונים ובפרט באמירת כל ספר תהלים בכל בתי כנסיות ובבתי מדרשים בבבי וועקה להצילינו מכל צרה וציקה, גם כל מלמדי תינוקי יאמרי תהלים עם ילדי העברים כי הבל פיהם של תינוקי בית רבן חביב מאד לפני הקב״ה, גם ידוע כי אגרא דתעניתא צדקתא ע״כ יראי נא בכל עיר ליתן כ״א צדקות בפי יכלתי, ותשובה ותפלה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה. ובטוחים אנחנו בזכות שלשת אלה יזכר לנו זכות שלשת אבות ואל יקל הדבר בעיניכם. יהלילה להתרשל בדבר זה, כי הזמן קצר וישיעת ה׳ בהרף עי לד׳ הישיעה ועל עמך ברכתיך סי״ה אבי״ר הכ״ד אהובם הדורש שלומם יטובתם של ישראל ימעתיר בעדם ומצפה לישועתם בקרב.

ומציה וחובה על כל קהלות גדולות להעתיק הדברים הללו ולשלוח לקהלות ועירות וכפרים הסמוכות בכדי שכל התפלות והתעניתים יעלו בבת אחת לרצון לפני השקום ב"ה בוראינו ויוצרינו אכי"ר.

אמר המעתיק: אין כל ספק כי נשלח המכתב הזה לקהלות ישראל בראשית ממלכת הקיסר נקלאי הראשון, אחרי החילו להתפשט השמועות שברעת המושל הזה לאסור על אחינו את הישיבה בכפרים ולקחת מהם כמכל עמי הארץ אנשים לצבא והשמועות האלה הרעישו את הלבבות והפילו פחדן על כל בני ישראל יושבי ארצנו, כי עד הימים האלה ישבו אחינו בשלוה ולא ידעו רע. והנה כאשר נראה מהמכתב הזה חל אז יום ב' ויחי בי"ג טבת, יום ה' ויחי ט"ו טבת ויום ב' שמות ד' טבת וזה לנו ער למדי כי היתה זאת בשנת תקפ"ח ובשנה זו נתן הקיסר נקלאי צו לקחת מבני ישראל אנשים לצבא ועיין בספר זכרונות מימי נעורי לא"ב נאטט לאבער חוברת שניה עמוד 35 ובחוברת שלישית מעמוד 16 והלאה.

העתק מכתב הנמצא אצלי.

ב"ה. בהתאספנו יחד אנחנו ראשי מנהגי הקהלה ובע"ב הגביהים וגבאים דמתא ושאר יחו"ם דפה קהלתינו יצ"ו לעיין ולפקח על עסקי ומילא דמתא פה"ק דובנא עירנו מקום ת'שביתנו יצ"ו, והנה שמוע שמענו ותרגז בטנינו לקול הקורא צללו שפתינו איך שנפל משמים ארץ הילל בן שחר, איך שנפטר ושבק לנו חיי ה"ה הרבני המושלם המנוח מ' ישעי' בהרבני מ' יואל שהי' שמש וסגן וגיזבר על המלתחה בביהכ"נ הגדולה הקדושה ובידו הי' מ'סרים כל כלי הבית המקדש מעט זהב וכסף ינחושת ובגדי הקידש והניח אחריו את אשתי אלמנה ובני ביתו בעירים ובחיסר כל ואין ידי האלמנה משגת אף למזון סעודה אחת, והאלמנה הנ"ל היא בידעינו ומכירנו אשר היא ג"כ בת טיבים בת ה"ה הרבני המנוח מ' זאב וואלף שה' שרת ושמש בקידש וגיזבר על הכל בביהכ"נ הגדילה הקדושה זה כמה שנים עברו יחלפו עליו ולא נמצא אוילתה בי, והנה דרשנו וחקרנו היטב בזרעו יבני ביתי של המנוח מ' ישעי' וללה"ה למציא איש מבני ביתו למלאות מקום

אבי המנוח מ' ישעי' זללה"ה למען יהי' לבסף מקום מיצא להחזיק
ידי האלמנה בת המניח מ' זאב וואלף הנ"ל ולא מצאני מזרעו
ומבניי אחד שיכול לעמוד על שרת אביהם המנוח מ' ישעי' זללה"ה,
כי רבים המה לשנים יצעירים המה לימים, אי לזאת חקרנו ודרשנו
ומצאנו את בן הירגי של המניח מ' ישעי' זללה"ה, ה"ה הרבני האברך
המרימי' מ' שמעי' נ"י בן האלמנה אשת המניח מ' ישעי' זללה"ה נכד
ה"ה הרבני המניח מ' זאב וואלף שמש, והסכמנו כולנו יחד לבחיר בי
יקבלנו אותו במיסכם כילנו שיהי' שרת תחת אבי הירגי המניח מ' ישעי'
זללה"ה ישיהי' שמש בביהכ"נ הקרישה ונאמן לכל כלי הבית וגוזבר
על הכל, ויקבל לידו כל הכלי הכסף וכלי זהב ובגדי הקידש
הנמצאים בבית ד אך ורק שימסרו לידו כל הכלים הנמצאי' בשם
עפ"י שני בע"ב גבוהים עפ"י רייסטיר ויחתום א"ע על כל דבר
קטן וגדול שיקבל לידי בח"י ממש ויהי' הרייסטיר ת"י הבע"ב
הנ"ל למשמרת בידם. והתפשרנו א"ע מרצונינו הטוב עם ה"ה
הרבני האברך מ' שמעון ה"נ ליתן לו דמי משכרתו חקף עבודתו
עבודת הקודש בכל שבוע ושביע סך ששה זה' מ"כ רוסיש מקופת
הגבאים דמתא ומלבד זה ינת' לו כל הכנסות שהיו לאבי חירגו
המנוח מ' ישעי' זללה"ה היינו רחש וכב מ ושארי דמי הכנסות.כמו
שהיו להמניח מ' ישעי' זללה"ה בלי גירעון פ"א יהי' הכל שיך
להאברך מ' שמעון הנ"ל. אך זאת נאמר ונשנית בפריש עם ה"ה
האברך מ' שמעין הנ"ל שכל הכנסית שיהיו לו וגם דמי השבירות
הנ"ל שינתן לו מקופת הגבאים חלילה יהי' לו רקבל לעצמו מהם
אפ"א רק הכל באשר לכל יקבל לידו ויקבין על יד ובכל שביע
ישביע מחייב יהי' למום-ם לאמו האשה הנעצבה האלמנה אשת
הנוח מ' ישעי' זללה"ה על פרנסתה ועל פרנסת אנשי ביתה בני
רמניח מ ישעי זללה"ה בלי גירעון אפ"א. וחלילה יהי' להאברך
מ' שמעין הנ"ל להעלים מהאלמנה הנ"ל אפ"א רק הכל כאשר
לכל עליו מרצינו הטיב למסרם הכל לאמו האלמנה הנ"ל כ"י חייה.
ובפירוש הותנה שבאם תעדר ח"ו האלמנה הנ"ל אם האברך מ'
שמעון הנ"ל אי בל דמי השבירות והבנסות יהי שייכים להאברך
מ' שמעין הנ"ל ואין שיב לבניה הנותרים שום זכות ושום חלק
בהם. רק הכל יהיו שייכים למוהר"ש הנ"ל חלף עבודתו עבירת
הקידש אשר שימש בפני חיי אמו ועביר אשר ישמש להבא. כ"ז
נעשה מרצינינו הטיב הח"מ בלי שום או"ה בלל ותק"ג אנ"ס ובה"ך

ונפ"מ ונעשה באסיפות שלחן מ"א ולראי' באנו אנחנו האליפים הקהל והגבאים דמתא ובע"ב הגבוהים ושארי יח"ס יתישבי קהלתינו י"צ"ו עה"ח היום יום ד' י"ד ימים בחודש איר ק"ט למ"ב תקצ"א ל' פה ק' דובנא רבתי יע"א.

נאום דוד מאיר אייזענהארט, הק' זיסקינד אפטיק.

הק' אברהם ברמ"פ חאווקין, ישראל הירש באסקים, שמיאל אייזענהארט, זלמן פרנס, רפאל בר"מ ראפאלאוויטש, בעריש פייערשטיין, קלונימוס קלמן בר"ד מרשאלקאוויטש, ישראל בר"ז פרנס, חיים בהגאון מ' יהושע וצ"ל, יוסף מאניזאהן, יאקיל בר"ק הענדלער, חיים במהר"ר שלמה מאנדרקער, נחום בר"ר סיקאליר, משה בר"י בר"ק פרנס, אפרים פישל במהרמ' הורוויין, שואל מארשאלקאוויטש, יוסף בר"ש ז"ל גאלדפארב, מאיר בערינשטיין, זעליג בן א"קנה, ברוך ראחבלאט, אברהם בר"י אשבנזי, אברהם הירשפעלד, אברהם ברעז ז"ל פוילטראק ועוד חתימו' הרב' שקש' לקוראן.

העתקה מכתב הנמצא אצלי.

בעזר"ה. הנה באשר נתוודע לנו הח"מ איך איזו בעיב מתישבי קהלתינו באו עה"ח להעביר את הרבני מ' שמעון בהמניח מ' מרדכי ז"ל שמש דבהכ"נ דפה ולמנית תחתיו מכני המניח מ' ישעי' נאמן הקהל ויעושים הדבר אך למען זאת באמרם כי מיהר"ש הנ"ל לא נצרך לזה וכי יש לו על מחית ביתו בלעדי השמשות, וכאשר אנחנו הח"מ חקרנו ודרשנו היטב וידעני הדבר לאשורי כי אך מהשמשות היא זן ומפרנס ב"ב ואך זאת היא יסוד טרף ולחם חוקו ובשעדו אין לו במה להחיות נפשו וב"ב וזולת זה מהחיב המוטל עליו עפ"י הכתב הראשון אשר ניתן לו מכל תושבי קהלתינו להחזיק ולהזין אמו והיתימה אשר נשארו אחרי מות מ' ישעי' הנ"ל קיים ועשה עפ"י הכתב הנ"ל בלא נפל דבר ומיום התמניתי עד הנה עובר עבודתי עבודת הקידש בשלימות ובאמונה ולא אשם חלילה ועולה לא נמצא בי אשר בעבירה יהי' ראוי להעברה — לכן אמרנו מעלין בקודש ואין דוחין יבו' יהסכמנו אנחנו הח"מ בלנו באחד וניתנים תוקף ועוז להכתב אשר נתני לו בתחלה להיות על מקומו ולעשות עבודתי בכל הענינים המבוארים בהכתב הראשון

וחלילה לשום אדם לדחיתו ולהעבירו ויקבל משכירתו כפי המבואר בהכתב הנ"ל ולאלימי מלתא באנו עה"ח היום יום ג' י"א ניסן תקצ"ואי דובנא.

נאו' הק' חיים יעקב החינה פ"ק דובנא רבתי, נחום בר"ד סקאלסקי, קלונימוס קלמן מארשאלקאוויטש, אברהם מרמרא, זיסקינד אפטיק, יוסף ליסטרין, שלמה בר"י צוקערמאן, שמעון בן יוסף לערנער, דוב בער זיידן מאן, נפתלי הערץ האלבערשטאט, דובער ברמ"מ שימסקיר, איצק פינקילשטיין, אבא בריי זאקס, מאיר בר"א בערנשטיין, רפאל אייזענבערג, ארי' לביש מרגליות, פרידל קאנדילמאן, שואל בר"ק מרשאלקאוויטש, סענדר בר"מ פערילשטין, משה בר"י פרנס, מנחם מענדיל בערמאן, יוסף מאנזאן, שלום פרנס, מרדכי בר' א גאלדין בארג ועיד חתימות הרבה שקשה לקיראן.

היות באשר אנחנו הגבאים דביהכ"נ הח"מ ראינו אשר בדבר הכתב שקבל מאתנו הגבאים הנגיד מ' אברהם פאלטראק להעביר את הרבני מ' שמעון בר"מ מאת השמשות ולתן להרבני מ' מענרעל בר"י שמש נתרבה מזה מחלוקת ובפרט שחתמו כבוד הנגידים ייחי"ס מפה ק' שרצונם הוקא אשר ר' שמעון יעבוד עבודת השמשית בביהכ"נ וגם כבוד הרב הגאב"ד ק"ק חתם ג"כ א"ע ע"ז באשר שאינו מהראוי לקפח פרנסתו בחנם בלא דבר לוה הסכמנו בולנו אשר ר' שמעון ישאר על עבודת משמרתו כמאז ויעבוד עבודתו עבודת השמשות באמונה רק באופן שיחזוק אצלו את אמו הצנועה מרת חי' שרה ואחיותו החולנית הבתולה מ' ריוא כפי הכתבים הקידמים לכל יפול דבר והי' בזה שלום על כל ישראל הכ"ד הגבאים הבעה"ח היום יום ד' י"ב ניסן התקי"ל פה"ק דובנא רבתי.

ה"ק חיים רוקח. ה"ק יוסף יהודא ליב מוה"ר צ' הירש ז"ל.

העתקה מכתב הנמצא אצלי.

בהתאסף יחד ראשי ונדיבי העיר דובנא רבתי לפקח ולעיין במילי דמתא וראה ראינו אשר בכהנכ"ס הגדילה שבפ"ק לא ימצא ש"ץ קביע להתפלל מדי שבת בשבתי ובפרט בימי החג ויומי נוראים

אשר נחוץ ונכון מאד שיהי' ש"ץ קבוע אשר פרקו נאה וקולו ערב ורציוי ומקובל לכל העיר והנה אתרחיש מילתא ועבר עלינו הרבני מ' דוב במ' אברהם הכהן ובחג השבועות התפלל בבהכ"נ הגדולה בפ"ק ומצא חן בעיני כל באי שער העיר ולכן אנחנו אלופי וראשי העיר וכצירוף כבוד ידידינו הרב האב"ד דפ"ק הבאים עהחים הסכמנו כלנו לקבל את מ' דוב הכהן ולמנות אותו להיות ש"ץ דמתא בבהכ"נ הגדולה דפ"ק ומשכורתו חלף עבודתו עבודה שבלב זו תפלה תנתן לו. בכל שבוע ושבוע. שני רובל כסף וחצי היינו. א' רובל כסף יקבל ממחוק המרחץ דפ"ק ועיר א' רובל כסף וחצי יקבל מהגבאים דבהכ"נ הגדולה. והסכמנו אנחנו כלנו אשר מהיום והלאה חלילה לנו לקחת מסת מאומה ממחוקי המרחץ ואפילו פ"א לא נקח מהם לשאר צרכי העיר רק דמי שכירות המרחץ יהיה על תיקון המרחץ ושכירות הש"ץ הנ"ל והשמשים מבהכ"נ כמי שהיה לפנים באשר היה בפ"ק הש"ץ מ' ליב מ"ק באר. וחלילה לשום אדם שיכתוב כתיבה מבלעדי הש"ץ הנ"ל רק אם יהיו ביום א שני חתונות או יותר וכן אם יהי' שני ב"מ או יותר אז שייך א' להחזן מ' שמחה או לאחר שיהיה במקומו א"ח בבהכ"נ הגדולה רק שהרח"ש והכתובות שייכים להש"ץ דמתא הנ"ל ואפילו מכמה חתונות שיהי' ביום אחר. כ"ז נעשה בהסכמת כל העיר ובאסיפת שלחן מלא וקבלנו את הש"ץ הנ"ל על שלשה שנים רציפות מיום דלמטה ולמעלן תהי' הרבר לעדה ולראי' בידי הרבני מ' דוב הכהן לבלתי יפול דבר ארצה מכל הנ"ל. וחלילה לשום אדם מתושבי ק' לשנות אפילו קיצי של יוד מכל אשר גזרנו אומר ובאנו על עה"ח יום ואו עש"ק שמונה ימים בחודש סיון תזר"ח לפ"ק דובנא רבתי.

נא' הק' דור צבי החונה פ"ק דובנא רבתי יע"א.
ונא" פאליק ויישער (זייטשער). נא' הק' אפרים הורוויין.
ונא' ונא'
ונא' ונא'
ונא' זלמן פרנס. ונא' מאניש זיידענמאן.
ונא' זלמן מארשאלקאוויטש. ונא' אברהם משה ווינטרויב.
ונא' מרדכי הירש מארשאלקאוויטש. ונא' משה הענדליר.
ונא' מאיר שימסקיר. ונא' יוסף פאלטראק.
ונא' ונא' ישראל קאנרילמאן.
ונא' אברהם מארמר. ונא' אהרן הענדליר.

ונא' אליעזר מארשאלקאוויטש .
ונא' אלכסנדר כה"י צוקארמאן . ונא' חיים עליאש .
ונא' מנחם מענדיל איזווער . ונא' יהושע לאשצאווער .
ונא' ישעי' קהת אלבירים .

העתקה מכתב הנמצא אצלי .

בע"ה, בפניני הח"מ השבירו הנבאים דבהכ"נ הגדולה דפה דובנא את בית המרחץ דפה השייך לביהכ"נ להשותפים ה"ה הר"ר חיים זאב במ' דניאל וישותפו מ' אלטיר במ' שמואל בירמאן הח"מ על משך שנה תמימה היינו מר"ח אלול דהאי שתא תרך"ה לפ"ק עד ר"ח אליל שנת תרך"ו לפ"ק על האופנים המבוארים פה .

א' תשלומין מהשבירות עבור בית המרחץ הנ"ל יהיו על זה האיפן , היינו , כעת קבלו הנבאים הנ"ל ארדויף מהשותפים הנ"ל הח"מ סך מאה וחמשה ושבעים רו"ב זאנע 175 רו"ב ובכל שבוע ושבוע עד כלית משך השנה הנ"ל מחוייבים השותפים הנ"ל ליתן סך ששה רו"ב ליר הנבאים הנ"ל . ועוד סך עשרים רו"ב מחויבים השיתפים הנ"ל הח"מ ליתן מקופת השותפות שלהם ליר הנבאי דבהכ"נ להיות בירו למשמרת למסור את הסך הזה להבתולה יענטא אחיתו של ר' אלטיר הנ"ל לצרכי הנשואין שלה .

ב' השותפים הנ"ל הח"מ מחויבים להסיק את בית המרחץ הנ"ל על היצאות עצים שלהם והוצאות המשרתים להסקות המרחץ, בכל משך הקיץ מחויבים להסיק בכל ערב שבת וערב יו"ט ובימות החורף מחויבים להסיק את המרחץ שלשה חרשים שני פעמים בכל שבוע. הוצאת עצים להיסק ובייזמליך ושעפיליך ואמבטאות ואבנים שבהתנור שמסיקים תחתיהם הכל חל על השותפים הנ"ל הח"מ .

ג' מחויבים השותפים הנ"ל הה"מ לחמם את המקוה בשביל הנשים הטובלות בערב כל ימי משך השנה הנ"ל הן בימי הקיץ והן בימי החורף ובשביל האנשים מחויבים ג"כ לחמם המקוה בבוקר מר"ח אילול עד ר"ח אייר בכל יום על הוצאות שלהם . רק הנדבור שמתנדבים הבע"ב בכל עיו"כ בהבתי מדרשים דפה כנהוג יהי' שיין להשותפים הנ"ל .

ד' כל התשלומים שנותנים הבע"ב דפה בעד שהילבים לרחיי

בביהמ"ר דפה בעת שמסיקים אותו ובעד המבטאית שמחממים השותפים הנ"ל וגם ההכנסה מהתשלומים של הנשים ההולכית לטבילת מצוה בערב והאמבטאות החמים שעושין להן כל התשלומין האלו שייכים להשותפים הנ"ל.

ה' הכנסת תשלומין שבר הסרת הצפרנים של הנשים ההולכות לבית הטבילה בערב יהי' שייך לאשת ר' חיים זאב הנ"ל לבד. וההכנסה מתשלומין עבור האמבטאיה החמים שעושים בימי הקיץ להנשים ההולכת לרחוץ בהם לצורך רפיאתן יהי' שייך להבתולה הנ"ל אחותו של ר' אלטיר הנ"ל לבדה.

ולראיה על כל הענינים הנעשה מהשכירות הנ"ל באו השותפים הנ"ל על החתום יום.

נאום במסה"ק חיים זאב בהמנוח מ' דניאל ז"ל פאלקים.

ונא' גרשון בירמאן.

בפנינו ערים החת"מ מסר הקולמים ה"ה הר"ר חיים זאב ב"מ דניאל פאלקים הנ"ל ושיתפו מ' אלטיר במ' שמואל בירמאן החתם בחת"מ ובפנינו נעשה גיף הענין הנ"ל כיום הנ"ל ואשרנוהו וקיימנהו כדחזי למהוי.

נא' צבי הירש ווארקאוויצקי שמש דבהכנ"ס.

ונא' לייביש שטיינבערג.

נוספות.*)

ב"ה, בדבר הנתינה המגיע למבצר סך שלשה אלפים זהו' פ' לשנה בכן עלה המוסכם אצלינו ח"מ שמכל יורה של י"ש יותן לסקארב סך מאה זה' פ' לשנה ומן שכר ורבש יותן סך ששה מאות זהו' לשנה ומה שיוחסר מן הסך שלשה אלפים זה' מחויבים כל אנשי קהלתינו לטלאות אין נקי באיפן שלא

*) במבצר ארונת העיר דובנא בין הכתבים העתיקים בשפות זרות נמצאים גם הרבה כתבים בשפת עבר ושטורים הם בידי הישבים הנוכחי ה' יואל אייבערט, הנושא משרה במבצר הזה, והוא הבטחני בבר לתתם ע"י ידי לקחת העתקות מהכתבים אשר אמצא לנכון לי, אך זה עתה מצא הבטחתו ולכן אשימן הוספות בסוף חלק ההעתקות.

יוגרע כחם של אנשי קהלותינו בשום אופן בעולם וכל המחיות שהיו להם ער היום הזה כאז כן עתה יהיו להם כל המחיות באין מיחה ומעכב בעולם, ובפירש אתמור אותי בית או ווינצא שאין שם יורה של י"ש אין רשאי להיות שם שום שענק בעולם הן י"ש או שכר ודבש ושארי משקים בעולם, ואם המצא ימצא מי שימכור שום משקה אף פעם אחת בשנה באותו בית או ווינצא שלא היה שם יורה אזי מחויב האיש ההוא ליתן סך מאה והו' פ' לקאמפט בלי שום מחילה זולת שארי עונשים וקנסים אשר יושת על האיש ההוא יאין צריך לומר שאסור איסור גמור חחיכא דאיסורא לשום אדם מתושבי קהלותינו להביא לכאן י"ש או לקנות י"ש משום אדם בעולם זולת מהיורת קאמפטאווי בקנס חמשים קשים ישנים מן העובר ההוא יהקנס לא יפטור את החר"ם הגדול והנורא אשר יוכרז בבהכ"נ. כל הנ"ל נעשה באסיפה שלימה בשולחן מלא באין לשנות. לאית ולראיה באנו על החתום היום יום הששי ד"ב המוז תצ"ד לפ"ק.

ונא' גרשון בהר"ר קלונימום זצ"ל.
ונא' הצעיר משה יארגישוכר,
ונא' יצחק אייזיק ב"מ דוד זללה"ה.
ונא' משה במוהר"ר צבי הירש זללה"ה.
ונא' חיים בהר"ר יהודא ליב זצ"ל.
ונא' יוסף במהור"ר מנחם מן זצ"ל.
ונא משה בהר"ר ישעי' כ"ץ זצ"ל.
ונא' יצחק בן כמהר"ר משה יצ"ו.
ונא' אשר עוזיאל בהר"ר ישכר ז"ל.
ונא' זאב וואלף בהר"ר יחזקאל זצ"ל.

מה שנזכר לעיל שמחויבים אנשי קהלותינו למלאות מה שיחסר מן שלשה אלפים היינו באופן זה שמוכרי י"ש ושכר ודבש יתנו סך שני אלפים וחמשה מאות זהו' ושארי אנשי קהלותינו יתנו סך חמשה מאות זהו' באופן שהגירות כמאז יהיה שייך להקרעמער וסוחרים היום ומחויבים כל אנשי קהלותינו לעשות כל הפועלות ותחבלות להשתדל שיהיה הגירות כמאז שייכים להקרעמער הנ"ל לראיה באנו על החתום גם יהיה שענקער וכלי זמר כמאז ומקדם ומי שיש לו יורה פטור מן

משא ומתן ליתן לסך חמשה מאות זהו' הנ"ל אכן אם יהיו עשרים יורו' אזי מחויבים ליהן לפ"ע הנ"ל.

אלו הן היורת קאפטאווי.

מוהר"ר משה יארנושובר יורה א', אלמנה נעבי יורה א', מוהר"ר משה מחליש יורה א', הר"ר איצק כ"ץ יורה א', הר"ר גרשון ב' יורת, מוהר"ר אייזיק יורה א', אלמנה לאשי ב' יורת, הר"ר ענזיל עם מוהר"ר בעריש יורה א', הר"ר זאב בהר"ר יחזקאל יורה א'. מוהר"ר מאיר ב' יורת וישלם מן יורה א' בשנה זאת. הר"ר איצק במהר"ם יורה א', הר"ר ליב חש"ו יורה א'. הר"ר יוסף במהר"ם יורה א'. הר"ר חיים בהר"ר יהודא א' יורה. כל הנ"ל נעשה עפ"י המבוררים בציווי האדון השר הגדיל הקאמסר לראיה באנו על החתום היום יום ב' ד"ה תמוז תצ"ר לפ"ק.

ונא' יוסף בהר"ר יחזקאל זצ"ל.

ונא' חיים בהר"ר יהודא ליב ז"ל.

ב"ה אסיג*) זו ניתן מאתנו הח"מ על האלופים ראשים מנהיגי עדת ישורון דק"ק לאבין יצ"ו על סך שלשה מאות וששה זה' פ' וזה הסך מגיע עליהם בער ברגא דמלכא שנת תצטית כפי החלוקה וטריפא שבידינו הח"מ בח"י רוזני נגידים מנהיגים בוררים הגליל שלהם ק"ק אוסטרהא יצ"ו ומחוייבים לסלק כל רטי ורטי בזמנה כמשפט הסקארב קארוני ובאם לא ישלמו בטוב רשות להויציא מאותם בכל רדיפות ונגישות לעקל אותם ואת רכושם בכל מקום אשר המצא ימצא בירידים ושלא בירידים בפרשות דרכים ולראיה באנו עה"ח כ"ד הרבנים המה"ג נאמני מדינות וואלין הבאים על החתום היום יום א' ד"ח תשרי תצ"טית לי' פה ק"ק ברעסטצקא יצ"ו.

הק' ארי' ליב החו' בק"ק קרעמניץ והגליל ונאמן דיואלין.

הק' משה חו' בק"ק ברעסטצקא ומצ"פ בק"ק לאדמיר והגליל.

---

*) הכתבים האלה הונחו במבצר של העיר דובנא ונכתב עליהם בשפת פולניש כמה מחויבת העיר לאבין לשלם להסקארב קארוני ולכן נתתי להם מקום בספרי ועוד כתבים אחרים כמוהם נמצאים עתה תחת ידי ואוציאם לאור בע"ה בפעם אחרת.

קייט זה לכבוד אלופי ראשי מנהיגי דק"ק לאבין יצ"ו על ברגא דמלכא המגיע מקהלתם בשנה זו שנת תק"חית עם גראדאיוי יחלוקא דרבנן המגיע מק"ק הנ"ל בעד שנה זו סילקו ע"פ שט"ח בח"י זמ"פ ר"ח ניסן דהאי שתא תק"חית וכפי סלקו השט"ח הנ"ל אז פטורים בשנה זו דמי הברגא עם הג"ד באתי על הגלוי ועל החתום היום יום ד' ד' מרחשון תק"חית לפ"ק פה ק"ק קאסנטין יצ"ו.

הק' אברהם משלם זלמן חו' בק"ק איסטרה והגליל יצ"ו.

להיות לראיה ביד אדונינו הגדול הארוך החסיד הרוכס מיהאל לובאמירסקי יר"ה יענעראל לייטנאנט איך קבלתי עלי מרציני הטוב בלי שום אונס והכרח שחלילה לי כל ימי היותי פה ב"ק דובנא רבתי על כסא הרבנות חלילה לי לזוז מקור העיר וחוצה בלי רשות והירמנא מהרוכס יר"ה. גם חלילה לי להבריח נבסי הינו ורכושי מעיר הזאת לא בחשאי ולא בפרסום הן להויציאם על ידי הן על ידי אחרים בכדי להבריחם מן העיר הזאת. רק רשות בידי לשלוח מעותי ע"י אחרים או ע"י עצמי לקנות בהן סחורות במקומות ומדינות אחרות לקנותם וכן למוכרם במדינות אחרות אבל חלילה לי להוציא מעותי למקום אחר בכדי להבריחם מעיר הזאת כל ימי היותי על כס הרבנות דפה ק"ק דובנא יע"א ולראיי באתי על החתום היום יום ו' ז' אדר הראשון תקנ"א לפ"ק דובנא רבתי יע"א.

נאום הק' זאב וואלף חו' בק"ק דובנא רבתי יע"א.

*) רייסטר מה שהעריכו הנגידים הנבחרים להשלים חצי שנה מס וטקסי א"נ נתינות טקסי מבשר מלבד ההערכה שעשו הנגידים הרעגירר על חצי מס וטקסי פאנלובנה וקאמינאווי.

ר' אברהם הרב מלויצק — סמך זהו'. ר' אהרן בר"ק ברמ"פ — ר"פ זהו'. בנו ר' דוד יעקב — פנ זהו' טי"נ.

---

*) נתתי מקום להרייסטר הזה להראות איך נתנו בעבי היכלת לפנים את כל אשר נוטל עליהם בעין יפה, תחת כי בימינו עתה אם ישימו על גבירי העיר לתת למס הנרות או לצרכי העיר איזה רובלים ויצעקו מר יוריבו עם מעריכי המס ויבקשו תחבולות לתת פחות מאשר השימו עליהם.

ר' אייזק בר"ש ברעסל' — מג זה'. ר' אברהם יוזיש — ך"ח זה'. ר' חתנו ר' שמואל — מה זה'. ר' אברהם מר יצחק—ך"ה זה'. ר' אייזק ווירקאוויצר — לה זה'. ר' אפר בר"פ — יוד זה'. ר' ארון חרש בר"ז—יח זה'. ר' אברהם הרב מוא"ר—יח זה'. ר' אלקנה ברדם — יוד זה'. ר' ברוך מח"ו — יח זה'. ר' בצלאל חלפן — יז זה'. ר' דוד ברמ"פ — קפ"א זה'. בנו ר' חיים — מז זה' יג. בנו ר' צרוק — צא זה'. ר' דוד בר"פ נרא"מ — דך זה'. בנו ר' אברהם ליב דז זה'. ר' הירש חרט ברו"ג — יוד זה'. ר' הילל חרמ"פ — קל: זה'. ר' הירש חרזשו — מ זה'. יהמי ר' יונתן — ע' זה'. ר' הירץ טאנ"ד יב זה'. ר' וואלף זביטינר — יב זה'. ר' זלמן בר"ר — קדב זה'. ר' זכרי' בר"י — נז זה'. ר' חיים ב"ר יואל—נג זה'. ר' יוסף בר"ה ברדם — נון זה'. בנו ר' יעקב וואלף — דב זה'. ר' יוסף בר"ה ברמ"ס — למד זה'. בנו ר' ירמי' — יט זה'. ר' יצחק ברא — צ זה'. ר' יעקב חרו"ג—נ זה'. ר' יעקב טאנד'—מם זה'. ר' יקותיאל חה"מ — נון זה'. ר' ישראל בר"י ברמ"פ —מה זה'. ר' ישראל חרק — דך זה'. ר' יוסף בר"מ נרמו — מ זה'. ר' יואל בר"א רד — יוד זה'. ר' יעקב קאטוויסר — נין זה'. ר' ליב ברק ואחיו ר' ישראל—רדא זה'. ר' ליב ברד—צ' זה. ר' ליב ברי רעז — קמ זה'. ר' ליב בר"מ חייט — למד זה'. ר' מאיר ליב — מם זה'. ר' מענדל חלפן—למר זה'. ר' מרדכי וואר'—מם זה'. ר' מאיר הרז ש"ו — למר זה'. ר' מאיר טאנד'— למד זה'. ר' משה טורהוויצר— יח זה'. ר' מרדכי ברמב — ך זה'. ר' מאיר בר"ה ברק יב זה'. ר' נטע טאנד' — ך זה'. ר' עזריאל בר"א—יח זה'. ר' פסח הולישיר—ך זה'. ר' פרץ בר"מ—פה זה'. ר' פסח בריש — דה זה'. ר' שמואל חרז בר"י—סמך זה'. ר' שמשין ברש"ק — סמך זה'. אחיו ר' מיכל—יב זה'. ר' שמשון ברחש — למד זה'. ר' איצק חר"ה — יג זה'. ר' אברהם מרדכי — ך זה'. ר' אברהם יוסף—טז זה' טו"ג. ר' דוד בר"ש ברח"ש — טו זה'. טי"ג. ר' בער חר"מ גלעזיר—יב זה'. ר' ועליג בר ז בר"ר— יג זה' טי"ג. ר' מיכל חרש ברש"ק — ח זה'. ר' נטע חר"מ סוד' — ו' זה' טו"ג.

ס"ה שלשה אלפים קצ"ו זה' י"ג.

הרייסטר הלז עשינו עפ"י דרישה וחקירה מפי החוכרים והקצבים באמונה וביושר—לואת מחוייבים כל הב"ב הנרשמים פה לסלק ההערכה שלו בלי גרעון פ"א כנרשם בנה"ד אצל כל א' וההערכה זו נעשה על חצי שנה היינו מר"ח מנחם תקנ"א עד ר"ח שבט תקנ"בית ל' לראיה באנו עח"ח יום א' ר"ח כסלו תקנ"ב לפ"ק דובנא רבתי .

נא' הק' שלום במהור"ר ש. זלמן זצ"ל .

ונא' הק' ישראל בהרבני מוהר"ר אברהם כהנא .

בעזה"י . ישבנו לעיין במילי דמתא היות בשנה דאשתקד היתה הוראת שעה להוסיף נתינה גדולה לטקסי ז"ק ממה שהיה בשנים הקודמים אשר יסדו אבותינו הדרך שכבשוהו רבים וכן שלמים ובשנה העבר הוסיפו הרבה והיה הרווחה להאי ופסידא להאי ועשו זאת על משך שנה אחת . וכעת ראינו שנזרה זו אין רוב הציבור יכולין לעמוד בו ויש לחוש לגול רבים ועשוק עניים ואביונים , לזאת עלה במוסכם כבוד האלופים ראשים רוזנים נגידים מנהיגי קהלתינו ובצירוף יחידי סגולה להקל ממשא העם וזאת אשר יצא מאתנו הח"מ שיתן כ"א מאנשי קהלתינו לטקסי ז"ק מכל אוקי בשר סך שלשה עשר גדולים פ' ומשחיטת עופות יתנו כפי שנהגו בשנים הקודמים ומחצה מההוספה שעשו בשנה העבר. ועוד זאת אשר עלה במוסכם בינינו הח"מ שכל א' מאנשי קהלתינו אשר הי' סכומו למס עשרים גדולים לשבוע הוא פטור מנתינת מס וטקסי ומנתינת פוגלאויני וקומינאווי ומי שהיה סכומו למס יותר מזהב הוא מחוייב למלאות על נתינת הטקסי ז"ק הנ"ל המס וטקסי שלו בהחשב על כל אוקי ה' גדולים וחצי ומי שהיה סכומו למס מעשרים גדולים ולמעלה עד זהב הוא פטור מנתינת מס וטקסי וחייב הוא ליתן פוגלאווני וקאמינאווי וכל מי שימלא לנתינת מס וטקסי שלו אף אותו שהיא מזהב ולמעלה הוא פטור מפוגלאווני וקאמינאווי והנתינה ממס וטקסי יהיה בקולות שני הרייסטרש שהיו בשנת תקמ"ט ל' ובשנת תק"נון ל' , כל הנ"ל יצא מאתנו לאהבת האמת והשלום ולראיה באנו על ה"ח היום ר"ח מנחם תקנ"בית ל' לפ"ק דובנא רבתי יע"א. באטלז יהי' נאמן מרוזני הקהל לרשום ברייסטר כל בעלי סכומים הנ"ל בכדי שידעו כמה מחוייב

כ"א למלאות ובכל סוף רבע שנה מחוייב כל אחד למלאות המניע מנו כנ"ל ולראיה באנו עה"ח יום הנ"ל. ובני בעלי בתים הסמוכים על שולחן אביהם יתנו כפי שיעריכו אותם כבוד הרב הגאון אב"ד ור"מ ורוזני הקהל הכ"ר משה.

ונא' יהודא ליב מוהר"ר רפאל ז"ל. ונא' חיים בר"י זצ"ל.
ונא' אייזיק בר"י ז"ל.
ונא' אפרים בהרב מוהר"ר בניטין זצ"ל.
ונא' זאב וואלף במו"ה יחיאל זלה"ה.
ונא' יהודא ליב כהה"ר קהת זצ"ל.
ונא' שמשון במוהר"ר יעקב ז"ל.
ונא' שמעון במהו"רר יהודא ליב זצ"ל.
ונא' הק' שלום במהו' ש. זלמן זצ"ל.
ונא' שלמה זלמן בה"ה מ"ו יואל ז"ל.
ונא' הק' יהושע העשיל בר"ק ז"ל.
ונא' הק' אברהם בהרב שלמה זלמן ז"ל.
ונא' מאיר הכהן רפאפורט. ונא' הק' דוד בר"פ נראט"ו.
ונא' הק' שמואל בהנגיד מוהר"ר דוד מלובר.
ונא' הק' מאיר ב"מ שמשון נ"י.
ונא' צבי הירש במהור"ר יוסף.
נא' הק' אפרים קומפרט בר"ד זל"ה.
ונא' הק' משה ארי' ליב במוהר"ר משילם פייבל הכהן ז"ל.
ונא' יאקר בא"א מו"ה יחיאל מיכל זצ"ל.
ונא' אלחנן במהור"ר יהודא יצ"ו.
נא' הק' צבי הירש הכהן.
נא' הק' יעקב זאב וואלף ב"מ יוסף סגל.
ונא' יצחק אייזק בהר"ר סענדר.
ונא' שמשון ב"מ צבי הירש ז"ל. ונא' הק' אהרן ב"מ יצחק.
ונא' הק' באא"מ המנוח מ"ו זאב וואלף זצ"ל.
ונא' משה בהר"ר ישבר בער ז"ל.
ונא' משה בהר"ר פסח זצ"ל.
ונא' אשר אנשיל בהמנוח מ"ו יצחק אייזק זצ"ל.

היות זה כמה שנים אשר עלה ברצון אדוניני האדיר הדוכס יר"ה ועשה את הוויין היין והבריא היין מרבש על

הגרעבלע וראינו רעה רבה הנצמחת. מחמת שהוויין הויז והברייא הויז המה חוץ לעיר אשר אין כל מוזג ממוזגי קהלתינו יוכל להשניח על משקים שלו בכל עת כי קשה כח הסבל לילך בכל פעם הצורך וגם מחמת זה נצמח הרבה הזוקות בהמשקים שלהם. וכעת עלה ברצון אדונינו הדוכם יר"ה המושל לבא עם המוזגים לעמק השוה שיתנו לו איזה סך מהמוזגים והיא יחזיר הוויין הויז מיי"ש והברייא הויז מדבש על מקומם הראשון לזאת עלה במוסכם כולנו הח"מ ליתן כח והרשאה לאיתן ארבעה ה"ה הראש הקצין מוהר"ר מיכל סיב וה"ה הרבני הראש מוהר"ר משה חר"ד וה"ה הרבני הראש מוהר"ר מרדכי ברח"ש וה"ה הרבני הראש מיהר"ר אברהם וו"ה שהמה יבואו לעמק השוה עם אדונינו האדיר הדוכם יר"ה רק באיפן שהפשר יהיה על איזה סך כפי יכולתם ולסלק הסך בראטיש מפורוש בכל שנה עד יסולק הסך כפי הפשר ולא יהי' הפשר באופן אחר רק על סך מסוים ולא מעות עולמות. כל הנ"ל נעשה מרצונינו הטוב ולטובת כלל המוזגים ומחייבים אנחנו הח"מ לאשר ולקיים את כל מה שיעשו ארבעה אנשים הנ"ל עם אדונינו הנ"ל באופנים הנאמרים לעיל ולהיות לראיה באנו עה"ח היום יום ד' יוד אדר תקנ"ז ל' דובנא רבתי.

הק' יונה בר"י ז"ל. מרדכי במהור"ר נפתלי הירץ ז'. הק' צבי הירש בהמנוח מוהר"ר ישעי' זצ"ל. הק' חיים בהמניח מוהר"ר זאב וואלף. אפרים פישל בר"נ יחיאלייב בלא"א הרבני מ' שמואל כ"ץ זצ"ל. אלקנה בר"ד סגל. פסח במהור"ר שמואל. אברהם בהמנוח מוהר"ר אהרן ז"ל. אברהם בהמניח הקד' כמ' אהרן זצ"ל. דוד במהור"ר ישראל זצ"ל. הק' אבי עזרא במהיר"ר ישכר בער זצ"ל. חיים ב"מ מאיר ז"ל. הק' ישראל במ"ה יהודא ליב זצ"ל. יוסף במהור ר יהודא ליב זצ"ל. הק' מרדכי בלא"א מו' יצחק ז"ל. יוסף במ"ה אברהם. הק' מאיר ב"ר אברהם. חיים במהור"ר ישראל. יהודה ליב במהור"ר נרשון יצ"ו. יהודה ליב במהור"ר משה כ"ץ. צבי הירש בהר"ר מאיר זצ"ל. דוד בהמניח מוהר"ר מאיר ז"ל. הק' שמואל בר"א סגל. אלכסנדר סנדר במהור"ר משה זצ"ל. נח ב"מ חיים זצ"ל. ברוך כמהור"ר יעקב ז"ל. ברוך במהור"ר צבי הירש זצ"ל.

תקונים :

בצד : כתבתי בטעות „עיר טאלני אשר בפלך פאדאליען" ובאמת העיר טאלני היא בפלך קיעוו .

בצד : כתבתי שארונת העיר דובנא מאיזו סכה לא נודעה לנו חדלה לתת משעון לבתי החסד שלנו ועתה בעת גמר הדפסת ספרי שבה וצותה להת גם בשנה הזאת שתי מאות רו"כ על התמחוי ועשרה קלאפטער עציס על בית החולים לבני ישראל ישלם ד' לה כפעלה הטוב .

העתקות איזו מצבות על בית הקברות דעיר דובנא.

פ"נ אשה זקנה מרת חינקא בת ר' יצחק נפטרה ה' אלול שנת שס"ד תנצבה .

פה נקבר ה"ה הרבני החריף מיהר"ר יצחק בהרב ר' שלמה זלמן זצלה"ה נפטר י"ב סיון שנת שס"ה .

פה נקברה אשה חסידה מרת שיפרה בת ר' אליקום נפטרה ד"ח תמיז שע"ד תנב"ה.

כתר כהונה .

פ"נ איש חסיד ונאמן המאיר עיני חכמים בהלכה האלוף מוה' מאיר בן מהר"ם כ"ץ שנפטר שנת ת"נ נ' נ' כסליו תנצבה.

ובנו נטמן לימיני צדיק וישר הרב ר' פסח ב"ר מאיר כ"ץ נפטר ביום ש"ק ט"ז אב תל"ד , תנצב"ה .

פ"נ איש צדיק וישר סר מרע מי"ה עוריאל בן הרב מו"ה ר' יצחק זצ"ל, נפטר עש"ק ח' טבת שנת ת"ר לפ"ק. תנצב"ה .

פ"נ איש צדיק חסיד וישר ונאמן ה"ר אליעזר ב"ר יחיאל שנפטר ביום אחרון של פסח שנת ת"ווי . תנצב"ה .

פ"נ איש ישר וסר מרע ה"ה הרב ר' יוסף במהור"ר
ישראל שנפטר כ' ימים בחירש כסליו שנת תכ"ז תנצב"ה.

פ"נ איש תם וישר מוהר"ר ר' אברהם בן ה"ה מוהר"ר
ר' זאב וואלף נפטר ד' אלול שנת תנ"ט. תנצב"ה.

פה נטמן איש תם וישר ונאמן ה"ה מוה' נר במוהר"ר
ישראל סגל נפטר ט"ז אלול שנת תס"ר לפ"ק, תנצב"ה.

פ"נ איש תם וישר ונאמן ירא אלקים מוהר"ר יואל במוהר"ר
אברהם זצ"ל נפטר בצ"ג שנת תפ"א, תנצב"ה.

פ"נ איש תם וישר ה"ה המרומם מוהר"ר אברהם במו"ה
משה נפטר ביום א' ט"ו ימים בחודש אליל שנת תפ"א,
תנצב"ה.

פ נ החתורני הדיין מוהר"ר ר' יודל לייב במוהר"ר מנחם
זאב שפירא שנפטר יום כ' י"ב כסליו שנת תפ"ח, תנצב"ה.

פ"נ וישכב דוד עם אבותיו בישם טוב ומצא חן ושכל טוב
איש תם וישר ירא אלקים מוהר"ר ר' דוד ב"ר אברהם
נפטר בשבת קודש ך' אדר שנת תפ"ח' תנצב"ה.

פ"נ התירני הרב מיה"ר אבינדר הלוי מק"ק טיסיניץ
שנפטר יום ג' כ"ה שבט שנת תפ"ט, תנצב"ה.

ז"נ פה במערה טמונה נפש יקרה ה"ה האלוף המפורסם
התורני מיה"ר פנחס בהקדוש מיה"ר ר' יעקב סגל נפטר
כ ז אדר שנת תפ"ט, תנצבה.

פ"נ אבן מקיר הזעק וכפים מעץ יענה על האי סבא
דאשכים וערב לבי כנישתא איש תם וישר הרבני מוהר"ר
יצחק ב"ר אברהם זצ"ל נפטר יוד טבת שנת תק"א.

פ"נ החריף המופלא בתירה מנוע ישישים בנן של קדושים מוהר"ר צבי הירש בהגאון ר' משה איסר. נפטר אחרון של פסח שנת תק"ג תנצב"ה.

פ"נ איש צדיק וישר ונאמן ה"ה האלוף התורני מוהר"ר ר' שלמה זלמן במהור"ר מרדכי זצ"ל נפטר ד' כסליו שנת תק"ד.

פ"נ וימת משה עבד ד' גברא רבא חכם ונבון מוה"ר ר' משה במהור"ר בנימין נפטר י"ב אייר שנת תק"ח לפ"ק. תנצב"ה.

פ"נ אשה חשובה והצנועה החסירה הרבנית מרת עלקה בת הרב הגאון מ' יעקיבקי*) ז"ל אב"ד ור"ט דק"ק ניקלשבורק אלסנות הרב הגאון מ' יואל ז"ל אב"ד ור"מ דק"ק אוסטרהא והגלי' נפטרה כ"ר שבט תק"ח לפ"ק תנצב"ה.

פ"נ איש טהור חריף ובקי ספרא ודיינא הרבני מוהר"ר אלעזר במהור"ר צבי הירש זצ"ל נפטר יום אלול שנת תקי"א תנצב"ה.

פה נ' הטמונים בארץ אין להם שכחה כי גדלה שבחה דהאי איתתא אשר פה נטמנה הרבנית מרת אסתר בת הרב הגאון המפורסם מוהר"ר ר' שמואל הכהן ז ל שהי' אב"ד פה קהלתנו נפטרה ר"ח שבט שנת תקכ"ו, תנצב"ה.

פ"נ חלקת מחוקק ספין מאן ספין מאן רקע כמשה איש אלקים קדיש יאמר לו ה"ה הרב המופל' הנגיד ופרנס מו"ה משה בהרב הנגיד הפרנס מח' דוד נפטר כ"ח כסליו תקכ"ת ל'.

---

*) כן הוא על המצבה ובספר מזכרת לגדולי אוסטרהא לר' ביבער צד 72 נדפס בטעות יעקב יוסף. וכן יום מותה הוא כ"ד שבט ולא י"ד שבט כמו שנדפס שם.

פ"נ פסח הבאה כטיהרא טהור נבירא צדיק וישר ה"ה הרבני מוה' פסח בהרב מוה"ר ר' דוד זצ"ל גפטר ט' תמוז שנת תקל"ג . תנצב"ה .

פ"נ כאן נקברה נפש יקרה מטקום ספיר נגזרה היא ההסידה והצנועה הרבנית מרת וויטא בת הרב הגדול המפירסם מי"ה יצחק זצ"ל אשת הרב הגדול המפורסם מו"ה ר' בנימין וואלף זצ"ל נפטרה י'ט מנחם אב שנת תקל"ד, תנצב"ה .

פ"נ האשה הרבנית הצנועה והחסידה הזקנה הצדקנית מרת מרים בת המאה"ג מיהר"ר זאב וואלף זצ"ל נפטרה ח' מנחם אב שנת תק"מ, תנצב"ה .

פ"נ איש טהיר גבר דובלא איתנהו בישראל ובמצות ד' מהיר ה"ה הרב המאור הגדול מוה' יעקב יקאבקע בהרב מוהר"ר ישראל אב"ד דק"ק רחמנוב יצאה נשמתו י"ז כסליו שנת תקמ"א, תנצבה .

פ"נ תא ואחווי מיבלוע האי שופרא דבלע בעפרא איש תם וישר וסר מרע ירא אלקים הרבני המופלג מוהר"ר רפאל בהרב הפרנס מוהר"ר משה זצ"ל נפטר ט"ז אדר שנת תקמ"ב תנצב"ה .

פ"נ אשה הרבנית מרת דרעזיל בת הרב הגאון מוה' חיים אב"ד דק"ק לבוב נפטרה ג ניסן שנת תקמ"ט, תנצב"ה .

פ"נ אשה הצנועה הגבירה מרת זלאטע בת המאה"ג מי"ה אלעזר נכד של הגאון מוהר"ר ר' ישבר בער האב"ד דק"ק טשאחנוויצי נפטרה י"ב טבת שנת תקנ"א, תנצב"ה .

פ"נ עדה המצבה שפה קוברה אשה חשובה נפש נדיבה הצנועה החסידה היקרה מרת צפורה בת הרב ר' מרדכי זל"ה נכד הגאון מוהר"ר צבי הירש האב"ד דק"ק דיקלא נפטרה כ' דר"ח אדר שנת תקנ"ג . תנצב"ה .

פ"נ הרב ר' זאב וואלף אב"ד ור"מ דקהלתנו בן הרב הגאון המפורסם בדורו גדול בנגלה ובנסתר ק"ש מוהר"ר ר' נפתלי הערץ זצ"ל אב"ד ור"מ דקהלתנו תנצב"ה ואת פקודתו שמרה רוחנו שלא לתאר אותו בשבחים בשנת תק"ם לבריאת עולם .

פ"נ חבל על דאבדין זרע ברך רך בשנים המופלא שלשלת היוחסין מוהר"ר ר' אברהם אבלא בהרב המופלג המפורסם מוהר"ר ר' חיים מאסטריא שנת תקס"נ , תנצב"ה .

פ"נ ה"ה הישיש הרבני המופלא מוהר"ר ר' אליקום בהרב המאור הנדיל מוהר"ר בניטין זצ"ל האב"ד דק"ק ניקלאייב נפטר ד"ג סיון תקס"ג תנצב"ה .

פ"נ נפל היום ראש גדול בישראל נשיא בית אב למשפחת רפאל ה"ה הנגיד המפורסם מוהר"ר משולם זלמן בהנגיד המפורסם מוהר"ר רפאל ז"ל נפטר י"ד אב שנת תקס"ג , תנצב"ח .

פ"נ צנא מלא ספרא רבא רך בשנים הרבני המופלג מוהר"ר שלום בהרבני הנגיד מוה' סעדי' נפטר ך"ב אדר שנת תקס"ו , תנצבה .

פה נטמן איש תם וישר ירא אלקים ה"ה הרב מוהר"ר ר' דור האב"ד דק"ק טהארוויץ בהרב מוהר"ר יצחק זלה"ה נפטר י"ב אדר ראשון תק"ע , תנצב"ה .

פ"נ אשה יראת ה' היא תתהלל הצנועה והגינה מפורסמת בכל פינה מרת מרים דינה בת הרבני מוהר"ר ר' אפרים פישיל ז"ל נכד הגאון הגדול המפורסם מוהר"ר שואל ז"ל אב"ד דק"ק אמשטרדם נפטרה ערב שבת קודש י"ב אדר ראשון שנת תק"ע, תנצב"ה.

———

פ"נ היא אברהם עומד בצדקו מתחלתו עד סופו הרבני הנגיד הנדיב על נדיבת יעץ ועל נדיבת יקום לעולם מו"ה ר' אברהם מרדכי*) במוהר"ר מאיר ז"ל נפטר ערב שבת קודש יום שבט שנת תקע"ב, תנצב"ה.

———

פ"נ אשה הצנועה הגבירה מרת רבקה בת הרב הגאון מו"ה דוד אב"ד דק"ק קאדאן נכד הגאון מו"ה ר' יחזקאל אב"ד דשלש קה"י אה"ו בעל המחבר ספר כנסת יחזקאל נפטרה בש"ק י"א מרחשון בשנת תקע"ג, תנצב"ה.

———

פ"נ ה"ה מוהר"ר מאיר בן של איתו הצדיק המפורסם ומופלג החריף מוה' זלמן פעשילים כ"ץ ראפאפארט נפטר י"ב שבט תקע"ג, תנצב"ה.

———

פ"נ אשה היקרה הצנועה החשובה מרת פעסי' בת הרב המאה"ג מו"ה בניטין וואלף אב"ד דק"ק ראחמנוב זצ"ל י"ט שבט שנת תקע"ה. תנצב"ה.

———

פ"נ אשה צנועה מרת לאה בת הרב הגאון מוהר"ר אהרן הכהן אב"ד דק"ק זאלציץ נפטרה שנת תקע"ו י"ז אדר, תנצב"ה.

———

פ"נ מאן חשוב בהאי עלמא ישראל ה"ה הרבני מוהר"ר ישראל בהרב זאב וואלף כהנא האב"ד דק"ק ווישניוויץ נפטר ער"ח טבת תקע"ז, תנצב"ה.

———

*) על שמו נקרא פה בית תפלה אחד.

פ"נ הרבני הישיש מוהר"ר יהודא ליב בהרב המפורסם מוה' משה פרנס נפטר ג' אדר שנת תקע"ט. תנצב"ה.

פ"נ ויראו כל העדה כי גוע אהרן ונסתלקו עגני הכבוד ביום מת אדם נכבד שר ונדול בישראל הרבני הנדיב המפורסם מ"ה אהרן *) בר"ק ברמ"פ זצ"ל נפטר ב' דר"ח תמוז שנה תקע"ט.

פ"נ כהנא רבא ונברא רבא זקן וישב בישיבה ה"ה הרב המ"א הג"ד המפורסם מוהר"ר אברהם כהנא בהרב המאה"ג אב"ד דק"ק ווישניוויץ מו"ה זאב כהנא שנת תקפ"ד. תנצב"ה.

פ"נ האי סבא הרב הדזאקטיר ואסי רבא הרבני מו"ה שלמה בהרב הגאון המפורסם מו"ה אליהו אב"ד דק"ק ווין נפטר י"ד מרחשון שנת תקפ"ח תנצב"ה.

פ"נ הרב הדאקטיר החכם המפורסם מוהר"ר ר אליקים נעציל בהרב הדקטיר החכם המפורסם מוה' ר' שלמה זצ"ל. נפטר י"ח אייר שנת תקפ"ו לפ"ק, תנצב"ה.

פ"נ ווי להאי שופרא דבלע בעפרא ה"ה הצנועה הצדקנית המפורסמת מרת סימא בת מהור"ר אליעזר נין ונכד להגאון החסיד המפורסם מוה"ר אליעזר אב"ד דק"ק אמשטרדם נפטרה כ"נ כסליו שנת תקפ"ז תנצב"ה.

פ"נ הרב מו"ה יודא במוהר"ר יצחק ז"ל אשר מעודו לא נטה מאהל של תורה והיכיח במישור לבני עמינו נפטר ר"ח שבט שנת תקפ"ו.

---

*) על שמו נקרא פה בית תפלה אחר.

פ"ג זקן ושבע ימים בר הויין ובר אורין ובר אבהן זרע קודש מחצבתי הרב המאה"ג המפורסם הנדיב נדיבת יעץ מוהר"ר יודא לייב בהרב הגאון בוצינא קדישא מוהר"ר ישכר בער מנוע צבי הרב בק"ק זלאטשיוו בעל המחבר ספר בת עיני מבשר צדק נפטר כ"ז ניסן שנת תקפ"ח, תנצב"ה.

פ"נ נ' ב' חשון תקפ"ט, שבת משוש לבנו נפלה עטרת ראשנו תרר עינינו מים ה"ה מורינו ורבינו הרב הגדול החריף מורה צדק לעדתי מוהר"ר אליעזר בהרב מוה' ניסן בעהמ ח ס' שו"ת טורי אבן מו"צ דפ"ק דובנא. תנצב"ה.

פ"ג אשה זקנה צנועה וחשיבה מרת בוילא בת הרב המה"ג הדאקטיר מוה' יהודא לייב מקאסניטין אשת הראקטיר מוה' ר' שלמה אייזענבערג, נפטרה ט"ו אדר שני שנ' תקפ"ט.

פ"ג איש חשוב מוהר"ר צבי הירש ב"ר יודא לייב הרב מקריפא נפטר י"ז תשרי שנת תק"צ. תנצבה.

פ"נ איש תם וישר הישיש המפורסם מוהר"ר מאיר ב"ר יודא חתן ר' נחמי' מגיד מאסטרה נפטר ד' טבת שנת תקצ"א. תנצב"ה.

פ"נ מבחר האישים מגנו תרשישים המפורסם מוהר"ר יחזקאל בהנדיב מוה' יהודה לייב נכד בעל המחבר ספר כנסת יחזקאל נפטר ואו שבט תקצא. תנצב"ה.

פ"נ האשה החשיבה והזקנה מרת פייגא בת הרב המפורסם מוה' משה פרנס נפטרה ז' ניסן שנת תקצ"א, תנצב"ה.

פ"נ מבלגיות עלי יגין כי נלקחה ממנו אשתי הצנועה מרת רבקה בת הגאון ר' אליהו שנסע לארץ הקדושה א' ד' חו"ה פסח שנת תקצ"א.

פ"נ הרב המאה"ג מו"ה ר' שמעון אב"ד דק"ק מארקאשוב בהרב אב"ד מלובלין נכד הגאון מגיני שלמה והגאון בעל המחבר ספר וכוח חכמים נפטר אחרון של פסח שנת תקצ"א. תנצב"ה.

פ"נ חבל על דאבדין ולא משתכחין נברא יקירא ה"ה הרבני המפורסם חכם ומשכיל ושנון מגוע ישרים מוהר"ר קלונימום קלמן בהרב המופלג המפורסם טוה' ישראל כהנא נכד הנגיד המפורסם מוהר"ר אברהם כהנא זצ"ל נפטר ט"ו אייר שנת תקצ"א. הנצב"ה.

פ"נ הוא אברהם בצדקו ה"ה הרבני המופלא וירא אלקים וסר מרע מוהר"ר ר' אברהם ב"ר משה ריקח נכד הגאון המפורסם מוה"ר אלעזר זצ"ל האב"ד דק"ק אמשטרדם נפטר ח' טבת שנת תקצ"ב. תנצב"ה.

פ"נ איש תם דרך וזרע ברך נזע ישרים זכרם לדור דורים מו"ה אפרים פישיל בהרב מוהר"ר יודא לייב מנוע צבי נכד הרב דק"ק זלאטשיוו בן המחבר ספר בת עיני מבשר צדק. על מיתו אבי יהמה לבבי נפטר ג' ניסן שנת תקצ"ג, תנצב"ה.

תקצ"ה. פה עמוד הלך בכה בכה להולך ראש עדתנו הלך נכוחות פאר נבונים עשה צדקות מה' אשר יעליג בהמנוח מ' משולם זלמן נאסף אל עמו יום ועש"ק י"ב מרחשון ונפש אביון נמל טוב לפ"ק, תנצב"ה.

שאל נא אתה הנבר למי נחצב פה קבר בקטון כגדול הבינו דעת תצלינה אזן שומעת פה נטמן מוה"ר ר' צדוק*) בהמפורסם מוהר"ר דוד ברמ"פ זצ"ל, תנצב"ה גם בשמי לבד תיכירהו מי ומי הוא תודיעהו באסף אל אביתיו יום ג' י"ט סיון שנת תקצ"ח.

---

*) הוא ר' צדוק מרשאלקאוויטש.

מבחר האנשים מנוע תרשישים הרבני הישיש מוהר"ר ר' רפאל בהפרנס מוהר"ר ר' משה ז"ל נפטר ר"ח אדר שנת ת"ר . תנצב"ה .

פ"נ הוי עלה המות בחלונינו אוי כי בא בארמוניתנו נם נלקח חמדה לבבינו את כבוד יקרת אבינו איש ירא ד' וסר מרע מנוע יוחסין מוהר"ר נפתלי הירץ בהרב המאה"ג מוהר"ר צבי יעקב אב"ד פידקאמין נכד הרב המאה"ג מוהר"ר נפתלי הירץ אב"ד דפה נכד הרב המאה"ג מוהר"ר צבי אב"ד האלבירשטאט נפטר כ"ט ניסן שנת ת"ר , תנצב"ה .

פ"נ הרב הגדול בתורה ויראה ד' זקן ושבע ימים המפורסם מוה' ניסן בהמנוח מוהר"ר אהרן ז"ל היה מורה הוראה פ"ק ארבעים שנה בעהמ"ח ספר עצי לבונה וספר מעין גנים נפטר כ"ח טבת תר"ן.

פ"נ הרבנית הצנועה מרת ליבא אשת הרב מורינו מוה' ר' חיים יעקב האב"ד דפה בת הגביר מוהר"ר ר' דוד ברמ"פ נפטרה י"ז שבט שנת ת"ר"ז . תנצב"ה .

פ"נ עמדו נא הגברים — השכילו וקחו מוסרים פתאום בא המות בחלונינו ויקח מחמד אנשים וחיי רוחינו נדיב לבב הולך לתומו עושה צדקות בקרב עמו מוהר"ר ישראל*) צבי ז"ל במוהר"ר אברהם וצ"ל נפטר יום שבת קודש כ"ו תמוז שנת הר"ז . תנצב"ה .

פ"נ על זאת האבל הארץ על האי גברא רבא מופלג בתורה ויראת שמים הרבני מוהר"ר יצחק ב"ר שלמה זלמן האב"ד דק"ק ווערבא נפטר ר"ח ניסן שנת תר"ח. תנצב"ה.

פ"נ מרא דאתרא הרב מורנו ר' חיים יעקב בהרב הגאון מורנו ורבנו זאב וואלף האב"ד פ"ק ואת פקודתו שמרה רוחינו שלא לתארו בשבחים נפטר ביוה"כ ש' תר"יד תנצב"ה.

*) עי' שם בנוויו באסקים נקרא פה בית תפלה אחד .